

МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
НАЦИОНАЛЕН ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ

Бул. "Акад. Иван Гешов"15
1431 София
България

Тел.: 02 80 56 444
Факс: 02 954 12 11
ncpha@ncpha.government.bg

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА НАЦИОНАЛНИЯ ЦЕНТЪР ПО ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И АНАЛИЗИ ЗА 2020 г.

София, 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод	3 стр.
Резюме на дейностите извършени през 2020 г. от дирекция „Обществено здраве и здравен риск“	5 стр.
Резюме на дейностите извършени през 2020 г. от дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“	12 стр.
Резюме на дейностите извършени през 2020 г. от дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите“	23 стр.
Резюме на дейностите извършени през 2020 г. от дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“	32 стр.
Резюме на дейностите извършени през 2020 г. от дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“	35 стр.
Резюме на дейностите извършени през 2020 г. от дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации“	39 стр.
Извънредни задачи и дейности на служителите от НЦОЗА във връзка с пандемията от COVID-19.....	42 стр
Приложение 1.	43 стр.
I. Теми/задачи по плана на НЦОЗА през 2020 г.	43 стр.
1. Планови научно-приложни теми	43 стр.
2. Дейности по национални програми и планове	55 стр.
3. Информационна и аналитична дейност	63 стр.
4. Международни проекти, вкл. колабориращи центрове и мрежи	75 стр.
II. Извънредни/оперативни задачи	92 стр.
1. Изготвяне на стратегически документи	92 стр.
2. Експертна, консултативна, методична дейност	94 стр.
3. Лабораторна дейност и акредитирани центрове.....	123 стр.
4. Учебна и научна дейност	126 стр.
5. Научни публикации, участие в научни конференции, кръгли маси, семинари, медийни изяви	132 стр.
Приложение 2. Списък на публикациите на служители на НЦОЗА през 2020 г. .	133 стр.
Приложение 3. Списък на участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари през 2020 г. на служителите на НЦОЗА	141 стр.

УВОД

Националният център по общественото здраве и анализи (НЦОЗА) като здравно заведение е ангажиран с провеждане на държавната политика в областта на здравеопазването. Като структура на националната система за здравеопазването по проблемите на общественото здраве, НЦОЗА осъществява голям обем от дейности, посочени в действащата към момента нормативна уредба – Закона за здравето и Правилника за устройството и дейността на НЦОЗА.

През отчетния период експертите от дирекциите на НЦОЗА (Дирекция „Обществено здраве и здравен риск“ - ДОЗЗР, Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности“ - ДАЛД, Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите“ - ДПЗПБ, Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“ - ДПЗПЗ, Дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“ - ДНЗДЕЗ, Дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации“ - ДКССИ) участват в изпълнението на национални програми и стратегии, като Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести (ХНБ) 2014-2020 г., Национална статистическа програма, Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020 г., Национална научна програма „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“, Национална програма за безопасност и здраве при работа, Национална програма за превенция и контрол на ХИВ и сексуално предавани инфекции в Република България за периода 2017-2020 г., Национална програма за закрила на детето 2014 г., Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца 2017-2020, Национална програма за превенция на самоубийствата в Република България 2013-2021г., Бюджетна програма за намаляване търсенето на наркотични вещества, Национална стратегия за демографско развитие на Р България 2012-2030, Национална програма за превенция и контрол на туберкулозата в Р България 2017-2020 г., Национален план за действие за подобряване на грижите за деца с аутизъм.

И през 2020 г. НЦОЗА обезпечава информационното осигуряване на управлението на здравеопазването и предоставя медико-статистическа информация на национално и международно ниво. На национално ниво потребители на информацията са: Народно събрание, Президентство, Министерски съвет, Министерство на здравеопазването, други министерства, Национален статистически институт, съсловни организации, синдикати, и всички органи и структури, имащи нужда от такава. На международно ниво НЦОЗА предоставя официална информация на Европейската комисия - Евростат, Световната здравна организация и др. Като орган на статистиката, съгласно Закона за статистиката, Дирекция „Национални здравни данни и електронно здравеопазване“ към НЦОЗА е източник на официалната статистическа здравна информация в Република България.

През отчетния период НЦОЗА продължава да е основен изпълнител в редица международни проекти и програми, както в рамките на Програмата за обществено здраве на Европейския съюз, така по механизма на ЕС - Съвместни действия (Joint Actions), след номинация на Министерството на здравеопазването. По този механизъм НЦОЗА е участник в седем съвместни действия – Трето съвместно действие „Оценка на здравните технологии“ JA НТА, Съвместно действие за контрол на тютюнопушенето – JA ТС, Съвместно действие „Управление на крехко здраве. Комплексен подход за насърчаване напредването на възрастта без увреждания“ – JA ADVANTAGE, Съвместно действие “Прилагане на добри практики при хроничните заболявания“ - JA CHRODIS Plus, Съвместно действие „Иновативно партньорство за действия по отношение на онкологичните заболявания“ JA iPAAC, Съвместно

действие за равнопоставеност в здравеопазването - JA НЕЕ, Съвместно действие за прилагане на валидирани най-добри практики в областта на храненето (НР-JA Best – ReMaP).

В НЦОЗА е колаборативният център към Световната здравна организация по здраве при работа. Специалистите на НЦОЗА са основните изпълнители на заложените задачи в Двугодишното споразумение за сътрудничество между Министерството на здравеопазването и Световната здравна организация.

НЦОЗА е база на: Изпитвателен център „Здраве“, съгласно акредитация по БДС EN ISO/IEC 17025, както и на Орган за контрол от вида С „ЕКЗАКТ“, съгласно акредитация по БДС EN ISO/IEC 17020.

През 2020 г. специалисти от НЦОЗА са участвали в разработването на 43 планови научни и научно-приложни теми, участвали са в изпълнението на 13 национални планове и програми, 42 участия в международни центрове, мрежи и проекти. В изпълнение на учебната програма на НЦОЗА през годината са обучени 170 специалисти, основно специализанти. През изминалата година в НЦОЗА са зачислени 10 нови специализанта по специалностите „Социална медицина и здравен мениджмънт“ - 4; „Хранене и диететика“ - 2; „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ – 1 и „Токсикология“ - 3. През 2020 г. са зачислени 2-ма нови докторанти по акредитираните от Националната агенция за оценяване и акредитация специалности.

Експертите на НЦОЗА са публикували **98** научни публикации в престижни национални и чужди издания, участвали са в **211** в научни форума (научни конференции, кръгли маси, семинари), имат над **60** участия в медийни изяви.

Специалистите от НЦОЗА извършват значителна по обем експертна, консултативна и методична дейност на национално и международно ниво. Те са членове на Експертни съвети и работни групи към различни министерства в България и участват в работни групи към Съвета на Европейския съюз и към Европейската комисия.

Настоящият доклад представя в резюме основните дейности на дирекциите на НЦОЗА съобразно спецификата и функционалната характеристика на всяка една от тях.

В приложение 1 в табличен вид към настоящия отчет са представени подробно извършените дейности от дирекциите на НЦОЗА през 2020 г.

Научните публикации и участията в научни форуми на специалистите от НЦОЗА са представени в отделни приложения – приложения 2 и 3.

РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ИЗВЪРШЕНИ ПРЕЗ 2020 Г. ОТ ДИРЕКЦИЯ „ОБЩЕСТВЕНО ЗДРАВЕ И ЗДРАВЕН РИСК“ ПРИ НЦОЗА

През 2020г. дейността на отделите в ДОЗЗР - „Околна среда и здравен риск“, „Здраве при работа“, „Токсикология“ и „Храни и хранене“ запазва насоченост към изпълнение на задачи за подобряване и укрепване на общественото здраве, създаване и развиване на научнообоснована база от данни и съдействие на МЗ в разработването, съгласуването и реализирането на държавната политика за ограничаване на здравния риск, свързан с качеството на жизнената среда, употребата на биоциди, условията и организацията на труда, модела на хранене.

Основни направления в работата, включително и в условията на пандемията от COVID-19, остават: научно-приложна дейност по актуални за страната теми, свързани с проучване на рисковете за общественото здраве, идентифицирането и натрупването на нови научни данни, изискващи актуализиране на националното законодателство и/или хармонизирането му с европейското; реализиране на адекватни мерки за превенция на заболяванията и промоция на здраве - като част от утвърдени национални програми и/или политики на СЗО; експертно-консултативна дейност на национално и европейско ниво; научно-експертно участие в работни групи към МЗ и междуведомствени работни групи (МРГ) за разработване на нормативни документи/политики; учебна дейност, обхващаща ръководството и обучението на специализанти и докторанти по акредитирани от НАОА специалности, както и провеждане на тематични курсове за повишаване квалификацията, в т.ч. и на специалисти от мрежата на РЗИ.

Превантивният характер на дейностите във всяка една от областите на работа в ДОЗЗР цели да окаже устойчиво, позитивно въздействие върху общественото здраве в дългосрочен план и здравната система като цяло.

1. Научно-приложна дейност

През 2020г. в ДОЗЗР са извършени дейности по 10 планови научно-приложни разработки.

Работено е по текста, табличното (кодове за клас и категория на опасност и кодове на предупреждения за опасност за съставките на отпадъците и съответните максимално допустими концентрации по свойства НР1 - НР15) и графично оформяне на „Методично ръководство за здравна оценка при класификация на отпадъци“ в частта, касаеща определяне на опасни свойства НР1 - НР15.

Темата относно добрите практики за контрол на опасностите, свързани с риска за здравето във водни съоръжения за рекреация и спорт е допълнена с актуална информация от научната литература относно ВПД във води на плувни басейни и свързаните здравни опасности.

В рамките на проучването на рискови фактори за нараняване с остри предмети и мерките за превенция от инфектиране с биологични агенти в болничната помощ е оформен литературният обзор, извършена е статистическа обработка на данните за определени професионални групи от болнични заведения в столицата, направена е характеристика на имунизационната защита и постекспозиционната профилактика към кръвнопреносими патогени; публикувана е статия; проведени са обработка и анализ на данните за оценка на риска от заразяване с кръвни патогени; разработени са мерки за превенция на риска от инфектиране с биологични агенти при определени професионални групи в сектор „Здравеопазване“.

По темата „Оценка на риска от хормон зависими ракови заболявания при нощен труд“ са проведени статистическа обработка и анализ на данни относно диагностицирани злокачествени заболявания и поведенчески рискови фактори при различни характеристики на сменните графици.

Във връзка с проучването на добри практики при приложението на биоциди е изготвено обобщение на резултатите от проведеното анкетно проучване относно дезинфекцията на кувьози и контрола ѝ, представено на национален конгрес по клинична микробиология и инфекции.

В рамките на темата Разработване на ръководства за организирано хранене на различни групи от населението е публикуван „Сборник рецепти и ръководство за здравословно хранене на деца от 3 до 7-годишна възраст“ и е работено по подготовката на ръководство с примерни седмични менюта за здравословно хранене в училищни столове и бюфети, като са разработени двуседмични менюта за четири сезона; извършени са оценка, анализ и корекции на всекидневните и седмични менюта за съответствие на Енергийната стойност с физиологичните потребности за съответните възрастови групи.

По проучването на предлаганите в търговската мрежа индустриално произведени храни за кърмачета и малки деца, налични в рамките на България, е подготвен литературният обзор, извършена е етапна статистическа обработка на данни, представени в научна публикация, на национален и международен форум.

Аспекти на влиянието на климатичните промени върху безопасността на храните, като интегрална част от производствената сигурност, са засегнати в дипляната „Плесени, микотоксини и климатични промени“, публикувана на електронната страница на Центъра; работено е върху брошура, свързана с микотоксина цитринин; участвано е в организирането и провеждането на две работни срещи с представител на списание „Lancet“, посветени на климатичните промени; осъществено е участие в тематична конференция.

Научно-изследователската работа по темата „Молекулярно-генетични маркери за оценка усвояването на хранителни вещества“ е в заключителен етап. Подготвен за представяне на предзащита е дисертационен труд; реализирано е участие в световен конгрес по обществено здраве.

Работено е по подготовката на литературен обзор и статия относно оценка на експозицията от консумация на ГМ храни.

2. Дейности по национални програми и планове

Осъществено е участие в заседанията на изпълнителния съвет на *Национална научна програма „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“* и по РП I.3. Качество на националните водни ресурси (повърхностни и подземни) и РП I.5. Качеството на живот в страната; подготвен и изнесен е доклад, представящ Програмата в онлайн семинара за годишния доклад на списание „Lancet“ относно климатичните изменения.

В продължение изпълнението на националната политика за управление здравето на работещите са реализирани дейности, свързани с мерки от *Националната програма за безопасност и здраве при работа 2018-2020*. в т.ч. разработване на обучителни материали относно влиянието на дългите работни часове върху здравето на работещите; предотвратяване на умората при работа в условия на извънредни и спешни ситуации; предизвикателствата при опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19; преоценка и контрол на риска във връзка с пандемията от COVID-19; дистанционната работа - насоки за ергономична организация

на работното място и организация на труда в условията на пандемия; превенция на свързаните с труда сърдечносъдови болести; физическа дееспособност и функционални промени в кардио-пулмоналната система по време на работа и др. В насока осигуряване на здравно наблюдение в сектор “Здравеопазване” е направена литературна справка, обработени и анализирани са данни относно здравното състояние и работоспособността при лекари и медицински сестри в зависимост от работно място, пол и възраст; изготвен е литературен обзор относно рисковите фактори за МСУ при медицински сестри, работещи в болници; обработени са данни за риска от МСУ във връзка с работната поза при медицински сестри от спешна помощ и интензивни отделения; подготвени и публикувани са статии; разработен е въпросник за набиране на данни, свързани с дейността, работни пози и движения, условия на труд и мускулно-скелетни оплаквания при лекари в болничната помощ; осъществени са консултации по изготвен обучителен материал за специалисти по БЗР за превенция на риска за здравето при експозиция на азбест и на материал за подобряване на информираността на населението от риска при експозиция на азбест.

Във връзка с *Част - Хранене от Националната програма за превенция на хроничните незаразни болести 2014-2020* е участвано: в подготовката за национално проучване на факторите на риска 2020г. и в националната среща с регионалните координатори на НППХНБ; в организирането, подготовката и провеждането на национална среща-семинар с академични среди и браншови организации за отчитане напредъка по реформулиране на храните с цел намаляване количеството на добавената захар, сол и наситени мазнини, и на работен семинар с РЗИ за обсъждане прилагането на актуализираното законодателство за здравословно хранене в организирани детски колективи; в разработването на част хранене, физическа активност и диабет от НППХНБ 2021-2025 и работна програма към нея; подготовката на публикация и резюме, свързани с проведените в рамките на Програмата проучвания за приема на натрий сред населението в България.

3. Дейности по международни проекти, вкл. колабориращи центрове и мрежи

Извършените дейности от *Центъра за сътрудничество със СЗО по здраве при работа и Югоизточната Европейска мрежа на СЗО по ЗР* през 2020г. са свързани основно с проблемни въпроси на пандемичната ситуация и обхващат: превод и адаптация на информационни материали за превенция инфектирането с COVID-19 и осигуряването на здраве и безопасност на работните места в епидемична обстановка, предизвикателствата и опазване здравето на здравните работници, правата и задълженията им, организация на работните места и дейностите в болничната помощ за осигуряване на безопасност по време на пандемията; рационално използване на ЛПС срещу заболяване от COVID-19, оценка на риска и управление на експозицията на здравни работници в контекста на COVID-19; безопасно завръщане на работа при пандемия от COVID-19; риск от заразяване с COVID-19 чрез климатични системи и др. Разработени са препоръки за подготвяне на предприятията за безопасно завръщане на работа в условията на пандемия от COVID-19. Участвано е в проучване относно професионалните рискове за работещите, предоставящи основни обществени услуги по време на пандемията; в анкета на СЗО за специфичните документи в страната, насочени към опазване здравето на здравните работници; в проучване на СЗО относно рисковите фактори за здравето и безопасността на здравните работници по време на пандемията и техния контрол; в уебинари „Национални програми за здраве при работа на здравните работници: опитът на страните“, „Обединени действия за безопасност и здраве на здравните работници“ и „Центрове за сътрудничество на СЗО в областта

Здраве при работа“, с подготовка на информация относно дейностите, извършени от Колабориращия център при НЦОЗА по превенция разпространението на пандемията и организиране на дейностите по БЗР. Организиран и проведен е, съвместно с МТСП и подкрепата на ЕАБЗР, уебинар за специалисти „Здравословни работни места: опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19“ с представяне на предизвикателствата за осигуряване на здраве и безопасност, законодателни промени относно биологичните рискове на работното място, преценка и контрол на риска за здравето във връзка с COVID-19, дейности, пораждащи висок риск, уязвими групи работещи, организация на дистанционната работа в условията на пандемия и др. Осъществени са участия в среща на Югоизточната Европейска мрежа здраве за работещите - „Значение на сътрудничеството в областта здраве при работа за региона на Югоизточна Европа по време на пандемията от COVID-19“ и в семинар за ръководителите на Колабориращи центрове - “Приоритети на СЗО и роля на КЦ в борбата с COVID-19“.

По линия на *Центъра за международна информация по безопасност и здраве при работа към МОТ (CIS)* е подготвен брой/2020г. на електронното издание на НЦОЗА „Здраве и безопасност при работа“ (ISSN 2367-7171).

Участвано е в подготовката на *Систематични обзори относно проучвания за дела на професионалната експозиция на прахове* (Систематичен обзор 3) за съвместна методология на СЗО/МОТ за оценка на свързаната с труда тежест на заболяванията и трудовите злополуки, като е проведен анализ на литературните източници относно експозицията на прахове в страната и оценка на публикуваните материали за покриване на критериите за включване в обзора.

Реализирани са дейности, свързани с адаптирането на въпросник и набирането на участници в проучване на Здравната мрежа на Югоизточна Европа и Мрежата на Югоизточна Европа за здраве на работещите „*Стресът при работа на медицинските специалисти и COVID-19*“.

В рамките на *Европейска инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при деца* са обработени данните от последния етап на проучването; подготвени са във формат за официалния портал на проекта; изготвен е сравнителен анализ на данните от четирите кръга (2008, 2013, 2016 и 2019г.) на COSI; попълнени са въпросници на СЗО за проучването през 2019 г. и антропометрични данни; участвано е в научни форуми, публикувани са статии в национални и международни списания; проведени са работни срещи с представители на СЗО и държавите-участнички в COSI. Осъществено е успешно участие в процедура на СЗО за възлагане на пилотен проект „Наблюдение на затлъстяването при деца под 5-годишна възраст“.

По проект с Университет ТАФСТ и EFSA са подготвени и предоставени данни от две национални проучвания за оценка на храненето (2004 и 2007 г.) за включване в международна база данни - Global Dietary Database.

По линия на проект *Съвместно действие за прилагане на валидирани най-добри практики в областта на храненето* (HP-JA Best - ReMaP) по Европейската здравна програма е осъществено участие в три работни срещи - откриваща и по РП 5 и РП 7.

4. Участие в изготвяне на стратегически документи

През 2020г. служители на ДОЗЗР са участвали в работна група за разработване на отделни раздели/текстове от проект на „Национална здравна стратегия“ 2020-2030.

Участвано е в изготвянето на Доклад за състоянието на здравето на гражданите в Р България и изпълнението на Националната здравна стратегия за 2019г. Подбрана е информацията, направени са анализите и заключенията, свързани с рискови за здравето

фактори от околната среда (атмосферен въздух, питейни води, почви и отпадъци), трудовата среда и начина на живот (хранене).

Изготвени са становища за подготовка на позиция на България по документи от дневния ред на 73-та Световната здравна асамблея (9-14 ноември 2020г.).

5. Експертна, консултативна, методична дейност

Съществена част от дейността, извършена през 2020г. е свързана с оперативни задачи, възложени от МЗ, РЗИ и други държавни органи и институции, като изготвяне на експертни становища, анализи/информации в различни аспекти от компетентността на отделите в ДОЗЗР; научно-експертно участие в работни и междуведомствени работни групи (МРГ) за изменение или подготовка на проекти на нормативни актове и обсъждане на политики, разработвани на национално/международно ниво и др.

В тази връзка са подготвени голям брой експертни становища/информации, поискани от МЗ, относно: ползването на вода за питейно-битови цели с отклонение от изискванията по показател манган; оценка на предоставени данни за физико-химичен състав на минерална вода от конкретни водоземни съоръжения на различни находища на минерална вода в страната; използване на тетрахидрофуран в състава на лепило за PVC тръби за питейна вода; възникнал казус по предписание на РЗИ - Пловдив за премахване на пясъчниците във всички детски заведения на територията на областта; запитване от МИ във връзка с предстоящо разработване на национална схема за сертификация на продукт „санитарна (хигиенна) маска“; глобалните индикатори за Целите за устойчиво развитие; брифинг на ЕАОС за изготвена оценка на риска за здравето на населението на Европа от излагане на шумово въздействие; обхвата на компетентност и правомощия на МЗ при изразяване на становища, свързани с качеството на атмосферния въздух и въздействието му върху човешкото здраве; по ДП на ОД на МВР-Пловдив относно проби от водите на р. Чая и ДП на Икономическа полиция - Пловдив във връзка с нерегламентирано сметище по пътя за с. Катунца и др.

Част от становищата касаят биоциди и козметични продукти, в т.ч.: биоциди, предназначени за продукти тип 2 и 5; нормативния статус на продукта “Aromactist” и необходимостта от ограничения за употребата му при деца; използването на дезинфектанти за ръце, съдържащи натриев хипохлорит, етанол, изопропанол, повидон-йод и бензалкониев хлорид в организирани детски колективи; продуктите, които попадат в обхвата на понятието „производни на биоциди“, посочено в Решение № 204/26.03.20г. на МС за изменение на Решение № 159 на МС от 2020г. за предприемане на мерки във връзка със заболяването COVID-19; ред запитвания от компании дали разработено от тях ново изделие се класифицира като третирано изделие или биоцид по смисъла на Регламент (ЕС) № 528/2012; дали полимерен продукт за борба срещу акари в птицеферми подлежи на разпоредбите на законодателството по биоцидите; относно употребата на студено плазмени устройства за биоцидни цели; запитване от медия относно риска от експозицията на естествен уран и екскрецията на тежки метали; проектодокумент относно безопасността на наноматериалите в козметични продукти, предоставен от ЕК; въпроси, свързани с нежелано наличие на малко количество тежки метали в козметични продукти; въпросник - защита на работещите, изложени на канцерогени и мутагени, както и опасни лекарствени продукти, включително цитотоксични лекарствени продукти в здравеопазването; сигнал и теза за връзката между сезонните промени на часовото време и пандемията от вирус COVID-19; влиянието на нощния труд върху психичното

и физическо здраве, както и влияе ли на здравето честото използване на мобилен телефон, вменено като задължение от работодателя.

Друга част от становищата са свързани с нормативни документи, като: проект на НИД на Наредба № 2 за класификация на отпадъците; проект на Наредба за условията и реда за обезвреждане на странични животински продукти и на продукти, получени от тях, извън обектите, регистрирани в Областните дирекции по безопасност на храните; проект на НИД на Наредба 4/2013г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне на отпадъци; по Наредба за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци и Наредба за отмяна на Наредба № 7/2004 г.

Научно-експертни становища са изработени и по въпроси, поставени от РЗИ в страната, в т.ч. относно: преценка на здравния риск и необходимост от предприемане на допълнителни мерки предвид наличието на трайни отклонения в качеството на водата за питейно-битово водоснабдяване на конкретни населени места, с оглед опазване здравето на хората; оценка на риска на човешкото здраве от замърсяването на почвите в район с разлив на шламови води; ползването на безпилотно въздухоплавателно средство (дрон) за въздушно пръскане на земеделски култури с препарати за растителна защита; разширяване обхвата на инвестиционно предложение, свързано с горивна инсталация; постановления на РП за замърсявания от дейността на определени производствени обекти и др.

Работено е по експертни становища, поискани от МОСВ и свързани с процедури по съгласуване на планове за вземане на проби за изпитване с цел класификация/прекласификация на отпадъци, образувани от дейността на конкретни предприятия в страната, както и от отделни ВиК оператори относно оползотворяване в земеделието на утайки от пречиствателни станции за отпадъчни води.

По възлагане от физически/юридически лица са подготвени и становища във връзка с концентрацията на летливи органични съединения във вътрешен въздух в жилище; отговори относно дейности в НЦОЗА по прилагане на Конвенция за правата на хората с увреждания; анкетна карта по проучване на Европейската агенция за безопасност и здраве при работа (ЕАБЗР) относно дейността на агенцията и др.

В изпълнение на задълженията на НЦОЗА съгласно чл.15, ал.2 от ЗЗВВХВС са осъществени дейности в рамките на Експертния съвет по биоциди (ЕСБ) към МЗ: участвано е в 32 заседания; изготвени са 531 бр. становища за пълнота на данните и е взето участие в изготвянето на 373 бр. проекта на разрешения и изменения на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди и групи биоциди.

По искане от МЗ са подготвени експертни анализи и становища за 85 продукта в т.ч.: Уведомления за пускане на пазара на храни за специални медицински цели за 53 продукта и Уведомления за пускане на пазара на млека за кърмачета и преходни храни за 32 продукта. Изготвени са ред други научно-експертни становища, възложени от МЗ/други министерства и ведомства относно: искане от Асоциация на млекопреработвателите в България за уточняване изискванията за процента на мазнини в прясното млякото, цитирани в проектите на Национална стратегия за прилагане на училищните схеми, Наредба за прилагане на схемата Училищен плод и мляко и Наредба № 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 год. в детски заведения; проект за изменение и допълнение на наредбата за училищните схеми и разумността/допустимостта за включване на черешите и кайсиите в списъка с плодове; декларация на Германия за необходимостта от предприемане на законодателни мерки за хармонизиране на изискванията към Горни граници за безопасен прием на витамини

и минерали, влагани в храни и хранителни добавки; запитване от ЦОРХВ по въпрос от Дания, свързан с хранителни насоки за прием на пълнозърнести храни и дефиниция за пълнозърнести храни в България; по въпроси от новия Закон за храните - за дистанционната продажба на детски храни и въвеждането на уведомителен режим за храни, съдържащи витамини и минерали и някои др. биологично активни съставки; информация, поискана от МЗХГ, свързана с ограничаване на заразата от COVID 19; по законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, въвеждащ забрана за продажба на енергийни напитки на лица до 18-годишна възраст, внесен в НС; проект на Наредба за хранителни добавки на МЗХГ и др.

Участвано е, най-често чрез онлайн платформи, в работата на различни работни и експертни групи, съвети/комисии, научни мрежи и работни срещи, в т.ч.: Експертна комисия за регистрация на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати към БАБХ; работна група към МОСВ относно проект на НИД на Наредба № 7/2003г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации; работна група за преглед и анализ на Механизъм с оперативни мерки за обособяване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община; МРГ за изготвяне на проект на постановление на МС за изменение на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения; работна група по проект "Засилване на устойчивостта към рискове от бедствия в България"; работна среща по проект на Наредба за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхранение и третиране на отпадъци и за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци; работна среща във връзка с обхвата на компетентност и правомощия на МЗ при изразяване на становища, свързани с качеството на атмосферния въздух и въздействието му върху човешкото здраве; мрежа към националната фокусна точка на България към ЕАБЗР; работни срещи за организиране на кампанията на ЕАБЗР „Здравословни работни места“ 2020 г. и 2021г.; в работата на ТК59 „Ергономия“ към БИС; работна среща във връзка с предложения на МЗ за промени в ЗЗВХВС, отнасящи се до възложени на НЦОЗА дейности; Консултативен съвет по маслодайната роза; работна група към МЗХГ за подготовка на Наредба за хранителни добавки; Консултативен съвет към Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в Р България; работна група към НЦОЗА за подготовка на документи за преакредитация на ДП „Хигиена“ и ДП „Хранене и диететика“ и пр.

Във връзка с международни ангажименти е осъществено участие в дейността на: Работна група 22 „Здравеопазване“; Комитет за техническо адаптиране на законодателството за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците при работа; контактна точка на СЗО във връзка със съвместна методология на СЗО/МОТ за оценка на свързаната с труда тежест на заболяванията и трудовите злополуки; участвано е в работна среща-интервю относно кампанията на ЕАБЗР 2018-2019 г. и организирано през 2018 г. събитие, финансирано от Агенцията; в заседанията на работна група „Нови храни“ към ЕК.

6. Учебна и научно-публикационна дейност

Проведено е обучение на специализанти по *Модул 6* от основен курс по „*Комунална хигиена*“ - „Хигиена на населените места, жилищните и обществените сгради“ и по модули от основен курс за придобиване на специалност „*Токсикология*“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки,

биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии): *Модул 3*. Основни закономерности на токсикокинетиката. Принципи на токсикодинамиката. Молекулярни механизми на токсично действие. Органотропно действие; *Модул 4*. Епидемиологични изследвания. Оценка на ранните ефекти при експозиция на химични агенти. Биологичен мониторинг. Биомаркери. Оценка и управление на здравния риск; *Модул 1*. Токсикология. Раздели. Промишлена токсикология. Фактори, влияещи върху токсичните ефекти. Специалисти от ДООЗР са участвали в провеждането на *Модул 2* от основен курс по специалност „*Медицинска санитарна химия*”.

Проведени са практически обучения по *Модул 6*. за специализанти по „*Комунална хигиена*“ и по съответните модули от учебната програма по специалност „*Токсикология*“: *Модул 3*. Моделиране на различни видове интоксикации. Изчисляване на граничните стойности и определяне на гранични стойности за въздуха на работното място; *Модул 4*. Разпределяне на изследвания контингент по групи в зависимост от степента на експозиция. Проследяване на зависимост „експозиция-ефект”. Проследяване на зависимост „експозиция-отговор”. Разработване на проект за оценка и управление на риска в предприятие с химични вредности; *Модул 1*. Определяне на степента на опасност на химичните агенти; Класифициране на химичните агенти по опасност, както и индивидуално теоретично обучение по Модул 1 и 2.

Участвано е в курс от учебната програма на НЦЗПБ „Придобиване на квалификация за ръководител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации“. В рамките на Европейската седмица по общественото здраве са изнесени лекции „Хранене на бременни и кърмещи жени“ и „Хранене и безопасност на храните по време на коронавирус“; по искане на външна организация е представена лекция „Хранене на кърмачето - съвременни предизвикателства“.

Осъществено е ръководство на специализантите по „Комунална хигиена“, „Хранене и диететика“ и „Токсикология“, зачислени на база НЦОЗА; проведени са колоквиуми съгласно индивидуалните учебни програми. Хабилитирани лица от ДООЗР са ръководители на докторанти, обучавани в НЦОЗА, по научните специалности „Хигиена“ и „Хранене и диететика“. Представители на звената в дирекцията са участвали в изпитни комисии, в научни журита и в изготвянето на рецензии за български и чуждоезични списания.

По различните аспекти на работа в ДООЗР, през 2020г., са подготвени 20 публикации за български и чужди издания и са реализирани над 50 участия в национални и международни научни форуми, конференции, семинари, уебинари и др.

По общественозначими теми е участвано в радио- и телевизионни програми и печатни медии; подготвени са здравно-информационни материали, публикувани на електронната страница на НЦОЗА.

РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ИЗВЪРШЕНИ ПРЕЗ 2020 Г. ОТ ДИРЕКЦИЯ „АНАЛИТИЧНИ И ЛАБОРАТОРНИ ДЕЙНОСТИ“ ПРИ НЦОЗА

Дирекция Аналитични и лабораторни дейности в НЦОЗА е с изградено име, опит и авторитет в изследването на факторите на жизнената среда и продуктите и стоките със значение за здравето на човека. Лабораторно аналитичните дейности по тези проблеми се извършват съгласно Закона за здравето, Правилника за устройството и дейността на НЦОЗА и функционалните характеристики на дирекцията и отделите. Тези дейности са в подкрепа при разработване и реализиране на национални политики по опазване общественото здраве и се прилагат за оценка на експозицията и здравния

риск при въздействие на факторите на жизнената среда и нововъзникващи рискове, предмети и стоки от значение за здравето на човека.

Дирекция „Аналитични и лабораторни дейности” в НЦОЗА обединява специалисти от различни научно-практически области – химици, физици, инженери, микробиолози, лекари, молекулярни биолози, токсиколози. В дирекцията се извършват дейности по научни теми, национални програми и международни проекти, свързани с актуални проблеми в общественото здраве, с цел подпомагане прилагането на политиките на МЗ. Аcreditацията на лабораториите съгласно БДС EN ISO 17025 и БДС EN ISO 17020 осигурява надеждност и проследимост на резултатите. В дирекцията са ситуирани три Национални референтни лаборатории. В областта на своята компетентност и експертиза специалисти от дирекцията участват в дейността на работни групи на национално ниво и на ниво Европейски съюз и Световна здравна организация. Оказва се методична помощ и се дават консултации на РЗИ, юридически и физически лица по отношение както на методите, така и за интерпретация на крайните резултати. Специалисти от дирекцията планират и провеждат обучения по СДО и акредитирани докторски програми по научните специалности Хигиена, Хранене и диететика, Токсикология. Дирекция АЛД е база за обучение по медицински специалности Медицинска санитарна химия, Медицинска санитарна физика и Санитарно инженерство. Резултатите от дейността на дирекция АЛД са база за разработването на мерки за профилактика и превенция, насочени към храненето, здравословните и безопасни условия на труд, експозицията на физични, химични и микробиологични фактори, стоки и предмети от значение за здравето на човека.

1. Научно-изследователска дейност

В дирекция АЛД се провеждат проучвания по актуални за съвременната жизнена среда проблеми, някои от които са специфични разработки на Центъра. Извършени са дейности по 17 научни теми. Три от тях са теми на редовна докторантура (една от които е успешно защитена през м. септември 2020 г.), а една е тема на докторантура на самостоятелна подготовка.

НЦОЗА (дирекции АЛД, ОЗЗР, НЗДЕЗ) е партньор по Национална научна програма (ННП) „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“, одобрена с Решение на МС № 577/17.08.2018 г. и финансирана от МОН (Споразумение № ДО-230/06-12-2018) за срок от 5 години 2018-2023. За 2020 г. са извършени дейности по работен пакет I.3. Качество на националните водни ресурси (повърхностни и подземни) - проведени 4 работни срещи, публикувана статия в списание с импакт фактор, и по Работен пакет I.5. Качеството на живот в страната – обработка на бази данни и подготовка за провеждане на теренни проучвания. Програмата е представена на годишния семинар на сп. Лансет относно климатичните изменения. Представен и одобрен е годишен отчет за 2020 г., който е публикуван на страницата на програмата - <https://nnpos.wordpress.com/>.

Новата Директива 2020/2184 относно качеството на водата, предназначена за консумация от човека, публикувана на 23.12.2020 г., въвежда изисквания за мониторинг на нови замърсители – хормони (естрадиол), контаминанти от производството на пластмасови изделия (бисфенол А), цианотоксини (канцерогенни хепатотоксини), отделяни при цъфтеж на токсични видове синьо-зелени водорасли, като резултат от евтрофикация. От тях микроцистин-LR е включен като „химичен параметър“ с максимално допустима стойност от 1 µg/l и изискване за постигане на граница на определяне 30% от тази концентрация. От 2004 г. до момента в НЦОЗА се правят изследвания на питейни язовири и води, предназначени за рекреация и воден

спорт за съдържание на цианотоксини. НЦОЗА е единствената лаборатория в България с готовност за аналитично определяне на група цианотоксини сред които е най-опасният токсин – микроцистин-LR. Престои включването на показател микроцистини в дейността на акредитирания изпитвателен център „Здраве“. В НЦОЗА се извършва ранно откриване на фитопланктонните видове, които произвеждат този токсин чрез молекулярно-генетичен анализ - полимеразна верижна реакция в реално време (Real-Time PCR) . Извършена е токсикологична оценка чрез *in vitro* методи на клетъчни линии SH-SY5Y и възможна протекция със сапонини от *Astragalus Glycyphyllos* и *Astragalus Glycyphylloides*. Разработената дисертация съвместно с Медицински университет - София, е защитена успешно на 16 септември 2020 г. Продължава токсикологичната оценка на токсините от цианообактерии със значение за здравния риск. През 2020 г. по програма на Центъра са осъществени две вземания на проби през летния и есенния сезон от питейния язовир Студена, както и от водоемите за рекреация и воден спорт Пчелина и Бистрица. Проведени са анализи за определяне на микроцистини, нутриенти и видов състав, които показват тревожна тенденция на замърсяване и цъфтеж на питейния язовир Студена, като концентрацията на микроцистин-LR доближава допустимите стойности. В обследваните водоеми за рекреация и воден спорт цъфтежите също продължават. Ето защо е препоръчително да се направи по-обстойна програма за питейните язовири в района на София и за някои от водоемите за спорт.

Важна за човешкото здраве е тема, свързана с постъпването на есенциални микронутриенти в организма чрез храната. През 2020 г. продължи натрупването на данни за съдържание на минерали и микроелементи в различни групи храни. Обобщени и оценени са получените резултати от изследване на месни и млечни продукти, семена и ядки, сладкарски изделия. Те са особено полезни за актуализиране на базата данни за състав на българските храни, могат да се използват при проучвания на хранителния прием на минерали и микроелементи, от специалисти по хранене и диетолози, за подпомагане на образователните и комуникационни стратегии, за определяне на храните с най-голям принос за постъпление на минерали и микроелементи в организма на човека, както и за етикетирание на храните и даване възможност на потребителя за информиран избор.

Проучване съдържанието на живак в различни среди с цел създаване на база данни, систематизиране и оценка е тема с особено значение за човешкото здраве и околната среда. Европейското законодателство класифицира живака като приоритетен замърсител и налага изисквания за наблюдение и контрол. Направен е обзор на научната литература относно токсикокинетиката (абсорбция, биотрансформация, разпределение, кумулиране и екскреция) на елементен, неорганичен и органичен живак. В табличен вид са въведени резултати от анализи на проби от различни среди (козметика, пластмаси, храни и хранителни добавки, почви) за съдържание на живак. Получените резултати от проучване на бутилирани води - минерални, изворни и трапезни, произведени в България, за съдържание на живак, олово, кадмий, арсен, антимон, селен, хром и никел са систематизирани и подготвени за публикуване. Те показват съответствие с нормативната база и употребата им не представлява опасност за здравето на потребителите.

След забраната на азбеста, употребата на инсталираните преди 2005 г. азбестосъдържащи материали (АСМ) е позволена до достигане края на експлоатационния им срок (Регламент 1907/2006 - REACH), като се изисква: етикетирание, управление на материалите и контрол на дейностите с тях. В сгради и съоръжения, построени преди забраната, както и в старо лабораторно оборудване (сушилни, пещи и др.) са влагани азбестосъдържащи материали за пожаробезопасност,

топло-, шумо-, електроизолация и др. Тези материали най-често остават неизвестни и крият риск от експозиция на азбестови влакна за хората в контакт с тях. Рискът се увеличава многократно при извършване на ремонти и преустройства (разбиване на стени, подмяна на тръби, прекарване на кабели и др.), тъй като не се прилагат мерки за безопасно манипулиране и ефективно почистване на обектите. За осигуряване на безопасни условия на труд, действащото законодателство изисква проучване на материалите в сградите за съдържание на азбест и набиране на практическа информация за тяхното местоположение, вид, количество, достъпност, състояние към момента на инспекцията, вероятност за повредата им в процеса на експлоатация и предстоящи дейности с тях. Като добра световна практика в тази връзка е наложено създаване на регистри на азбестови материали. Информацията, съдържаща се в тях, е необходима за ефективното управление на АСМ и планиране на дейности по ремонти и отстраняване им. Като пилотен проект, който след това да получи широко разпространение, се разработва тема за създаване на азбестов регистър за сградата на НЦОЗА. За целта е направено проучване и идентифициране на АСМ в сградата, установено е местоположението, вида, количеството и достъпността на АСМ, направено е описване на състоянието на АСМ към момента на инспекцията. Взети и анализирани са 22 бр. проби от материали, в които се предполага наличие на азбест; направен е водно-абсорбиционен тест на 17 бр. проби от азбестови материали за определяне типа на АСМ според потенциала им за отделяне на влакна (нископлътни или високоплътни); взети и анализирани са 5 проби за определяне бройната концентрация на азбестови влакна във въздуха по време на ремонтни дейности на топлопровод в мазето на сградата на НЦОЗА и са анализирани 3 бр. проби за оценка на експозицията при дейности по поддръжка на сградата. Извършва се обработка на получените резултати от проучването на азбестосъдържащи материали в сградата на НЦОЗА и оформяне в табличен вид на получените до момента данни, след което ще се пристъпи към създаването на Азбестов регистър за сградата на НЦОЗА.

Таблиците/базите с данни за състава на храните са необходими за оценка на българските хранителни продукти и ястията, приготвени от тях, за адекватна оценка на хранителния прием на населението при провеждане на проучвания на храненето, лечебно хранене, за производителите на храни при създаване на хранителна формула с определени специфични претенции за хранителна и биологична стойност. За създаване на съвременни и надеждни таблици за химичен състав на български храни в НЦОЗА се извършват изследвания на макро- и микронутриенти в храни. Натрупаните аналитични данни се компилират, обобщават и коректно документират съгласно международните препоръки и изискванията за изграждане на съвременна база данни за състав на храните.

Широката употреба на голямо разнообразие от полимерни материали налагат провеждане на проучвания, свързани с тяхната безопасност за човешкото здраве. Мономерите, от които се синтезират, както и други технологични добавки за постигане на специфични свойства, „мигрират“ към храната и могат да попаднат в организма. Много от тези химикали имат ограничения и дори забрана за употреба в материали и предмети от пластмаса, предназначени за контакт с храни (МКХ), включени в Европейското и национално законодателство (Регламент (ЕО) 1935/2004, Регламент (ЕС) 10/2011, Регламент (ЕО) 284/2011, Регламент (ЕС) 321/2011, Регламент (ЕС) 2018/213, Наредба 2/2008). Особено застрашени като рискови групи консуматори са малки деца, подрастващи и ученици. Получаването на данни за специфична миграция (СМ) на токсични субстанции от МКХ е необходимо за извършване на оценка на експозицията на потребителите от пакетирани храни. Акцентирано е върху изследване СМ на меламин и формалдехид от детски бамбукови изделия за хранене в съответствие

с изискванията на Регламент 10/2011 и Регламент (ЕО) 284/2011. Темата е актуална и подбрана във връзка с постъпили нотификации по системата RASFF за установено съдържание над допустимите норми от тези вещества в бамбукови съдове, етикетирани като натурални продукти. Съдържанието на меламин е тревожно, поради завишените стойности спрямо нормата, особено за изделия внос от Китай. През последните години се появи проблем, свързан с опаковките за кисело мляко. Масово се използват пластмасови опаковки, различни от полистирен – единственият полимерен материал, посочен в действащия БДС 12:2010. Това породило дискусии относно безопасността на тези опаковки. Проблемът е актуален и поради факта, че липсват сравнителни данни по отношение на миграцията на различни вещества от подобни артикули и съответствието им с изискванията на Регламент (ЕО) 10/2011 г. Извършеното проучване за обща и специфична миграция от някои материали и предмети от пластмаса, предназначени за дългосрочно съхранение на храни при стайна и по-ниска температура - опаковки на кисело мляко от различни по вид пластмаси (полистирен PS, полипропилен PP и полилактат PLA), показва че в изследваните артикули са идентифицирани голям брой различни вещества, между които стирен - мономер, диизопропилнафтален DIPN, фталати (дибутил- DBP, диетилхексил- DEHP, бензилбутил фталат BBP) и добавки със специфично предназначение - Irganox 1076, Олеамид, Ерукамид, 1 – додецен, 1-тетрадецен. Основните цели на изследванията в тази област са разработване на количествени методи за добавките, използвани в материалите от пластмаса, предназначени за контакт с храни и получаване на актуална информация за съответствие с нормативните изисквания, която ще послужи за оценяване на безопасността на различните видове опаковки на кисело мляко.

Проблемът с неблагоприятното въздействие на слънчевата UV-радиация върху човека става все по-актуален с всяка изминала година. Продукти за слънчева защита, които не отговарят на Наредба № 14/2014, не могат да се класифицират като слънцезащитни и могат да доведат до неблагоприятни последици за здравето при употребата им. По разработен и валидиран в НЦОЗА *in vitro* физичен метод се извършват изследвания за UVA и UVB слънчева защита в козметични продукти за деца и възрастни и се прави оценка за съответствие. Набира се база данни от резултатите, според която по-голямата част българските слънцезащитни продукти отговарят на изискванията на законодателството. Има единични случаи, при които се е налагала корекция на рецептурите от производителите с цел осигуряване на съответната UVA и UVB защита. Изпитанията на слънцезащитни козметични продукти са оригинални и единствени (по литературни данни) за подобна оценка, без прилагане на скъпи и продължителни клинични изследвания и поставят НЦОЗА на предно ниво в Европа в областта на подобни изследователски методики.

Индикаторните и патогенни микробиологични показатели отразяват хигиената на производство, съхранение и опаковане, което е от решаващо значение за недопускането на инфекциозни заболявания, предавани при използването на различните продукти - храна, козметика, вода или утайка. Проведено е проучване на патогенни и условно-патогенни микроорганизми в храни, различни видове проби води, козметични продукти, утайки, биоотпадъци - компости (общо 209 различни проби и 574 анализа). При анализиранияте нестандартни проби - предимно компости и смивове от контактни повърхности, са изяснени източниците на бактериална контаминация и са предложени решения за тяхното отстраняване с оглед недопускане неблагоприятно въздействие върху здравето на потребителите.

През последните години особено значение в храните, предназначени за кърмачета, новородени, както и деца до 1 годишна възраст, подложени на интензивни медицински грижи, заема патогенният микроорганизъм от групата на

ентеробактериите - *Enterobacter sakazakii*. При тях той предизвиква тежко инфекциозно заболяване с висока смъртност и фатални усложнения. Начините на разпространение на този щам в околната среда и пътищата на контаминиране с микроорганизма на сухите детски храни на зърнена основа за новородени и кърмачета все още не са изяснени. Започнато е проучване на природния биотоп на *Enterobacter sakazakii* и разпространението му в околната среда. За периода от 2016г. до този момент, по БДС EN ISO 22964:2017 г. са изследвани 101 проби утайки от ПСОВ, 40 проби брашна, 49 проби от екскременти на диви и домашни животни. Изолирани са щамове *Enterobacter* от 6 проби брашна, които предстои да бъдат типизирани за крайна идентификация. През 2020г. бе извършено обобщаване на досега получените резултати с цел подготовка на доклад за участие на научен конгрес, който не се проведе поради създалата се епидемична обстановка в страната.

Използване на утайките от ПСОВ като торно средство в земеделието е актуална тема, тъй като от една страна те са много добър източник на хранителни вещества за земеделските култури, а от друга – това е икономически по-изгоден начин за наторяване и покачване добивите от селскостопански култури. НЦОЗА е партньорска организация и заедно с водещата организация – Институт по аграрна икономика (ИАИ), разработват научен проект, финансиран от Фонд научни изследвания при МОН, на тема: „Социално-икономическа ефективност от използване на утайките от ПСОВ в селското стопанство“ - договор КП-06-Н 36/ 11 от 13.12.2019г. През първия етап, обхващаш периода от декември 2019г. до юни 2021г, в НЦОЗА са изследвани по микробиологични показатели и химични параметри - концентрации на тежки метали, 15 проби утайки от 5 пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ) от различни региони на България. Извършен е и вегетационен опит, в резултат на което са анализирани проби от земеделска култура (царевица) и почвени проби с внесена утайка в различни съотношения – общо проведени 392 анализа. На базата на получените данни, ще се направи агро-екологична оценка на утайките като торно средство, за да се докаже, дали те привнасят тежки метали, както и патогенни микроорганизми в почвата, и могат ли да бъдат един добър източник на хранителни вещества.

НЦОЗА извършва молекулярно-генетични изследвания за оценка на генотипа и индивидуална чувствителност при експозиция на вредни фактори от заобикалящата среда, изследвания, свързани с нутригенетика и видова идентификация на потенциални алергени и замърсители. За първи път в България се прилага методология за разработване на персонализирани препоръки за хранене при лица с повишен сърдечно-съдов риск, обоснован от повишени нива на LDL-холестерол, с цел профилактика на сърдечно-съдови заболявания, намаляване на риска за здравето и промоция на здраве – тема на редовна докторантура. По темата има онлайн участие в 16-ти световен онгрес по обществено здраве, Рим, Италия - октомври 2020 г.

НЦОЗА извършва молекулярно-генетични изследвания (Real-Time PCR) на лица, професионално експонирани на олово, с цел оценка на индивидуална чувствителност. Приложени са генетични маркери за оценка на полиморфни вариации - тема на редовна докторантура. През 2020 г. са събрани 45 проби ДНК от професионално експонирани лица, постъпили за детоксикация в клиниката по професионални заболявания, УМБАЛ „Св. Иван Рилски“ Подготвени за печат са две статии.

НЦОЗА извършва анализ на алергени чрез Real-Time PCR. През 2020 г. са верифицирани методи за качествено и количествено определяне на глутен и качествено определяне на фъстъци, съгласно Приложение II на Регламент (ЕС) 1169/2011.

НЦОЗА извършва проучване и анализ на процесите на възприятие на риска от въздействие на електромагнитни полета върху населението в страната. Установена е

тенденция за намаляване на загрижеността на населението, в резултат на съвместната работа на НЦОЗА и МЗ за постепенното въвеждане на европейските практики за национална здравна политика в това направление. Извършени са дейности по актуализиране на Националната програма за комуникация на риска с населението по проблемите на защитата от електромагнитни полета (ЕМП). Събират се данни за загрижеността на населението по отношение на електромагнитната експозиция, с цел анализ, събира се актуална информация от интернет-мрежата за страховете на населението от въздействието на ЕМП. Провежда се комуникация с населението, включително и подготовка на медийни изяви.

Във връзка с въвеждането на технология 5G е необходима пълна промяна на методите за измерване и пресмятане на нивата на ЕМП в населените места. За целта се извършва проучване на световния опит за оценка на експозицията при новата технология; анализ на възможностите на апаратурата и действащите параметри и разработване на нови критерии и индикатори за оценка на експозицията; проучвания на нови нормативни документи, свързани с измерване, оценка на експозицията от нови технологии с нейонизиращи лъчения и прилагането им в практиката у нас.

През 2016 г. в националното законодателство беше транспонирана Директива 2013/35/ЕК за защита на работниците при експозиция с електромагнитни полета. През 2020 г. започна пилотно проучване на прилагането на Директивата в различни отрасли. Направени са пилотни измервания и оценка на експозицията на работещите с електромагнитни полета в медицински центрове с ЯМР.

През 2020 г. е разработен проект по ФУТ – на тема „Теоретично и практическо обучение на РЗИ и контролни органи по измерване и оценка на експозицията на електромагнитни полета“ с практическа част "Сравнителни междулабораторни измервания". Проектът е приет и финансиран, но и не е осъществен поради епидемичната обстановка.

2. Аналитични дейности

Изготвен е годишен доклад за 2020 г. за оценка на нивата на шум в урбанизираните територии по региони по данни на Националната система за мониторинг на шум (по Наредба № 54). Този доклад е основа за вземане на превантивни мерки за намаляване на шума. Предоставен е на МЗ и НСИ.

Изготвен е годишен доклад за здравето на гражданите за 2020 г. в частите по нейонизиращи лъчения, шум, ГМО, материали за контакт с храни.

Актуализирано е указанието за планиране, организиране и отчитане дейността на РЗИ по опазване на общественото здраве - в частта за нейонизиращи лъчения. Обобщени и анализирани са резултатите от мониторинг на нейонизиращи лъчения в околната среда/населените места по данни от измервания на органите на ДЗК.

Поддържа се уеб-базиран регистър на източниците на ЕМП с публичен достъп, както и достъп за експерти за целите на контрола по региони и на национално ниво, с което нашата страна въведе европейската наука и практика в това направление. Въвеждането на обобщена информация в електронния регистър на източниците на ЕМП е основа за по-нататъшни епидемиологични проучвания, за оценка на нивата на ЕМП в населените места, за намаляване на загрижеността на населението, за изследване на възможна чувствителност на лица към електромагнитно въздействие. През 2020 г. е обработена и актуализирана информация за 636 обекта. При запитване се оказва методична помощ при попълване на системата.

За предоставяне на актуална и достоверна информация по отношение на 5G технологията на населението на сайта на НЦОЗА е създаден банер на тема "5G - Факти и митове". Специалисти от Дирекцията са участвали в "Седмица на общественото

здраве", организирана от Европейската асоциация по обществено здраве (EUPHA) по темата "5G - истини и митове".

3. Международни проекти, колабориращи центрове и мрежи.

Дирекция АЛД участва в 8 международни проекта, колабориращи центрове и мрежи - Международен проект „Електромагнитни полета“ към СЗО, BG 07 Програма: „Инициативи за обществено здраве“, Европейска мрежа на ГМО лабораториите, Споразумение № СА31364/15.10.2009 г. на Консорциума на Европейската мрежа на ГМО лабораториите за валидиране на методи за детекция и количествено определяне на нови ГМО, Европейска мрежа на националните референтни лаборатории за материали за контакт с храни, Европейска мрежа на лабораториите за определяне на алергени в храни (ENFADL), Европейска мрежа за оценка на риска от ГМО към Европейския орган по безопасност на храните (EFSA), Център за сътрудничество със СЗО по здраве при работа и Югоизточно-европейска мрежа Здраве за работещите, Колаборираща мрежа на RASFF, RAPEX и ICSMS-системи за обмен на информация в ЕС. Основните дейности и постижения, свързани с участието в тези научни проекти, са следните:

- Участия в заседания на управителния съвет и пленарни заседания на международните мрежи.
- Участия в международни междулабораторни сравнителни изпитвания, организирани от EURLs и представяне с много добри резултати.
- Валидиране на методи за детекция и количествено определяне на нови ГМО, в процедура на регистрация за Европейския съюз, съгласно Регламент № 120/2014, за нуждите на контрола на територията на ЕС.
- Участие в работна група „ДНК екстракция“ към Европейската мрежа на ГМО лабораториите
- Участие в работна група „Мултиплексни PCR методи“ към Европейската мрежа на ГМО лабораториите.
- Участие в междулабораторно сравнително изпитване за потвърждаване на компетентност по материали от пластмаса, предназначени да влизат в контакт с храни.
- Участие в комисия по превенция и контрол на професионалните незаразни заболявания, включително азбест-свързаните заболявания и други аспекти на свързаните с труда заболявания – водещо място като експертиза в България.
- Представени отчети на Р. България по проблемите на риска от въздействието на нейонизиращи лъчения и ултравиолетово лъчение на виртуално съвещание на Международния съветнически комитет на СЗО по проект ЕМП;
- Събиране на информация по отношение на 5 G технологията;
- Събиране на информация за бактерицидните излъчватели;
- Участие в проучване на френското правителство, свързан с 5 G чрез МЗ;
- Участие в организацията на международна конференция на Европейския форум през ноември 2020 г. в гр. Дортмунт за обсъждане на националните проблеми при прилагане на Директива 2013/35/ЕК – поради епидемичната обстановка конференцията е отложена за следващата година;
- Подготвени проектни предложения за три Европейски проекта;
- Поддържане на уеб-базиран регистър на източниците на ЕМП.
- Извършени дейности в националния експертен консултативен съвет по защита от нейонизиращи лъчения
- Поддържане на устойчивост по проект BG 07 Програма: „Инициативи за обществено здраве“, с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов

механизъм 2009-2014 и механизъм на Европейското икономическо пространство, 2009-2014 “Подобряване на контрола и информационни системи в превенцията на риска и здравеопазването” чрез настоятелни действия от страна на НЦОЗА пред МЗ за промяна на законодателството; чрез поддържане на електронния регистър на източниците на ЕМП, чрез продължаване на точковите измервания с осигурената апаратура и на мониторинга; чрез обучение на специалистите от ДЗК, работещи с електронната система.

Във връзка с епидемичната обстановка през изтеклата година специалисти от дирекцията са предоставяли становища, препоръки и анализи във връзка с използване на бактерицидни излъчватели за дезинфекция на въздуха в помещения – лечебни заведения, училища, учреждения.

4 . Експертно-консултативна и методична дейност

Експерти от дирекция АЛД участват по компетентност в 2 комитета към Съвета на Европа и 12 работни групи към ЕК. На национално ниво имат участие в 9 експертни комисии/съвети/работни групи към МЗ и 9 към други ведомства (МОСВ, ЦОРХВ и др.), 5 технически комитета (ТК 15 „Околна среда“, ТК 19 „Козметични и ароматични продукти“, ТК 32 „Селскостопански и хранителни продукти“, ТК 59 „Ергономия“ и ТК 82 „Шум и вибрации“) към БИС и 1 технически комитет към ИА БСА при разработване на нормативни документи, ръководства, насоки и др.

Някои експертни съвети и комисии към МЗ, в които участват специалисти от дирекцията, са следните: Експертен консултативен съвет по нейонизиращи лъчения (Заповед № РД-02-247/19.12.2014 г.); Експертен съвет за одобряване стратегическите карти за шум и планове за действие към Министъра на здравеопазването (Заповед № РД-02-201/11.10.2018 г.); Експертна комисия по здравно техническа експертиза към МЗ; Експертна комисия по биоциди и др.

Експерти от Дирекцията участват в експертни съвети и работни групи на други организации: Експертен съвет на Столична община относно приемане на разработен проект за актуализиране на Плана за действие за управление, предотвратяване и намаляване на шума в околната среда на Агломерация София (Писмо на МЗ № 07-00-51/30.04.2019 г.); Междуведомствена работна група за изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на шума в околната среда (РД – 630 от 14.08.2019 г. на Министъра на околната среда и водите; Консултативен комитет по ГМО към министъра на околната среда и водите (Заповед № РД 263/12.09.2015г. на министъра на околната среда и водите), Консултативен съвет по маслодайна роза, (писмо на МЗ № 04-05-40/24.04.2020; Междуведомствената експертна група по биологично разнообразие - писмо на МЗ – 04-09-16 / 18.02.2020, Заповед № РД-278/07.04.2020 г. на Министъра на околната среда и водите и др.

Специалисти от дирекцията периодично предоставят експертна информация по искане на МЗ, народни представители и по искане на граждани и граждански инициативи във връзка с 5G технологията. По отношение на влиянието/оценката на физични фактори са изготвени 11 становища по жалби на граждани и по искане на организации, 1 становище за НСИ, 16 становища за обекти с национално значение – пристанища, автомагистрала, БДЖ и др. Извършени са оценки за изграждане на редица обекти, оценка на нови технологии, въведени в практиката, изготвени са 636 бр. експертни оценки за инвестиционни проекти за излъчващи обекти в мобилната комуникация обекти, 1 метеорадар, 1 обект на ИА за борба с градушките; 1 РРВ, Разпределена антенна система за Софийски Метрополитен III Метродиаметър, на трите

мобилни оператора, обхващаща метростанциите и прилежащите тунелни участъци; Базови станции за ДП НКЖИ – 35 бр.

По възлагане от МЗ и по искане от други юридически и физически лица са изготвени 57 становища и експертна информация. Извършен е превод на 3 стандарта и съгласуване на 59 проектостандарта по възлагане от БИС. По възлагане на МЗ експерти от АЛД участват в работна група по актуализиране на Наредба 2/2008 г. относно материали и предмети от пластмаса и Наредба 3/2007, относно материали и предмети различни от пластмаса, предназначени за контакт с храни.

Изготвени са експертни становища и е предоставена информация по проекти на национални и международни нормативни и други документи: по работен документ и проект на регламент за изпълнение на Европейската комисия, определящ характеристиките на точките за безжичен достъп с малък обхват, съгласно член 57, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения; за промени в чл. 151 от ЗУТ с оглед навлизането на 5 G-технологията; приемане на допълнение в Закона за здравето, като самостоятелна глава „Защита на населението от нейонизиращи лъчения; проект на Решение на МС за приемане на актуализиран национален план за широколентова инфраструктура от следващо поколение „Свързана България“; проект за Наредба за стандарт за образна диагностика; становище по изготвена оценка на риска за здравето на населението на Европа от излагане на шумово въздействие от Европейската агенция по околна среда.

Попълнен е въпросник на Службата на ООН по въпросите на космоса относно приложението на космическите науки за целите на здравеопазването, по искане на Постоянното представителство на България към ООН във Виена.

Експерти от дирекция АЛД оказват консултативна и методична помощ на РЗИ от страната, свързани с измерване на замърсители във въздуха и оценка на персоналната прахова експозиция в работна среда; с изменения в Наредба № 13/2003 г. за ГС и Наредба № 10/2003 за работа с канцерогени и мутагени; използването на СРЩ при верификацията на микробиологични методи за изпитване и изчисляване на неопределеност; консултации относно обективност и интерпретиране на резултати, получени при изпитването на козметични продукти, съдържащи натурални съставки; измерване и оценка на физически фактори електромагнитни полета, оптични полихроматични и лазерни лъчения, шум, вибрации, микроклимат, осветление; планов мониторинг на ЕМП; узаконяване на обектите, източници на нейонизиращи лъчения; поддържане на електронен регистър на източниците на ЕМП; жалби на граждани.

5. Лабораторна дейност и акредитирани центрове.

Дирекция АЛД извършва експертна и експертизна дейност като услуги на физически и юридически лица, които се заплащат съгласно Постановление № 255 от 17 октомври 2012 г. за изменение и допълнение на Тарифата за таксите, които се събират от органите на държавния здравен контрол и националните центрове по проблемите на общественото здраве по Закона за здравето, приета с Постановление № 242 на Министерския съвет от 2007 г. (обн., ДВ, бр. 83 от 2007 г.; посл. изм. и доп. бр. 17 от 23 февруари 2018 г.):

- Изследвани са 394 проби (води, козметика, храни, прахове и въздух, материали, ГМО в храни и др.) като са извършени общо 3095 анализа.
- Извършени са 147 бр. измервания на ЕМП от базови станции за мобилна комуникация и радио и телевизионни станции; 11 бр. измерване и/или оценка на ЕМП или шум по жалби на граждани и по искане на МЗ, омбудсман и др.; 1 бр. Измерване на Безжично зарядно с UV стерилизираща лампа; 1 бр. измерване на

Бактерицидна лампа от закрит тип; класификация на лазерна система по степен на риск; измервания и оценка на експозицията на ЕМП в болници при ЯМР апарати - 2 бр; измерване и оценка на шум, микроклимат и осветление в работни помещения - 1бр.

- Приходите за 2020 г. са в размер на 140576 лв., в резултат на извършени лабораторни експертизи (39812 лв.) и изготвени експертни оценки (ПСК) и измервания на физически фактори (100764 лв.).

Лабораторните дейности в голямата си част са акредитирани или са в подготовка за акредитация. На функционален принцип са създадени:

- *Изпитвателен център „Здраве“*, сертификат за акредитация рег. № 278 ЛИ от 28.07.2017 на ИА БСА, съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2006. Извършен е преход от акредитация по БДС EN ISO/IEC 17025:2006 към акредитация съгласно БДС EN ISO/IEC 17025:2018.
- *Орган за контрол от вида С „Екзакт“*, сертификат за акредитация рег. № 186 ОКС/18.03.2015 г. от ИА БСА, съгласно БДС EN ISO/IEC 17020:201

В НЦОЗА, дирекция АЛД, са определени три Национални референтни лаборатории, съгласно заповед РД 09-941/23.11.2016 на МЗХ, съгласувана с МЗ. Дейностите, цитирани в заповедта, са предмет на държавна политика по отношение здравето и безопасността на потребителите и се извършват само в НЦОЗА:

- НРЛ за ГМО в храни;
- НРЛ за материали предназначени да влизат в контакт с хранителни продукти;
- НРЛ за мляко и млечни продукти, относно някои микробиологични причинители (*Bacillus cereus*, *Chronobacter spp.*), опасни за храни за кърмачета и малки деца.

6. Учебна дейност

Специалисти от дирекцията планират и провеждат обучения по СДО и акредитирани докторски програми по научните специалности Хигиена, Хранене и диететика, Токсикология. Обучават се общо 3-ма докторанти – 2-ма редовни и 1 на самостоятелна подготовка. Поради обявената пандемия за Ковид-19 и забрана за провеждане на колективни мероприятия със заповед на Министъра на здравеопазването, част от курсовете не са проведени. Дирекция АЛД е база за обучение по медицински специалности Медицинска санитарна химия, Медицинска санитарна физика и Санитарно инженерство. Общият брой на специализантите, обучаващи се в ДАЛД е 14. През 2020 г. са зачислени 3-ма специализанти по Токсикология (немедици). Проведени са общо 6 курса, 3 практически семинара и 1 индивидуално теоретично обучение на специализантите. Специалисти от дирекцията участват като лектори в СДО по Хранене и диететика, Комунална хигиена и Трудова медицина.

7. Научни публикации, участие в научни конференции, кръгли маси, семинари, медийни изяви

Специалистите от дирекция АЛД популяризират резултатите от дейността си като през 2020 г. са направили 24 публикации в национални и чужди издания, имат 34 участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари и 6 участия в медийни изяви.

РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ИЗВЪРШЕНИ ПРЕЗ 2020 Г. ОТ ДИРЕКЦИЯ „ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА БОЛЕСТИТЕ“ ПРИ НЦОЗА

Дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите“ (ПЗПБ) организира, провежда и координира дейности на национално и международно ниво в областта на промоцията на здравето и превенцията на болестите. Дирекцията и нейните четири отдела: „Рискови поведенчески фактори и превенция на ХНБ“, „Детско и младежко здраве“ и „Анализ на здравни политики и акредитационни процедури“ са водещи структури в страната при осъществяването на дейности по промоция на здраве и превенция на болестите и „Учебен отдел“, който организира и осигурява провеждането на основни и тематични курсове за следдипломно обучение и продължаваща квалификация, индивидуално обучение на специализанти, както и обучение по научната и образователна степен „доктор“ и „доктор на науките“, подготовка на дипломанти и други форми на учебно-преподавателската дейност.

В Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017 – 2021 г., в раздел 11 „Здравеопазване“ е посочен като водещ приоритет: Засилване ролята на профилактиката като възможност за по-добро здраве и качество на живот. Водещата цел е: Подобряване здравето на населението, повишаване и поддържане качеството на живот през целия жизнен цикъл чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести (ХНБ), свързани с най-често срещаните поведенчески, биологични и психосоциални рискови фактори. За изпълнението на тази цел са разписани 14 мерки, които се изпълняват.

Дейностите изпълнявани от Дирекция ПЗПБ са в пълно съответствие с Правителствената програма, отговарят на националните приоритети, което определя изключително важната роля, която експертите от ПЗПБ имат в областта на общественото здраве на национално ниво. Всеки един отдел е водещ в страната в рамките на своята компетентност и оказва постоянна консултативна и методична помощ на Регионалните здравни инспекции. Експертите от дирекцията изготвят за Министерството на здравеопазването доклади и становища, свързани с промоцията на здраве и превенцията на болестите, които служат за определянето на политиката на МЗ в съответната област. Експертите на дирекцията изготвят част от официалните становища на България, които се представят на Световните здравни асамблеи на Световната здравна организация и на Регионалните комитети на СЗО. Становищата се представят на Министерството на здравеопазването като позиция на страната, които се утвърждават от Министерски съвет. Експертите на Дирекцията са членове на работни комитети и комисии към ръководните структури на ЕС в рамките на своята компетентност, като предоставят официални становища и позиции от името на България.

В изпълнение на здравната политика в областта на общественото здравеопазване, дирекция ПЗПБ през 2020 г. участва в:

- организирането, провеждането и координирането на дейности в областта на промоцията на здравето и профилактиката на болестите.
- провеждането на проучвания и изготвянето на анализи, свързани с общественото здраве и качеството на живот чрез измерване на здравния статус на населението и отделни негови групи.
- провеждането на интервенционни мероприятия (кампании, обучителни семинари, разработване и издаване на информационни материали), насочени към промоцията на здраве и превенцията на ХНБ;

- реализирането на многобройни дейности по промоция на здраве сред децата, учениците и цялото население, включително в сферата на сексуалното и репродуктивно здраве;
- разработването, координирането и изпълнението на национални програми, планове и международни проекти.
- работни групи на национално и международно ниво по проблемите на промоцията на здраве и превенцията на болестите.
- изпълнението на научно-приложни, експертно-консултативни и методични дейности по проблемите на промоцията на здраве и профилактиката на болестите, включително експертно-консултативна и методична помощ на РЗИ и лечебните и здравни заведения.
- осъществяването на активно международно сътрудничество с европейски и други международни институции;
- организирането и провеждането на основни и тематични курсове за следдипломно обучение и продължаваща квалификация, индивидуално обучение на специализанти, както и обучение по научната и образователна степен „доктор” и „доктор на науките“, подготовка на дипломанти и други форми на учебно-преподавателската дейност.
- разработването на годишния доклад на министъра на здравеопазването за състоянието на здравето на гражданите и изпълнението на Националната здравна стратегия.
- участие в разработването на Национална здравна стратегия 2021-2030 г.

Дейността на Дирекция „ПЗПБ“ е изцяло съобразена с оперативния план на НЦОЗА по теми и задачи за 2020 г.

1. Планови научно-приложни теми през 2020 г.

През 2020 г., в дирекция „ПЗПБ“ са извършени дейности по 15 планови научно-приложни теми, насочени към превенцията на рисковите поведенчески фактори, водещи до възникване на ХНБ; неконвенционални медицински услуги; деинституционализация на децата, отглеждани в ДМСГД; въздействието на климата върху здравето; управление на човешките ресурси в здравеопазването; комуникационни канали в процеса на здравната комуникация и др.

Обхванати са проблеми, свързани с ефективността и ефикасността на провежданите здравно-образователни кампании сред подрастващите, насочени към промоцията на здраве и превенцията на ХНБ. Проучени са методите за оценка, съобразени с финансовите и кадрови ограничения, както и със спецификата на целевата аудитория в България; разработен е инструментариум за провеждане на пилотно изследване. Анализирани са здравните, психосоциалните и икономическите последици, вследствие злоупотребата с алкохол, а също и политиките, стратегиите и добрите практики в света и в България, насочени към нейното ограничаване. Проучени са проблемите, свързани с информираността на населението при ползване на здравни услуги, нормативната уредба за превенция на ХНБ в България и др.

Темата за деинституционализация на децата, отглеждани в ДМСГД, е в съответствие и във връзка с дефинираните в дългосрочен план приоритети и подходи в актуализираните стратегически документи в тази област и в изпълнение на заложените в концепцията на МЗ за деинституционализация на децата от ДМСГД цели и задачи. В помощ на реализирането на процеса са разработени методични и образователни материали, базирани на установени в резултат на проведено комплексно проучване мерки за съдържателна деинституционализация на децата в ДМСГД. Разработена е

програма за продължаващо обучение за повишаване квалификацията на медицински и немедицински специалисти от ДМСГД в страната и ЦКОДУХЗ за извършване на оценки и анализи в помощ на подготовката и реализирането на деинституционализацията на децата от ДМСГД с активното и мотивирано участие на персонала, както и за превенция на последваща институционализация на децата в новите услуги. Крайната цел и очакван резултат е преустановяване на институционалната грижа за деца под 3-годишна възраст и превенция на изоставянето на деца в периода на ранното детство.

През 2020 г., с цел актуализиране на Наредба № 3 от 27.04.2000 г. за здравните кабинети в детските заведения и училищата, базирано на доказателства, проучването на състоянието на здравето обслужване в училищата продължава с изследване на потребностите на медицинските специалисти от повишаване на знанията в областта на промоцията на здраве при учениците, като е изготвена методология на проучването и литературна справка по проблема. Изготвена и представена на научен форум е концепция за промоция на здравето в училище, като част от усъвършенстване на модела на училищно здравеопазване, базирана на европейска рамка за качество.

По научно-приложната тема „Превенция на гръбначните деформации в начална училищна възраст“ е изготвена методология на проучването съвместно с ръководител катедра „Кинезитерапия“ към НСА и планирано провеждането на пилотно проучване на гръбначните деформации при учениците в първи клас от две столични училища. Изготвени са препоръки за превенция на проблеми с опорно-двигателния апарат при обучение в електронна среда, изразени в становище по заявка на МЗ. Разработени са информационни и образователни материали по темата за медицинските сестри от училищата и за родителите.

С цел актуализиране на нормативната уредба е планирано проучване на тема „Състояние и усъвършенстване на грижите за здравето и развитието на децата в детските ясли“. На базата на извършените проучвания, оценки и анализи са изготвени изводи и препоръки за актуализирана на практиките и нормативната уредба за ранно детско развитие, в контекста на Препоръката на Съвета на ЕС за висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст, дискутирани на организирани по темата форуми.

Разработваните планови научно-приложни теми, свързани с неконвенционалната медицина са във връзка с глава 6 на Закона за здравето, който регламентира „Неконвенционалните методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве“ /НМ/, които могат да се прилагат у нас. В РЗИ са регистрирани забранени неконвенционални методи, регистрирани са лица, които не са лекари и дентални лекари, а са регистрирани за упражняване на хомеопатичния метод. Извършените анализи са с цел да се информира, от една страна, МЗ за предприемане на съответни законодателни мерки в тази област, и от друга страна, да се предостави на гражданите достоверна информация чрез печатни материали, които се публикуват в списанието и сайта на центъра за защита на тяхното здраве. У нас продължават да се упражняват неконвенционални методи в нарушение на Закона за здравето. Направен е анализ на информация от интернет-сайтове, относно предоставяните, в нарушение на ЗЗ, неконвенционални медицински услуги, по отношение на видове методи, квалификация на доставчиците им, районирането им. В нарушение на Закона за здравето в интернет се открива информация за създадени центрове по алтернативна медицина, в които се упражняват, както разрешени, така и неразрешени от Закона за здравето неконвенционални методи. Открива се и информация за практикуване на неразрешени от ЗЗ неконвенционални методи: биорезонансна диагностика, тест за енергийното състояние на организма, биорезонансна терапия, озон терапия, различни

видове детоксикации, енергийна терапия и др., като преобладават енергийните методи. В нарушение на 33 неконвенционални методи се упражняват у нас от граждани на трети страни - в Аюрведа клиник, София и Банско. Терапиите се извършват от „квалифицирани индийски терапевти“.

Проучена е хомеопатичната медицинска помощ, оказвана у нас по Глава шеста от Закона за здравето, от обучени по прилагане на метода лекари-хомеопати и дентални лекари – хомеопати. Разработена е монография „Хомеопатичното лечение в България“ по проблема с авторски колектив от експерти от НЦОЗА и партньорски организации - БМХО и АЛХБ.

Направен е литературен преглед на нежелани потенциални клинични взаимодействия на фармакокинетично ниво (транспортна система гликопротеин Р) между растителни продукти и лекарствени продукти, приемани едновременно. Потребителски проучвания сред граждани от различни страни показват, че всеобщото мнение за растителните продукти - специеси, чайове, отделни билки и пр. е, че са безвредни. Научни изследвания потвърждават, че дори и най-използвани растения влизат в нежелани взаимодействия с групи лекарствени продукти и създават рискове за здравето. Събират се данни за нежелани взаимодействия между растителни и лекарствени продукти, които са научно обосновани и с цел да се изготвят препоръки за лекари и граждани с цел опазване здравето на гражданите.

С изпълнението на научно-приложните теми, свързани с климатичните промени и хроничните неинфекциозни заболявания, е направен литературен обзор; подготвено е издаването на брошура; взето е участие в европейска онлайн конференция за климатичните рискове с материали по темата.

По отношение на темата за човешките ресурси в здравеопазването е апробирана анкетна карта от анкетьори доброволци от медицински съсловни организации. Обобщени са резултатите от изследването. Изготвени са изводи и препоръки.

По темата за ефективни методи и техники за изработване на послания за здравни комуникационни кампании са проучени литературни източници, изследвани са методи за тяхната достоверност, проведено е проучване на послания в интернет и социалните мрежи, свързани с фалшивите здравни новини за Covid-19, както и начините за тяхното разпознаване от аудиторията. Изследвани са основните източници на дезинформация, свързана със здравето и факторите, които повишават уязвимостта на хората към такъв вид информация. Посочени са мерки за ограничаване и справяне с дезинформацията, както от перспективата на социалните медии, така и от страна на институциите, отговорни за общественото здраве.

2. Дейности по национални програми и планове през 2020 г.

Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести (ХНБ) 2014-2020.

През 2020 г., в рамките на програмата, са организирани и реализирани значителен брой дейности:

Във връзка с управлението и координирането на програмата са проведени четири работни срещи с представители на Министерство на здравеопазването (МЗ) и Националния център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА), свързани с планираните през 2020 г. дейности по програмата; организацията и провеждането на ученическия конкурс „Посланици на здравето“ и конкурса за плакат: „Да говорим открито за последствията от тютюна!“; Национална работна среща с координаторите на програмата за оценка на резултатите от извършената през годината дейност и оценка на развитието ѝ. В рамките на срещата се проведе и обучение на екипите от

РЗИ във връзка с провеждането на Национално проучване на факторите на риска за здравето сред населението в Р България през 2020 г.

Дейностите, насочени към намаляване на факторите на риска за здравето включват: участие в насочени образователни мероприятия (радио и телевизионни предавания, публикации, пресконференции, информационни кампании и др. инициативи) за повишаване на знанията и мотивацията на населението от различни възрастови групи за здравословен начин на живот; отбелязване на Световни и международни дни от календара на СЗО с публикации на информационни материали на сайта на Центъра; участие в проекти и инициативи на други институции и организации, насочени към промоцията на здраве и профилактиката на ХНБ; участие в Европейската седмица на спорта, организирана от Министерството на младежта и спорта - инициатива на Европейската комисия за насърчаване на спорта и физическата активност на гражданите на ЕС; организация и провеждане на конкурса „Посланици на здравето“ и конкурс за плакат на тема: „Да говорим открито за последствията от тютюна“, посветен на тютюневата зависимост - организиран от МЗ, в рамките на програмата.

Във връзка с повишаването на капацитета на медицинските и немедицински специалисти и партньори е разработено, отпечатано и разпространено „Ръководство за прилагане на принципите и методите на здравната комуникация при осъществяване и оценяване на работата с подрастващи по промоция на здраве и профилактика на ХНБ“; проведен е работен семинар с органите на здравен контрол (РЗИ) за обсъждане прилагането на актуализираното законодателството за здравословно хранене в организирани детски и ученически колективи. Представени са новите елементи в актуализираната Наредба за физиологични норми за хранене на населението в България, 2018 г. принципите за актуализиране на Наредба № 6 за здравословно хранене на деца от 3-7 години, 2019 г., както и актуализирания „Сборник Рецепти и Ръководство за здравословно хранене на деца от 3- до 7-годишна възраст“, 2020 г.; проведен е двудневен обучителен семинар със специалистите от ККОТ при РЗИ на тема „Здравни аспекти на новите тютюневи изделия (Електронни цигари и електронно-нагреваеми тютюневи изделия)“; двудневен обучителен семинар „Новите рискове от тютюнопушенето, с оглед пандемията от SARS-CoV-2 и изискванията към консултациите за отказване, които те поставят“.

Дейности за здраве, съвместно с обществени структури и общности - проведен е семинар с академични среди и браншови организации за отчитане напредъка по реформулиране на храните с цел намаляване количеството на добавената захар, сол и наситени мазнини. На срещата присъстваха специалисти от МЗ, НЦОЗА, УХТ и бизнес оператори на храни.

По отношение на законодателството е публикувано изменение и допълнение на НАРЕДБА на МЗ № 6 от 10.08.2011 г. за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения; изм. и доп., ДВ бр. 87 от 05.11.2019 г.). Във връзка с нея е публикуван „Сборник Рецепти и Ръководство за здравословно хранене на деца от 3- до 7-годишна възраст“ (второ преработено и допълнено издание), който е утвърден от МЗ за внедряване на съвременните здравословни принципи в организираното хранене на децата в тази възраст.

През 2020 г. стартира Национално изследване на факторите на риска за здравето сред населението в Р България, с оглед да се събере надеждна информация за разпространението на основните рискови фактори (тютюнопушене, употреба и злоупотреба с алкохол, ниска физическа активност, нездравословно хранене), които са причина за развитието на хронични незаразни болести и да се извърши оценка на промените, настъпили в поведението на населението в резултат от проведените

интервенционни дейности по програмата през периода 2014-2020 г. Във връзка с изследването се проведе обучение на екипите от РЗИ; предоставени бяха въпросници, бланки за информирано съгласие, извадки по области и други материали в помощ на анкетьорите.

През отчетната година са изготвени редица доклади и анализи относно: здравословното състояние на децата и учениците през учебната 2020/2021 г.; дейността на Консултативните кабинети за отказване от тютюнопушенето при РЗИ; скрининга за ранно откриване на заболявания на белите дробове на активни и пасивни пушачи; реализираните дейности и постигнати резултати, в рамките на НППХНБ, насочени към повишаване на физическата активност на младите хора - във връзка с изготвянето на годишния доклад за младежта, 2019 и други.

Разработен е проект на Национална програма за превенция на ХНБ 2021-2025 г.

Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020.

Изготвен е отчет и доклад за изпълнение на дейностите по НППМДЗ 2014-2020 и експертна информация за актуализация на Програмата за периода 2021 – 2030 г. (структура, въведение, обосновка, стратегическа цел, приоритетни направления, оперативни цели, мерки). Предложени са мерки и дейности по приоритетните направления за разработване на план за действие по програмата.

Национална програма за закрила на детето

Участие в обсъждане и изготвяне на предложения на механизми за операционализиране на изпълнението и управлението на националните политики за закрила на детето.

НЦОЗА партнира на МЗ в изпълнението на Националната програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН и СПИ” 2016-2020 г., като е ангажиран с превенция на ХИВ сред младите хора, децата и младите хора в риск. Поради ситуацията с COVID-19 реализацията на национални кампании в рамките на Програмата беше затруднена. НЦОЗА подкрепи онлайн Международната АНТИСПИН кампания, в която участваха МЗ, БЧК и други партньорски организации.

3. Дейности по международни програми, планове и проекти

През 2020 г. дирекция „Промоция на здраве и превенция на болестите“ има значителна международна дейност и е основният изпълнител на следните международни проекти и програми:

3.1. Съвместни действия (Joint Actions), в рамките на Програмата за обществено здраве на Европейския съюз, съфинансирани от Третата европейска здравна програма на ЕС за периода 2014-2020 г.

- *Съвместно действие „Лечение на хроничните заболявания и популяризиране на здравословно остаряване през целия живот“ (CHRODIS-JA PLUS)* – Участие в срещи и задачи по проекта към РП7. Извършено проучване, обработка и анализ на резултатите, изготвяне на доклад, участие в кръгла маса и уеб конференция, подготовка на публикации относно прогнозиране на здравословното състояние на потребители на мобилни приложения, предлагащи здравни услуги (*Discovery Science, 23rd International Conference, DS2020*) и използването на мобилни приложения с цел овластяване на пациентите с диабет (*Eurohealthnet magazine*). Извършени дейности по РП5 – обобщаване на препоръки от асоциираните партньори, свързани с интерсекторалната колаборация; участие в уебинар на тема „Препоръки и добри практики за междусекторно сътрудничество“. Изготвяне на „Препоръки и добри

практики за междусекторно сътрудничество“ и „Ръководство за прилагане на добри практики“, отчетна дейност и др.

- *Съвместно действие „Управление на крехко здраве. Комплексен подход за насърчаване напредването на възрастта без увреждания“ (ADVANTAGE)* - Изпълнение на задачите по Работен пакет 2 - (Комуникация, осведоменост и разпространяване); преглед на препоръки за управление на крехкото здраве; участие в кампанията „Да се справим с крехкото здраве“; отчетна дейност.

- *Съвместно действие „Иновативно партньорство за действия по отношение на онкологичните заболявания“ (iРААС)* - Изготвяне на два документа, свързани с политиките за контрол на рака в България, основани на проведеното интервю в София с експертни лица (РП4); изготвяне на Пътна карта, включваща основана на доказателства научно-теоретична рамка, както и информация за действия и планове, свързани с онкологичните заболявания; формулиране на теми за документа Roadmap on Implementation and Sustainability of Cancer Control Actions към съвместното действие РААС. Подготовка на пет теми, засягащи онкологичната мрежа в България и политиките, свързани с онкологичните заболявания; участие в два уебинара към РП5; участие в уеб конференция към РП8 - „Изправени пред рака на панкреаса: политически мерки и стратегии на здравната система“;

- Преглед на документите „New openings of cancer screening in Europe“ към РП5 и „Доклад от проучване на интервюта за политика за контрол на рака към РААС“ към РП4; Отчетна дейност.

- *Съвместно действие „Европейска мрежа за сътрудничество в областта на оценката на здравните технологии“ (EUnetHTA)* - Участие в дейности по Работен пакет 4 (Съвместна продукция) и Работен пакет 5 (Основан на жизнения цикъл подход за подобряване генерирането на доказателства), направление „А“ (Ранни диалози), (Първоначално генериране на доказателства); провеждане на уебсрещи с чуждестранните партньори по проекта във връзка с обсъждане на предстоящи задачи, кореспонденция с чуждестранните партньори по проекта и вътрешно координиране с екипа от НЦОЗА на текущите проектни задачи, администриране и техническо обезпечаване на дейността.

- *Съвместно действие за контрол на тютюна (Joint Action on Tobacco Control)* - проектът стартира през септември 2017 г., като основните задачи са: дейности по създаване на устойчивост на националните политики за контрол на тютюна, издаване на ръководства и научни доклади, усъвършенстване на националните политики. По WP4 е обсъден и приет план за дейностите по проекта. Екипът участва в подготовката на споразумението към JATC; телеконференции срещи и дискусии върху окончателния въпросник по проекта. Извършен е превод на въпросника и провеждане на пилотно проучване по проблемите, свързани с популяризиране на здравето и профилактиката на хронични заболявания. Направено е проучване и анализ на дейността на организациите, работещи в областта на контрола на тютюна в РБ и предоставяне на систематизирана информация за нуждите на проекта. Във връзка с WP5 е обсъден и приет план за дейностите по проекта. Екипът участва в телеконференции срещи за обсъждане на правния договор за споделяне на данните от ЕС-SEG и съгласуване на текущи проектни задачи, администрирането и техническо обезпечаване на дейността.

- *Съвместно действие за здравна равнопоставеност (JANEE)* – Проектът има за цел да допринесе за постигането на по-високо ниво на справедливост по отношение на здравните резултати за всички социални групи и да намали хетерогенността по отношение на справянето със здравните неравенства. НЦОЗА се включва като

партньор в ЈАНЕЕ през 2018 г. През 2020 г. по работен пакет 4 „Интегриране в националните политики и устойчивост“ е предоставена информация по въпросник към международно изследване „Уязвимите групи и COVID-19“. По работен пакет 8 „Подобряване на достъпа до здравни и социални услуги за онези, които са оставени назад“ е направено проучване на ситуацията с детската смъртност и репродуктивните проблеми на здравнонеосигурените жени и е разработено предложение до МЗ за промяна в нормативната уредба във връзка с подобряване на здравните услуги за репродуктивното здраве на тази група. По работен пакет 9 „Здраве и равенство във всички политики“ са изготвени и преведени информационни материали за партньора на НЦОЗА по изпълнението му Община Стара Загора, проведени са онлайн срещи с общинския екип, разработен е mapping във връзка със ситуацията в България и COVID 19 и отражението ѝ върху изпълнението на РП 9 и е взето участие в регулярните международни онлайн срещи на представителите на страните-партньори. През 2020 г. е изготвена и представена междинна финансова и съдържателна отчетност за периода 2018-2019.

Международен проект „Глобално проучване на тютюнопушенето сред младите хора (GYTS), България“ - Преглед и обработка на предоставените документи за проучването; участие в уеб семинар относно протокола и методиката на изследването; комуникация с Министерство на образованието и науката във връзка с предоставяне на информация за изготвяне на представителна извадка за провеждане на изследването; адаптиране на въпросника и прав и обратен превод на нови въпроси във версията за изследването през 2021.

Международен проект “DE-PASS” (“Determinants of Physical Activities in Settings” – “Детерминанти на физическите активности в различни среди/обстановки“. Мрежа на Европейския съюз от контактни лица (focal points) за физическа активност - Превод и анотиране на материали по проекта за присъединяване към мрежата “DE-PASS”; изготвяне на резюме на по-съществените моменти от водената между Министерство на младежта и спорта и чуждестранните партньори кореспонденция; изготвяне на резюме на техническия анекс с обосновка на необходимостта от проекта, разяснения на някои по-важни понятия, акцент върху проектните ползи/добавена стойност и кратко описание на всяка от работните групи с основните им цели и задачи.

Международен проект със СЗО „Подобряване на мерките при незаразните хронични болести – бариери и възможности за здравната система“ - Преглед и преработка на окончателния доклад за идентифициране на бариерите и възможностите на здравната система за подобряване на последиците от хроничните незаразни болести; преглед и обработка на уеб версията на доклада на СЗО за анализа на ХНБ в България.

Комуникационна мрежа към EuroHealthNet - Подготовка и публикуване на статия за списанието на EuroHealthNet във връзка с пилотното проучване CHRODIS+ и иновациите в здравните системи; участие в уебинар на тема „COVID-19 и неравенствата в Европа“; експертна оценка и преглед на информацията относно COVID-19 към мрежата за комуникации на EuroHealthNet; участие с презентация във втори уебинар на тема „COVID-19 и неравенствата в Европа“; подготовка на материали за комуникационната мрежа.

В рамките на сътрудничеството със Световната здравна организация

Мрежа „Училища за здраве в Европа“ – През 2019 г. с подкрепата на СЗО стартира процес по възстановяване на българската мрежа от училища, утвърждаващи здраве (понастоящем „Училища за здраве в Европа“). Осемнайсет училища се включиха в проекта и им беше предоставена подкрепа в първите стъпки от реализацията на училищно ниво от националния екип в НЦОЗА. През 2020 г. беше изготвена и представена пред българския офис на СЗО концепция за продължаваща подкрепа на българската мрежа „Училища за здраве в Европа“; националният координатор на българската мрежа взе участие в международна онлайн среща на националните координатори; стартира подготовката на онлайн обучение за учители за работа с програми по здравно образование.

Дейности в Мрежата на Югоизточна Европа за аутизма (SEAN).

В дирекция ПЗПБ е националният координатор на Мрежа на Югоизточна Европа за аутизма (SEAN) за България, като през 2020 г. продължи изпълнението на дейностите по плана „*Мерки за подобряване на грижите в помощ на лица с аутизъм и техните семейства*”, утвърден от министъра на здравеопазването, в следните области: повишаване информираността на обществото и здравните специалисти за аутизма; консултативни и експертни дейности – участие в изготвянето и становище по „Меморандум за подобряване на грижите в помощ на деца с аутизъм и техните семейства в България“, заключителен документ от научно-практическа конференция „Актуални проблеми и подкрепа на децата с аутизъм” в гр.Варна; разработване на пилотен модел с бюджетиране на минимум терапевтичен пакет, базиран на опита на ЦСРИДУ; участие в адаптиране на програма за родители на деца с аутизъм на СЗО в България, с организационната подкрепа и методично ръководство на ДАЗД и УНИЦЕФ-България и др.)

Международен институт за младежко развитие PETRI - София

В дирекция ПЗПБ е Международният институт за младежко развитие PETRI - София - уникална структура, създадена в НЦОЗА през 2007 г. с подкрепата на Регионалния офис за Източна Европа и Централна Азия на UNFPA, Фонд на ООН за население. През 2020 г. опитът на PETRI - София и България е представен на редица международни събития по покана на организаторите Изготви се и бе подписан между НЦОЗА и Регионалния офис на UNFPA за Източна Европа и Централна Азия Годишен работен план на PETRI за 2020 г. Продължава изпълнението на Международната стажантска програма на Международния институт за младежко развитие PETRI – София, като през 2020 г. стажът се осъществяваше онлайн. Реализирано е участие в редица онлайн международни форуми, свързани с изпълнението на проекта, като добра практика за партньорството между младите хора и опитните професионалисти и системна работа за изграждане на умения на младежките активисти за обучение на връстници, разработване на проекти, застъпничество и младежко лидерство в сферата на сексуалното и репродуктивно здраве и права. Продължава поддържането на съдържанието на платформата за младежко застъпничество speakactchage.org и уеб-страницата на PETRI – София. През 2020 беше финализирано Ръководството за Укрепване на мира в Западните Балкани по модела на Y-PEER по проект на YUSO и бяха осъществени две международни обучения с участието на екипа на екипа на екипа на PETRI. В края на годината съвместно с Регионалния офис за Източна Европа и Централна Азия и турската агенция Атолие бяха реализирани три международни събития – Ден на идеите за националните Y-PEER мрежи на държави от Източна

Европа и Централна Азия; Хакатон „Ние, младите“ за младежки активисти от Региона и Събитие за представяне и награждаване на проектите от Хакатона.

Европейски училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици (ESPAD)

Дирекция ПЗПБ участва в изпълнението на Европейския училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици (ESPAD), който събира информация за употребата на алкохол, цигари и наркотици сред 16 годишни ученици в над 30 страни в Европа. През 2020 г. бе изготвен и представен пред средствата за масова информация международният доклад на ESPAD'19. В нашата страна беше организирана пресконференция в Пресцентъра на БТА на 12.11.2020 г. съвместно с отдел „Национален фокусен център за наркотици и наркомании“. Участие в Годишната онлайн асамблея на ESPAD.

4. Експертна, консултативна, методична дейност

През годината в дирекция „ПЗПБ“ са изготвени 76 становища и експертни информации за МЗ, СЗО, ЕК и други институции и организации, ангажирани с проблемите на превенцията и контрола на ХНБ; майчиното и детско здраве; човешките ресурси; проблеми на здравеопазването и др. Експерти от дирекцията ежегодно участват в подготовката на Доклада за здравето на гражданите и изпълнението на Националната здравна стратегия, а също и в близо 40 работни групи по различни проблеми, включително в работни групи към Съвета на ЕС и ЕК.

5. Учебна и научно-публикационна дейност

Проведени са два извънредни курса, пет извънпланови курса (онлайн) и четири по искане на други организации. Осъществено е ръководството и обучение на шест специализанта и на 2 докторанта по научната специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“.

Служители на дирекцията са издали 25 научни публикации в национални и чужди издания; участвали са в работата на 115 научни форуми, научни конференции, кръгли маси и семинари и в 3 медийни изяви. Разработена е програма за обучение на експерти по Наредба № 8 от 13.11.2019г. на МЗ за изискванията, на които трябва да отговарят учебните заведения. Програмата е изпратена в МЗ за утвърждаване от Консултативния съвет.

Служители на дирекцията са главен координатор и член на експертния съвет по «Социална медицина и здравен мениджмънт» към министъра на здравеопазването и участват в състава на Работна група 22 „Здравеопазване” със становища.

РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ИЗВЪРШЕНИ ПРЕЗ 2020 Г. ОТ ДИРЕКЦИЯ „ПСИХИЧНО ЗДРАВЕ И ПРЕВЕНЦИЯ НА ЗАВИСИМОСТИТЕ“ ПРИ НЦОЗА

Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“ (ПЗПЗ) е създадена след сливането на Национален център по наркомании (с постановление № 168/04.07.2019 г. на Министерски съвет на Р България) с НЦОЗА. Новата структура функционира от 18.10.2019 г. след обнародването на Правилника за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на НЦОЗА в Държавен вестник, брой 82, 2019г.

Основна отговорност на дирекцията е да провежда и координира дейности на национално и международно ниво в областта на промоцията на психичното здраве и

превенцията на зависимостите. Дирекцията в НЦОЗА с нейните три отдела: „Зависимости“, „Психично здраве“ и „Национален фокусен център“, са актуалните структури в страната, ангажирани с осъществяването на дейности по промоция на психично здраве; превенция на зависимостите; събиране и обобщаване и анализиране на информация по отношение на употребата на забранени субстанции; дейности, свързани с лечението на зависимости с опиев агонисти и агонисти-антагонисти; дейности по превенция употребата на вещества; дейности, свързани с работата на програми за психосоциална рехабилитация на територията на страната.

В Програмата за управление на правителството на Република България за периода 2017 – 2021 г., в раздел 11 „Здравеопазване“ е посочен като водещ приоритет: Засилване ролята на профилактиката като възможност за по-добро здраве и качество на живот. Водещата цел е: Подобряване здравето на населението, повишаване и поддържане качеството на живот през целия жизнен цикъл чрез намаляване на преждевременната смъртност, заболяемостта и последствията за здравето от основните хронични незаразни болести (ХНБ) и зависимости.

Дейностите, изпълнявани от Дирекция ПЗПЗ, са в пълно съответствие с Правителствената програма, отговарят на националните приоритети, което определя изключително важната роля, която експертите от ПЗПЗ имат в областта на общественото здраве, психичното здраве и зависимостите на национално ниво. Всеки от отделите е водещ в страната в рамките на своята компетентност и оказва постоянна консултативна и методична помощ на Регионалните здравни инспекции, ОбСНВ / Общински съвет по наркотични вещества/ и ПИЦ /Превантивно-информационен център по зависимости/, НПО, занимаващи се с програми за психосоциална рехабилитация и др. Експертите от Дирекцията изготвят за Министерството на здравеопазването доклади и становища, свързани с промоцията на психично здраве, превенцията на самоубийствата и зависимостите, които подпомагат изготвянето на политиката на МЗ в съответната област. Експертите от Дирекцията изготвят част от официалните становища на България, които се представят на Световните здравни асамблеи на Световната здравна организация и на Регионалните комитети на СЗО. Становищата се представят на Министерството на здравеопазването като позиция на страната, и се утвърждават от Министерски съвет. Експертите от Дирекцията са членове на работни групи и комисии към различни министерства в рамките на тяхната компетентност.

Дейността на Дирекция ПЗПЗ е изцяло съобразена с оперативния план на НЦОЗА.

1. Планови научно-приложни теми през 2020 г.

През 2020 г. в Дирекция ПЗПЗ са извършени дейности по 2 планови научно-приложни теми, свързани с психичното здраве на населението, включително и опитите за самоубийство.

Изпълнението на темите в областта на психичното здраве, включително и за опитите за самоубийство, позволява изготвянето на програми, планирането на интервенции и ресурси в болничната и извънболничната психиатрия, оценка на тенденциите в разпространението на честите психични разстройства и в търсенето на специализирана помощ. Системно се събират и анализират данните за суицидните действия на територията на страната, което се прави в контекста на Националната програма за превенция на самоубийствата. Анализира се системата за психиатрична помощ и се правят предложения за промени, основани на доказателства.

2. Дейности по национални програми и планове през 2020 г.

Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България

Обобщени са препоръките относно стратегията от проведената кръгла маса с психичноздравни професионалисти, представители на СЗО-България и Българската психиатрична асоциация. Експерти от дирекцията участваха в работна група за работа по Национална стратегия за психично здраве на гражданите на Република България 2020–2030 г., както и в работни срещи в МЗ във връзка с изготвянето на стратегията.

Бюджетна програма за намаляване търсенето на наркотични вещества

През 2020 г. беше проведена работна среща по проблемите на коморбидните състояния, включващи злоупотреба/зависимост към наркотични вещества и психични разстройства. Изработен и издаден е Терапевтичен алгоритъм за лечение на пациенти с коморбидност. Изготвен е документ с мерки за психосоциална рехабилитация на непълнолетни с участие на чуждестранен експерт с релевантен опит в областта. Бяха проведени обучения за работа с Европейски индекс за оценка степента на зависимост (Addiction Severity Index), обучение за работа за с въпросник за оценка на юношата ADAD 2, работа с младежи в риск, фамилна терапия при психосоциална рехабилитация и лечение на зависимостите.

Осъществен е мониторинг и контрол на финансираните 6 места в нерезидентни програми за психосоциална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба №8/2011г., както и 22 места в резидентни програми за психосоциална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба №8/2011г.

Национална стратегия за борба с наркотиците 2020 -2024г.

Изработен е алгоритъм за финансиране на програми за психосоциална рехабилитация и са финансирани 6 места в нерезидентни програми за психосоциална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба №8/2011г., както и 12 места в резидентни програми за психосоциална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба №8/2011г.

Беше изготвен алгоритъм и проведена процедура за финансиране на дейности за намаляване на вредите от употребата на наркотици по Стратегическа задача 1.6. Подобряване на достъпа до дейности и програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.

3. Дейности по международни програми, планове и проекти

През 2020 г. Дирекция „Психично здраве и превенция на зависимостите“ участва в международни проекти и е изпълнител на следните международни проекти и програми:

Международен проект „Масщабно приложение на психичноздравни грижи, базирани в общността, за хора с тежки психични заболявания в Европа.“ (RECOVER-E). Продължи съвместната работа с ЦПЗ - София град, по събиране на информация за групите пациенти, обслужвани от мобилните екипи.

Подновен беше договорът за безвъзмездна помощ с Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (Agreement № GA.20.RTX.003.1.0 - REITOX). Дейностите по договора за 2020 г. подробно са описани в Приложение 1.

4. Експертна, консултативна, методична дейност

През годината в Дирекция ПЗПЗ са изготвени над 30 становища и експертни информации във връзка с Наредба №2/2012г. и Наредба №24/2004г, МВР, МЗ. Изготвени са 5 съгласия за дейност по реда на Наредба 8/2011г., 3 съгласия за дейност по реда на Наредба 7/2011г и 2 съгласия за дейност по реда на Наредба 6/2014г.

Изготвени са методически материали във връзка с епидемичната обстановка до програмите за лечение с агонисти и парциални антагонисти и програмите за психосоциална рехабилитация. Създадени са методически документи за подобряване на качеството на работа в различни области на намаляване на търсенето на наркотици.

5. Учебна и научно-публикационна дейност

Проведени са 2 тематични курса на психичноздравна тематика. Служители на дирекцията са участвали в 4 научни публикации в чужди издания с импакт фактор; участвали са в работата на 15 научни форума, научни конференции, кръгли маси и семинари и в над 37 медийни изяви. Проведени са 5 учебни курса в областта на работа със зависимостите, както и лекции на професионални форуми. Служители на дирекцията са участвали в работата на Национална конференция по проблемите на превенцията и злоупотребата с наркотични вещества, както и в международни семинари на EMCDDA и Помпиду Груп.

РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ИЗВЪРШЕНИ ПРЕЗ 2020 Г. ОТ ДИРЕКЦИЯ „НАЦИОНАЛНИ ЗДРАВНИ ДАННИ И ЕЛЕКТРОННО ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“ ПРИ НЦОЗА

През 2020 година извършените от дирекцията задачи са свързани с основната функция на дирекцията, съгласно Правилника за устройство и дейност на НЦОЗА - Информационно осигуряване на управлението на здравеопазването.

Дирекция „НЗДЕЗ“ е определена за орган на статистиката със заповед на министър председателя и с този статут тя е член на Националната статистическа система и Евростат, и отговаря по компетентност за официалната здравна информация на национално ниво и в международен аспект.

1. Информационно осигуряване

Етапите, през които се осъществява информационното осигуряване са събиране, контрол, корекции, консолидиране на данни и разпространението им в табличен или аналитичен вид, чрез сайта на НЦОЗА и специализирани бюлетини и справочници и публикации.

Основните потоци на информацията са:

- Оперативна/предварителна информация
- Годишна информация
- Информация от регистри

Оперативната/предварителната информация е в периодика – ежедневна, седмична, месечна, тримесечна, шестмесечна и годишна и служи за бързи, оперативни действия на управляващите органи при възникнала необходимост за това.

През 2020 година е осигурена оперативна информация на национално и областно ниво и по основни признаци относно:

- Заразни заболявания – ежедневна, седмична, месечна и годишна информация
- Въведена извънредно информация за вирусната инфекция COVID 19
- Вирусен хепатит – месечна и годишна информация
- Инфекции свързани с медицинското обслужване – тримесечна и годишна информация
- Живородени, умрели и мъртвородени – тримесечна информация
- Умрели деца на възраст до 1 година – тримесечна информация
- Аборти в лечебните заведения – тримесечна информация
- Използваемост на леглата в стационарите – шестмесечна информация
- Инфаркт на миокарда по диагнози, възраст – тримесечна информация
- Мозъчен инсулт по диагнози, възраст и пол – тримесечна информация
- Профилактични имунизации и реимунизации – шестмесечна и годишна информация
- Заболявания, свързани с употребата на психоактивни вещества - тримесечна информация
- Перинатална детска смъртност - свидетелство за перинатална смърт - годишна информация
- Отчетен разход на лекарства и брой пациенти, за всяко лечебно заведение (по Наредба № 34 на МЗ) – тримесечна информация
- Лекувани болни съгласно Постановление №17/2007 г. на МС – годишна информация

Годишна информация – Годишната информация е окончателна. Тя се предоставя за всички официални доклади, анализи, публикации и бази данни на национално ниво и в международен аспект.

Основните годишни статистически изследвания, извършени от дирекцията са включени в Националната статистическа програма 2020, Приета от Министерски съвет с Решение № 19 от 17.01.2020 г., Обн., ДВ, бр. 6 от 21.01.2020 г.

- Психиатрични заведения и структури
- Кожно-венерологични заведения и структури
- Онкологични заведения и структури
- Пневмофтизиатрични заведения и структури
- ЦСМП, отделения, центрове и филиали
- Лечебни заведения за болнична помощ
- Центрове за трансфузионна хематология
- Диализни структури
- Лечебни заведения за извънболнична помощ

С тези изследвания е получена информация за структурните звена (клиники, отделения, консултативни кабинети), ресурсите (персонал, леглови фонд, медицинска техника и транспорт) и дейността на лечебните заведения на национално и областно ниво и по видове лечебни заведения

Чрез Националната статистическа програма са изпълнени и статистическите изследвания, свързани и с:

- Регистрирани заболявания от кожно-венерологични заболявания
- Заразни заболявания
- Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания
- Регистрирани заболявания от активна туберкулоза и ХНБЗ
- Хоспитализации на деца от 0-17 години
- Хоспитализации на лица на възраст 18-64
- Хоспитализации на лица на възраст над 65 години
- Трайна намалена работоспособност – общо

- Вид и степен на увреждане при деца

С тези изследвания е получена информация за здравето състояние на населението - регистрираните и хоспитализирани случаи по 407 позиции от МКБ – 10 ревизия – класове болести, нозологични групи и единици, по възрастови групи, по видове лечебни заведения, на национално и областно ниво.

Данните за лицата с трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане са по диагнози, тежест и срок, на национално и областно ниво, за децата до 16 годишна възраст и населението над 16 г.

Изследванията дават информация и за дейността на всеки ТЕЛК.

Освен по Националната статистическа програма, през 2020 година са извършени и статистически изследвания свързани с:

- Дейност на стоматолозите
- Дейност на самостоятелната медико-техническа лаборатория по зъботехника
- Дейности, свързани с майчиното здравеопазване
- Дейности, свързани с детското здравеопазване
- Профилактични прегледи на деца и ученици
- Регистрирани заболявания на децата от 0-17 години
- Регистрирани заболявания на лица на възраст над 18 години
- Рентгенови изследвания и процедури
- Клинико-лабораторна дейност
- Икономическа информация за дейността на ЛЗ за болнична помощ в системата на общественото здравеопазване
- Икономическа информация за дейността на отделенията в МБАЛ

Регистри

Към дирекция НЗДЕЗ се отнасят и администрират следните регистри:

- Национален Регистър по инвазивна кардиология
- Информационна система /Регистър за ражданията
- Национален регистър на пациентите с редки заболявания

Дейностите по регистъра на инвазивната кардиология, информационната система за ражданията и регистъра на редките болести, се свързват основно с тяхното поддържане, предоставяне на пароли за влизане в регистрите на различни нива, в зависимост от потребителите. По искане на Министерство на здравеопазването се изготвят справки по различни разрези и нива.

Съгласно Наредба 16, въз основа на данните в Националния регистър на пациентите с редки заболявания, веднъж годишно се изготвя и предоставя на министъра на здравеопазването доклад за редките заболявания в Република България.

Дейности по мерките, свързани с развитието на електронното здравеопазване

През 2020 г. експерт от дирекцията беше включен със заповед на министъра на здравеопазването като член на работна група по доизграждане на Националната здравно информационна система.

Национална стратегия за демографско развитие на Р България (2012 – 2030)

През 2020 г. експерти от дирекцията продължиха участието си по Националната стратегия за демографско развитие на Р България (2012 – 2030), представена от МТСП. Извършена беше актуализация на данните и представени становища по отчета на

изпълнението на стратегията за съответния период. Съгласуван беше и планът за изпълнение на стратегията за следващата година.

Подготовка и провеждане на Национално съвещание по информационно осигуряване на здравеопазването с МЗ и РЗИ

В изпълнение на Наредба 1 от 27.02.2013г. за предоставяне на медико-статистическа информация и на информация за медицинската дейност на лечебните заведения на Министъра на здравеопазването, съгласно чл. 8 (2) НЦОЗА ежегодно провежда информационни съвещания с РЗИ по събирането и контрола на документацията, както и за промените в документалната система и изискванията при нейното попълване. Изготвя се отчет по изпълнението на информационното осигуряване през изминалия отчетен период, като се посочват пропуските и грешките по отчетността. Представят се новите елементи за следващата отчетна компания и се предоставят указания, свързани с промените и контрола на информацията.

2. Дейности по международни проекти и програми

През 2020 година, дирекцията предостави данни по международните ангажименти на страната относно здравето състояние на населението, медицински дейности и медицинска апаратура за:

- База данни Здравни индикатори „Здраве за всички” - СЗО
- Здравни индикатори по Въпросник на Евростат
- Здравни индикатори на УНИЦЕФ

3. Експертна, консултативна, методична дейност

Целогодишно, експерти от дирекцията оказват консултативна и методологична помощ, свързана с нови програмни продукти, прилагане на нови нормативни документи, контрол и предоставяне на систематизирани писмени указания при отчетната кампания за лечебните заведения и РЗИ.

Участие в консултации по Работна група 22 „Здравеопазване“

4. Аналитична дейност

През 2020 година, на база извършените статистически изследвания и получените статистически данни, са изработени 8 аналитични справки с различна тематика:

- Инвалидност на лица над 16 години в Р България през 2019 г.
- Инвалидност при деца до 16 години през 2019 г.
- Дейност на ТЕЛК през 2019 г.
- Здравно-демографско състояние на населението през 2019 г.
- Детска смъртност по възрастови групи и причини през 2019 г.
- Хирургична дейност
- Кардиологична дейност

5. Информационни издания

Изключителен акцент от информационната дейност е разпространението на информацията за нуждите на различни потребители.

Изготвените в дирекция НЗДЕД издания се предоставят на Президентство, Народно събрание, Министерски съвет, Всички министерства, БНБ, НОИ, МВФ, Световна банка, Евростат, СЗО, Министерство на здравеопазването - ръководство, дирекции, пресцентър, Медицински университети, РЗИ, Синдикални организации, Националния статистически институт, НЗОК, Лечебни заведения и при поискване от други потребители - медии, научни дружества, национални консултанти, НПО, застрахователни дружества, докторанти и др.

През 2020 година, дирекция НЗДЕЗ подготви следните публикации:

- Здравеопазване 2020 - съвместно издание с НСИ – таблици и анализ
- Кратък статистически справочник “Здравеопазване” 2020 - на български език - таблици
- Кратък статистически справочник “Здравеопазване” 2020 - на английски език - таблици
- Изработени бяха и разпространени и още 7 специализирани бюлетини на хартиен и електронен носител с различна тематика:
- Леглови фонд и дейност на стационарите на лечебните заведения - динамика до 2019г. - Таблици и Графики
- Хоспитализирана заболеваемост в България – динамика до 2019 г. - Таблици и Графики
- Лица с призната трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане в България - динамика до 2019г. - Таблици и Графики
- Регистрирани заболявания и умирения от злокачествени новообразувания в България – динамика до 2019 г. - Таблици и Графики
- Смъртност по основни причини в Р България - динамика до 2019 г. - Таблици и Графики
- Икономически анализ на дейността на отделенията на многопрофилните болници за активно лечение – динамика до 2019 г. - Таблици и Графики

РЕЗЮМЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ИЗВЪРШЕНИ ПРЕЗ 2020 Г. ОТ ДИРЕКЦИЯ „КЛАСИФИКАЦИОННИ СИСТЕМИ, СТАНДАРТИ И ИНОВАЦИИ“ ПРИ НЦОЗА

През 2020 година дейността на дирекция „Класификационни системи, стандарти и иновации“ /КССИ/ беше съобразена с одобрения в края на 2019 година план. В същото време, с оглед на световната пандемия с COVID-19, с въведеното със Закон извънредно положение в България и последвалата обявена извънредна епидемична обстановка, удължавана няколко пъти, част от планираните дейности на дирекция КССИ, основно свързани с участия в семинари, международни срещи, а също така и с обучение, са текущо отложени или временно отменени. Въпреки затрудненията, служителите на дирекцията се придържаха към обичайните си задължения, в рамките на действащите ограничения.

През отчетния период беше поддържана актуалността на кодовете на диагнозите в МКБ-10. Дирекцията продължава дейността си по поддръжка и актуализация на:

- Азбучен индекс на медицинските процедури – версия 2018 година;
- Подробна трансферираща (мапираща) таблица на всички кодове от МКБ-9 КМ към КСМП (един към един код);
- Табуларен лист на медицинските процедури – версия 2017 година;
- Азбучен индекс на медицинските процедури – версия 2017 година;
- Табуларен лист на медицинските процедури – българска ревизия – 2014 година;
- Табуларен лист на медицинските процедури – българска ревизия в WORD и EXCEL формат – 2014 година;

- Азбучен индекс на медицинските процедури – българска ревизия – 2014 година;
- Наръчник на потребителя за кодиране на диагнози и процедури – българска ревизия – 2015 година;
- Трансферираща (мапираща) таблица – клинични пътеки по НРД – 2015 година.

Ежедневно бе оказвана методическа помощ /посредством телефонни обаждания или чрез електронна поща/ на ЛЗБП, които изпращат медико-статистически и финансови отчети посредством „Специализирания софтуер за болници“.

Групиран са данните от 110 ЛЗБП с групера AR-DRG. Беше подготвена, съгласувана и финализирана процедурата по подновяване лиценза на групера с австралийските носители на правата му.

В периода бяха проведени няколко срещи – виртуални и присъствени – с експерти на НЗОК, на които бяха обсъждани генерирането на кодове за нови процедури в първичната извънболнична медицинска помощ, специализираната извънболнична медицинска помощ, денталната помощ и болничната помощ.

В отговор на потребностите от кодиране на случаите с COVID 19, от дирекцията беше публикуван кода за заболяването и правилата за кодиране, като постоянно се следеше страницата на СЗО за нова информация и актуализация на съществуващата.

Бяха създадени нов набор от кодове за пакет „Здравни грижи“, за сключване на договори с практики за здравни грижи – лекарски асистент, медицинска сестра, акушерка или рехабилитатор.

На основание на Наредба №1/22.01.2015 година за придобиване на специалност в системата на здравеопазването беше иницирано събирането и обработването на информация за специалистите в здравеопазването и за предложените места за специализанти, подадени от 28 РЗИ. В следствие на него беше проведена среща в МЗ, на която бяха уточнени формата и съдържанието на таблиците, чрез които се събира нужната информация. Събирането на информацията продължи до месец юли, а в последствие данните бяха обработени и беше изпратен доклад-анализ до министъра на здравеопазването. Последващо от МЗ беше изискан допълнителен анализ, касаещ предоставяне на предложение за лечебни заведения, области или общини, на територията на които специализантите по чл. 48б от Наредбата могат да започнат работа в лечебни заведения за извънболнична помощ. Необходимата информация беше събрана, анализирана и обобщена и беше изпратен анализ до министъра на здравеопазването.

Бяха подготвени и утвърдени образци за подаване на информацията по чл. 44, ал. 1 и ал. 2 на Наредба № 1 от 22.01.2015 г. за придобиване на специалност в системата на здравеопазването и същите бяха публикувани на интернет страницата на НЦОЗА в отделна секция, от където да могат да бъдат изтеглени.

През 2020 година дирекция КССИ продължава дейността по събиране и анализиране на информацията по Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ във връзка с чл. 24а, т.1, т.2 и т.3 за подобрени битови условия, допълнително медицинско обслужване, избор на лекар или екип от медицински специалисти – като натурални показатели и изплатени суми.

Дирекцията взе активно участие – дистанционно и виртуално – в съвместни действия – „Оценка на здравните технологии“; преглед на презентации и материали, по покана на партньори, регистрация в онлайн конференция на тема „European Conference on Rare Diseases 2020“, участие в анкетни проучвания и дистанционни срещи.

В дирекцията се провежда активно обучение на докторанти по акредитирани докторски програми, което е съобразено с мисията, целите и задачите на НЦОЗА. Придобитата по докторската програма квалификация съответства на националната квалификационна рамка за висше образование и на квалификационната рамка на Европейското пространство за висше образование: успешно защитилите докторанти придобиват последната степен на висшето образование – образователната и научна степен „Доктор“.

Обучението, което осъществява дирекцията е по докторската програма „Социална медицина и здравен мениджмънт“, като към момента по нея се обучават 7 докторанти. В отчетния период двама докторанти защитиха успешно докторските си дисертации.

Трима служители от дирекцията се обучават за придобиване на специалност – един по специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“, обучението по която се провежда в НЦОЗА и двама по специалност „Здравна икономика“ във ФОЗ на МУ-София.

В дирекцията се подготвят 3-ма специализанти по СДО, специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“. Обучението за придобиване на специалност в системата на здравеопазването се извършва по условията и реда на Наредба № 1/ 22.01.2015 година на МЗ. То се провежда съобразно утвърдена учебна програма от министъра на здравеопазването. Всички учебните планове са утвърдени от Директора на НЦОЗА.

През изминалия период към дирекцията бяха обучавани студенти по програма: „Практическо обучение на студенти от висшите училища“ по проект BG05M20P001-2.013-0001 “Студентски практики - фаза 2“ - общо 8 успешно приключили студентски практики по програмата.

Специалност в системата на здравеопазването се придобива след изпълнение на учебната програма и успешно положен практически и теоретичен изпит пред държавна изпитна комисия, определена със заповед на министъра на здравеопазването. Две хабилитирани лица от дирекцията са членове на такива комисии.

В отчетния период от служители на дирекцията са издадени 18 научни статии в съавторство, приложени в отделен списък.

ИЗВЪНРЕДНИ ЗАДАЧИ И ДЕЙНОСТИ НА СЛУЖИТЕЛИТЕ ОТ НЦОЗА ВЪВ ВРЪЗКА С ПАНДЕМИЯТА ОТ COVID-19.

Служителите на НЦОЗА се включиха в работата на единния европейски номер 112, по силата на Заповед № РД-117/09.03.2020 на Министъра на здравеопазването и Допълнителните препоръки относно дейността на администрацията при работа в условията на COVID 19.

Служители на НЦОЗА се включиха в дейността на РЗИ-София, свързана с епидемичното разпространение на COVID-19 (Заповеди № РД-412/03.11.2020 г., РД-451/25.11.2020 г., РД-422/04.11.2020 г. и РД-460/30.11.2020 г.), чрез:

- участие в работни групи за въвеждане данни на заразени лица в Националната информационна система за борба с COVID-19 от 03.11 до 30.12.2020 г.,
- анкетни проучвания чрез телефонни интервюта със заразени лица и
- дейности по Проект BG 05M9OP001-1.099-0001 „Подкрепа на работещи в системата на здравеопазването в условията на заплахата за общественото здраве“, с бенефициент МЗ, по заповед № РД-476/04.12.2020 г. чрез обобщаване и въвеждане на данни за специалистите на първа линия, подавани от болниците в страната.

I. ТЕМИ / ЗАДАЧИ ПО ПЛАНА НА НЦОЗА ПРЕЗ 2020 г.		
1. ПЛАНОВИ НАУЧНО-ПРИЛОЖНИ ТЕМИ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
1.1. Изготвяне на „Методично ръководство за здравна оценка при класификация на отпадъци“	<p>Работа по ръководството в частта, касаеща определяне на опасни свойства НР1 - НР15, включваща:</p> <ul style="list-style-type: none"> - генериране на текстови материал; - изготвяне на таблици с кодове за клас и категория на опасност и кодове на предупреждения за опасност за съставките на отпадъците и съответните максимално допустими концентрации по свойства НР1 - НР15; - изготвяне на графични фигури (дърво на решенията) за здравна оценка при класификацията на отпадъците като опасни/неопасни по свойства НР1 - НР15. 	ДОЗЗР
1.2. Проучване на практиките за контрол на опасностите, свързани с риска за здравето във водни съоръжения за рекреация и спорт	<ul style="list-style-type: none"> - Редактиране на текстове по отделни раздели на темата. - Допълване на литературната справка относно ВПД във води на плувни басейни и свързаните здравни опасности. 	ДОЗЗР
1.3. Проучване на рискови фактори за наранявания с остри предмети и мерките за превенция на инфектиране с биологични агенти в болничната помощ	<ul style="list-style-type: none"> - Подготовка на литературен обзор по темата за наранявания с остри предмети и трансмисия на кръвнопреносими патогени в здравеопазването. - Статистическа обработка на данни за нараняване с остри предмети и превенция на риска от инфектиране с биологични агенти при определени професионални групи в болнични заведения в гр. София и характеристика на имунизационната защита и постекспозиционната профилактика към кръвнопреносими патогени при болнични здравни работници; публикувана статия в Българско списание за обществено здраве. - Обработка и анализ на данни относно оценката на риска за здравни работници от заразяване с кръвни патогени и на състоянието на безопасност и превенция на инфекции в болници, подготвяне на публикация. - Разработване на мерки за превенция на риска от инфектиране с биологични агенти при определени професионални групи в сектор “Здравеопазване”. 	ДОЗЗР
1.4. Оценка на риска от хормон зависими ракови заболявания при нощен труд	<ul style="list-style-type: none"> - Статистическа обработка и анализ на данни относно диагностицирани злокачествени заболявания и поведенчески рискови фактори във връзка с различни характеристики на сменните графици. 	ДОЗЗР

1.5. Добри практики при употребата на биоциди	- Изготвена е презентация на тема „Дезинфекция на кувьози и контрол - анкетно проучване, 2019г.“, представена на XVIII Национален конгрес по клинична микробиология и инфекции, София, 30.09-02.10.2020 г.	ДОЗЗР
1.6. Разработване на ръководства за организирано хранене на различни групи от населението 1.6.1. Задача: Разработване на ръководство с примерни седмични менюта за здравословно хранене в училищни столове и бюфети.	- Разработени са двуседмични менюта за четири сезона за здравословно хранене на ученици. - Извършени са оценка и анализ на всекидневните и седмични менюта за съответствие на Енергийната стойност с физиологичните потребности за съответните възрастови групи и са направени необходимите корекции.	ДОЗЗР
1.7. Проучване на предлаганите в търговската мрежа индустриално произведени храни за кърмачета и малки деца, налични в рамките на България.	- Подготвен е литературен обзор, извършена е статистическа обработка на част от данните; - Осъществено е участие в един национален и един международен научен форум; - Публикувана е статия в Българско списание за обществено здраве.	ДОЗЗР
1.8. Влияние на климатичните промени върху безопасността на храните като интегрална част от продоволствената сигурност.	- Подготвена е дипляна „Плесени, микотоксини и климатични промени“, публикувана на електронната страница на НЦОЗА. - Работа върху брошура „Цитринин - един малко известен микотоксин“. - Организиране и провеждане на две работни срещи с представител на списание „Lancet“, посветени на климатичните промени. - Участие в конференция "Климатичните промени и сигурността - гласът на младите за преодоляване на предизвикателствата", София, 19-20.10.2020 г. - Подготовка на съвместна статия на тема „Диета и климатични промени“. - Участие в Webinar: Civil Society Organisations & Emergency Food Aid: Lessons for an ongoing crisis? 23 юни 2020 - Участие в Webinar: How does Covid-19 affect Food Supply Chains – now and in future?, 25 юни 2020 - Подготовка на публикация „Влияние на климатичните промени върху продоволствената сигурност“.	ДОЗЗР ДПЗПБ ОИОВО
1.9. Молекулярно-генетични маркери за оценка усвояването на хранителни вещества. Научна разработка за придобиване на образователна и научна степен „Доктор“	- Подготвен е дисертационен труд за предствяне на предзащита; - Участие с постер в XVI-ти световен конгрес по обществено здраве (Рим, Италия, онлайн)	ДОЗЗР ДАЛД

1.10. Оценка на експозицията от консумация на ГМ храни	- Подготовка на литературен обзор и статия.	ДОЗЗР ДАЛД
1.11. Проучване на наличието на цианотоксини във води и биомаса - аналитични и хигиенни проблеми.	<ul style="list-style-type: none"> - Проведено експериментално проучване на екстракционните свойства на различни материали за твърдофазна екстракция на микроцистини. - Извършено екстрахиране на ДНК от проби, взети на 14.11.2019 г. от 1 питеен язовир – Студена и от 2 водоема за рекреация и воден спорт - Пчелина и Бистрица. Пробите са анализирани за добив на ДНК и наличие на бактериална ДНК. - Взети проби на 12.08.2020 г. и 02.10.2020 г. от 1 питеен язовир – Студена и от 2 водоема за рекреация и воден спорт - Пчелина и Бистрица. Пробите са анализирани за съдържание на общ азот, фосфор и анализ на цианотоксини. - Извършени са: <ul style="list-style-type: none"> - HPLC анализ на екстракти от 5 проби води за съдържание на микроцистини от питеен язовир Искър. - хидробиологичен анализ, с цел установяване качествения състав и количествените характеристики на видовете фитопланктон, населяващи проучваните водоеми. - екстрахиране на ДНК от проби, взети през 2020 г. от язовири Студена, Пчелина и Бистрица. Пробите са анализирани чрез полимеразна верижна реакция в реално време за оценка съдържанието на цианобактерии. Анализираните данни са защитени в дипл. работа “Прилагане на молекулен метод за ранно откриване на токсични микроводорасли” 	ДАЛД
1.14. Аналитично проучване на съдържанието на живак в различни среди. Обобщаване, систематизиране и оценка на базата данни.	<ul style="list-style-type: none"> • Обобщаване и оценка на резултати от анализ на проби бутилирани води за съдържание на живак, олово, кадмий, арсен, антимон, селен, хром и никел; • Подготвяне на публикация за съдържание на токсични елементи (Hg, Pb, Cd, As, Sb, Se, Cr, Ni) в бутилирани води – минерални, изворни и трапезни, произведени в България; • Литературна справка относно професионална и непрофесионална експозиция на живак; • Обзор на научна литература относно токсикокинетиката (абсорбция, биотрансформация, разпределение, кумулиране и екскреция) на елементен, неорганичен и органичен живак; • Въвеждане в табличен вид на резултати от анализ на проби от различни среди (козметика, пластмаси, храни и хранителни добавки, почви) за съдържание на живак; • Оформяне на литературен обзор по темата. 	ДАЛД
1.15. Проучване съдържанието на минерали и микроелементи в храни и хранителни добавки.	<ul style="list-style-type: none"> • Натрупване на аналитични данни за съдържание на минерали и микроелементи в храни и хранителни добавки. • Подготовка на данни за публикация на тема “Сравнителен минерален състав на 	ДАЛД

	<p>микронутриенти в месни и млечни продукти, семена и ядки“.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Проучване, сравнение и оценка на съдържанието на минерали и микроелементи в сладкарски изделия. Подготвяне данните за публикация. <p>Сравнение и оценка на съдържанието на минерали и микроелементи в храни и хранителни добавки.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Допълване на литературен обзор относно съдържанието на микронутриенти в храни 	
1.16. Създаване на регистър на азбестосъдържащи материали в сградата на НЦОЗА.	<ul style="list-style-type: none"> • Взети и анализирани са 22 бр. проби от материали, в които се предполага наличие на азбест; • Идентифицирано е наличие на: <ul style="list-style-type: none"> – азбест в електротабла за осветление в коридорите; определено е количеството на азбестосъдържащия картон, вложен като изолация в електротаблата в сградата на НЦОЗА; – азбест под изведен ключ за осветление и осветително тяло на ет. 5/ст. 14 и под ключ за осветление на ет.2/ст.3; – азбестова изолация (въже) на лабораторна стъклария на ет. 10/ст.8; – азбестосъдържаща замазка над окачения таван на ет. 7; – азбест в замазката на топлопровод в мазето на сградата; взети и анализирани са 5 проби за определяне бройната концентрация на азбестови влакна във въздуха по време на ремонтни дейности на топлопровода; • Направен е повторен оглед на лабораторно оборудване в помещенията на ет. 5 със заснемане на различните видове сушилни; • Направен е водно-абсорбиционен тест на 17 бр. проби от азбестови материали за определяне типа на АСМ според потенциала им за отделяне на влакна (нископлътни или високоплътни); • Взети и анализирани са 3 бр. проби за оценка на експозицията при дейности по поддръжка на сградата; • Етикетирани са откритите в електрическите табла азбестосъдържащи материали • Обработване на получените до момента резултати от проучване на азбестосъдържащи материали в сградата на НЦОЗА (открити материали и апаратура, съдържащи азбест; анализирани проби; снимков материал). Оформяне в табличен вид на получените до момента данни. 	ДАЛД
1.17. Проучване съдържанието на токсични газове и пари във въздуха на офис помещения, оборудвани със	<ul style="list-style-type: none"> • Работа върху литературен обзор за ароматни въглеводороди (бензен, толуен, етилбензен и ксилени), СО и СО₂; • Обобщаване на резултати от проведени проучвания на 33 обекта от цялата страна; 	ДАЛД

стандартна и специфична офис техника. Обобщаване, систематизиране и оценка на базата данни.	Обобщаване, систематизиране (в таблици и графики) и оценка на получените резултати.	
1.18. Разработване на таблици за химичен състав на български хранителни продукти.	<p>Натрупване на аналитични данни за състав на български хранителни продукти:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Анализирани са зеленчуци сурови, без кожа есенна реколта и проби бадеми, сурови; филе, скумрия в доматиен сос, консервирана; кисело мляко, масленост 2 %; супа, (зеленчуци и телешко) за съдържание на: <ul style="list-style-type: none"> - минерали и микроелементи - натрий, калий, калций, магнезий, желязо, манган, мед, цинк, фосфор (54 анализа); - макронутриенти - въглехидрати и енерг. стойност; влага; белтък, общи мазнини, нишесте, лактоза, захароза, глюкоза и фруктоза, пепел, вит. В2, вит.А; вит. Е; вит.С (79 анализа). 	ДАЛД
1.19. Нови данни и анализ на резултатите от UVA и UVB слънчева защита в козметични продукти за деца и възрастни	<ul style="list-style-type: none"> • Извършено е определяне на ултравиолетова защита на 22 бр. проби от различни по вид козметични продукти, в т.ч. кремове, спрейове, лосиони и масла. Само една от пробите няма осигурена защита. Всички останали проби показват висока защита SPF 50, съгласно Наредба № 14/2014. 	ДАЛД
1.20. Проучване за миграция от материали и предмети от пластмаса, предназначени за дългосрочно съхранение на храни при стайна и пониска температура – опаковки на кисело мляко	<ul style="list-style-type: none"> - Обработка на получените резултати, сравняване на маспектри от получени хроматограми с библиотека NIST, обобщаване на данни. - Извършена е оценка на съответствието с изискванията на Регламент 10/2011. <p><i>Проучване за миграция от материали и предмети от пластмаса</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Проучване на миграцията на меламин и формалдехид от бамбукови изделия за хранене в съответствие на изискванията на Регламент 10/2011. – анализирани са 6 детски комплекта за хранене, състоящи се от 4 артикула в комплект за миграция на меламин и формалдехид - 24 проби, 72 анализа. Подготвен материал за статия. <p><i>Актуализиране на данни за съдържание на фталати в пластмасови играчки за бебета и малки деца (извънпланово)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Определяне на съдържанието на диизобутилфталат DIBP в пластмасови играчки за бебета и малки деца и актуализация на общото съдържание на фталати, съгласно ново вписване № 51 на Регламент REACH, с посл. изм. и доп. с Регламент (ЕС) 2020/507. 	ДАЛД
1.21. Проучване на индикаторни, патогенни и условно-патогенни микроорганизми в храни, различни	<p><i>Извършени са следните микробиологични изследвания:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - 6 проби бутилирана трапезна вода - 12 проби питейни води – по Наредба № 9 	ДАЛД

<p>видове проби води, козметични средства и утайки</p>	<ul style="list-style-type: none"> - 4 проби води от повърхностни водоизточници, водоснабдяващи населени места – по Наредба № 12 - 14 проби козметични продукти - 15 проби органични торове – подобрители на почвата - 11 проби - утайки от ПСОВ - 34 проби биоотпадъци - 2 проби газови смеси - 5 проби на въздух след третиране с UV-установки за дезинфекция и пречистване на въздушна среда - 1 анализ на въздух в жилищна среда - 1 проба празни бутилки и капачки - 105 проби от храни и смивове и отривки от контактни повърхности в помещения <p><i>Изяснени са източниците на бактериална контаминация на нестандартните проби, направени са препоръки за тяхното отстраняване с оглед недопускане неблагоприятно въздействие върху здравето на потребителите.</i></p>	
<p>1.21. Проучване на природния биотоп на <i>Enterobacter sakazakii</i> и разпространението му в околната среда. Пътища на контаминиране на суровини за детски сухи храни на зърнена основа</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Обобщаване на досега получените резултати. • Подготовка на доклад за участие на конгрес по хранене. 	<p>ДАЛД</p>
<p>1.22. Оценка на безопасността на биотоксини от природни източници, чрез прилагане на различни <i>in vitro</i> методи Научна разработка за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Подготвен дисертационен труд • Докторантката е отчислена с право на защита на разширен катедрен съвет на Катедра Фармакология, Токсикология и Фармакотерапия на 20 юни 2020. • Успешна защита на 16 септември 2020 • Публикувана статия в реферираното и индексирано международно списание „Biotechnology advances (Elsevier)“ 	<p>ДАЛД ФФ към МУ София</p>
<p>1.23. Биомаркери за индивидуална чувствителност при професионална експозиция на олово Научна разработка за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Изготвени глави от дисертационен труд – Литературен обзор , Цел и Задачи, Материал и методи и два раздела резултати; • Изолирани и генотипизирани 45 проби от бокална лигавица на лица, експонирани професионално на олово; • Обобщени данни от клиничколабораторни изследвания • Обобщени данни за съдържание на олово в кръв • Обобщени резултати и създадена база данни за последваща статистическа обработка 	<p>ДАЛД УМБАЛ „Св Иван Рилски“</p>

	<ul style="list-style-type: none"> Подготвено проектно предложение на тема „ Няма безопасни нива на олово - проучване на индивидуална предизпозиция“ за участие в конкурс за фундаментални научни изследвания 2020 към ФНИ 	
1.24. Проучване на генотипа (единични нуклеотидни полиморфизми в FADS1 гените) и липидния метаболизъм за модифициране на хранителния прием Научна разработка за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”	<ul style="list-style-type: none"> Изготвен дисертационен труд - Литературен обзор, Цел, Задачи, Материали и Методи, три глави с резултати и обсъждане Подготвено и прието за участие резюме на тема: SNP frequency rs174547 localized in the FADS1 gene, in the Bulgarian population, 16 световен конгрес по обществено здраве. Конгресът ще се проведе онлайн предвид епидемичната обстановка относно Ковид 19. 	ДАЛД ДОЗЗР
1.25. Проучване на процесите на възприятие на риска от въздействие на електромагнитни полета върху населението. Комуникация и управление на риска Научна разработка за придобиване на образователна и научна степен „Доктор”	<ul style="list-style-type: none"> Дейности по актуализиране на Националната програма за комуникация на риска с населението по проблемите на защитата от електромагнитни полета (ЕМП); Събиране на данни за загрижеността на населението по отношение на електромагнитната експозиция; Обработка на данни от електронния регистър на източниците на електромагнитни полета; Събиране на актуална информация от Интернет-мрежата за страховете на населението от въздействието на ЕМП; Провеждане на комуникация с населението, включително и подготовка на медийни изяви; Участие в медийни прояви. 	ДАЛД
1.26. Проучване, анализ и разработване на методи за измерване и оценка на експозицията на нейонизиращи лъчения при нови технологии (основно 5G технология)	<ul style="list-style-type: none"> Проучване на световния опит за оценка на експозицията при новата технология; Анализ на възможностите на апаратурата и действащите параметри и разработване на нови критерии и индикатори за оценка на експозицията; Проучвания на нови нормативни документи, свързани с измерване и оценка на експозицията от нови технологии с нейонизиращи лъчения и прилагането им в практиката у нас. 	ДАЛД
1.27. Пилотно проучване на прилагането на Директива 2013/35/ЕК за защита на работниците при експозиция с електромагнитни полета	<ul style="list-style-type: none"> Проучване и анализ на приложението на Директива 2013/35/ЕК в различни отрасли; Пилотни измервания и оценка на експозицията на работещите с електромагнитни полета в медицински центрове с ЯМР. 	ДАЛД
1.27. Ефективност и ефикасност на провежданите здравно-образователни	Разработен инструментариум за провеждане на пилотно изследване, което да бъде проведено в 3 РЗИ-та в страната.	ДПЗПБ

кампании сред подрастващите, насочени към промоцията на здраве и превенцията на ХНБ.		
1.28. Ръководство за прилагане на принципите и методите на здравната комуникация при осъществяване и оценяване на работата с подрастващи по промоция на здраве и профилактика на ХНБ.	<ul style="list-style-type: none"> - Разработено методично ръководство за прилагане на принципите и методите на здравната комуникация при осъществяване и оценяване на работата с подрастващи по промоция на здраве и профилактика на ХНБ. - Разработен кратък наръчник за работа. - Двамата материала са подготвени за печат. 	ДПЗПБ
1.29. Здравни, психосоциални и икономически последици, вследствие злоупотребата с алкохол, сред населението в Р България.	<ul style="list-style-type: none"> - Проучване на изследователските методи в областта на здравните, психосоциалните и икономическите последици, вследствие злоупотребата с алкохол. - Допълване на анкетната карта за провеждане на проучването за консумацията на алкохол сред население 20+ години. - Проучване на литературни източници в областта на здравните, психосоциалните и икономическите последици, вследствие злоупотребата с алкохол. 	ДПЗПБ
1.30. Информираност на населението за здравните услуги, насочени към превенция на хроничните незаразни болести.	<ul style="list-style-type: none"> - Проучване значението и ползата от информираност на населението при избор на здравни услуги. - Проучване на нормативната уредба за превенция на ХНБ в България. - Допълване на анкетната карта за провеждане на проучване за установяване нивото на информираност на населението за здравни услуги, ориентирани към превенцията на ХНБ сред население 20+ г. - Подготовка на въпросник за нагласите на население над 20 г. по отношение на профилактичните мероприятия. - Преглед на релевантни литературни източници във връзка с темата (57 научни статии: 52 англоезични и 5 на кирилица, както и разработване на рамка за оценка на научната литература.). 	ДПЗПБ
1.31. Деинституционализация на децата, отглеждани в ДМСГД	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвени са методични материали в помощ на подготовката и реализирането на деинституционализацията на децата от ДМСГД - Разработени са учебни материали за повишаване квалификацията на специалисти от ДМСГД и ЦКОДУХЗ по въпросите на деинституционализацията и превенция на институционализацията в ранно детство с цел мотивиране и активно участие в процеса на деинституционализация на деца под 3-годишна възраст - Обсъждане и препоръки за деинституционализация на децата от 8 ДМСГД до края на 2020г., планиране и разкриване на ЦКОДУХЗ 	ДПЗПБ
1.32. Роля на медицинските	- Изготвен е проект на инструментариум на проучването;	

специалисти за промоция на здраве на децата и подрастващите в училище	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвена е литературна справка по темата; - Извършена е статистическа обработка на данните от проведено проучване на здравното обслужване в училищата - Изготвена и представена на научен форум е концепция за промоция на здравето в училище, като част от усъвършенстване на модела на училищно здравеопазване, базирана на европейска рамка за качество. 	ДПЗПБ
1.33. Състояние и усъвършенстване на грижите за здравето и развитието на децата в детските ясли	<ul style="list-style-type: none"> - Анализ на нормативната база и изготвени предложения за актуализиране на наредбата за устройството и дейността на детските ясли; - Проведени са обсъждания на състоянието на детските ясли и организиране на пилотно проучване с директори на СДЯ в две области в страната; - Изготвена експертна информация и обсъждане с експерт от МЗ за становище по предложение от НПО за промяна в статута на СДЯ; - Участие в експертен съвет за провеждане на проучване на практиката и нормативната уредба за ранно детско развитие в Р България в контекста на Препоръка на Съвета на ЕС за висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст на НПО и в обсъждане на изводите и препоръките от проучването на организирани по този повод форуми; - Дейности, свързани с подготовката и адаптирането на детските ясли за работа в условията на извънредна епидемична обстановка, свързана с COVID-19: Организиране на проучване на готовността на детските заведения-ясли и градини за работа в условията на COVID-19; Работа по изготвяне на информационни материали за персонала и родителите; Изготвяне на препоръки за подготовката на детските заведения за работа в условията на COVID-19 - промени в организацията и условията на работа, документация; Изготвяне на въпросници за родителите и персонала; Комуникация, обмен на информация и обсъждания с директори на детски ясли от гр. София и др. - Провеждане на теренна фаза на проучване с анкетни карти с директори и медицински специалисти в 15 детски заведения, обработка на данните; - Анализ на резултатите от проучването за проведените противоепидемични мерки и създадените условия за отглеждане и обучение на децата в детските заведения; - Изготвени информационни материали: <ul style="list-style-type: none"> - „Роля на здравословното хранене и движението за изграждане на добър имунитет при децата в борбата с корона вирусната инфекция“; - „Значение на физическото възпитание, спорта и закаляването на децата в превенцията на инфекцията COVID -19“. 	ДПЗПБ
1.34. Превенция на гръбначните	- Изготвяне на обзор на проведени проучвания по темата;	

<p>деформации в начална училищна възраст</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на инструментариум и дизайн на проучването; - Провеждане на работни срещи с ръководителя и преподаватели от катедра „Кинезитерапия” към НСА за обсъждане на провеждането на пилотно проучване на гръбначните деформации при учениците в първи клас от две столични училища 126 ОУ и ЧОУ „Дорис Генеди“; - Актуализация на анкетните карти, информираното съгласие за родители и дейностите по проучването в условията на обявената извънредна епидемична обстановка; - Изготвяне на информационни и образователни материали за медицински сестри в училищата и родители на теми: „Превенция на гръбначните деформации при учениците“, „Видове и превенция на отклоненията на стъпалото при децата и учениците“, „Сколиозата – най-честата гръбначна деформация в детско-юношеска възраст“; - Провеждане на консултации с проф. Димитрова зав. катедра „Кинезитерапия“ в НСА относно препоръки за превенция на проблеми с опорно-двигателния апарат при обучение в електронна среда по повод изготвяне на становище по заявка на МЗ 	<p>ДПЗПБ</p>
<p>1.35. Анализ на предоставяните разрешени и неразрешени, по Глава шеста от Закона за здравето, неконвенционални медицински услуги в РБългария</p>	<p>Направен е анализ на информация от публичните регистри на лицата, упражняващи неконвенционални методи, публикувани на интернет-страниците на РЗИ. В настоящия момент са активни практиките на 226 доктори и на 201 специалисти от професионално направление „Здравни грижи“ или магистри по фармация. Най-много лица за упражняване на НМ са регистрирани в София град – 184. За упражняване на хомеопатичния метод се регистрират само магистри по „медицина“ и „дентална медицина“. Сред регистрираните от лицата неконвенционални методи преобладава методът „използване на нелекарствени продукти от органичен произход“, докато най-малко регистрации са извършени по раздел 6 “ирисови, пулсови и аурикуларни методи на изследване“. У нас продължават да се упражняват неконвенционални методи в нарушение на Закона за здравето. Направен е анализ на информация от интернет-сайтове, относно предоставяните, в нарушение на ЗЗ, неконвенционални медицински услуги, по отношение на видове методи, квалификация на доставчиците им, районирането им. В нарушение на Закона за здравето в интернет се открива информация за създадени центрове по алтернативна медицина, в които се упражняват, както разрешени, така и неразрешени от Закона за здравето неконвенционални методи. Открива се и информация за практикуване на неразрешени от ЗЗ неконвенционални методи: биорезонансна диагностика, тест за енергийното състояние на организма, биорезонансна терапия, озон терапия, различни видове детоксикации, енергийна терапия и др., като преобладават енергийните методи. В нарушение на ЗЗ неконвенционални методи се упражняват у нас от граждани на трети страни – в Аюрведа клиник, София и Банско. Терапиите се извършват от „квалифицирани индийски терапевти“.</p>	<p>ДПЗПБ</p>

	При неспазване на изискванията на 33, на гражданите не може да се гарантира безопасност при ползване на тези услуги.	
1.36. Проучване на хомеопатична медицинска помощ, оказвана у нас по Глава шеста от Закона за здравето, от обучени по прилагане на метода лекари-хомеопати и дентални лекари – хомеопати	<ul style="list-style-type: none"> - Разработена е монография „Хомеопатичното лечение в България“ по проблема с авторски колектив от експерти от НЦОЗА и партньорски организации – БМХО и АЛХБ. - Монографията е с ISBN, и е рецензирана от външен рецензент с положителна рецензия - професор, със специалност по фармакология, член на комисията към ИАЛ по регистриране на хомеопатични лекарствени продукти. - Следват предпечат и печат на монографичния труд и публикуването му в електронен вариант. Очаква се с помощта на спонсори да се издаде и на хартиен носител. - Международни хомеопатични организации проявяват интерес към резултатите от проучването. 	ДПЗПБ
1.37. Нежелани ефекти при едновременно прилагане на растителни хранителни добавки, растителни вещества и други лекарствени продукти	<p>Направен е литературен преглед на нежелани потенциални клинични взаимодействия на фармакокинетично ниво (транспортна система гликопротеин Р) между растителни продукти и лекарствени продукти, приемани едновременно. Растителните продукти често се подценяват от пациенти и лекари. С напредване на възрастта се увеличава употребата на лекарствени продукти от пациенти с хронични заболявания. Потребителски проучвания сред граждани от различни страни показват, че всеобщото мнение за растителните продукти – специеси, чайове, отделни билки и пр. е, че са безвредни. Научни изследвания обаче потвърждават, че дори и най-използвани растения влизат в нежелани взаимодействия с групи лекарствени продукти и създават рискове за здравето. Целта на темата е да се съберат данни за нежелани взаимодействия между растителни и лекарствени продукти, които са научно обосновани и да се изготвят препоръки за лекари и граждани с цел опазване здравето на гражданите.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Направена е характеристика на ензимната суперфамилия на цитохором Р 450, на чието ниво се извършват основните метаболитни процеси и взаимодействия между лекарствените и фитопродуктите в организма на основата на анализ на данни от научни публикации, монографии, др. - Описани са взаимодействия на ниво различни изоензими на цитохором Р 450 между лекарствени продукти и фитопродукти на основа жълт кантарион, валериана. 	ДПЗПБ
1.38. Ефективни методи и техники за изработване на послания за здравни комуникационни кампании	<ul style="list-style-type: none"> - Проучване на литературни източници в областта на здравната комуникация. - Изследване на методи за достоверност на източниците. - Проведено е проучване на послания в интернет и социалните мрежи, свързани с фалшивите здравни новини за Covid-19, както и начините за тяхното разпознаване от аудиторията. - Изследвани са основните източници на дезинформация, свързана със здравето и факторите, които повишават уязвимостта на хората към такъв вид информация. 	ДПЗПБ

	- Посочени са мерки за ограничаване и справяне с дезинформацията, както от перспективата на социалните медии, така и от страна на институциите, отговорни за общественото здраве.	
1.39. Климатичните промени и хроничните неинфекциозни болести	- Направен литературен обзор по темата. - Подготвено е издаването на брошура с литературния обзор по темата - Изпратено е резюме за участие в европейска онлайн конференция за климатичните рискове. - Участие в европейска онлайн конференция за климатичните рискове с материали по темата.	ДПЗПБ
1.40. Човешките ресурси в здравеопазването – състояние и насоки за развитие	- Апробира се кратка анкетна карта, която се осъществява от анкетъори доброволци от медицински съсловни организации. - Обобщаване на резултатите от изследването. Потвърждава се неравномерното разпределение на здравни услуги, като на места не е съобразено със здравните потребности на населението в съответните райони. ЕК отчита, че осигуреността с лекари на 10000 е над средното равнище за ЕС, докато осигуреността с медицински сестри е сред най-ниските в ЕС. - Изготвени са изводи и препоръки.	ДПЗПБ
1.41. Човешките ресурси в областта на неконвенционалното здравеопазване в България	Направен е анализ на информация от публичните регистри на лицата, упражняващи неконвенционални методи, публикувани на интернет-страниците на РЗИ. Регистрираните всички медицински специалисти в РЗИ през 2020г. са 507 лица от 27 РЗИ, като са заличени всички 75 регистрации (основно „ по молба на лицето“) в 5 РЗИ в страната. В настоящия момент са активни практиките на 226 доктори и на 201 специалисти от професионално направление „Здравни грижи“ или магистри по фармация. В страната се наблюдава неравномерно осигуряване на населението с доставчици на неконвенционални медицински услуги. В настоящия момент лицата със средно образование по 33 имат право да упражняват, разрешените от 33 неконвенционални методи, но не могат да се регистрират в РЗИ, тъй като не отговарят на изискването от 33 обучение.	ДПЗПБ
1.42. ЕПИБУЛ 2 - Второ национално представително епидемиологично представително проучване на чести психични разстройства. Провеждане на изследователски срезове на събраните данни	- Да се измери болестността и тежестта на честите психични разстройства; - Да се оцени обръщаемостта към службите и ползването на медикаменти за терапия на тези разстройства; - Да се проучи скритата болестност и препятствията, пречещи за ползване на психичноздравни услуги в България; - Връзка между доходи и психични заболявания и обслужване.	ДПЗПЗ ДПЗПБ
1.43. Измерване на ефикасността на дейностите по ПДПЗ, за превенция на	- Анализ на резултатите от предефиниран проект (ПДПЗ), финансиран от Норвежкия финансов механизъм.	ДПЗПЗ

суицидните опити в Р България в колаборация с Норвежкия институт по обществено здраве (ПДП 3 „Подобрени услуги за психичното здраве“).	- Колаборация и обмяна на информация с представители на НИОЗ и Харвардския университет, съответно по Дейност 3 и Дейност 5 от проекта.	
2. ДЕЙНОСТИ ПО НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ И ПЛАНОВЕ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
2.1. Национална научна програма „Опазване на околната среда и намаляване на риска от неблагоприятни явления и природни бедствия“	- Участие в заседанията на изпълнителния съвет на Програмата и заседанията по РП I.3. Качество на националните водни ресурси (повърхностни и подземни) и РП I.5. Качеството на живот в страната. - Участие с доклад, представящ Програмата, в семинар за годишния доклад на сп. „Lancet” относно климатичните изменения (16.12.2020 г., онлайн). Участие в I-та международна конференция „ENVIROnmental protection and disaster RISks“ (29-30.09.2020 г., онлайн).	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДНЗДЕЗ
2.2. Национална програма за безопасност и здраве при работа		ДОЗЗР
2.2.1. <i>Подобряване на информираността и компетентността на работещите за осигуряване на БЗР (НПБЗР- мярка 30)</i>	- Разработване на обучителни материали относно влиянието на дългите работни часове върху здравето на работещите; предотвратяване на умората при работа в условия на извънредни и спешни ситуации; предизвикателствата при опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19; преценка и контрол на риска във връзка с пандемията от COVID-19; дистанционната работа - насоки за ергономична организация на работното място и организация на труда в условията на пандемия; превенция на свързаните с труда сърдечносъдови болести; физическа дееспособност и функционални промени в кардио-пулмонарната система по време на работа и др.	ДОЗЗР
2.2.2 <i>Осигуряване на здравно наблюдение в сектор “Здравеопазване” (НПБЗР-мярка 39)</i>	- Литературна справка относно здравно състояние и работоспособност на здравни специалисти. - Статистическа обработка и анализ на данни за здравното състояние и работоспособността при лекари и медицински сестри в зависимост от работно място, пол и възраст. - Подготовка на две публикации, едната публикувана в Българско списание за обществено здраве.	ДОЗЗР

	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на литературен обзор относно рисковите фактори за МСУ на медицински сестри, работещи в болници. - Статистическа обработка на данни относно риска от МСУ във връзка с работната поза при медицински сестри от спешна помощ и интензивни отделения, публикация в Българско списание за обществено здраве. - Статистическа обработка на данни относно риска от МСУ във връзка с работната поза при медицински сестри от отделения. - Подготвен е въпросник за набиране на данни, свързани с дейността, работни пози и движения, условия на труд и мускулно-скелетни оплаквания при лекари в болничната помощ. 	
2.2.3 Ограничаване на риска от свързани с азбеста заболявания (НПБЗР - мярка 29)	<ul style="list-style-type: none"> - Обсъждане и корекции на обучителен материал за специалисти по БЗР за превенция на риска за здравето при експозиция на азбест, изготвен от отдел „Химични фактори“. - Обсъждане и корекции на информационен материал за подобряване на информираността на населението от риска при експозиция на азбест, изготвен от отдел „Химични фактори“. - Събиране и проучване на публикувани в интернет материали (публикации на HSE, HSA, NIOSH, OSHA, EPA и др.) за добри практики при дейности с азбест във връзка с подготовка на информационни флаери за работещите с азбестосъдържащи материали и за населението; - Изготвени са 2 информационни флаера за безопасна работа с азбестосъдържащи материали, публикувани в сп. „Здраве при работа“ и на интернет страницата на НЦОЗА. 	ДОЗЗР ДАЛД
2.3. Проект към Фонд „Научни изследвания“ по договор КП-06-Н 36/11 от 13.12.2019г., на тема „Социално-икономическа ефективност от използване на утайките от ПСОВ в селското стопанство“.	<ul style="list-style-type: none"> • Извършени са микробиологични анализи и химични анализи за съдържание на тежки метали в 15 проби утайки от 5 ПСОВ. • Във връзка с проведен вегетационен опит, заложен в програмата на проекта, са извършени: <ul style="list-style-type: none"> - микробиологични анализи на една проба утайка от ПСОВ – Кубратово; - ААС анализи на 16 проби от царевича и 14 почвени проби за наличие на тежки метали (олово, кадмий, мед, цинк, хром, никел, манган, желязо и арсен). - определени са рН, сухо вещество и органично вещество. 	ДАЛД
2.4. Национална програма за превенция на хроничните незаразни болести (ХНБ) 2014-2020.	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне проект на план на дейностите през 2020 г. - Отчитане, обратна връзка и контрол по изпълнението на дейностите по програмата на централно и областно ниво. - Изготвяне на отчет на извършената през 2019 г. дейност по програмата. - Изготвяне на доклад за дейността на Консултативните кабинети за отказване от тютюнопушенето при РЗИ през 2019 г. 	ДОЗЗР ДПЗПБ

	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на доклад за проведен скрининг за ранно откриване на заболявания на белите дробове на активни и пасивни пушачи. Изготвен доклад. - Изготвяне на информация относно реализираните дейности и постигнати резултати, в рамките на НППХНБ, насочени към повишаване на физическата активност на младите хора - във връзка с изготвянето на годишния доклад за младежта, 2019. - Организиране и провеждане на Национално проучване на факторите на риска за здравето сред населението на Р България - подготовка на инструментариум на изследването - извадки, анкетни карти и др. - Организиране и провеждане на обучение на екипите за провеждане на проучването - подготовка на указания за работа и други методични материали. - Организиране и провеждане на Национална работна среща с регионалните координатори на програмата с цел оценка на извършената дейност по програмата - изготвяне на програма, списък с участниците, презентации и др. - Организиране и провеждане на обучителен семинар със специалистите от ККОТ при РЗИ – изготвяне на програма, списък с участниците, лекционен материал, подготовка на допълнителни методични материали. - Организиране и провеждане на Национална среща семинар с академични среди и браншови организации за отчитане напредъка по реформулиране на храните с цел намаляване количеството на добавената захар, сол и наситени мазнини. - Организиране и провеждане на работен семинар с органите на здравен контрол (РЗИ), за обсъждане прилагането на актуализираното законодателството за здравословно хранене в организирани детски колективи. - Подготовка на обучителен модул, свързан с новите рискове от тютюнопушенето с оглед пандемията от SARS-COV-2 и изискванията към консултациите за отказване, които те поставят. - Подбор на материали по темите „Консултативни умения и спецификата им при консултации за отказване от тютюнопушене“, „Поддържане на гореща линия за отказване от тютюнопушене“. - Изготвяне на програма за тренинг, бланки за обратна връзка; - Подготовка на лекционен материал за здравните аспекти при употребата на електронно нагряваеми тютюневи изделия и електронни цигари“; - Подготовка за обучителен курс, свързан с новите рискове от тютюнопушенето с оглед пандемията от SARS-COV-2 и изискванията към консултациите за отказване, които те поставят - подбор на материали по темите „Стратегии и методи за предизвикване на промяна в здравното поведение на рисковите групи“ и „Умения за управление на промяната“; 	
--	--	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Разработка на лекционен материал и тренингов модул за обучителен курс, свързан с новите рискове от тютюнопушенето с оглед пандемията от SARS-COV-2 и изискванията към консултациите за отказване, които те поставят, по темата „Здравна комуникация за тютюнопушенето в условията на променени рекламни стратегии за новите тютюневи изделия“. - Подготовка за обучителен курс за ефективна здравна комуникация в промоцията на здраве и превенцията на ХНБ сред медицински и немедицински специалисти. - Проучване на хранителен прием на Na, от 24-часово хранене, по пол и възрастови групи. Изготвяне на таблици за честота на прием на групи храни. Корелационен анализ за възрастовата група 25-64 г., с цел сравнение на данните с тези от 2007 г. - Събиране на данни и изчисляване на квотна извадка, представителна по признаците: пол, възраст (1-6 год., 7-9, 10-19, 20-24, 25-34, 35-44, 45-54, 55-64, 65+ години) и населено място (по 28-те региона), избор на гнезда. - Рекодирание на честотата на прием на групи храни в 3-степенна скала, таблици по пол и възрастови групи. Корелационни таблици за търсене на зависимости между BMI, BMR, impedance, кръвно налягане, триглицериди, холестерол, кръвна захар и генотип в зависимост от консумацията на сол. Изчисляване на χ^2-тест и Точен тест на Фишер (Fisher's Exact Test) за установяване на зависимост между генотип и честота на консумация на определени групи храни. - Анализ на здравното състояние на децата и учениците от 28-те РЗИ. - Участие в насочени образователни мероприятия (радио и телевизионни предавания, публикации, пресконференции, информационни кампании и др. инициативи) за повишаване на знанията и мотивацията на населението от различни възрастови групи за здравословен начин на живот. - Отбелязване на Световни здравни дни от календара на СЗО - публикации на информационни материали на сайта на Центъра. - Участие в проекти и инициативи на други институции и организации, насочени към промоцията на здраве и профилактиката на ХНБ. - Разработване и отпечатване на ЗОМ, насочени към здравословното хранене и повишаване на физическата активност в детска възраст. - Разработване и издаване на методично ръководство за прилагане на принципите и методите на здравната комуникация при осъществяване и оценяване на работата с подрастващи по промоция на здраве и профилактика на ХНБ. Разработен е и кратък ръководник за работа. - Участие в организацията и провеждането на конкурса „Посланици на здравето“. 	
--	---	--

	<p>организиран от МЗ, в рамките на НППХНБ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в конкурс за плакат на тема: „Да говорим открито за последствията от тютюна“, посветен на тютюневата зависимост - организиран от МЗ, в рамките на НППХНБ; - Подготовка на публикация и резюме за участие в национален конгрес по хранене, свързани с проучвания за приема на натрий сред населението в България, проведени в рамките на Програмата. - Изпълнение на задачи, поставени от МЗ. 	
2.5. Национална програма за закрила на детето	- Участие в обсъждане и изготвяне на предложения на механизми за операционализиране на изпълнението и управлението на националните политики за закрила на детето.	ДПЗПБ
2.6. Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве 2014-2020	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на анализ и препоръки за подобряване на изпълнението и актуализиране на НППМДЗ до 2030г., на базата на проведени обсъждания с експерти от МЗ и НПО; - Изготвяне на експертна информация и консултиране на аргументирано предложението за актуализиране на НППМДЗ до 2030г. и включване в мерките и дейностите към проекта на работен план за изпълнение на Националната здравна стратегия 2030, в частта за майчино и детско здраве; - Изготвяне на препоръки за качествено предоставяне на услуги за деца в ранна възраст и техните семейства в Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве; - Изготвяне на анализ на ефективността на функциониране, препоръки за нормативно регламентиране и основни направления за актуализирането дейността на Здравно-консултативните центрове за майчино и детско здраве; - Обсъждане на дейностите и организацията на работата на ЗКЦМДЗ с координатори от ЗКЦ и РЗИ; - Обсъждане с експерти от МЗ, РЗИ, НПО и др. на предложения за включване на ЗКЦ в стратегическото планиране на МЗ; - Разписване към мерките в проекта на работния план към проекта на НЗС до 2030г. на дейности за ЗКЦ; - Изготвяне на отчет за изпълнение на дейностите по НППМДЗ 2014-2020 и предложения за актуализиране на Програмата до 2030г.; - Изготвяне на финален вариант на отчета за НЦОЗА по Работния план на Програмата. 	ДПЗПБ
2.7. Национална програма за превенция на насилието и злоупотребата с деца (2017-2020) План за действие за периода 2017-2018 г., приет с Решение № 409 на МС	<p>Утвърждаване на патронажните грижи за деца до 3 години, като ефективен механизъм за промоция на психичното здраве на бебето и малкото дете, идентифициране на деца в риск от насилие и negliжиране</p> <p>Изготвени са препоръки и реализирани дейности по адаптиране на модел на патронажна грижа за бременни жени, малки деца и техните семейства от уязвими групи, вкл. и ромска</p>	ДПЗПБ

от 27 юли 2017 г.	общност с цел превенция на изоставянето на деца под 3-годишна възраст, negliжирането и непълноценната грижа.	
2.8. Национална програма „Превенция и контрол на ХИВ/СПИН и ППИ” 2016-2020	Поради ситуацията с COVID 19 реализацията на национални кампании в рамките на Програмата беше затруднена. НЦОЗА подкрепи онлайн Международната АНТИСПИН кампания, в която участваха МЗ, БЧК и други партньорски организации.	ДПЗПБ
2.9. Национална програма за превенция на ХНБ 2021-2025	- Изготвяне на проект на програмата, вкл. на Работната програма. - Участие в работни групи и консултации с експерти по основните ХНБ и ФР, които ги обуславят. - Разработване на част хранене, физическа активност и диабет	ДПЗПБ ДОЗЗР
2.10. Национална програма за подобряване на майчиното и детското здраве, Актуализация 2021-2030г.	Изготвяне на предложения за актуализация на НППМДЗ за периода 2021-2030 (структура, въведение, обосновка, стратегическа цел, приоритетни направления, оперативни цели, мерки)	ДПЗПБ
2.11. Национална програма за превенция на самоубийствата в Република България 2013-2021г., приета през месец август 2013 г.	- - Оценка и актуализация на досегашните дейности по суицидопрофилактика в България и приоритизиране на предстоящите задачи. Заложените дейности в програмата не се изпълняват поради липса на финансиране от МЗ.	ДПЗПЗ
2.12. Бюджетна програма за намаляване търсенето на наркотични вещества	- Подготвителни дейности във връзка с изготвяне на Годишен доклад по проблемите, свързани с наркотиците и наркоманиите в България 2020 г. - Събиране и обобщаване на информация за изготвяне на текстове във връзка с Годишен доклад по проблемите, свързани с наркотиците и наркоманиите в България 2020 г.	ДПЗПЗ
2.12.1. <i>Подобряване лечението на коморбидни състояния</i>	- Провеждане на експертна/работна среща на психиатри и работещи в рехабилитационни програми, по проблемите на коморбидните състояния - Изготвяне на Терапевтичен протокол за работа с коморбидни състояния	ДПЗПЗ
2.12.2. <i>Финансиране за развиване и подобряване функционирането на мрежа от нерезиденциални програми за психосоциална рехабилитация: извънболнични програми за дневни грижи, дневни центрове за психосоциална рехабилитация, програми за работещи, програми за семейства, за превенция на рецидив</i>	- Преглед на отчетите за първите две двумесечия за финансираните 6 места в нерезиденциални програми за психо-социална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба № 8/2011г. - Преглед на отчетите за третото двумесечие за финансираните 6 места в нерезиденциални програми за психо-социална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба № 8/2011г. - Преглед на отчетите за първите две двумесечия за дейността по финансираните 22 места в резиденциални програми за психо-социална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба № 8/2011г. - Изготвяне на писмен доклад за установените несъответствия по изпълнението на дейностите на терапевтичната работа с клиентите – услуги и интервенции, финансирани по	ДПЗПЗ

	<p>„Бюджетна програма намаляване на търсенето на наркотични вещества“;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Преглед на отчетите за последното двумесечие за дейността по финансираните 22 места в ризиденциални програми за психо-социална рехабилитация за 6 месеца, които са получили съгласие за добра практика по Наредба № 8/2011 г. - Провеждане на извънредно заседание на комисия във връзка с разпределение на 2 незаети места в психо-социална рехабилитация с финансиране по „Бюджетна програма намаляване на търсенето на наркотични вещества“ 2019г. - Извършване на проверки на дейността по финансирането на програмите участващи в по „Бюджетна програма намаляване на търсенето на наркотични вещества“ за 2019г. - Участие в комисия за разглеждане на документи на програми за психо-социална рехабилитация във връзка с финансиране на места в изпълнение на Плана за Национална стратегия за борба с наркотиците (2020-2024) 	
2.12.3. Разработване на мерки и програми за психосоциална рехабилитация на непълнолетни, употребяващи наркотици	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвен документ с мерки за психосоциална рехабилитация на непълнолетни, с участие на чуждестранни експерти с релевантен опит в областта. Направен превод на документа на български език. - Извършена редакция на превода на документа. - Публикуван на сайта на НЦОЗА https://ncpha.government.bg/images/___NCPHA/___Publications/___Leaflets_NewsLetters/TREATING_ADOLESCENTS_BG_1-converted.pdf 	ДПЗПЗ
Задача: 1.6. Подобряване на достъпа до дейности и програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.	<p>Участие в заседание на комисия за разглеждане на постъпилите документи на участниците по покана за финансиране на дейности/ услуги за хора, злоупотребяващи или зависими от наркотици, които се намират в особено тежко социално и/или здравословно състояние и са клиенти на програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества.</p> <p>Изготвяне на протокол от проведеното заседание на комисията.</p>	ДПЗПЗ
подзадача 1.6.1. Подобряване и разширяване на спектъра, предлагането, обхвата и достъпността до всеобхватни и интегрирани услуги на лица от рискови групи.	<p>Изготвяне на: „Покана за участие по програма за финансиране на дейности/услуги и програми за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества“, както и на Доклад /и всички приложения към него/ за изпълнение на Плана за действие на Националната стратегия за борба с наркотиците (2020-2024).</p>	ДПЗПЗ
подзадача 4.3.1. „Организиране и провеждане на Национална конференция на ОбСНВ“	<p>Участие в организирането и провеждането на XIV^{-та} Национални конференции по проблемите на превенцията и злоупотребата с наркотични вещества, която се проведе в гр. Разград в периода 30.09.-02.10.2020г.</p>	ДПЗПЗ
2.13. Дейности по Националната		

статистическа програма		
2.13.1. Лечебни заведения за извънболнична помощ – ф.з. 365	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на таблици	ДНЗДЕЗ
2.13.2. Лечебни заведения за болнична помощ – ф.з. 365-Б	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни на национални организации и за международни организации (Евростат, СЗО, Уницеф и др.), сайт на НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
2.13.3. Психиатрични структури – ф.з. 366 2.13.4. Кожно-венерологични структури – ф.з. 367 2.13.5. ЦСМП – ф.з. 369 2.13.6. Онкологични структури – ф.з. 370 2.13.7. Пневмофтизиатрични структури – ф.з. 372 2.13.8. Центрове за трансфузионна хематология – ф.з. 380 2.13.9. Диализни структури – ф.з. 387 2.13.10. Регистрирани заболявания от активна туберкулоза и ХНБЗ 2.13.11. Регистрирани заболявания от кожно-венерологични заболявания 2.13.12. Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни	ДНЗДЕЗ
2.13.13. Заразни заболявания	- Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици в Excel, по признаци: Диагнози; Категории (пол, възрастови групи и др.); Област; Предоставяне на данни за национални организации и международни организации	ДНЗДЕЗ
2.13.14. Хоспитализации на деца от 0-17 години 2.13.15. Хоспитализации на лица на възраст 18-64 години 2.13.16. Хоспитализации на лица на възраст над 65 години	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен и аналитичен вид, изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за национални и за международни организации, сайт на НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
2.13.17. Трайно намалена	- Получаване и пренасяне на магнитен носител на полицеви документи. (Експертно	ДНЗДЕЗ

<i>работоспособност/вид и степен на увреждане</i>	решение); Обработка, съставяне на таблици по признаци: Диагнози; пол; възраст; степен; области. Изготвяне на публикации и бюлетини, предоставяне на данни за национални организации и за международни организации	
2.14. Национална стратегия за демографско развитие на Р България (2012-2030)	- Работни срещи. Актуализация на данни. Участие в подготовката на Отчета за изпълнение на стратегията на определен етап и утвърждаване на последващи действия за изпълнение.	ДНЗДЕЗ
3. ИНФОРМАЦИОННА И АНАЛИТИЧНА ДЕЙНОСТ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
3.1. Информационна дейност		
3.1.1. Предварителни данни от информационни дейности		
Живородени, умрели и мъртвородени Умрели деца на възраст до 1 година Умрели деца на възраст от 1 до 17 години Аборти в лечебните заведения Използваемост на леглата в стационарите Инфаркт на миокарда по диагнози, възраст и пол Мозъчен инсулт по диагнози, възраст и пол Профилактични имунизации и реимунизации Заболявания, свързани с употребата на психоактивни вещества Перинатална детска смъртност – свидетелство за перинатална смърт	- Получаване в ел. макет, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен вид, предоставяне за сайта на НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
Отчетен разход на лекарства и брой пациенти, за всяко лечебно заведение (по Наредба №34/2005 на МЗ)	- Получаване на отчетните форми от лечебните заведения. Изготвяне на обобщена таблица за ХНБ и ТБК.	ДНЗДЕЗ
Лекувани болни съгласно Постановление №17/2007 г. на МС	- Получаване на данните от РЗИ. Изготвяне на обобщени таблици.	ДНЗДЕЗ
Информационна система „Регистър на	- Получаване, контролиране и обобщаване на данни от лечебните заведения.	ДНЗДЕЗ

лечебните заведения за извънболнична помощ“	Направени справки по различни разрези	
Информационна система „Заразни заболявания“	- Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици в Excel, съгласуване и предоставяне на потребителите на информационния продукт в табличен вид по признаци: Диагнози; Категории (пол, възрастови групи и др.); Области	ДНЗДЕЗ
Информационна система „Болести предавани по полов път“	- Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици в Excel, съгласуване и предоставяне на потребителите на информационния продукт в табличен вид по признаци: Диагнози; Категории; Области	ДНЗДЕЗ
Информационна система „Вирусен хепатит“	- Получаване в електронен макет ежесечно Excel - форми, обработка, съставяне на таблици в Excel, съгласуване и предоставяне на потребителите на информационния продукт в табличен вид по признаци: Диагнози; Категории; Области	ДНЗДЕЗ
Информационна система „Инфекции свързани с медицинското обслужване“	- Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици в Excel, съгласуване и предоставяне на потребителите на информационния продукт в табличен вид по признаци: Диагнози; Категории; Области	ДНЗДЕЗ
Информационна система „Трайно намалена работоспособност/вид и степен на увреждане	- Пренасяне на магнитен носител полицеви документи.; Експертно решение на ТЕЛК/НЕЛК.; Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици, съгласуване и предоставяне на потребителите на информационния продукт в табличен вид по признаци: Диагнози; Категории; Области	ДНЗДЕЗ
Системна поддръжка, DB администриране, LAN администриране, Web site администриране	- Технологична поддръжка на информационни системи; технологична поддръжка на компютри, базови операционни системи и базов софтуер; поддръжка на електронната поща; поддръжка на базите данни; архивиране на информацията; антивирусна защита на компютрите; консултативна помощ	ДНЗДЕЗ
Администриране на национален регистър за ражданията	- Въвеждане на нови лечебни заведения; нови потребители, регистратори; преместване на регистратори към други лечебни заведения; оперативни справки за МЗ	ДНЗДЕЗ
Администриране на национален регистър за инвазивната кардиология	- Въвеждане на нови лечебни заведения; нови потребители, регистратори; преместване на регистратори към други лечебни заведения; ежесечни оперативни справки за МЗ	ДНЗДЕЗ
Поддържане на официалния сайт на НФЦ (nfp-drugs.bg)	Качване на актуална информация в областта на наркотиците и наркоманиите на официалния сайт на НФЦ	ДПЗПЗ
Поддържане на системата за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества (EWS)	Актуализиране на картотеката с нови психоактивни вещества в България.	ДПЗПЗ
Мониторинг на публикациите в областта на наркотиците и наркоманиите	Изготвяне на заявка до Национална библиотека „Кирил и Методий“ за извършване на преглед на публикациите в областта на наркотиците и наркоманиите във водещи 13 печатни медии през 2020 г.	ДПЗПЗ

3.1.2. Годишни данни от информационни дейности		
Вирусен хепатит	- Получаване в електронен макет, обработка, съставяне на таблици в Excel, по признаци: Диагнози; Категории (пол, възрастови групи и др.); Област; Предоставяне на данни, сайт на НЦОЗА	ДНЗДЕЗ
Дейност на стоматолозите Дейност на самостоятелната медико-техническа лаборатория по зъботехника Дейности, свързани с майчиното здравеопазване Дейности, свързани с детското здравеопазване Профилактични прегледи на деца и ученици Регистрирани заболявания на децата от 0-17 години Регистрирани заболявания на лица на възраст над 18 години Клинико-лабораторна дейност	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен вид	ДНЗДЕЗ
Рентгенови изследвания и процедури	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен вид, предоставяне на данни за НЦРПЗ	ДНЗДЕЗ
Вътреболнични инфекции	- Въвеждане на записи от многоредови входни документи, обработка, съставяне на таблици в Excel, по признаци: Диагнози; Причинители; Отделения; Лечебни заведения; Област	ДНЗДЕЗ
Дейност на ТЕЛК	- Въвеждане на записи от многоредови входни документи, обработка и информационен продукт по признаци: области, комисии и видове експертизи	ДНЗДЕЗ
Хоспитализации по местоживееене	- Събиране, контрол, корекции, изготвяне на информационни справки в табличен вид	ДНЗДЕЗ
Икономическа информация за ЛЗ за разходите по бюджетни параграфи и по нозологии в лечебните заведения през 2019г.	- Получаване на данните и цялостна обработка по видове разходи	ДНЗДЕЗ
Съдържание на сайта на НЦОЗА: актуализация на оперативната информация	- Предоставяне по определените отчетни периоди на стандартизирани таблици по оперативната и годишна информация. Подготовка на раздел Здравна статистика – Рубриците оперативна информация, годишна информация, международен преглед.	ДНЗДЕЗ
Годишен доклад за дейността на	- Извършена работа по анализ от годишните отчети за дейността на програмите за психо-	ДПЗПЗ

програмите за психосоциална рехабилитация за 2019 г.	социалната рехабилитация и интеграция на зависимите лица в страната през 2019 г. - Обобщение и анализ на данни от годишните отчети на програмите за психо-социална рехабилитация за лица, които злоупотребяват или са зависими от наркотични вещ.	
Годишен доклад за дейността на програмите за намаляване на вредите за 2019 г.	- Обобщени данни и анализ на дейността на програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества в страната за 2019г. - Изготвен доклад до зам. министър Св. Йорданова, относно ситуацията в областта на намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества и нуждата от разработване на механизъм за устойчиво финансиране на дейността на програмите, работещи в тази сфера. Предложение за сформирание на работна група към Министерство на здравеопазването със задача – разработване на законова рамка за конкретен механизъм за устойчиво финансиране на дейността на програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества и превенция на ХИВ/СПИН и други инфекциозни заболявания сред групата на инжекционно употребяващите наркотични вещества.	ДПЗПЗ
Годишен доклад за дейността на превантивни програмите за 2019 г.	- Обобщени данни и анализ относно осъществените превантивни програми през 2019 година във връзка с превенцията на употребата на психоактивни вещества, предоставяни от Общинските съвети по наркотични вещества и Превантивно-информационните центрове. - Доклад до заместник-министър Светлана Йорданова, относно обобщени данни от годишните отчети на ОбСНВ и ПИЦ за реализираните от тях превантивни дейности през 2019г.	ДПЗПЗ
Годишен доклад за дейността на програмите за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти за 2019 г.	- Обобщени данни от годишните отчети на програмите за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти, функциониращи на територията на страната за 2019г. - Доклад до заместник-министър Св. Йорданова, относно обобщени данни от годишните отчети на програмите за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти, функциониращи на територията на страната за 2019г. - Обобщаване на данни, относно високи дози на пациенти на лечение в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди. - Доклад до заместник-министър Св. Йорданова, относно високи дози на пациенти на лечение в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица, зависими към опиоиди	ДПЗПЗ
Услуги в програмите за психосоциална рехабилитация във връзка с епидемичната ситуация от Covid-19.	Набиране на информация и изготвяне на списък от специфични услуги, които предлагат програмите за ПСР, във връзка с епидемичната ситуация от Covid-19.	ДПЗПЗ
Дейности осъществявани от ОбСНВ и ПИЦ в условията на въведеното	Събиране и обобщаване на информация от ОбСНВ и ПИЦ в цялата страна относно дейностите, които извършват в условията на въведеното извънредно положение.	ДПЗПЗ

извънредно положение във връзка с епидемичната ситуация.	Информацията е обобщена в табличен вид и публикувана на сайта на НЦОЗА.	
Изготвяне, изпращане и обобщаване на информация от „Въпросник за оценка на нуждите на употребяващите наркотични вещества“	Изготвяне, изпращане и обобщаване на информацията от “Въпросник за оценка на нуждите на употребяващите наркотични вещества”. Въпросникът беше изпратен до ръководителите на програмите за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества и попълнен от техните клиенти. Във въпросника е включен и въпрос относно нуждата от разкриване на нископрагова програма за мобилно раздаване на метадон хидрохлорид.	ДПЗПЗ
Попълване на въпросника ARQ (Annual report questionnaire) на CND за 2019 г.	Попълване на информацията по компетентност относно намаляването търсенето на наркотици в раздел 2 на въпросника: Всестранен подход към намаляването на търсенето и предлагането на наркотици (Comprehensive approach to drug demand and supply reduction)	ДПЗПЗ
3.1.3. Други информационни дейности		
3.1.3.1. Уебинар по 5G и предизвикателствата в областта на технологиите, здравето на населението, социалните проблеми и страхове	<ul style="list-style-type: none"> Подготовка и участие в уебинара, организиран от Фондация "Медии 21" във връзка с обществено обсъждане на стратегията за цифрова трансформация, изготвена от МТИТС (COMPACT Online Symposium 2020: 5G) 	ДАЛД
3.1.3.2. Седмица на общественото здраве, Европейската асоциация по общественото здраве (EUPHA), 11-15.05.2020г.	<ul style="list-style-type: none"> Участие по темата "5G - истини и митове" 	ДАЛД
3.1.3.3. Банер на тема "5G - Факти и митове" на сайта на НЦОЗА	<ul style="list-style-type: none"> Подготовка на материали за създаване на банера, текущо обновяване на информацията 	ДАЛД
3.1.3.4. Осигуряване на нормалното и стабилно функциониране на локалната компютърна мрежа на НЦОЗА	<ul style="list-style-type: none"> Съвместно с изпълнителите по договори за системна сървърна поддръжка и хардуерна поддръжка: Инсталация и конфигуриране на компютри и сървъри с операционна система MS Windows 7/10/server2008/server2012 и по-високи версии, стандартни програмни пакети MSOffice 2010//2016, програмни пакети за връзка с интернет, електронна поща и деловодна система, корпоративен антивирусен софтуер F-Secure antivirus; Конфигуриране, осигуряване и поддържане на софтуерните ресурси за достъпа до интернет, електронна поща и антивирусна защита за потребителите в мрежата; Конфигуриране и управление на потребителски профили за достъп до локалната компютърна мрежа, електронната поща и деловодната система; Подсигуряване на мрежови ресурси и общодостъпни директории за потребителите; Инсталиране и тестване на квалифициран електронен подпис на служители; 	ОИОВО

	<ul style="list-style-type: none"> - Обучение и методична помощ на потребителите за работа в мрежа, ползване на интернет услуги, достъп и работа в уеб-базирани приложения, информационни системи и бази данни; - Диагностика и отстраняване на хардуерни и софтуерни проблеми в техниката, комуникация и съвместна работа с фирмата по сървърния и хардуерния съпорт на системите в компютърната мрежа. - Разглеждане на необходимите мерки и обсъждане план за миграция на сървъри на нови платформи и актуални ОС. - Извършване на диагностика на система за VPN достъп до сървъри в мрежата на НЦОЗА и отстраняване на откритите проблеми. 	
3.1.3.5. Софтуерна поддръжка на специализирани бази данни:	<ul style="list-style-type: none"> - Потребителски съпорт- решаване на проблеми по сървърните части на следните системи: - Платформа за дистанционно обучение на НЦОЗА; - Специализиран софтуер за болници - Уеб базирана система за оценка на хранителния прием http://hrani.ncpha.government.bg - други ИТ системи 	ОИОВО
3.1.3.6. Административно и техническо обслужване на дейността на Комисията по редки заболявания към МЗ	<ul style="list-style-type: none"> - Потребителска поддръжка на експертните центрове по редки заболявания в страната, които въвеждат информация в регистъра- създаване на потребители и попълване на номенклатури, съпорт на оторизираните лица за работа със системата - Изготвяне на справки от регистъра - Участие в изготвянето на доклади по функционирането на регистъра и в отговори на запитвания 	ДНЗДЕЗ ОИОВО
3.1.3.7. Софтуерна поддръжка на специализирани ИТ системи, национални регистри и бази данни	<ul style="list-style-type: none"> - Инсталация и поддръжка на сървърната част на системите и клиентите; - Осигуряване на нормалната работа на системите в рамките на компютърната мрежа; - Обучение и методична помощ по работа с регистрите; - Инсталиране и настройки на нови версии на базовия софтуер; - Подсигуряване на мрежови ресурси и общодостъпни директории за потребителите; - Потребителски съпорт- решаване на проблеми по сървърните части на следните системи: <ol style="list-style-type: none"> 1. Уеб базирана система за оценка на хранителния прием http://hrani.ncpha.government.bg 2. Национални регистри за пациентите с редки болести, диабет и електро-магнитни полета https://diabet.ncpha.government.bg; https://rared.ncpha.government.bg; https://emp.ncpha.government.bg 3. Национална система за качеството на питейните води http://dwd.ncpha.government.bg 4. Инсталация и конфигуриране на специализиран софтуер за разглеждане на досиета на 	ОИОВО

	потенциално опасни вещества IUCLED 5 5. Други ИТ системи	
3.1.3.8. Участие във включването на НЦОЗА в инициативите за въвеждането на електронни услуги в системата на държавната администрация по линия на ДАЕУ (Държавна Агенция Електронно управление)	Информационна система на ДАЕУ за контрол в областта на електронното управление - Предприемане на необходимите действия, свързани с внедряване на Информационна система за контрол в областта на електронното управление и Регистъра на проектите; - Изготвянето на окончателен бюджет за 2021 г. и проектобюджети за 2022-2023 - Въвеждане в Информационна система за контрол в областта на електронното управление и Регистъра на проектите	ОИОВО
3.1.3.9. Участие в процесите по привеждането на ИТ системите и регистрите в НЦОЗА в съответствие с европейския регламент за защита на личните данни GDPR	- Участие в постоянно действащата комисия по привеждането на ИТ системите и регистрите в НЦОЗА в съответствие с европейския регламент за защита на личните данни GDPR. - Подготовка на ИТ системите и регистрите в НЦОЗА за привеждането им в с Наредбата за минимални изисквания за мрежова и информационна сигурност	ОИОВО
3.1.3.10. Поддръжка и актуализация на база данни за научните кадри в системата на образованието към ИТ системите на Министерство на образованието МОН и НАЦИД	- Поддържане на актуален „Регистър на действащите и прекъснали студенти и докторанти на НЦОЗА” и подаване на данните към Информационната система на образованието на МОН и НСИ - Събиране на информация за научните кадри на НЦОЗА - за предоставяне на НАЦИД	ОИОВО ДАЛД ДПЗПБ
3.1.3.11. Извършване на преводи от английски на български език и обратно	Езикови преводи на: - специализирани материали- по задание от директора/ директорите на дирекции/ ръководителите на проекти - статиите за „Българско списание за обществено здраве“ - материали при подготовката на научни доклади, постери и презентации- за участия на сътрудници в научни форуми. Предоставяне на информационни и консултантски услуги във връзка с подготовка на международни проекти, нормативни документи, становища, научни изследвания. Предоставяне на информация, консултация и превод на статии и презентации.	ОИОВО
3.1.3.12. Графичен дизайн, изработка на илюстрации, подготовка на материалите за отпечатване и за интернет сайта на НЦОЗА	1. Дизайн и предпечат на: - Многолистни материали (списания, ръководства, брошури, книжки, анкети) - Еднолистни материали (постери, дипляни, грамоти, удостоверения, служебни визитки, аторелефрати, пропуски, указателни табели и др.) - Списания: „Българско списание за обществено здраве“ и „Здраве и безопасност при работа“ 2. Рисуване на илюстрации и графики, фотоколажи и форматиране на презентации и	ДНЗДЕЗ ОИОВО

	<p>текстови материали.</p> <p>3. Изготвяне на параметрите на печатните издания (за оферти) и подготвянето им за тиражиране от външни фирми.</p> <p>4. Постери, доклади и материали - графичен дизайн, брендиране и предпечат, форматиране за подаване в печатница на материали по програми и проекти.</p>	
3.1.3.13. Постоянно действаща комисия по защита на личните данни в НЦОЗА	Участие в актуализацията и прилагането на вътрешната нормативна уредба по защита на личните данни, провеждане на обучение на служителите и други дейности във връзка с работата на комисията по защита на личните данни в НЦОЗА.	ОИОВО ДПЗПБ
3.1.3.14. Постоянно действаща комисия по информационна сигурност и защита	<p>Участие в изготвянето на вътрешна нормативна уредба по информационна сигурност и защита:</p> <ul style="list-style-type: none"> • План за изпълнение на получените указания и мерки за киберсигурност • Политика за мрежова и информационна сигурност в НЦОЗА • Процедура за архивиране и възстановяване на критични информационни системи в НЦОЗА /по макет на ДАЕУ/ • Актуализация на вътрешните правила за достъп до информацията и локалната мрежа в НЦОЗА <p>- провеждане на обучение на служителите по информационна сигурност</p> <p>- други дейности във връзка с работата на комисията по инф.сигурност в НЦОЗА</p>	ОИОВО
3.2. Аналитични дейности		
3.2.1. Анализи		
3.2.1.1. Оценка на нивата на шум в урбанизирани територии по региони, по данни на Националната система за мониторинг на шум (по Наредба № 54)	<ul style="list-style-type: none"> • Събиране на информация от РЗИ • Въвеждане на информацията в електронен вид и обработка на информацията. • Изготвяне на годишен доклад и анализ и предоставяне на МЗ за информация • Предоставяне на информация за нивата на шума в НСИ 	ДАЛД
3.2.1.2. Обобщаване и анализ на резултатите от мониторинг на нейонизиращи лъчения в околната среда/населените места	<ul style="list-style-type: none"> • Актуализиране на указанието за планиране, организиране и отчитане дейността на РЗИ по опазване на общественото здраве в частта за нейонизиращи лъчения; • Събиране на информация от РЗИ за 2019 г. • Въвеждане на информацията в електронен вид и обработка на информацията • Изготвяне на информация за доклада за състоянието на здравето на нацията. 	ДАЛД
3.2.1.3. Изготвяне и съгласуване на аналитични материали и текстове	Изготвяне на информация за регистрираните нови психоактивни вещества през 2019 и 2020 г. от Системата за ранно предупреждение (EWS)	ДПЗПЗ

<p>3.2.1.4. Инвалидност на лица над 16 години в Р България през 2019 г. 3.2.1.5. Инвалидност на лица до 16 години в Р България през 2019 г. 3.2.1.6. Дейност на ТЕЛК през 2019 г. 3.2.1.7. Хоспитализирана заболеваемост през 2019г. 3.2.1.8. Здравно-демографско състояние на населението през 2019г. 3.2.1.9. Детска смъртност по възрастови групи и причини през 2019г.</p>	<p>- Изработване на табличен материал. Графично представяне. Анализ на данните.</p>	<p>ДНЗДЕЗ</p>
<p>3.2.1.10.</p>	<p>- Проведена среща в МЗ за определяне вида и формата на постъпващата информация от РЗИ във връзка с Наредба № 1/2015 година на МЗ; - Предварителни дейности по събиране и анализиране на информация от РЗИ за броя на специалистите, базите за обучение и други, по Наредба № 1/2015 година на МЗ. Цялостен анализ на състоянието на специалистите в областта на здравеопазването на база получена информация от РЗИ за 28-те области на страната; - Анализ, касаещ предоставяне на предложение за лечебни заведения, области или общини, на територията, на които специалистите по чл. 48б от Наредбата могат да започнат работа в лечебни заведения за извънболнична помощ.</p>	<p>ДКССИ</p>
<p>3.2.1.11.</p>	<p>- Анализ по Наредбата за осъществяване правото на достъп до медицинска помощ във връзка с чл. 24а, т.1, т.2,т.3 за подобрени битови условия, допълнително медицинско обслужване, избор на лекар или екип от медицински специалисти; - Събиране, обобщаване и корекция на информация от 28 РЗИ.</p>	<p>ДКССИ</p>
<p>3.2.1.12.</p>	<p>Текущ преглед на промени в нормативната база във връзка със задълженията на НЦОЗА, относно предоставяне на обобщена информация за осигуреността на страната със специалисти в системата на здравеопазването.</p>	<p>ДКССИ</p>
<p>3.2.1.13.</p>	<p>Проучване на международният опит във връзка с получаване на медицинско образование – университетско, следдипломно, национални изпити за признаване на правоспособност, обучение за придобиване на специалност, специализантска програма.</p>	<p>ДКССИ</p>
<p>3.3. Информационни издания</p>		
<p>-</p>	<p>Българско списание за обществено здраве</p>	<p>НЦОЗА</p>

-	Списание „Здраве и безопасност при работа”	НЦОЗА
-	Хоспитализирана заболеваемост в България – динамика до 2019г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
-	Дейност на стационарите на лечебните заведения – динамика до 2019г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
-	Трайна неработоспособност на населението в България – динамика до 2019г. - бюлетин	ДНЗДЕЗ
-	Онкологична помощ в България – динамика до 2019г. - бюлетин	ДНЗДЕЗ
-	Смъртност по причини в Р България през 2019 г. – бюлетин	ДНЗДЕЗ
-	Икономически анализ на отделенията в многопрофилните болници за активно лечение за периода 2010-2019 г.	ДНЗДЕЗ
-	Кратък статистически справочник “Здравеопазване” 2019г. – на български език	ДНЗДЕЗ
-	Кратък статистически справочник “Здравеопазване” 2019г. – на английски език	ДНЗДЕЗ
-	Публикация “Здравеопазване” 2019г., съвместно издание с НСИ	ДНЗДЕЗ
3.4. Създаване, обновяване и внедряване на информационни продукти		
3.4.1. Регистър на източниците на ЕМП (електромагнитни полета - електронен регистър –разработен по проект BG 07 „Подобряване на контрола на информационните системи за превенция на риска в здравеопазването“, Програма BG07 „Инициативи за обществено здраве“, PDPС1	<ul style="list-style-type: none"> • Попълване и поддържане на регистъра • Обработена и актуализирана информация за 636 обекта. • Методична помощ при попълване на системата 	ДАЛД ОИВО
3.4.2. Информационна система за извършените задължителни планови, целеви, препоръчителни имунизации и реимунизации и приложените серуми и имуноглобулини за постекспозиционна профилактика 3.4.3. Информационна система за лечебните заведения за извънболнична помощ 3.4.4. Информационна система за психиатричните заведения 3.4.5. Информационна система за кожно – венерологичните заведения 3.4.6. Информационна система за заведения за спешна медицинска помощ 3.4.7. Информационна система за пневмофтизиатричните	<ul style="list-style-type: none"> - Изработване на електронен макет. - Изработване на програма за въвеждане, контрол и консолидация на данните. - Осигуряване на лечебните заведения и РЗИ с новите продукти. - Консултации. Актуализация на базата 	ДНЗДЕЗ

<p>заведения</p> <p>3.4.8. Информационна система за онкологичните заведения</p> <p>3.4.9. Информационна система за центровете по трансфузионна хематология</p> <p>3.4.10. Информационна система за диализните структури</p> <p>3.4.11. Информационна система за хоспитализации на деца от 0-17 години</p> <p>3.4.12. Информационна система за хоспитализации на лица на възраст 18-64 години</p> <p>3.4.13. Информационна система за хоспитализации на лица на възраст над 65 години</p> <p>3.4.14. Информационна система за хоспитализации по местоживееене</p> <p>3.4.15. Информационна система за дейности, свързани с майчиното здравеопазване</p> <p>3.4.16. Информационна система за дейности, свързани с детското здравеопазване</p>		
<p>3.4.17. Информационна система „Инфекции свързани с медицинското обслужване”</p>	<p>- Разработване на нова функционалност за контрол и обработка на електронния входен документ</p>	<p>ДНЗДЕЗ</p>
<p>3.4.18. Националният регистър на пациентите с редки болести-разработен по проект BG 07 „Подобряване на контрола на информационните системи за превенция на риска в здравеопазването“, Програма BG07 „Инициативи за обществено здраве“</p>	<p>- Попълване и поддържане на регистъра</p>	<p>ДНЗДЕЗ ДКССИ ДПЗПБ ОИОВО</p>
<p>3.4.19. Модел на Националния диабетен регистър-разработен по проект BG 07 „Подобряване на контрола на информационните системи за превенция на риска в здравеопазването“, Програма BG07 „Инициативи за обществено здраве“</p>	<p>Създаден модел на регистъра</p>	<p>ДНЗДЕЗ ДКССИ ДПЗПБ ОИОВО</p>
<p>3.5. Извънредни информационни и аналитични дейности</p>		
<ul style="list-style-type: none"> - Данни за 2015 и 2019 г. - брой и относителен дял на освидетелстваните и преосвидетелстваните лица общо и по възрастови групи - Детска смъртност по възрастови групи, пол и местоживееене. Детска смъртност по причини - Смъртност на децата от 1 до 14 г. по възрастови групи, причини, местоживееене и пол – 2018 и 2019 г. 		<p>ДНЗДЕЗ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Оперативни способи при раждане в България за периода 2015 – 2019 г. - Лечебни заведения за болнична помощ в област Русе през 2018 и 2019 г. - Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания общо и в т.ч. новооткрити – брой и на 100 000 за периода 1990-2019г. - Детска смъртност по възрастови групи. Вероятност за доживяване да 5-годишна възраст - Детска смъртност по възрастови групи и причини за 2018 и 2019 год. - Резултати от профилактичните прегледи на децата на възраст на децата от 1 до 17 г. за периода 2015 0 2019 год. - Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания за обл. София столица по локализации и пол за периода 2010-2018г. - Новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания за обл. София столица по локализации и пол за периода 2010 -2018г. - Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания при децата от 1 до 17 год. за обл. София столица по локализации и пол за периода 2010- 2018г. - Новооткрити заболявания от злокачествени новообразувания при децата от 1 до 17 год. за обл. София столица по локализации и пол за периода 2010- 2018г. - Брой умрели през 2019 г. от Болести на органите на кръвообращението (БОК) в България. Стандартизирани коефициенти за смъртност - Брой легла, проведените леглодни, преминали болни и използваемост за медицинската специалност - продължително лечение по ортопедия и травматология за област Русе - Живородени по тримесечия за 2018 г. и 2019 г. - Приходи и разходи по видове за УМБАЛ, областни МБАЛ и общински МБАЛ през 2018 г. - Смъртност на деца на възраст от 15 до 19 години по причини през 2018 и 2019 г. в Р България - Хоспитализирани случаи (изписани и умрели) в стационарите на лечебните заведения по класове през 2019 г., общо за лицата на 0 -17 год., 18 – 64 год. 65+год. - Брой легла, проведените леглодни, преминали болни и използваемост за медицинската специалност - продължително лечение по ортопедия и травматология за област Плевен - Лечение по ортопедия и травматология за област София – столица - Индикатори залегнали в Националната програма за развитие БЪЛГАРИЯ 2030 по приоритет „Здраве и спорт“ - Лечебни заведения зя болнична помощ – брой легла общо, в т. ч. за анестезиология и интензивно лечение, брой респиратори - Брой лекари всичко, в т.ч. за болнична помощ; брой специалисти по здравни грижи, в т.ч. медицински сестри 	
<p>Изработване на препоръки за мерки и действия към програми за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - По време на извънредно положение - При наличие на пациент в карантина или при потвърден случай на Covid-19 - Изготвяне на заявка за ЛПС за програми за лечение с опиев агонисти и агонисти – антагонисти към СРЗИ - Събиране, обобщаване и предоставяне на информация за сайта на НЦОЗА, относно прием на пациенти в условия на 	ДПЗПЗ

<p>извънредно положение в ЦПЗ и ДПБ, на територията на страната.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне и публикуване на сайта на НЦОЗА на информационен материал (въз основа на превод на публикация на UNODC) относно специфичните рискове от заразяване от коронавирус при лица, употребяващи наркотици. https://ncpha.government.bg/bg/covid19-publications-menu/riskove-i-pomoshch-za-upotrebyavashchite-narkotici-v-usloviyata-na-pandemiya - Изготвяне на препоръки за програмите за психосоциална рехабилитация във връзка с епидемичната ситуация от Covid-19 		
<ul style="list-style-type: none"> - Своевременно актуализиране на информацията за дейността на Дирекция КССИ за публикуване на сайта на НЦОЗА; - Публикуване на код за Covid 19; проследяване на страницата на СЗО за новости по отношение на кодиране на Covid 19; - Актуализиране на проект за промяна на формата - Историята на заболяването (при раждащи жени и новородени История на бременността и раждането и история на новороденото) която представлява утвърден от МЗ образец (бл. МЗ-100). 		ДКССИ
<ul style="list-style-type: none"> - Обособяване на банер, графично адаптиране и превод на материали на СЗО във връзка с пандемията от Covid-19 - Публикуване на материалите на интернет сайта на НЦОЗА 		ОИОВО
<ul style="list-style-type: none"> - Графично адаптиране и предпечат на преводно издание по графичен дизайн на ЕЦМНН - Книга „Здравни и социални мерки, свързани с употребата на наркотици - европейско ръководство“ на европейски център за мониторинг на наркотици и наркомании 		ОИОВО
<ul style="list-style-type: none"> - Внедряване на платформа за онлайн обучение - Изготвяне на изисквания, които да бъдат включени в договор за поддръжка на платформа за онлайн обучение „Ранно откриване на тревожност и депресия в първичната помощ“ - Участие в обучение за администратори за работа с платформата; създаване на административни профили в платформата за он-лайн обучение 		ОИОВО
<ul style="list-style-type: none"> - Изграждане на нов интегриран интернет сайт на НЦОЗА - Изработка на техническа спецификация за „Уебдизайн и изграждане на нов интегриран интернет сайт на НЦОЗА със съвременна визия и функционалност“. 		ОИОВО
4. МЕЖДУНАРОДНИ ПРОЕКТИ, ВКЛ. КОЛАБОРИРАЩИ ЦЕНТРОВЕ И МРЕЖИ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
<p>4.1. Център за сътрудничество със СЗО по здраве при работа и Югоизточната Европейска мрежа на СЗО по здраве при работа</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Превод и адаптация на информационни материали, свързани с превенция на инфектирането с COVID-19 и осигуряването на здраве и безопасност на работните места в епидемична обстановка, предизвикателствата и опазване на здравето на здравните работници, техните права и задължения, организация на работните места и дейностите в болничната помощ за осигуряване на безопасност по време на пандемия COVID-19; рационално използване на лични предпазни средства (ЛПС) срещу заболяване от COVID-19, оценка на риска и управление на експозицията на здравни работници в контекста на COVID-19; безопасно завръщане на работа при пандемия от COVID-19; риск от заразяване с COVID-19 чрез климатични системи и др. - Участие в уебинари, организирани от СЗО и подготвяне на информация за различни аспекти на 	ДОЗЗР

	<p>коронавирусната инфекция, превенция на риска от заразяване, подготовка на работните места във връзка с пандемията от COVID-19 и опазване на здравето на работещите, готовността на здравните системи да се справят с предизвикателствата и опита на други страни, организацията на труда при дистанционна работа от дома и др.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Запознаване с предоставеното на Югоизточната мрежа „Здраве за работещите” 24-тото Изявление на Колегиум Рамазани относно превенция на свързано с работата инфектиране с COVID-19 и дискусия на техническите приложения. - Разработване на препоръки за подготвяне на предприятията за безопасно завръщане на работа в условията на пандемия от COVID-19. - Участие в проучване относно професионалните рискове за работещите, предоставящи основни обществени услуги по време на пандемия от COVID-19. - Попълване на анкета на СЗО относно специфичните документи в страната, насочени към опазване здравето на здравните работници. - Участие в проучване на СЗО относно рисковите фактори за здравето и безопасността на здравните работници по време на пандемия COVID-19 и техния контрол. - Участие в уебинари, организирани от СЗО: „Национални програми за здраве при работа на здравните работници: опитът на страните“, 15.07.2020г.; „Центрове за сътрудничество на СЗО в областта Здраве при работа“ и подготвяне на информация относно извършените дейности от Колабориращия център на НЦОЗА по превенция на разпространението на пандемията и организиране на дейностите по безопасност и здраве при работа, 29.07.2020 г.; „Обединени действия за безопасност и здраве на здравните работници“ във връзка със световния ден на пациента, 11.09.2020г. - Организиране и провеждане, съвместно с МТСП и подкрепата на Европейската агенция по безопасност и здраве при работа (ЕАБЗР), на уебинар за специалисти „Здравословни работни места: опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19“, с представяне на предизвикателствата за осигуряване на здраве и безопасност в условията на пандемия, законодателни промени относно биологичните рискове на работното място, преценка и контрол на риска за здравето във връзка с COVID-19, дейности, пораждащи висок риск, уязми групи работещи, организация на дистанционната работа в условията на пандемия и др., 05.11.2020г. - Участие в 16-тата Среца на Югоизточната Европейска мрежа здраве за работещите на тема „Значение на сътрудничеството в областта здраве при работа за региона на Югоизточна Европа по време на пандемията от COVID-19 с презентация „Предизвикателства и действия за опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19 в България“., 14.12.2020г. 	
--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> - Участие в семинар за ръководителите на Колабориращи центрове “Приоритети на СЗО и роля на КЦ в борбата с COVID-19“, 16.12.2020г. 	
4.2. Център за международна информация по безопасност и здраве при работа към МОТ (CIS)	<ul style="list-style-type: none"> - Подготвяне на брой 2020г. на списание „Здраве и безопасност при работа“. 	ДОЗЗР ОИОВО
4.3. Систематични обзори относно проучвания за дела на професионалната експозиция на прахове /Систематичен обзор 3/, за съвместна методология на СЗО/МОТ за оценка на свързаната с труда тежест на заболяванията и трудовите злополуки	<ul style="list-style-type: none"> - Анализ на литературните източници относно експозицията на прахове в страната и оценка на публикуваните материали за покриване на критериите за включване в обзора; - Участие в подготвяне на систематичния обзор и оформяне на публикация. 	ДОЗЗР
4.4. Стресът при работа на медицинските специалисти и COVID-19 - проучване на Здравната мрежа на Югоизточна Европа и Мрежата на Югоизточна Европа за здраве на работещите	<ul style="list-style-type: none"> - Корекции на превод на въпросник „Стресът при работа на медицинските специалисти и COVID-19“. - Дейности за организиране на набиране на участници в проучването. 	ДОЗЗР
4.5. Европейска инициатива на СЗО за наблюдение на затлъстяването при деца - Разработване и изпълнение на дейности за превенция и контрол на затлъстяването, вкл. здравословен модел на хранене и физическа активност	<ul style="list-style-type: none"> - Изчистване и статистическа обработка на данните от последния етап на проучването. - Подготвяне на данните от последния кръг (2019) на провеждане на Европейската инициатива за наблюдаване на растежа в детска възраст (COSI) за качване в официалния портал на проекта, създаден от СЗО. - Подготовка на доклад за сравнителен анализ на данните от четирите кръга на провеждане на Европейската инициатива за наблюдаване на растежа в детска възраст (COSI) през 2008, 2013, 2016 и 2019 г. - Попълване на два въпросника на СЗО във връзка с провеждане на проучването през 2019 г. и антропометрични данни. - Участие в научни форуми и подготовка на публикации (в национални и международни списания). - Участие в четири работни срещи (дистанционно) с представители на СЗО и държавите-участнички в COSI. 	ДОЗЗР ДПЗПБ

	- Разработване на проект, подготовка на документи за кандидатстване и успешно участие в процедура на СЗО за възлагане на пилотен проект относно „Наблюдение на затлъстяването при деца под 5-годишна възраст“.	
4.6. Проект с Университет ТАФСТ и EFSA за включване на данни от две национални изследвания за оценка на храненето (2004 и 2007 год.) в международна база данни - Global Dietary Database	- Предоставяне на данни от две национални проучвания за оценка на храненето (2004 и 2007 г.) във формат, искан от Университет ТАФСТ и EFSA за включване в международна база данни - Global Dietary Database.	ДОЗЗР ДПЗПБ
4.7. Съвместно действие за прилагане на валидирани най-добри практики в областта на храненето (HP-JA Best – ReMaP)	- Участие (чрез дистанционна платформа) в три работни срещи по проекта: Kick-off meeting, по WP5 и WP7	ДОЗЗР
4.8. Колаборираща мрежа на RASFF, RAPEX и ICSMS-системи за обмен на информация в ЕС	- Контактни лица - Обобщение на нотификациите за меламин и формалдехид от бамбукови изделия, получени по системата RAPEX за 2020 г. - Обобщение на нотификациите за фталати в детски играчки, получени по системата RAPEX за 2020 г.	ДАЛД ДОЗЗР
4.9. Научна мрежа за оценка на риска от ГМО на Европейския орган по безопасност на храните (EFSA GMO risk assessment network)	- Участие в Web заседание на мрежата на 11 юни 2020	ДАЛД
4.10. Европейска мрежа на ГМО лабораториите (ENGL)	<ul style="list-style-type: none"> • Член на Управителен съвет • Участие в две заседания WebEx на SC ENGL – 18-19.02.2020 – присъствено; 23 юни 2020 Webex Meeting; • Участие в заседание 29-30 септември 2020 на ENGL, Webex Meeting • Участие в едно WebEx заседание на работна група „Мултиплексен PCR “ – ноември 2020. • Участие в два семинара за Национални референтни лаборатории във връзка с ново ръководство за определяне на неопределност – WebEx – ноември 2020 Участие в едно WebEx заседание на работна група „Екстракция на ДНК“.	ДАЛД
4.11. Европейска мрежа на Националните референтни	- Участие в заседание на мрежата на НРЛ към ЕРЛ-МКХ 13-14 октомври 2020 (онлайн)	ДАЛД

лаборатории по материали за контакт с храни (МКХ).		
4.12. Европейска мрежа на лабораториите за определяне на алергени в храни	<ul style="list-style-type: none"> Участие в Webex заседание на мрежата на 17-18 ноември 2020 Представена презентация относно участие в междулабораторно сравнително изпитване за определяне на глутен чрез полимерна верижна реакция в реално време – април 2020; МУ – Плевен, Факултет „Обществено Здраве“, Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, 26-28 ноември 2020 г. – онлайн. 	ДАЛД
4.13. Електромагнитни полета: Биологични ефекти на постоянни и променливи с времето електрически и магнитни полета, Заповеди на МЗ- РД 09-108/09.03.1998 и РД 09-574/04.08.2000; Заповед № РД 02-247/ 19.12.2014 г. за създаване на експертен консултативен съвет	<ul style="list-style-type: none"> Представени са отчети на Р. България по проблемите на риска от въздействието на нейонизиращи лъчения и ултравиолетово лъчение на виртуално съвещание на Международния съветнически комитет на СЗО; Събиране на информация по проблемите на 5G <p>Събиране на информация за бактерицидните излъчватели.</p>	ДАЛД
4.14. BG 07 Програма: „Инициативи за обществено здраве“, с финансовата подкрепа на Норвежкия финансов механизъм 2009-2014 и механизъм на Европейското икономическо пространство, 2009-2014 “Подобряване на контрола и информационни системи в превенцията на риска и здравеопазването”.	<ul style="list-style-type: none"> Поддържане на устойчивост чрез настоятелни действия от страна на НЦОЗА пред МЗ за промяна на законодателството чрез: поддържане на електронния регистър на източниците на ЕМП, продължаване на точковите измервания и на мониторинга с осигурената апаратура; обучение на специалистите от ДЗК, работещи с електронната система 	ДАЛД
4.15. Международен проект “EUnetHTA” - JA 3 - Европейска мрежа за сътрудничество в областта на оценката на здравните	<ul style="list-style-type: none"> Участие в дейности на Работен пакет 4 „Съвместна продукция“ и Работен пакет 5 „Основен на жизнения цикъл подход за подобряване генерирането на доказателства“, по-конкретно работен пакет 5, направление „А“ „Ранни диалози (Първоначално генериране на доказателства)“, както и ангажимент по линия на други работни пакети при поискване; Кореспонденция с чуждестранните партньори по проекта и вътрешно координиране с екипа от 	ДПЗПБ ДКССИ

технологии	<p>НЦОЗА на текущи проектни задачи, администриране и техническо обезпечаване на дейността.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в съвместни действия – EUnetHTA: преглед на презентации и материали, по покана на партньори, регистрация в онлайн конференция на тема „European Conference on Rare Diseases 2020“ 	
<p>4.16. Международен проект “Лечение на хроничните заболявания и популяризиране на здравословно остаряване през елия живот“ - JA CHRODIS Plus. Съвместно действие (Joint action) на страните членки на ЕС.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Работни срещи чрез онлайн връзка с участниците в РП7; - Работни срещи с представители на Българска Асоциация Диабет; - Координация на дейностите между Асоциация Диабет, специалисти по ендокринология, пациенти с диабет и партньори към проекта; - Подбор на участниците в пилотното проучване – контролна група‘ - Телефонни интервюта/анкети с участници от тестовата и контролната група в пилотното проучване към РП7; - Оформяне на резултати от анкетните карти; - Анализ на статистическите данни към пилотното проучване към РП7; - Подготовка на обширен доклад за изпълнение на пилотното проучване CHRODIS+; - Участие в уеб конференция към РП7 – пилотно проучване, обсъждане на резултати, следващи стъпки. Преглед на коментарите от доклада към проучването; - Подготовка на публикации към пилотното проучване CHRODIS+; - Публикация относно прогнозиране на здравословното състояние на потребители на мобилни приложения, предлагащи здравни услуги (<i>Discovery Science, 23rd International Conference, DS2020</i>); - Публикация относно използването на мобилни приложения с цел овластяване на пациентите с диабета (<i>Eurohealthnet magazine</i>); - Преразпределение на бюджета към РП7 към съвместното действие CHRODIS+; - Изпълнение на финалната задача 5.3 към РП5 - оформяне на шест индивидуални отговори от асоциираните партньори относно препоръките, свързани с интересекторалната колаборация; - Преглед на препоръките за интересекторална колаборация към РП5; - Преглед на добри практики, описани в РП5; коментар и преработка на препоръки към добрите практики; - Участие в уебинар на тема „Препоръки и добри практики за междусекторно сътрудничество“; - Подготовка на документ за ръководителите на РП4, описващ методите за разпространение на информацията относно дейностите по пилотното проучване; - Отчетна дейност. -Изпълнение на задачи към РП2 – комуникация, осведоменост и разпространение; - Работни срещи чрез онлайн връзки с участници в РП5; - Подготовка и превод на документа към РП5, „Препоръки и добри практики за междусекторно сътрудничество“; 	<p>ДПЗПБ</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Преработка на документа „Ръководство за прилагане на добри практики (въз основа на резултатите от CHRODIS + в 8 държави, използвайки Препоръките и критериите от съвместното действие CHRODIS)“; - Превод на български език на кратката версия на Ръководството от РП7; - Участие с доклад на финалната конференция към РП7; - Участие в кръгла маса относно опита с Ръководството при прилагането му към мобилни приложения - Отчетна дейност. 	
<p>4.17. Международен проект „Иновативно партньорство за действия по отношение на онкологичните заболявания“ ИРААС</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на два документа, свързани с политиките за контрол на рака в България, основан на проведеното интервю в София с експертни лица (РП4); - Работни срещи с представители на СБАЛОЗ – София област; - Експертна подкрепа при изготвянето на Пътна карта, включваща основана на доказателства научно-теоретична рамка, както и информация за действия и планове, свързани с онкологичните заболявания; - Формулиране на теми за документа Roadmap on Implementation and Sustainability of Cancer Control Actions към съвместното действие ИРААС. Подготовка на пет теми, засягащи онкологичната мрежа в България и политиките, свързани онкологичните заболявания: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Онкологичната мрежа в България ➤ Клинични пътеки, свързани с грижи за пациенти с онкологични заболявания ➤ Клинична пътека за палиативни грижи ➤ Национален раков регистър ➤ Колаборативни превантивни дейности, свързани с онкологичните заболявания, между НЦОЗА, РЗИ и МЗ; - Участие в два уебинара към РП5; - Участие в извънредна работна среща относно бюджетното разпределение и разпространението на информация от проекта; - Подготовка и изпращане на примерно бюджетно разпределение на разходите за допълнителните 9 месеца (извънредно удължаване на проекта) към проекта; - Изготвяне на отчет за извършените дейности; - Участие в уеб конференция към РП8 - „Изправени пред рака на панкреаса: политически мерки и стратегии на здравната система“; - Преглед на документа „New openings of cancer screening in Europe“ към РП5; - Преглед на документа „Доклад от проучване на интервюта за политика за контрол на рака към ИРААС“ към РП4; - Задачи към РП2 – комуникация, осведоменост и разпространение; 	<p>ДПЗПБ</p>

	- Отчетна дейност.	
4.18. Международен проект „Европа на здравните неравенства“ (JANEE) Съвместно действие (Joint action) на страните членки на ЕС.	<p>Изготвяне и представяне на междинен финансов отчет за изпълнението на JANEE.</p> <p>- Работен пакет 8. <i>Подобряване на достъпа до здравни и социални услуги за онези, които са оставени назад“</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Първи стъпки по разработването на концепция за изпълнението на национално ниво на РП8. 2. Проучване на ситуацията с детската смъртност и репродуктивните проблеми на здравнонеосигурените жени. 3. Разработване на предложение до МЗ за промяна в нормативната уредба във връзка с подобряване на здравните услуги за репродуктивното здраве на неосигурените жени. <p>- Работен пакет 9. <i>„Здраве и равенство във всички политики“</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Изготвяне на информационен материал относно концепцията „Здравна равнопоставеност във всички политики“ за Община Стара Загора във връзка с партньорството на НЦОЗА с Общината по изпълнение на РП9. 2. Комуникация с представители на Община Ст. Загора, партньор по изпълнението на РП9 на общинско ниво, в контекста на COVID 19. 3. Разработване на mapping във връзка със ситуацията в България и COVID 19 и отражението ѝ върху изпълнението на Работен пакет 9 „Здраве и равенство във всички политики“ на JANEE и представяне пред координационния екип на Работен пакет 9. 4. Попълване на въпросник с информация за изпълнение на дейностите по РП 9, необходима за мониторинга на JANEE. 5. Участие в периодични срещи международни онлайн срещи на представителите на страните-партньори в РП9 (27 януари, 27 април, 08 юни, 22 октомври 2020 г.). 	ДПЗПБ
4.19. Международен проект „Съвместни действия за контрол на тютюна“ Съвместно действие (Joint action) на страните членки на ЕС.	<p>Работен пакет 4. <i>Интегриране в националните политики и устойчивост:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в работна среща към всички работни пакети на проекта, 04 - 05.02.2020 г., Брюксел, Белгия - За изпълнение на изискванията на Задача 2.3: Интеграция в националните политики и устойчивост. <p><i>Цел 2:</i> да се разработи серия от насоки за употреба и платформа за електронно обучение за устойчив дълъг период термин образователни интервенции и организиране вътрешни и външни срещи за повишаване на обучението и сътрудничество между регулаторите.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на "Инструкции за употреба" на осигуряване дългосрочни възможности за обучение и 	ДПЗПБ

	<p>подобряване на знанията на регулаторите директно чрез EU-CEG или независима платформа , изпълнено по т. D4.2: Общият план за устойчивост на WP 4 за продължаване на дейностите след JATC.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Предоставяне на данни на административни органи, които отговарят за политиката за тютюневите изделия / продуктите за пуване и за спазването на ТЗР - Данни за научни органи, които могат да предоставят научни изследвания и експертни знания. - Изготвяне на отчетни таблици с попълнени персонално отработени часове и ангажименти по проекта за шестмесечие. - Участие в телеконференцна връзка. - Изготвяне на отчет по проекта. - Редакция на „Инструкции за употреба“ на осигуряване дългосрочни възможности за обучение и подобряване на знанията на регулаторите директно чрез EU-CEG или независима платформа, изпълнено по т. D4.2: Общият план за устойчивост на WP 4 за продължаване на дейностите след JATC, предадени от партньорите в проекта - Участие във финалната конференция на проекта JATC <p>Работен пакет 5 <i>Общ портал (ОП) за извличане и обработка на данни:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Проведена работна среща към всички работни пакети на проекта, 04 - 05.02.2020 г., Брюксел, Белгия - Реализиране на платформата за споделяне на данни от EU-CEG. - Изготвяне на отчетни таблици с попълнени персонално отработени часове и ангажименти по проекта за шестмесечие. - Изготвяне на отчет по проекта. - Попълване на периодични въпросници за качеството на проекта. - Кореспонденция с чуждестранните партньори по проекта и вътрешно съгласуване с екипа от НЦОЗА на текущи проектни задачи, администриране и техническо обезпечаване на дейността, вкл отчет за дейността. - Участие в онлайн проучване „Регулаторни подходи за защита от излагане на втора употреба аерозол на електронни цигари в европейските страни“ (RASHA-E) - Участие в телеконференцна връзка. 	
<p>4.20. Международен проект „Управление на крехко здраве. Комплексен подход за насърчаване напредването на</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Изпълнение на задачите по Работен пакет 2 - (Комуникация, осведоменост и разпространяване); - Преглед на препоръки за управление на крехкото здраве; - Участие в кампанията „Да се справим с крехкото здраве“; - Отчетна дейност 	<p>ДПЗПБ</p>

възрастта без увреждания“. Инициатива ADVANTAGE Съвместно действие (Joint action) на страните членки на ЕС.		
4.21. Международен проект „Глобално проучване на тютюнопушенето сред младите хора (GYTS), България“	<ul style="list-style-type: none"> - Преглед и обработка на предоставените документи за проучването - Участие в веб семинар относно протокола и методиката на изследването - Комуникация с Министерство на образованието и науката във връзка с предоставяне на информация за изготвяне на представителна извадка за провеждане на изследването. - Адаптиране на въпросника и прав и обратен превод на нови въпроси във версията за изследването през 2021. 	ДПЗПБ
4.22. Международен проект “DE-PASS” (“Determinants of Physical Activities in Settings” – “Детерминанти на физическите активности в различни среди/обстановки“. Мрежа на Европейския съюз от контактни лица (focal points) за физическа активност	<ul style="list-style-type: none"> - Превод и аотиране на материали по проекта за присъединяване към мрежата “DE-PASS”; - Изготвяне на резюме на по-съществените моменти от водената между Министерство на младежта и спорта и чуждестранните партньори кореспонденция; - Изготвяне на резюме на техническия анекс с обосновка на необходимостта от проекта, разяснения на някои по-важни понятия, акцент върху проектните ползи/добавена стойност и кратко описание на всяка от работните групи с основните им цели и задачи. 	ДПЗПБ
4.23. Мрежа на Югоизточна Европа за аутизма (SEAN)	<ul style="list-style-type: none"> - Изпълнение на дейности, свързани с позицията на национален координатор на Мрежа на Югоизточна Европа за аутизма (SEAN) за България: - Текущо изготвяне на информация за състоянието, политиките, дейностите и напредъка на страната в помощ на лица с проблеми от аутистичния спектър; - Участие в информационна кампания за повишаване информираността за аутизма – отбелязване на Световния ден за повишаване на информираността за аутизма 02 април; - Участие в международна онлайн работна среща за адаптиране на програма за родители на деца с аутизъм на СЗО в България 	ДПЗПБ
4.24. Международен проект „С грижа от 0 до 3“ за подобряване на майчиното и детското здраве в ромската общност	<ul style="list-style-type: none"> - Участие в обучение по тематични направления ранно учене и стимулираща грижа, в рамките на лидерска обучителна програма „Съвременни теории, политики и практики на детското развитие от 0-3 г. за подобряване на майчиното и детското здраве сред ромска общност; - Разработване, разпространение и обсъждане с педиатрични практики в кв. Филиповци на здравнообразователен материал – брошура „Здравословно хранене на кърмачета и деца от 1 до 3 години“, предназначена за медицински специалисти (педиатри, ОПЛ) от извънболничната 	ДПЗПБ

	<p>медицинска помощ в подкрепа на консултативната им практика с бременни жени и майки на деца на възраст 0-3 години от ромска етническа общност;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на информация за проучвания на кърменето в България във връзка с провеждане на застъпническа кампания сред бременни жени и майки на деца до 3 год., от ромска общност от фондация „Здраве и социално развитие“ - Участие в онлайн анкетно проучване за проведените обучения по проекта 	
<p>4.25. Международен проект Програма “Заедно - здраво бебе, здраво бъдеще“</p>	<p>Провеждане на работна среща с изпълнители по Програма ЗЗБЗБ от ТСА за обсъждане на методиката за домашни посещения за бременни жени и майки на деца до 2 г. от ромска общност, квалификация и продължаващо обучение на патронажните сестри и супервизията;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обсъждане на проучване от външен експерт по Програмата с партньорство на МЗ/НЦОЗА за техническа помощ; - Провеждане на екипни срещи с медицинските сестри работещи по Програмата в ромските квартали в гр.София; - Провеждане на наблюдения на домашни посещения на новородено, бременна жена и малко дете от сестрите по Програмата в кв.Факултета, гр.София ; - Изготвяне на дизайна и провеждане на структурирано интервю по Програмата ЗЗБЗБ за предоставяне на услугата в ромската общност в гр. София (кв. Факултета и Филиповци) и гр. Пловдив (кв. Столипиново) в условията на извънредното положение; - Изготвяне на препоръки и модел за събирането на данни и анализ на информацията за реализираните дейности по Програмата ЗЗБЗБ сред таргетните групи в гр. София (кв. Факултета и Филиповци) и гр. Пловдив (кв. Столипиново) и формите за предоставянето на услугата в ситуация на COVID-19; - Подбор и предоставяне на информационни материали и изготвяне на препоръки за консултативната практика на медицинските сестри и екипите по Програмата ЗЗБЗБ сред таргетните групи от ромската общност в София и гр. Пловдив) във връзка с подновяване на профилактичните прегледи, АГ консултации и имунизации в ситуацията на обявено извънредно положение; - Изготвяне на препоръки за взаимодействие с ОПЛ и педиатри от извънболничната медицинска помощ и организирането на АГ консултациите при бременните жени, профилактичните прегледи и имунизациите на децата от 1 м. до 2 години от кв. Факултета и Филиповци, гр. София и Столипиново-гр. Пловдив; консултиране и организиране на спазването на протиепидемични мерки ; - Участие в актуализиране на плана за действие по адаптиране на Програмата до септември 2020; - Обсъждане с клиничния лидер на Програмата на дейности и изготвяне на препоръки за рестартиране на домашните посещения по програмата в условията на обявената извънредна 	<p>ДПЗПБ</p>

	<p>епидемична обстановка. Изготвяне на план на действие и инструктаж за противоепидемични мерки</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в международни онлайн семинари, фокусирани върху резултатите от рандомизирани клинични проучвания на програмата NFP в резултат на реализирането ѝ в различни страни по света: 07; 27 октомври; - Интервю по проблемите на майчиното и детското здраве, услугите за семейства и малки деца от уязвими групи в здравеопазването, вкл. и патронажни грижи, предимства и насоки за прилагане на програмата ЗЗБЗБ в България и др., 21.12.2020 	
<p>4.26. Европейски училищен изследователски проект за алкохол и други наркотици (ESPAD)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Комуникация с международния изследователски екип относно анализа на данните и изготвянето на международния доклад. - Осигуряване на обратна връзка по въпроси, свързани с данните за България в международния доклад - Обратна връзка по международния доклад подготвен от екипа за неговото изготвяне <p>През второто полугодие предстои представяне на доклада от реализираното през 2019г. изследване на пресконференция за медиите.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в Генералната асамблея на ESPAD, 21 октомври 2020 г. - Подготовка на прес съобщение и презентация за данните от ESPAD'19 с фокус върху сравнението между България и останалите страни, участнички в изследването, съвместно с Ал. Панайотов „Национален фокусен център за наркотици и наркомании“ - Организиране и провеждане на пресконференция за представяне на данните от реализираното през 2019 г. изследване на ESPAD, 12 ноември 2020 г., съвместно с „Национален фокусен център за наркотици и наркомании“ 12. Изпращане на доклада и на базата данни до Европейския мониторингов център за наркотици и наркомании и до международния изследователски екип, който подготвя общия доклад на ESPAD. 13. Участие в Годишната асамблея на ESPAD, Одеса . 	<p>ДПЗПБ ДПЗПЗ</p>
<p>4.27. PETRI (Peer Education Training and Research International Institute) е съвместен проект, базиран на устойчивото партньорство между Международната Y-PEER мрежа, НЦОЗА и UNFPA, Фонд на ООН за население.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Финализиране на Ръководство за укрепване на мира в Западните Балкани за обучители на обучители по метода „Връстници обучават връстници“. - Разработване на обучителна програма за присъствена и онлайн форма на обучение по Ръководство за укрепване на мира в Западните Балкани за обучители на обучители по метода „Връстници обучават връстници“. - Планиране, подготовка и провеждане на първи модул на международно онлайн обучение за обучители на обучители на връстници за укрепване на мира в Западните Балкани, 22-24.07.2020 г. - Участие в серия от онлайн срещи с представители на Регионалния офис на UNFPA за Източна Европа и Централна Азия за обсъждане на приоритетите, около които да се планират дейностите на PETRI за 2020 г. в контекста на COVID 19. 	<p>ДПЗПБ</p>

	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне и подписване между НЦОЗА и Регионалния офис на UNFPA за Източна Европа и Централна Азия на Годишен работен план на PETERI за 2020 г. - Продължаване на Международната стажантска програма на Международния институт за младежко развитие PETERI – София, включително: <ul style="list-style-type: none"> a. Организиране и провеждане на процедура за избор на стажанти за втората половина на 2020 г. b. Включване на стажанти от Туркменистан в дистанционна работа по по PETERI за периода септември-декември 2020 г. c. Регулярни онлайн срещи на екипа на PETERI със стажантите за планиране и координиране на изпълнението на работните задачи. d. Супервизия на работата на стажантите. - Планиране, подготовка и провеждане на втори модул на международно онлайн обучение за обучители на обучители на връстници за укрепване на мира в Западните Балкани, 30.09-04.10.2020 г. - Подготовка и провеждане на онлайн Годишна международна среща на Глобалния борд на съветниците на Международната мрежа Y-PEER, провела се в периода 13-15 октомври 2020 г. - Провеждане на серия от онлайн срещи с представители на Регионалния офис на UNFPA за Източна Европа и Централна Азия за обсъждане и подготовка на четири онлайн събития за младежки активисти от Региона. - Подготовка и провеждане на онлайн събитие „Ден за генериране на идеи за развитието на Y-PEER“, 04 декември 2020 г. - Подготовка и провеждане на онлайн Регионален хакатон за младежки организации и активисти от Региона на Източна Европа и Централна Азия, 11-13 декември 2020 г. - Подготовка и провеждане на онлайн събитие - среща на високо ниво за участниците в хакатона и церемония по награждаване на победителите, 22 декември 2020 г. 	
4.28. Мрежа „Училища за здраве в Европа“	<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне и представяне пред българския офис на СЗО на концепция за продължаваща подкрепа на българската мрежа „Училища за здраве в Европа“. - Участие в онлайн среща на националните координатори на европейската мрежа „Училища за здраве в Европа“, 11 юни 2020 г. - Участие в Генералната асамблея на „Училища за здраве в Европа“, 29-30 октомври 2020 г. - Изготвяне и представяне на ревизиран вариант на концепция за продължаваща подкрепа от страна на СЗО за българската мрежа „Училища за здраве в Европа“ в условията на COVID-19. - Онлайн комуникация с координаторите на училищата от българската мрежа „Училища за здраве в Европа“ относно перспективите за съвместна работа и провеждане на планираното обучение в рамките на предстоящата подкрепа. 	ДПЗПБ

4.29. Международен проект със СЗО „Подобряване на мерките при незаразните хронични болести – бариери и възможности за здравната система“	<ul style="list-style-type: none"> - Преглед и преработка на окончателния доклад за идентифициране на бариерите и възможностите на здравната система за подобряване на последиците от хроничните незаразни болести - Преглед и обработка на уеб версията на доклада на СЗО за анализа на ХНБ в България - Преводна дейност 	ДПЗПБ
4.30. Комуникационна мрежа към EuroHealthNet	<ul style="list-style-type: none"> - Подготовка и публикуване на статия за списанието на EuroHealthNet във връзка с пилотното проучване CHRODIS+ и иновациите в здравните системи; - Участие в уебинар на тема „COVID-19 и неравенствата в Европа“; - Експертна оценка и преглед на информацията относно COVID-19 към мрежата за комуникации на EuroHealthNet; - Участие с презентация във втори уебинар на тема „COVID-19 и неравенствата в Европа“; - Подготовка на материали за комуникационната мрежа. 	ДПЗПБ
4.31. Европейски план за действие за превенция на малтретирането на деца 2015–2020. Постигане на цел 16.2. на ООН	Изработване на доклад след оценка на това до каква степен страните от Европа са изпълнили конкретни действия, посочени в „Европейски план за действие за превенция на насилието над деца“.	ДПЗПЗ
4.32. Световен доклад за наркотиците 2020 г. на UNODC	<p>Докладване на информация на UNODC за изготвяне на Световен доклад за наркотиците по стандартизиран модел.</p> <p>Попълване на ARQ, част III (Extent and patterns of and trends in drug use).</p> <p>Изготвяне на становище по налични в статистическите таблици за Световния доклад за наркотиците 2020 данни за България (приемане от UNODC на предложените редакции)</p>	ДПЗПЗ
4.33. Международен проект „Масабно приложение на психичноздравни грижи, базирани в общността, за хора с тежки психични заболявания в Европа.“ - RECOVER-E	<ul style="list-style-type: none"> - Подготовка на документация, конферентни разговори, работни срещи. - Ежегодна среща на мениджмънта в гр. Утрехт, Холандия - Организация на симпозиум в рамките на конференция на КЧП, септември 2020 г. - Изготвяне на статии по проекта. - Оценка на работата на мобилните екипи, превод на материали, работни срещи, логистика. - Провеждане на онлайн супервизия на мобилните екипи и „експерти от опит“. - Дигитализиране на проведените интервюта. 	ДПЗПЗ ДПЗПБ
4.34. Съвместно действия в областта на деменциите (Joint Action)	Участие в онлайн работна среща на държавните експерти по деменция.	ДПЗПЗ
4.35. Дейности за повишаване на осведомеността в Световния	<ul style="list-style-type: none"> - Обработка на базите данни за суицидни действия в България за десетгодишен период. - Анализ на тенденции в суицидните действия в Р България за периода 2009-2018 г. 	ДПЗПЗ

ден за шизофренията - 10 април 2020	- Превод и разпространение на материали за превенция на самоубийствата. - Участие в медийни изяви с цел популяризиране превенцията на самоубийствата.	
4.36. Здравна мрежа на Югоизточна Европа за психично здраве	Участие в дейностите на мрежата	ДПЗПЗ
4.37. Здравна мрежа на Югоизточна Европа по проблемите, свързани с насилие. Европейски план за действие за превенция на малтретирането на деца 2015–2020. Постигане на цел 16.2. на ООН към 3.13	- Изработване на доклад след оценка на степента на изпълнение от страните в Европа на конкретните действия, посочени в „Европейски план за действие за превенция на насилието над деца“.	ДПЗПЗ
4.38. Дейности по договора за безвъзмездна помощ с Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (Agreement № GA.19.RTX.003.1.0 - REITOX).	<p><i>Поддържане и развитие на ключов индикатор „Изследвания сред общото население“ (GPS).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Актуализация на анкетни карти във връзка със заложените през 2020 г. социологически проучвания. - Изготвяне на техническа спецификация и критерии за възлагане във връзка с инициране на обществена поръчка за провеждане на социологически проучвания. - Осъществяване на Национално проучване на нагласите и употребата на психоактивни вещества, реализирано от „Глобал метрикс“ ЕООД по поръчка на НЦОЗА <ul style="list-style-type: none"> • изследвани 3838 лица сред общото население (15-64 г.). - Осъществяване на проучване на нагласите и употребата на психоактивни вещества, реализирано от „Сова 5“ АД по поръчка на НЦОЗА: <ul style="list-style-type: none"> • анкетирани 1012 ученици (5-7 клас), гр. Стара Загора • анкетирани 1016 ученици (5-7 клас), гр. Плевен - Осъществяване на проучване на нагласите и употребата на психоактивни вещества, реализирано от „Глобал метрикс“ АД по поръчка на НЦОЗА <ul style="list-style-type: none"> • анкетирани 1362 ученици (8-12 клас), гр. София • анкетирани 1280 ученици (8-12 клас), гр. Пловдив • анкетирани 1110 ученици (8-12 клас), гр. Кърджали • анкетирани 1110 ученици. (8-12 клас), гр. Шумен - Подпомагане осъществяването на мини онлайн проучване на въздействието на COVID-19 върху моделите на употреба на наркотици, на вредите и на свързаните с тях услуги в Европейския съюз (212 реализирани интервюта в периода 13 април – 2 юни). - Подготвителни дейности (превод на въпросник, текст на видеоклип) за предстоящия следващ 	ДПЗПЗ

	<p>етап (очаква се да стартира през март 2021 г. в около 30 страни, вкл. България) на Европейско онлайн проучване за наркотиците 2021 г. (EWDS)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обобщаване на проведените през 2017 и 2018 г. проучвания на нагласите и употребата на психоактивни вещества сред учениците в гимназиален курс <p><i>Поддържане и развитие на ключов индикатор „Високорискова употреба на наркотици“ (HRDU)</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Подготвителни дейности за реализиране на оценка на проблемно употребяващите наркотици в България. Търсене на алтернативни източници на информация по метода CAPTURE-RECAPTURE <p><i>Поддържане и развитие на ключов индикатор „Търсене на лечение във връзка с употреба на наркотици“ (TDI).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Събиране и обработка на информация за търсещите лечение във връзка с употреба на наркотици през 2019 и 2020 г. - Проучване на възможностите за разширяване на обхвата на сътрудниците, попълващи информация в Интернет базираната версия на Националната система за търсене на лечение във връзка с употреба на наркотици (И-МИС). <p><i>Поддържане и развитие на ключов индикатор „Смъртни случаи във връзка с употреба на наркотици и смъртност сред употребяващите наркотици“ (DRD).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Подготвителни дейности във връзка с проучване на смъртните случаи във връзка с употреба на наркотици. - Изготвяне на форма за отчетност на смъртните случаи. - Подготовка на информация за оценка на смъртността на употребяващите наркотични вещества и осъществяване на Mortality Cohort Study (съвместно с НСИ). <p><i>Поддържане и развитие на система за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества и нови начини за употреба (EWS).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Събиране, обработка и анализ на информация за регистрираните и иззети нови психоактивни вещества и прекурсори в България. - Изготвяне на отчет за регистрираните в България нови психоактивни вещества през 2019 и 2020 г. - Изготвяне на съобщения във връзка с регистрирани нови психоактивни вещества в Европа. - Изготвяне на информационен бюлетин NEWS (бр. 5) с актуална информация за новите психоактивни вещества. 	
--	---	--

	<p><i>Докладване на информация в областта на наркотиците и наркоманиите на EMCDDA по стандартизирани модели и методика.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Попълване на въпросници, отнасящи се до въздействието на COVID-19 върху намаляването на търсенето и предлагането на наркотични вещества в България. - Попълване на бързи сведения (RIR) по теми в областта на наркотиците и наркоманиите. - Попълване на 10 тематични работни книги (Workbooks) в системата на REITOX. - Попълване на 22 Стандартни таблици (18 от тях с нови данни) в интернет системата FONTE <p><i>Лингвистична редакция на продукти на EMCDDA.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Лингвистична редакция на въпросник за мини онлайн проучване на въздействието на COVID-19 върху моделите на употреба на наркотици, на вредите и на свързаните с тях услуги в Европейския съюз. - Лингвистична редакция на текстовете на български език за Европейски доклад за наркотиците 2020 г. Ключови аспекти. - Лингвистична редакция на текста на български език за прессъобщението във връзка с представянето на Европейски доклад за наркотиците 2020 г. Ключови аспекти, 22.09.2020 г. <p><i>Отчитане на дейностите по Agreement № GA.19.RTX.003.1.0 – REITOX.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на Final Activity Report 2019. - Изготвяне на документи за финансово отчитане на разходите по споразумението с EMCDDA (№ GA.19.RTX.003.1.2 – REITOX). - Съдействие за осъществяване на външен одит от „Балкан одит“ ООД на финансовото отчитане по GA.19.RTX.003.1.2 – REITOX. <p><i>Изготвяне на бюджетна рамка по Договора за безвъзмездна помощ за действие между EMCDDA и НЦОЗА.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Актуализация на бюджета по Договора за безвъзмездна помощ за действие между EMCDDA и НЦОЗА (Agreement № GA.20.RTX.003.1.0 – REITOX) за 2020 г. - Изготвяне на Стандартна апликационна форма за бюджета по Договора за безвъзмездна помощ за действие между EMCDDA и НЦОЗА за 2021 г. 	
4.39. Здравни индикатори “Здраве за всички”	- Изготвяне на показатели – 32 бр. за здравното състояние на населението, дейността и ресурсите на лечебните заведения	ДНЗДЕЗ
4.40. Здравни индикатори за Евростат по Споразумение за обмен на информация с НСИ	Попълване на електронен Въпросник с актуални данни по формат на Евростат за нефинансови показатели: - видове легла за страната и по области по две групировки на Евростат от 2005 до 2018г.	ДНЗДЕЗ

	<ul style="list-style-type: none"> - изписани от лечебните заведения, среден престой и проведени леглодни за страната и по области - медицински технологии – видове апаратура и извършени изследвания 	
4.41. Здравни индикатори за УНИЦЕФ по Споразумение за обмен на информация с НСИ	<p>Предоставяне на данни по определени от УНИЦЕФ параметри за здравното състояние на децата и дейностите свързани него:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аборти - родили в от лечебните заведения - % - регистрирани случаи на коклюш, морбили, рубеола, хепатит и ТБК, сифилис - освидетелствани лица с трайно намалена работоспособност/ вид и степен на увреждане – общо, 0-17г. и по пол. 	ДНЗДЕЗ
4.42. Двугодишно споразумение за сътрудничество между МЗ и СЗО (2019-2020)	Изпълнение на заложи задачи в споразумението за сътрудничество, които са от компетенциите на НЦОЗА	НЦОЗА
II. ИЗВЪНРЕДНИ/ОПЕРАТИВНИ ЗАДАЧИ		
1. ИЗГОТВЯНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКИ ДОКУМЕНТИ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
1.1. Доклад за състоянието на здравето на гражданите в Р България и изпълнението на Националната здравна стратегия за 2019 г.	Събиране на данни и информация с цел подготовка на доклада Изготвяне и представяне на доклада в Министерство на здравеопазването	НЦОЗА
1.2. Национална здравна стратегия 2020-2030	- Изготвен и внесен в МЗ проект на „Национална здравна стратегия 2021-2030”	НЦОЗА
1.3. Национална позиция по документи от дневния ред на 73-та Световната здравна асамблея	- Подготовка на становища относно позиция на РБългария по документи на 73-та Световната здравна асамблея, 9-14 ноември 2020	ДОЗЗР
1.4. „Национален план за действие за подобряване на	- Изготвяне на експертна информация в отговор на поставени към МЗ въпроси от координатора на служба за ранна интервенция ”Всяка дума” и председателя на сдружение „Всяка дума” относно	ДПЗПБ

грижите за деца с аутизъм - Мерки за подобряване на грижите в помощ на хората с проблеми от аутистичния спектър и техните семейства“	<p>медицински услуги за лечение на придружаващи аутистичния спектър здравословни проблеми; статистика за децата с аутизъм; звена за поставяне на диагноза;</p> <p>- Консултиране и участие в изготвяне на Меморандум-заключителен документ от научно-практическа конференция „Актуални проблеми и подкрепа на децата с аутизъм“;</p> <p>- Консултация за изготвяне на интегриран план за комплексна политика на общинско ниво в помощ на децата с аутизъм, област Варна, на базата на предоставяне и обсъждане на Мерките (29.02.2020);</p> <p>- Изготвяне на експертна препоръка за участие в конкурс за доставчик на социалната услуга "Дневен център за деца и/или младежи с увреждания“ (с приоритет аутистичен спектър) на територията на Столична община.</p> <p>- Обсъждане на дейности за пилотен модел с бюджетиране на минимум терапевтичен пакет, базиран на опита на ЦСРИДУ-аутизъм Варна</p>	
1.5. Национална стратегия за детето 2019-2030	<p>Участие в дискусии по Стратегията в частта касаеща планираните мерки и дейности за майчиното и детското здраве и насърчаване на здравословен начин на живот;</p> <p>- Изготвяне на експертна информация в отговор на въпроси от общественото обсъждане на проекта на Стратегията в частта „Гарантиране на майчиното и детското здраве и насърчаване на здравословен начин на живот”</p>	ДПЗПБ
1.6. Национална стратегия за ранно детско развитие	<p>- Участие в дискусии за целесъобразността на единен стратегически документ в областта на ранното детско развитие</p> <p>- Изготвяне на експертна информация в отговор на запитвания и предложения на НПО относно национална политика в областта на ранното детско развитие и политики, стратегически и програмни документи на сектора здравеопазване в областта.</p>	ДПЗПБ
1.7. Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие за периода до 2030 г.	<p>- Изготвен документ „Оценка на уязвимостта и риска от климатичните промени за Столична община – Анализ за текущото състояние по сектори“ – раздел „Човешко здраве“.</p> <p>- Очертани са рисковете за населението на Столична община от климатично обусловени опасности като горещи вълни, проливни извалявания, ниски температури, мъгли, силен вятър, бури и др.; дефинирани са рисковите групи население, избрани са показатели за мониторинг.</p>	ДПЗПБ
1.8. Изработване на концепция за пилотна програма за мобилно раздаване на Метадон хидрохлорид	<p>- Срещи на работната група и изработване на проект на пилотна програма за мобилно раздаване на Метадон хидрохлорид /заедно с колеги, участващи в работна група към МЗ/.</p> <p>- Посещение на терени в София за избор на спирки на нископраговата програма.</p>	ДПЗПЗ
1.9. Национална стратегия за борба с наркотиците 2020-2024 г.	<p>- Предложение за включване на допълнителни дейности/задачи в областта на намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества в Плана за действие към проекта на «Национална стратегия за борба с наркотиците 2020-2024г.</p> <p>- Участие в процеса по разработване и реализирането на Национална програма за превенция на</p>	ДПЗПЗ

	<p>употребата на наркотични вещества в училищна среда за ученици от 5-7 клас „Кодово име живот“ и Национална програма за превенция на употребата на наркотични вещества в училищна среда за ученици от 8-11 клас „От връстници за връстници“.</p> <p>- Проведена кореспонденция и комуникация с експерти от МОН, относно одобрението и реализирането на двете програми в училищна среда.</p> <p>- Участие в разработване на „Ръководство за работа по Национални програми за превенция на употребата на наркотични вещества в училищна среда за ученици от 5-7 и 8-11 клас.</p>	
2. ЕКСПЕРТНА, КОНСУЛТАТИВНА, МЕТОДИЧНА ДЕЙНОСТ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
2.1. Изготвяне на становища и експертна информация		
	<ul style="list-style-type: none"> - Експертно становище относно процедура по съгласуване на План за вземане на проби за изпитване с цел класификация на отпадък – утайка от ПСОВ, образуван от дейността на „Е. Миролио“ ЕАД, площадка „Лана“ – гр. Сливен. - Експертно становище във връзка с извършено измерване и анализ на летливи органични съединения във вътрешен въздух в жилище. - Становище във връзка със сигнал от „Проген“ ООД. - Експертно становище относно: Проект на наредба за изменение и допълнение на Наредба № 2 за класификация на отпадъците. - Експертно становище относно ползването на безпилотно въздухоплавателно средство (дрон) за въздушно пръскане на земеделски култури с препарати за растителна защита. - Експертно становище по оползотворяване на утайка от пречиствателна станция в земеделието. - Експертно становище относно писмо на ВиК ООД - гр. Перник с искане за издаване на разрешение за ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение от изискванията по показател манган за зона на водоснабдяване - Зона 1. - Експертно становище, поискано от МЗ, относно ползване на вода за питейно-битови цели с отклонение от изискванията по показател манган за зона на водоснабдяване - Зона 1. 	ДОЗЗР
	<ul style="list-style-type: none"> - Експертно становище относно инвестиционно предложение за „Добавяне при работата на горивната инсталация – ТЕЦ Република за производство на електрическа и топлинна енергия на допълнително гориво – биомаса“. - Експертно становище относно оценка на предоставени архивни данни за физико-химичен състав на минерална вода от находище на минерална вода „Градец“, с. Градец, община Видин и находище на минерална вода „Видин“, гр. Видин, община Видин във връзка с административна процедура по издаване на първоначална балнеологична оценка за минералните води. - Експертно становище относно физико-химичен състав на минерална вода от находище на минерална вода „Сланотрън“, с. Сланотрън, община Видин. 	ДОЗЗР ДАЛД
	<ul style="list-style-type: none"> - Експертно становище относно биоцид, предназначен за продукти тип 2. 	ДОЗЗР ДАЛД

<ul style="list-style-type: none"> - Экспертно становище относно представени данни за физико-химичния състав на минералната вода от сондаж № 3хг, находище на минерална вода „Меричлери“, гр. Меричлери, община Димитровград, област Хасково. - Экспертно становище относно необходимост от предприемане на допълнителни мерки предвид трайните отклонения в качеството на водата за питейно-битово водоснабдяване на с. Баланово, община Дупница, подавана от каптаж „Царичина“, с. Големо село, община Бобов дол, с оглед опазване здравето на хората. - Экспертно становище относно проект на Наредба за условията и реда за обезвреждане на странични животински продукти и на продукти, получени от тях, извън обектите, регистрирани в Областните дирекции по безопасност на храните. - Экспертно становище относно постановление на Районна Прокуратура – Благоевград и Разпореждане № 330 от 18.02.2020 г. с вх. № 05-14/21.02.2020 г. в РЗИ-Благоевград, за проверка на дейността на обект „Био Тец Рубин“, гр. Благоевград, стопанисван от „Рубин 08“ ООД. - Экспертно становище относно постановление на Районна Прокуратура – Благоевград и Разпореждане № 358 от 11.02.2020 г. с вх. № 05-12/12.02.2020 г. в РЗИ-Благоевград, за проверка на дейността на обект „Цех за производство на пелети“, гр. Благоевград, кв. „Струмско“, стопанисван от „Калър бокс“ ЕООД. - Экспертно становище относно допълнително изпитване на отпадък по чл. 18 от Наредба № 2 за класификация на отпадъците (ДВ, бр. 66/2014г., посл. изм. бр. 46/2018г.), във връзка с процедура по издаване на становище за класификация на отпадък с код 04 02 19* - утайки от пречистване на отпадъчни води на мястото на образуване, съдържащи опасни вещества”, образуван от дейността на „Е. Миролио“ ЕАД, площадка в гр. Ямбол. 	ДОЗЗР
<ul style="list-style-type: none"> - Экспертно становище по запитване от Министерство на икономиката във връзка с предстоящо разработване на национална схема за сертификация на продукт „санитарна (хигиенна) маска“. 	ДОЗЗР ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Экспертно становище относно Процедура по съгласуване на План за вземане на проби за изпитване с цел класификация на отпадък – утайка от ПСОВ, образуван от дейността на „Е. Миролио“ ЕАД, площадка „Лана“ – гр. Сливен. - Экспертно становище относно Съгласуване на План за вземане на проби за изпитване на отпадък с настоящ код и наименование „03 01 04* - трици, талаш, изрезки, парчета, дървен материал, плоскости от дървесни частици, съдържащи опасни вещества”, образуван от дейността на „ВЕЛДЕ България“ АД, с цел прекласификация - Экспертно становище относно Съгласуване на План за вземане на проби за изпитване на отпадък с настоящ код и наименование „19 02 05* - утайки от физико-химично обработване, съдържащи опасни вещества“, образуван от дейността на „Кнауф България“ ЕООД, с цел прекласификация. 	ДОЗЗР
<ul style="list-style-type: none"> - Экспертно становище по възникнал казус относно предписание 58/ 26.05.2020 г. на РЗИ – Пловдив за премахване на пясъчниците във всички детски заведения на територията на област Пловдив. 	ДОЗЗР ДПЗПБ
<ul style="list-style-type: none"> - Экспертни становища с оценка на риска на човешкото здраве от замърсяването на почвите в района на стадиона на кв. Калкас - гр. Перник и замърсяване на р.Струма с шламови води – 2 бр. - Экспертно становище по проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба 4 от 5 април 2013 г. за условията и изискванията за изграждането и експлоатацията на инсталации за изгаряне на отпадъци. 	ДОЗЗР
<ul style="list-style-type: none"> - Становище относно използване на тетрахидрофуран (tetrahydrofuran) в състава на лепило за PVC тръби за питейна вода по повод получено в МЗ писмо от Henkel Bulgaria Operations ЕООД. 	ДОЗЗР ДАЛД

- Экспертно становище във връзка с глобалните индикатори за Целите за устойчиво развитие (ЦУР). - Экспертно становище по оползотворяване на утайка от пречиствателна станция в земеделието.	ДОЗЗР
- Экспертно становище във връзка с брифинг на ЕАОС за изготвена оценка на риска за здравето на населението на Европа от излагане на шумово въздействие.	ДОЗЗР ДАЛД
- Экспертно становище относно преценка на здравния риск при несъответствие на качествата на питейната вода. - Экспертно становище относно разрешение за биоцид 0204-3/29.09.2016 г . - Экспертно становище относно балнеологична оценка на сондаж № С-46, находище на минерална вода „Казичане-Равно поле“, участък Равно поле - Софийска област, община Елин Пелин.	ДОЗЗР
- Экспертно становище по ДП № 115/2020 г. на ОД на МВР-Пловдив относно проби от водите на р. Чая .	ДАЛД ДОЗЗР
- Экспертно становище по Наредба за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхраняване или третиране на отпадъци, за разполагане на съоръжения за третиране на отпадъци и за транспортиране на производствени и опасни отпадъци и Наредба за отмяна на Наредба № 7 от 2004 г. - Экспертно становище относно минерална вода от сондаж № Р1 хг на находище "Чифлик", общ. Троян.	ДОЗЗР
- Экспертно становище по отношение приемане на дарение в полза на Министерството на здравеопазването на Република България от фирма АСКО Ко Лтд, чрез СТИВ Сеул.	ДОЗЗР ДАЛД
- Экспертно становище във връзка с парламентарен контрол и въпрос към министъра на здравеопазването. - Экспертно становище по ДП №171/2020 на Икономическа полиция - Пловдив с искане за експертно становище във връзка с нерегламентирано сметище по пътя за с. Кагуница.	ДОЗЗР
- Экспертно становище относно проведена работна среща във връзка с изразяване на становища, свързани с качеството на атмосферния въздух и въздействието му върху човешкото здраве.	ДОЗЗР ДАЛД
- Отговор на писмо на МТСП - Агенция за хората с увреждания относно извършени дейности в НЦОЗА във връзка с прилагане на Конвенция за правата на хората с увреждания. - Попълване на въпросник относно защита на работещите, изложени на канцерогени и мутагени, както и опасни лекарствени продукти, включително цитотоксични лекарствени продукти в здравеопазването, изпратен от МЗ. - Отговор на писмо относно сигнал и теза за връзката между предложението за Директива на Европейския парламент и на Съвета за преустановяване на сезонните промени на часовото време и за отмяна на Директива 2000/84/ЕО и пандемията от вирус COVID-19. - Попълване на анкетна карта по проучване на Европейската агенция па безопасност и здраве при работа (ЕАБЗР) относно дейността на агенцията. - Попълване на онлайн въпросник по проучване на Центъра за управление на демокрацията.	ДОЗЗР
- Экспертно становище относно влияние на нощния труд върху психичното и физическо здраве, както и влияе ли на здравето честото използване на мобилен телефон, вменено като задължение от работодателя.	ДОЗЗР ДАЛД
- Экспертно становище относно биоцида „Флашхлор гранулат 65“. - Экспертно становище във връзка с нормативния статус на продукта “Aromactist” и необходимостта от ограничения за	ДОЗЗР

<p>употребата му при деца.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Експертно становище относно използването на дезинфектанти за ръце, съдържащи натриев хипохлорит, етанол, изопропанол, повидон-йод и бензалкониев хлорид в организирани детски колективи. - Експертно становище относно продуктите, които попадат в обхвата на понятието „производни на биоциди“, посочено в Решение № 204 от 26 март 2020 г. на Министерски съвет за изменение на Решение № 159 на Министерския съвет от 2020 г. за предприемане на мерки във връзка със заболяването COVID-19. - Експертно становище във връзка със запитване от турската компания „Шишеджам“ дали разработено от тях ново изделие се класифицира като третирано изделие или биоцид по смисъла на Регламент (ЕС) № 528/2012 относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди. - Експертно становище във връзка със запитване от фирма “Barkwith Associates Limited” дали полимерен продукт за борба срещу акари в птицеферми подлежи на разпоредбите на законодателството по биоцидите. - Експертно становище във връзка със запитване от фирма „МАМЕЛ” ООД относно употребата на студено плазмени устройства за биоцидни цели (дали химичните вещества, генерирани in situ посредством студено плазмени устройства, попадат в обхвата на законодателството по биоцидите). 	
<ul style="list-style-type: none"> - Експертно становище във връзка със запитване от журналист от вестник „Трета възраст“ относно риска от експозицията на естествен уран и екскрецията на тежки метали. - Становище относно предоставения от ЕК проектодокумент „Проект на Научни съвети относно безопасността на наноматериалите в козметични продукти“. - Експертно становище относно въпроси от МЗ, свързани с нежелано наличие на малко количество тежки метали в козметични продукти. 	<p>ДОЗЗР ДАЛД</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Становище във връзка с разпоредбите в представения за обществено обсъждане от МЗ проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси, които се отнасят до дейности, възложени на НЦОЗА. 	<p>ДОЗЗР</p>
<ul style="list-style-type: none"> - Експертни анализи и становища за 85 бр. продукти по искане от МЗ, в т.ч.: <ul style="list-style-type: none"> - Уведомления за пускане на пазара на храни за специални медицински цели за 53 продукта. - Уведомления за пускане на пазара на млека за кърмачета и преходни храни за 32 продукта. 	<p>ДОЗЗР</p>
<p>Подготвени научно-експертни становища по искане на МЗ и други министерства и ведомства, относно:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Искане от Асоциация на млекопреработвателите в България за уточняване на изискванията за процента на мазнини в пряното млякото, цитирани в проектите на Национална стратегия за прилагане на училищните схеми, Наредба за прилагане на схемата Училищен плод и мляко, и в Наредба № 6 за здравословно хранене на децата на възраст от 3 до 7 години в детски заведения. - Проект на ПМС на МС за изменение и допълнение на наредбата за училищните схеми относно разумността/допустимостта на включването на черешите и кайсиите в списъка с плодове. - Запитване от МЗ и постоянното представителства на МЗ в Брюксел относно декларация на Германия за необходимостта от предприемане на законодателни мерки за хармонизиране на изискванията към Горни граници за безопасен прием на витамини и минерали, влагани в храни и хранителни добавки. 	<p>ДОЗЗР</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Запитване от Център по оценка на риска по цялата хранителна верига относно въпрос от Дания, свързан с хранителни насоки за прием на пълнозърнести храни и дефиниция за пълнозърнести храни в България. - Въпроси от новия Закон за храните, свързани с дистанционна продажба на детски храни и въвеждане на уведомителен режим за храни, съдържащи витамини и минерали и някои др. биологично активни съставки. - Информация, поискана от МЗХГ, относно ограничаване на заразата от COVID 19. - Съгласуване проект на отговор на министъра на земеделието, храните и горите по постъпило писмо от комисаря по вътрешния пазар. - Законопроект за изменение и допълнение на Закона за здравето, въвеждащ забрана за продажба на енергийни напитки на лица до 18-годишна възраст. - Проект на Наредба за хранителни добавки, МЗХГ 	
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на информационен материал „Битовите отпадъци – здравни рискове и отговорно гражданско поведение”, публикуван на интернет страницата на НЦОЗА. 	ДОЗЗР
<ul style="list-style-type: none"> - Участие в изготвянето на експертно становище - отговор на МЗ относно верификация на данни, посочени в доклад на СЗО, асоциирани с нива на заболяемост/смъртност и качество на въздуха. 	ДОЗЗР ДНЗДЕЗ
<ul style="list-style-type: none"> - „Адсорбция на противовъзпалителното лекарство Диклофенак от водна среда при облъчване с UV-светлина“ - литературна справка относно методите за определяне на диклофенак и други потенциални замърсители на водоизточниците. Преглед на литературни източници за параметрите на аналитичния HPLC метод. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - EMF Forum – проблеми при прилагането на Директива 2013/35/ЕК за защита на работниците от ЕМП. Анализ и усъвършенстване. - Участие в организацията на международна конференция на Европейския форум през ноември 2020 г. в гр. Дортмунт за обсъждане на националните проблеми при прилагане на Директива 2013/35/ЕК – конференцията е отложена за следващата година. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Европейски проект за INFRARIA-02-2020 Интегрирана мрежа за улесняване на научните изследвания, свързани с безопасността на новите и нововъзникващи технологии, включващи електромагнитни полета (Integrating network to facilitate research related to the safety of new and emerging technologies involving electromagnetic fields), (EMF-RESNET). - Подготовка на проекта - Проектът е подаден на 14.05.2020 г. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Изследване на ефекта на радиочестотните полета от антени, използвани за съвременни комуникационни технологии в градските райони върху загрижеността на хората и анализи на тяхното значение (Study of the effect of radiofrequency fields by antennas used for contemporary communication technologies in urban areas on peoples' concern and analyses of its relevance) - подготовка на предложение за проект за ЕС/ Европейски парламент 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Разработване на методология за оценка на експозицията и оценка на риска от радиочестотни полета, излъчвани от базовите станции за мобилна комуникация, включително 5G технология (Development of methodology for exposure and risk assessment of radiofrequency fields emitted by base stations for mobile communication including 5G technology) - подготовка на предложение за проект за ЕС/ Европейски парламент. 	ДАЛД

- Изготвени становища по жалби на граждани и по искане на организации – 11 бр.	ДАЛД
- Предоставяне на данни на НСИ за регистрираните шумови нива в страната през 2019 г., съгласно Националната статистическа програма за 2020 г. - изх. № 1060/13.04.2020 г. - Експертни становища за базови станции за мобилна комуникация, радио и телевизионни станции, включително експертни становища за инвестиционни проекти по чл. 35 - изготвени становища за базови станции 636 бр.; 1 обект на МОСВ – метеорадар; 1 обект – ИА борба с градушките; 1 обект – РР възел - Експертни становища за разпределена антена система за Софийски Метрополитен III Метродиаметър - Обработване и оценка на проектна документация във връзка с телекомуникационното покритие на 3-ти лъч на Софийския Метрополитен - Експертни становища за базови станции, част от Проект BG 16M1OP001-1.001-0003 „Рехабилитация на железопътната линия Пловдив – Бургас, фаза 2” „Проектиране и изграждане на системи за сигнализация и телекомуникации по железопътната линия Пловдив – Бургас” на ДП НКЖИ - 35 броя.	ДАЛД
- Отговор на запитване относно съдържание на токсични елементи (арсен, селен, кадмий, хром, никел, олово, антимон) в натриев хипохлорит, с вх.№ в НЦОЗА 1675/05.06.2020.	ДАЛД
- Изготвяне на два отговора с приложени коментари относно документ на Междуправителствена платформа за биологично Предоставяне на информация по компетентност за целите на официалния контрол на БАБХ 2020 г, във връзка с ежегодното изпълняване на Националните програми за контрол на замърсители и остатъци в храни, януари 2020разнообразие и екосистемни услуги IPVES (вх. № 2019/02.07.2020 г. и 2675/03.09.2020 г.). - Отговори на он-лайн запитвания относно замърсители в риби и други морски храни, във връзка с Морска стратегия - WG JRC Food Safety and Marine Environmental Authorities, от 26.11.2020	ДАЛД
- Становище относно запитване от името на технически оценители към ИА БСА във връзка с Наредба № 6/2006 г.	ДАЛД
- Експертно становище във връзка с демонстрация възможностите на телекомуникационна технология (5G) (Наш Вх. 4127/11.12.2019 г. - Експертно становище за коригиран проект за Актуализирана стратегическа карта за шума на агломерация Ст. Загора изх № 1106/24.04.2020 г.	ДАЛД
- Становище по писмо от МЗ, изх. № 26-00-343/06.03.2020, за ГС за кварц-съдържащи прахове по запитване на инж. Пламен Петков от гр. Шумен. - Становище по писмо на МЗ, изх. № 04-08-29/12.05.20 г., относно запитване от Министерство на икономиката свързано с предстоящо разработване на национална схема за сертификация на продукт „санитарна (хигиенна) маска“ - Преглед на превода и предложения за редактиране на предстоящата за въвеждане директива относно качеството на водите, предназначени за консумация от човека - Становище относно запитване от г-жа Емилия Антонова, журналист във вестник „Трета възраст“, относно риска от експозицията на естествен уран и екскрецията на тежки метали, вх. №2775 от 21.09.2020г. - Изготвяне на таблица за съответствие на Наредба 3/2004 за специфичните изисквания към материалите за контакт с храни, различни от пластмаса	ДАЛД

<ul style="list-style-type: none"> - Становище във връзка с изготвяне на балнеологична оценка на сондаж № 46, находище на минерална вода „Казичане – Равно поле“, възлагателно писмо от МЗ вх № 2772/18.09.2020 г. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Становище относно оценка на риска за човешкото здраве от замърсяване на почви в района на футболно игрище на кв. „Калкас“, гр. Перник. (вх. №3180/28.10.2020) - Експертно становище относно обществена консултация на Европейската комисия, касаеща етикетиране на козметични продукти, съдържащи ароматни алергени (Labelling fragrance allergens), изх. № 115/17.01.2020г. - Участие в изготвяне на становище относно използване на лепило за PVC тръби за питейна вода, съдържащо тетраhydroфуран, съгласно писмо вх. № 2212 от 17.07.2020 г. - Изготвяне на експертно становище по работен документ “Working Document on Vitamin A and General Approach on Aggregate Exposure”, съгл. писмо вх. № 2146 от 14.07.2020 г. - Участие в изготвяне на становище относно метод за определяне на активно вещество в биоцид СТХ-100 Oxipool, съгласно приложени документи и заявление с вх. № 13-БП-175/02.04.2020, 02.07.2020. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на становище относно представеното Техническо досие на група биоциди с активно вещество - химично вещество хлорен диоксид, еоксид таблетка ClO2 4 – 10 – 20 грама, еоксид гранулат ClO2 Саше 4 – 10 – 20 грама, Еъргел 40, съгл. приложени документи, зададени МЗ на 24.09.2020 от инж. А. Масларска, дирекция „Здравен контрол“, 24-29.09.2020 г. - Изготвяне на становище относно Draft Scientific Advice on the safety of nanomaterials in cosmetics, съгласно писмо на МЗ изх. № 74-01-108/15.10.2020 г., вх. НЦОЗА № 3062/ 16.10.2020 г. - Изготвяне на становище относно Техническо досие на биоцид Algicida Larga Auracion Efecto Abrillantador Tamar, съгл. приложени документи от инж. А. Масларска, дирекция „Здравен контрол“ - Изготвяна на становище относно тежки метали в козметични продукти, писмо вх. № на НЦОЗА 3375/ 17.11.2020 г. - Изготвяне на становище относно съдържание на метанол в козметични продукти с произход от трети страни, съгласно писмо вх. НЦОЗА №3525/30.11.2020 г. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на становище по представена документация на група биоциди „Био силвърсепт аерозолен препарат за дезинфекция на предпазни средства за лице и ръце“; Био силвърсепт тройно действие за дезинфекция на тъкани и повърхности; Био силвърсепт гел за хигиенна дезинфекция на ръце”, 13-БП-333/09.06.2020/10.11.2020, относно описание на реакция, при която се получава сребро като наночастици (съгласно имейл от инж. А. Масларска, 14.12.2020 г., отговор изпратен на 18.12.2020 г. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на сравнителна таблица за съдържанието на документите Регламент № 10/2011, посл. изм. 09.08.2019 г., и Наредба № 2/2008, изм. и доп., бр. 72 от 16.08.2013 г., отнасящи се до материалите и предметите от пластмаси, предназначени за контакт с храни, както и за актуализация на Наредба 2/2008 по отношение на новия Закон за храните, Обн. в ДВ бр. 52 от 09.06.2020 г. и Закона за управление на агрохранителната верига, Обн. в ДВ бр. 51 от 05.06.2020 г. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Експертно становище по работен документ и проект на регламент за изпълнение на Европейската комисия, определящ характеристиките на точките за безжичен достъп с малък обхват, съгласно член 57, параграф 2 от Директива (ЕС) 2018/1972 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 г. за установяване на Европейски кодекс за електронни съобщения - Участие в проверка, възложена с писма на МЗ № № 03-08-926/05.03.2020 г., във връзка с дългогодишни неразрешени проблеми със жалби от шум от магазин „Фантастико“, извършени от междуведомствени работни групи - НЦОЗА, СРЗИ, РДНСК, БАБХ, 	ДАЛД

<p>Район „Младост“.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Становище по допълнително представена документация във връзка с процедура по оценка качеството на доклад за ОВОС в трансграничен аспект за инвестиционно предложение „Фабрика за рециклиране на отработени масла, гр. Олтеница, окръг Калараш, Румъния“. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Въпросник на Службата на ООН по въпросите на космоса относно приложението на космическите науки за целите на здравеопазването, Постоянно представителство на България към ООН във Виена. 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Становище по Предложение от фирма АСКО Ко Лтд, чрез СТИВ Сеул, за дарение в полза на Министерството на здравеопазването на Р. България. (апарати за дезинфекция) - Становище по проект за Наредба за стандарт за образна диагностика - Становище по проект на Решение на МС за приемане на актуализиран национален план за широколентова инфраструктура от следващо поколение „Свързана България“ 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Отговор на проучване на френското правителство, свързан с 5G чрез МЗ, писмо изх. № 1918/17.08.2020 г. - Становище относно искане за изготвяне на препоръки и указания по отношение на използване на бактерицидни лампи в училищата, писмо изх. № 1974/26.08.2020 г. - Становище по материали, включващи изготвена оценка на риска за здравето на населението на Европа от излагане на шумово въздействие от Европейската агенция по околна среда, изх. № 1985/28.08.2020 г. - Становище относно безжичните топло-, водо- и електромери и здравето на населението - Становище по публикации за пусната 5G мрежа на територията на цялата страна - Становище относно промени в закона за здравето и създаване на нова Наредба за защита на населението от въздействие на ЕМП, изх. № 2334/03.11.2020 г. - Становище относно инсталиране на бактерицидни лампи в училищата, изх. 2379/11.11.2020 г. - Становище по запитване на Омбудсмана на РБългария във връзка с жалба на граждани от Пловдив, ж.к. Тракия, изх. №2233/16.10.2020 г. - Становище по писмо от Държавна агенция „Национална сигурност“ във връзка със сигнал от г-н Йордан Йорданов - Становище относно внесено писмо от Инициативен комитет Национална гражданска инициатива „Стоп 5G в България, защото здравето е по-важно“, изх. № 2046/18.09.20 г. 	ДАЛД

<p>Експертна дейност, свързана със стандартизационни проекти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Участие в среща на ТК 15 във връзка с провеждане на семинар по проект „Насърчаване участието на заинтересовани страни по отношение на екологичните аспекти в стандартизацията“, 24.01.2020г - Участие в пленарно годишно заседание на технически комитет (ТК) 15 “Опазване на околната среда” към БИС за 2020 г., 11.02.2020 г. - Преводи на: 1 стандарт - EN ISO 5815-1:2019 за ТК 15; 1 стандарт - БДС EN ISO 11136 за ТК 32; 1 стандарт - EN ISO 7730 за ТК 59 - Съгласуване по кореспондентски път на 57 бр. проектостандарти за ТК 32 - Съгласуване по кореспондентски път на 2 бр. проектостандарти към ТК 82 	ДАЛД
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на годишен отчет на Националната програма за превенция на ХНБ – 2019 г. - Изготвяне на доклад за дейността на Консултативните кабинети за отказване от тютюнопушенето при РЗИ през 2019 г. - Извършен анализ на резултатите от проведен скрининг за ранно откриване на заболявания на белите дробове на активни и пасивни пушачи. Изготвен доклад. - Участие в разработването на проект на Националната здравна стратегия 2020-2030 г. - Изготвяне на информация за проектобюджет за 2020 г. и актуализирана бюджетна прогноза за 2021-2023 г. по НППХНБ - Изготвяне на бюджетна прогноза на дейностите за периода 2021-2023 по програма „Научна и учебна дейност“ за отдел „РПФПХНБ“ - Изготвяне на бюджетна прогноза на дейностите за периода 2021-2023 по програми № 1, 3, 13 и „Научна и учебна дейност“ за НЦОЗА. - Предоставяне на текуща информация на МЗ относно дейности по НППХНБ (отчети, план-сметки и т.н.). - Подготовка на материал за сайта на Центъра относно провеждането на Националния ученически конкурс „Посланици на здравето“ - НЦОЗА е партньор - Изготвяне на информация относно реализираните дейности и постигнати резултати, в рамките на НППХНБ, насочени към повишаване на физическата активност на младите хора – във връзка с изготвянето на годишния доклад за младежта, 2019 - Изготвяне на информация за сайта на Центъра относно Национален конкурс по повод Световния ден без тютюн 31 май. Инициативата е в партньорство с СЗО България, НЦОЗА, РЗИ, БЧК, НПО и др. - Подготовка на обучителен модул, свързан с новите рискове от тютюнопушенето с оглед пандемията от SARS-COV-2 и изискванията към консултациите за отказване, които те поставят - подбор на материали по темите „Консултативни умения и спецификата им при консултации за отказване от тютюнопушене“ и „Поддържане на гореща линия за отказване от тютюнопушене“. Изготвяне на програма за тренинг, бланки за обратна връзка. - Подготовка за обучителен курс по ефективна здравна комуникация в промоцията на здраве и превенцията на ХНБ сред медицински и немедицински специалисти - подбор на материали по темите „Определяне на целевата аудитория при планиране на здравна комуникационна кампания“ и „Разработване и изпробване на концепции, послания и материали“, изготвяне на програма за курса, бланки за обратна връзка. Подготовка на комплект бланки и материали за планиране и провеждане на здравна комуникационна кампания като основен обучителен материал за практическите задачи на курса 	ДПЗПБ

<ul style="list-style-type: none"> - Подготовка на лекционен материал във връзка със специализирано обучение „Подобряване на специализираните знания и умения на служителите на Столична РЗИ“ на тема „Ниската физическа активност -фактор на риска за възникване на ХНБ“. - Предоставяне на експертно мнение и сътрудничество по 2-рата вълна на стандартното европейско проучване за алкохола - SEAS 2, след проведеното проучване, в рамките на съвместното действие RARNA 2014 – 2017. - Изготвяне на становище за резултатите от Национално представително проучване за възприятието и употребата на тютюневи изделия и свързаните с тях изделия, проведено от Националната пациентска организация. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на информация за сайта на Центъра относно провеждането на конкурса „Посланици на здравето“, в рамките на НППХНБ. - Изготвяне на информация за сайта на Центъра относно организирането и провеждането на конкурс за плакат на тема: „Да говорим открито за последствията от тютюна“, посветен на тютневата зависимост. - Изготвяне на информация за сайта на Центъра относно инициатива на Европейската мрежа на службите на пътна полиция ROADPOL. - Изготвяне на информационен материал (доклад), насочен към повишаване на физическата активност на населението във връзка с провеждането на обучение „Подобряване на специализираните знания и умения на служителите от Столична РЗИ“. - Изготвяне на отчет на степента на изпълнение на утвърдените политики и програми по бюджета на МЗ. Изготвяне на бюджетна прогноза за периода 2021-2023 - Изготвяне на информация за сайта на Центъра относно Европейската седмица на спорта, 23-30 септември 2020г. - Изготвяне на становище на Република България по Документ А 73/5 за 73-та сесия на Световна здравна асамблея, „Последващи мерки в контекста на Съвещанието на високо ниво на Генералната Асамблея на ООН по въпроси, свързани със здравето“, Женева, Швейцария, 17-21 май 2020г. - Изготвяне на становище по документи на 73-та сесия на Световна здравна асамблея, „Десетилетие на стареенето в добро здраве 2020-2030г.“, Женева, Швейцария, 17-21 май 2020г. - Изготвяне на анализ за ролята и нормативната регулация на нагреваемите тютюневи изделия и електронните системи за доставка на никотин в сферата на контрола на тютюна. 	ДПЗПБ
<ul style="list-style-type: none"> - Експертна информация в отговор на запитване до министъра на здравеопазването от народен представител Теодора Халачева, относно изпълнение на мярка 5 от Националната стратегия за детето 2008-2018г. „Повишаване на физическата активност на децата, с особен акцент към децата в училищна възраст” в подраздел „Здравни грижи и обслужване”. - Експертна информация по Въпросник относно общото изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на детето, факултативните протоколи към нея и препоръките на Комитета по правата на детето, отправени към България, по повод независим мониторинг и доклад от омбудсмана - Експертни коментари по Европейска рамка за ранно детско развитие на СЗО за обсъждане на експертна среща на министрите на здравеопазването, Копенхаген, 28.02.2020г. - Експертна информация за проучвания на кърменето в България във връзка с провеждане на застъпническа кампания сред бременни жени и майки на деца до 3 год. от ромска общност, от фондация „Здраве и социално развитие“ - Експертна информация в отговор на поставени въпроси от Ангелина Александрова, координатор на служба за ранна 	ДПЗПБ

<p>интервенция "Всяка дума" и председателя на сдружение „Всяка дума“ относно медицински услуги за лечение на придружаващи аутистичния спектър здравословни проблеми; статистика за децата с аутизъм; звена за диагноза, писмо до МЗ с вх. № 63-00-3/23.01.2020 г.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Експертно мнение и информация за изготвяне на становище от МЗ по ежегодния доклад на НМД „Бележник 2020: Какъв е средният успех на държавата в грижата за децата“, в раздела за оценка на изпълнените ангажименти от системата на здравеопазване. - Участие в изготвяне на становище и коментари от МЗ по ежегодния доклад на Национална мрежа за децата за оценка на политиките на държавата за децата „Бележник 2020“. - Експертна информация за разработване на проект на Годишен доклад за младежта за 2019г., в отговор на писмо от зам. министъра на здравеопазването и министъра на младежта и спорта, вх. № РД-744/26.02.2020г. - Изготвяне на препоръки по пилотен проект на УНИЦЕФ-България, за онлайн консултиране и информиране на родители на деца на възраст 0-6 години чрез мобилно приложение в областите здраве, развитие, хранене и др. - Участие в изготвяне на становище от МЗ по предложения на УНИЦЕФ - България за съвместни дейности по международен пилотен проект за Ранна детска интервенция с прилагане на системен подход. - Експертна информация за изготвяне на техническото задание по проект на АСП, по който МЗ е партньор „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите“-програма и теми за провеждане на обучения на медицински специалисти от ИБМП (ОПЛ, педиатри) и др. за повишаване на компетенциите относно ранно идентифициране на проблеми в развитието на децата и предоставяне на здравни и интегрирани здравно-социални услуги. - Експертно мнение, бележки и коментари по доклад, изготвен по проект „Ранно детско развитие на децата от ромски произход в България“ на Институт Отворено общество – София, ЦМЕДТ „Амалипе“ и Сдружение „Свят без граници“. - Експертна информация за валидизиране и допълване на данните, анализа и изготвяне на предложения по доклада RECI, изготвен по проект „Ранно детско развитие на децата от ромски произход в България“ на Институт Отворено общество – София, ЦМЕДТ „Амалипе“ и Сдружение „Свят без граници“ във връзка с подготовка на онлайн дискусия. - Участие в изготвяне на основните препоръки от проведените онлайн обсъждания по доклада за ранно детско развитие на децата от ромската етническа общност в България, разработен по проект на Институт Отворено общество – София, в партньорство с ЦМЕДТ „Амалипе“ и сдружение „Свят без граници“. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на информация с данни към 30.06.2020г. по въпроси от компетентността на НЦОЗА, свързани с изпълнението на политики по отделните членове на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, съгл. писмо от МТСП-АХУ с вх. № РД-2835/23.08.2019г. - Становище относно предложение на УНИЦЕФ-България за разработване на мобилно приложение за родители на деца до 6-годишна възраст, съгл. писмо с изх. № 48-05-6/29.05.2020 и вх. № 1599/29.05.2020 от МЗ и писмо с изх. № МН-20-04/13.05.2020 г. от УНИЦЕФ - Експертна информация за изготвяне на проекта на работния план към националната здравна стратегия до 2030 относно дейности по мерките в частта за майчино и детско здраве – редактиране и допълване на дейности, изпълнители и срокове; изготвяне на предложения за дейности. 	<p>ДПЗПБ</p>

<ul style="list-style-type: none"> - Експертна информация във връзка с провеждане на интервю за изготвяне на анализ и доклад за ситуацията на децата в България (СИТАН) на УНИЦЕФ. - Експертно мнение относно разработване на мобилно приложение за родители на деца до 6-годишна възраст, предложено от УНИЦЕФ България, писмо изх. № МН-20-04/13.05.2020 г. - Експертна информация по въпросите по компетентност във връзка със събирането на данни с предстоящо изготвяне на доклада СИТАН. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Експертна информация във връзка с представяне на Осмия доклад по изпълнението на Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените. - Експертна информация по въпросник във връзка с европейско изследване за прилагането на Европейската стратегия за детското и юношеско здраве 2015-2020г. - Експертна информация по компетентност във връзка с парламентарни въпроси относно негативните констатации за България в Доклада „Състояние на здравеопазването в ЕС“ 2019 г. и здравния профил на страната ни. - Становище относно сигнал на „Обединени родители“ срещу системното сексуално образование в българското училище. 	ДПЗПБ
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на отговор на Заявление за достъп до обществена информация във връзка с пакет INSPIRE за МЗ. - Изготвяне на индикатори за Националната стратегия за младежта в частта за здраве. - Информация за създаване на Бяла книга за детето, инициатива на ДАЗД (постижения в политиките за децата и законодателни промени 2010-2020; предизвикателства за израстването и развитието на децата в България за следващия период) - Изготвяне на информация относно последващите мерки и постигнат напредък от България за правата на детето в Таблицата за изпълнението на заключителните наблюдения от Комитета за правата на детето във връзка с консолидирания трети, четвърти и пети периодичен доклад за България от 2016 г. - Изготвяне на експертна информация за становище в отговор на депутатско питане от Кръстина Таскова до министъра на здравеопазването относно политиката на МЗ за намаляване нивото на детска смъртност, във връзка с парламентарен контрол, 14.10.2020г. 	ДПЗПБ
<ul style="list-style-type: none"> - Информация по компетентност за периода 01.01-30.09.2020г., свързана с изпълнението на политиките в областта на майчиното и детското здраве (мерки, насочени към семействата за преодоляване на кризата с КОВИД-19, подобряване на достъпа на уязвими групи до здравни грижи, ранно детско развитие, напредък по изпълнение на НППМДЗ, кърмене и здравословно хранене в ранна възраст, европейското сравнително проучване ESPAD 2019), във връзка с изготвяне на Бележник 2021 от Национална мрежа за децата. - Становище по Европейската програма за работа (2020-2025) „Обединени действия за по-добро здраве в Европа“, част от дневния ред на предстоящата 70-та сесия на Европейския регионален комитет на СЗО, 14-15 септември 2020 г. - Становище относно Глобалната стратегия и план за действие в областта на общественото здраве иновациите и интелектуалната собственост, част от дневния ред на 73 Световна здравна асамблея. - Попълване и въпросник в рамките на Тринадесето изследване на ООН за население и развитие, модул Репродуктивно здраве - Изготвяне на становище във връзка с рамковата позиция на България по актуализиран проект на Регламент за създаване на програма за действията на Съюза в областта на здравето за периода 2021-2027 г. и за отмяна на Регламент (ЕС) № 282/2014 	ДПЗПБ

(програма „ЕС в подкрепа на здравето“).	
<ul style="list-style-type: none"> - Превод на Програмата за действие на Световния алианс по кърмене във връзка с представянето му по време на Световната седмица на кърменето, 01-07 август 2020г. - Изготвяне на материал за сайта и Фейсбук страницата на НЦОЗА във връзка със Световната седмица на кърменето, 01-07 август 2020г. 	ДПЗПБ
<ul style="list-style-type: none"> - Участие в кампания на Националната мрежа на здравните медиатори, подкрепена от Фондация СИЙД, гр. Самоков и Община Самоков, за изработване и раздаване на дезинфектанти за ръце и повърхности под формата на спрей за нуждаещите се от ромската общност в Община Самоков – април 2020 г. - Изготвяне на експертна информация и провеждане онлайн инструктаж за превенция на здравния риск чрез спазване на противоепидемични мерки при теренна работа по проект за оценка на условията на живот на най-маргинализирани и уязвими общности в Северозападна България, с фокус ромите, във връзка с извънредната епидемична обстановка. - Становище и експертна информация по поставени във „Въпросник за интервю“ въпроси относно ранно детско развитие и услуги за деца на възраст 0-7г. в здравеопазването, съгл. възлагателно писмо от МЗ от 15.07.2020, в отговор на Ив. Шалапотова, изп. директор на фондация „За нашите деца“. - Становище и експертна информация относно направени препоръки в „Меморандум за подобряване на грижите в помощ на деца с аутизъм и техните семейства в България“, с постъпило чрез администрацията на Президента на РБългария писмо от д-р Й. Ненчева, председател на Асоциация „Да съхраним жената“, съгл. възлагателно писмо от МЗ от 05.08.2020г. - Участие в проучване за установяване на нагласи, отношение и социални норми към децата с увреждания в България – интервю, проведено от социологическа агенция „Глобал Метрикс“, по инициатива на УНИЦЕФ България, 27.08.2020г. - Изготвяне на експертни коментари, бележки и предложения към Работен план за партньорство между МЗ и УНИЦЕФ за съвместни дейности 2019-2020 и проект на Работен план 2020-2021, 24 септември 2020г. - Становище за съгласуване на проект на доклад във връзка с извършването на мониторинг на прилагането на Конвенцията Ланзароте относно „Защитата на децата срещу сексуална експлоатация и сексуално насилие, улеснена от информационни и технологични средства“, съгласно възлагателно писмо от МЗ с их.№ 12-00-525/07.10.2020 по заявка на председателя на ДАЗД г-жа Е. Лилова с писмо № 04-02-10#175/5.10.2020г. - Запознаване (преглед и бележки) със становище по проекта на Стратегия за намаляване на бедността и насърчаване на социалното включване до 2030г. на Алианс за ранно детско развитие. - Становище относно препоръки за обучение в електронна среда, изготвени от Експертния съвет по „Ортопедия и травматология“. - Оценка на лидерската обучителна програма по проект „С грижа от 0 до 3“, юни 2019 – февруари 2020. 	ДПЗПБ
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на становище за изп. директор на „НИКЕ ГРУП АД“ за изследване на биологично активни вещества, съдържащи се в растения. - Съгласуване на проекти и предложения като член на Работна група 22 „Здравеопазване“. - Изготвяне на становище за обезпечаване на всеобщ обхват със здравни услуги. 	ДПЗПБ

<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на становище за човешките ресурси. 	
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на становища по Наредба № 2/2012г. и Наредба № 24/2004г. – 13 бр. - Участия в комисии по издаване на становища по Наредба № 2/2012 г. и Наредба № 24/2004 г. – 23 бр. - Работа със служебната база данни съгласно чл. 87в от ЗКНВП - Осъществяване на контрол по изпълнение на сключен договор с „Антивирус БГ“ ЕООД, изискване на нова оферта за поддръжка на служебната база данни на лицата, включени в програми за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти и изготвяне на доклад за продължаване на договор за поддръжка от фирма „Антивирус БГ ЕООД“. - Изготвяне на служебни справки за правораздавателни органи - Запитване до юрист, относно правомерността за даване на информация от служебната база данни - Участие в комисии по издаване на съгласия по Наредба № 8/2011г. – 10 - Издаване на съгласие по Наредба № 8/2011г. – 5 бр. Сдружение "Спортен клуб Ка Спорт"; ДПБЛНА; „ЦПЗ – Велико Търново“ ЕООД; - „Промяната е живот“, „Център Жива“ ООД 	ДПЗПЗ
<ul style="list-style-type: none"> - Участие в комисии за издаване на съгласия по реда на Наредба № 6 от 11.04.2014г. за условията и реда за осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотични вещества на МЗ и МОН. Проведени са четири заседания на комисията, изготвени са протоколи и писма с препоръки към проектите на разглежданите програми. Издадени са две съгласия по реда на Наредба № 6 – едно за индикативна превантивна програма и едно за универсална превантивна програма, и двете програми се осъществяват от ПИЦ по ПН- гр. София. 	ДПЗПЗ
<ul style="list-style-type: none"> - Участие в комисии за издаване на съгласия по реда на Наредба № 7 от 07.09.2011г. за условията и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употреба на наркотични вещества. Проведени са пет заседания на комисията, изготвени са протоколи от тях. Издадени са три съгласия по реда на Наредба № 7: едно на програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества на Сдружение „Асоциация Доза обич“, гр Бургас, едно на програма за намаляване на вредите от употребата на наркотични вещества на Фондация „Център за хуманни политики“, гр. София за програма към “Дневен център за пълнолетни лица с увреждания” – Розовата къща и едно на Фондация за регионално развитие „Рома“, гр. Пловдив. 	ДПЗПЗ
<ul style="list-style-type: none"> - Провеждане на мониторинг на програми за психо-социална рехабилитация – Сдружение спортен клуб „Ка спорт“, Сдружение „Фракарита България“, Терапевтична общност „Билани“, „Терапевтична общност „Ново начало“, „Терапевтична общност „Феникс“, „Център Жива“ ООД - Провеждане на мониторинг на програми за психо-социална рехабилитация „Промяната е живот“, МПА Свобода, ЦПЗ-Добрич, Сдружение отвори очи“, Център за лечение на зависимости „Ренесанс Интер“, ЦПЗ – В. Търново, ЦПЗ-Русе 	ДПЗПЗ
<ul style="list-style-type: none"> - Извършване на проверка по жалба на програма за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти на „Здраве 2010 - АГПСМП“ ООД, гр.София. - Извършване на проверки на програми за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти на: „ЦПЗ-София област“; ЕТ “ИПСМП-д-р Боряна Екова“, гр. София; МЦ “Терапия-2007-АИСМП“ ООД, гр. Варна; „ЦПЗ д-р Петър Станчев“ ЕООД, гр. Добрич; МБАЛ “Света Марина“ЕАД, гр. Варна; „ЦПЗ-Велико Търново“ ЕООД; „ЦПЗ-Русе“ ЕООД. 	ДПЗПЗ

<p>Изготвени са проекти на методики във връзка с осъществяване на дейностите по психосоциална рехабилитация на зависимостите и намаляване търсенето на наркотици, както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Методика за осъществяване на програма за психосоциална рехабилитация в общността на хора със зависимост или вредна употреба на психоактивни вещества - Методика за осъществяване на резиденциални програми за лечение на разстройства, свързани с употребата на наркотични вещества - Методика за финансиране на места в резиденциални и нерезиденциални програми за психосоциална рехабилитация - Методика за прилагане на скрининг тестове 	ДПЗПЗ
<ul style="list-style-type: none"> - Изготвяне на отговор до Омбудсмана на РБ, с копие до кмета на Столична община, относно жалба на д-р Боряна Екова - Обобщаване на резултати от проверки, на програми за лечение с опиев агонисти и агонисти-антагонисти, предоставени от РЗИ за 2019г. - Отговор на запитване от Медицински надзор за "Клиника Он Лайф", гр. София и Център "Ренесанс Интер" ООД - гр. Варна, относно това дали имат издадено съгласие от нас по Наредба № 8 от 2011г. - Кореспонденция и комуникация с МОН, ПИЦ по ПН – София, секретаря на НСНВ относно последни корекции и съгласуване на окончателния вариант на «Национална програма за превенция на употребата на психоактивни вещества в училищна среда в гимназиален курс /8-11 клас/. - Изработване на „Наръчник по превенция на употребата на наркотични вещества", който се изготви във връзка с проведено онлайн обучение на нови здравни медиатори, което се организира и провежда всяка година от Сдружение "Национална мрежа на здравните медиатори". - Участие в онлайн обучение на нови здравни медиатори, което се организира и провежда всяка година от Сдружение „Национална мрежа на здравните медиатори" - 50 обучени. - Изготвяне на Ръководство за превенция за училищни специалисти и експерти от ПИЦ, които ще реализират Национални програми по превенция на употребата на наркотични вещества за ученици от 5-7 клас и от 8 до 11 клас. - Издаване в ел. вариант на изданието на ЕЦМНН „Здравни и социални мерки при проблеми с наркотиците“; ISBN Pdf: 978-954-8404-60-0 	ДПЗПЗ
<ul style="list-style-type: none"> - Периодичен мониторинг на процеса на кодиране при изпълнителите на болнична и извънболнична помощ, внедряване на необходимите актуализации на избраната класификационната система, системи за кодиране и правила за кодиране. 	ДКССИ
<ul style="list-style-type: none"> - Поддръжка и адаптация на класификационни системи на национално ниво – МКБ, процедури и други. 	ДКССИ
<p>2.3. Участие в работни и експертни групи, в съвети, комисии и научни мрежи, в работни срещи</p>	
<p>2.3.1. Участие в страната</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - Участие в 4 заседания на Експертна комисия за регистрация на торове, подобрители на почвата, биологично активни вещества и хранителни субстрати - постоянно действащ консултативен орган към изпълнителния директор на БАБХ (Заповед № РД-09-306/07.04.2017г. на министъра на земеделието, храните и горите). 	ДОЗЗР

- Участие в среща на работна група към МОСВ относно проект на Наредба за изменение и допълнение на Наредба № 7 от 21 октомври 2003 г. за норми за допустими емисии на летливи органични съединения, изпускани в околната среда, главно в атмосферния въздух в резултат на употребата на разтворители в определени инсталации.	ДОЗЗР
- Участие в 6 заседания на работна група за преглед и анализ на Механизъм с оперативни мерки за обособяване на зони с ниски емисии на вредни вещества на територията на Столична община.	ДОЗЗР
- Участие в заседание на МРГ за изготвяне на проект на постановление на МС за изменение на Наредбата за ограничаване емисиите на летливи органични съединения.	ДОЗЗР
- Участие в заседание на работна група по проект "Засилване на устойчивостта към рискове от бедствия в България".	ДОЗЗР
- Участие в работна среща по проект на Наредба за условията и изискванията, на които трябва да отговарят площадките за съхранение и третиране на отпадъци и за третиране и транспортиране на производствени и опасни отпадъци.	ДОЗЗР
- Участие в работна среща във връзка с обхвата на компетентност и правомощия на МЗ при изразяване на становища, свързани с качеството на атмосферния въздух и въздействието му върху човешкото здраве.	ДОЗЗР ДАЛД
- Участие в работата на мрежата към националната фокусна точка на България към ЕАБЗР. - Участие в работни срещи за организиране на кампанията на Европейската агенция по безопасност и здраве при работа „Здравословни работни места” 2020 г. и 2021г.	ДОЗЗР
Експертна дейност в Експертния съвет по биоциди към МЗ (Заповед № РД-02-142/17.07.2018 г.на МЗ) - Участие в 32 заседания на съвета. - Изготвени експертни становища за пълнота на данните – 531 бр. - Изготвени проекти на разрешения и изменения на разрешения за предоставяне на пазара на биоциди и групи биоциди - 373 бр.	ДОЗЗР ДАЛД
- Участие в работна среща във връзка с предложения на МЗ за промени в Закона за защита от вредното въздействие на химични вещества и смеси (ЗЗВХВС), свързани с функции, възложени на НЦОЗА.	ДОЗЗР
- Дейности, свързани с поддръжката и функционирането на изградената в НЦОЗА контактна точка на ИС „Биоциди“ на Европейската агенция по химикали (ЕСНА)	ДОЗЗР ОИОВО
- Участие в работна група за подготовка на Наредба за хранителни добавки, МЗХГ. - Участие в Консултативен съвет към Национална програма за профилактика на оралните заболявания при деца 0-18 г. в Р България	ДОЗЗР
- Участие в 2 онлайн заседания на Консултативния съвет (КС) по маслодайната роза.	ДОЗЗР ДАЛД
- Участие в работата на Експертна комисия по здравно техническа експертиза към МЗ - Разгледани 16 обекта с национално значение	ДАЛД
- Участие в работата на Експертен консултативен съвет по нейонизиращи лъчения към МЗ, Заповед № РД-02-247/19.12.2014 г.	ДАЛД
- Участие в работата на Експертен съвет за одобряване стратегическите карти за шум и планове за действие към Министъра на здравеопазването (Заповед № РД-02-201/11.10.2018 г.) - Разглеждане на Плана за действие към актуализирана стратегическа	ДАЛД

карта за шум в околната среда на всички участъци от Републиканските пътища, през които преминават над 3 милиона МПС годишно.	
- Участие в обществено обсъждане на План за действие за шума на Летище София писмо на МЗ № 26-00-2455/16.09.2020 г.	ДАЛД
- Междуведомствена работна група за изготвяне на проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за защита на шума в околната среда, РД – 630 от 14.08.2019 г. на Министъра на околната среда и водите - член на работната група; разгледани материали, участие в заседание 24.02.2020 г	ДАЛД
- Експертен съвет за одобряване стратегическите карти за шум и планове за действие към Министъра на здравеопазването (Заповед № РД-02-201/11.10.2018 г.) - участие в обществено обсъждане на План за действие за шума на Летище София по писмо на МЗ № 26-00-2455/16.09.2020 г.	ДАЛД
- Експертен съвет по медицинска специалност „Хранене и диететика“ със Заповед № РД-01-113/ 01.04.2019 на МЗ	ДАЛД
- Експертен съвет за оценка на приоритетни вещества (ЕСОПВ) към МОСВ - представител на НЦОЗА в състава на съвета, съгл. писмо с изх. № 927/20.03.2019 г.	ДАЛД
- Актуализиране на списъка на Европейския орган по безопасност на храните (EFSA) съгласно чл. 36 от Регламент № 178/2002 - контакт лице от НЦОЗА за връзка с националната контактна точка в Центъра за оценка на риска по хранителната верига, писмо с изх. № 642/06.02.2019 г., продължение в 2020 г.	ДАЛД
- Секторен консултативен съвет (СКС) за оценка на компетенциите към БНАЕМПК. Членове на СКС, проект „Развитие на националната система за оценка на компетенциите – „My Competence“.	ДАЛД
- Редакционен съвет към БНАЕМПК. Участие (он лайн) в работна среща на редакционния съвет на Информационния бюлетин на БНАЕМПК на 15.01.2020 г., 01.07.2020 г. и 29.10.2020 г.	ДАЛД
- Редакционен съвет на сп. „Хранително-вкусова промишленост“. Участие в заседанията на съвета по покана на гл. редактор ежемесечно, 8 срещи, от които 5 срещи проведени он-лайн. Участие като член на жури в конкурс „Приз Пак“-2020, 29.10.2020 г.	ДАЛД
- Междуведомствена работна група за прилагане на изпълнението на Регламент №1907/2006 (REACH) и Регламент (ЕО) № 1272/2008 (CLP), Заповед на МОСВ № 174/ 02.04.2018.	ДАЛД
- Експертен съвет по Токсикология към Министъра на здравеопазването, Заповед No РД-01-175/27.06.2019 г., изменена и допълнена със Заповед No РД-01-113/01.04.2019 г.	ДАЛД
- Участие в Консултативна Комисия по ГМО към Министъра на Околната среда и водите – председател.	ДАЛД
- Междуведомствената експертна група по биологично разнообразие (писмо на МЗ - 04-09-16/18.02.2020), (Заповед № РД-278/07.04.2020 г.) на Министъра на околната среда и водите; Проследяване на кореспонденция във връзка със съгласуване на първи вариант на Стратегия за биологичното разнообразие в Република България.	ДАЛД
- Междуведомствена работна група по генетични ресурси – членове.	ДАЛД
- Участие в Работна среща в Народното събрание с Инициативен комитет Национална гражданска инициатива „Стоп 5G в България, защото здравето е по-важно“	ДАЛД

- Участие в Технически Комитет 15 „Околна среда“	ДАЛД
- Участие в Технически Комитет 19 „Козметични и ароматични продукти“	ДАЛД
- Участие в Технически Комитет 32 „Селскостопански и хранителни продукти“	ДАЛД
- Участие в Технически Комитет 59 „Ергономия“ - Участие в общото събрание на БИС, 18.09.2020 г. - Редакция и участие в съгласуването на стандарт БДС EN ISO 7730:2007 Ергономия на заобикалящата топлинна среда. Аналитично определяне и интерпретация на топлинния комфорт чрез пресмятане на индексите PMV и PPD и критерия за локален топлинен комфорт (ISO 7730:2005).	ДАЛД ДОЗЗР
- Участие в Технически Комитет 82 „Шум и вибрации“	ДАЛД
- Участие в Технически Комитет „Лаборатории за изпитване“ към ИА „Българска служба по акредитация“	ДАЛД
- Председателство и участие в експертен съвет по „Социална медицина и здравен мениджмънт“ към министъра на здравеопазването	ДПЗПБ ДКССИ
- Участие в Националния координационен комитет за борба със СПИН и туберкулоза	ДПЗПБ
- Участие в Националния експертен съвет по ХИВ/СПИН	ДПЗПБ
- Участие в Работна група 22 „Здравеопазване“	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДНЗДЕЗ ДКССИ
- Участие в Работна група 12 „Статистика“	ДПЗПБ ДНЗДЕЗ
- Участие в работна група за изготвяне на Наредба за оказване на палиативни грижи	ДНЗДЕЗ
- Участие в работна група за изготвяне на национална програма по донорство и трансплантация	ДНЗДЕЗ
- Участие в Националния консултативен съвет по програма „Заедно – здраво бебе, здраво бъдеще“	ДПБПЗ
- Координатор по правата на хората с увреждания за НЦОЗА, в отговор на искане от МТСП-АХУ за изготвяне на периодични отчети за изпълнение на ангажименти по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания	ДПБПЗ
- Председателство и участие в работна група за изготвяне на проект на НППХНБ 2021-2025, съгл. заповед на министъра на здравеопазването № РД-02-117/06.10.2020	ДПБПЗ

- Участие в междуведомствена работна група към НСЗД за създаване на междуинституционален механизъм за координация на изпълнението на препоръките на Комитета на ООН за правата на детето, заповед РД-06-7/28.03.2019г. на председателя на ДАЗД	ДПБПЗ
- Участие в работна група по проект “Изработване на рамка за качество на образованието и грижите в ранна детска възраст“	ДПБПЗ
- Участие в работна среща по организирането и провеждането на конкурса „Посланици на здравето“, в рамките на НППХНБ.	ДПБПЗ
- Участие в работна среща по организирането и провеждането на конкурс за плакат на тема: „Да говорим открито за последствията от тютюна“, посветен на тютюневата зависимост.	ДПБПЗ
Участие в инициатива на Европейската мрежа на службите на пътна полиция ROADPOL	ДПБПЗ
- Участие в Европейската седмица на спорта, 23-30 септември 2020г.	ДПБПЗ
- Организиране и провеждане на Национална работна среща с регионалните координатори на НППХНБ с цел оценка на извършената дейност по програмата и обучение на екипите във връзка с провеждането на Национално проучване на факторите на риска за здравето сред населението в Р България – 2020 г.	ДПБПЗ
- Участие в три работни срещи по програмата за патронажни грижи в ромска общност «Заедно- здраво бебе, здраво бъдеще», 9-11 март	ДПБПЗ
- Онлайн среща за обсъждане с директори на детски ясли от област Пловдив на предложения за промени в нормативното регламентиране на дейността на детските ясли и по Наредба № 26 за детските ясли и детските кухни, 29 юни	ДПБПЗ
- Участие в присъствени и онлайн срещи на Национална работна група за изпълнение на Диалог по въпросите на младежта в ЕС, в рамките на стратегия на ЕС за младежта за периода 2019-2027 г., по заявка с писмо от Министерството на младежта и спорта, 30януари,24 февруари, 30 юни, 25 септември, 18.11.2020 г.	ДПБПЗ
- Участие в работна срещи на представители на организациите от Партньорство за учене и действие (12 февруари, 27 май, 30 юни 2020 г.)	ДПБПЗ
- Участие в работна среща на комисия за оценка на малки проекти в рамките на проект „Умението да променяш“ на Партньорство за учене и действие, финасиран от Фондация ОАК, 20 февруари 2020 г.	ДПБПЗ
- Участие в онлайн работна среща на представители на организациите от Партньорство за учене и действие, 27 май 2020 г.	ДПБПЗ
- Участие в работна среща на представители на организациите от Партньорство за учене и действие, 30 юни 2020 г.	ДПБПЗ
- Участие в работна среща по проект „Подкрепа на административната реформа“ за представяне и обсъждане на препоръките за подобряване на административното обслужване чрез въвеждане на услуги от типа „Епизоди от живота“, епизод „Раждање на дете“, писмо № 03-08-1557/17.09.2020 и възлагателно писмо от МЗ № 03-08-1557/21-09-2020, 25.09.2020, сградата на МС	ДПБПЗ
- Участие в Годишна среща за партньорски преглед на изпълнението на Програмата за сътрудничество между УНИЦЕФ и правителството на РБългария през 2020г. и за обсъждане на приоритетните дейности за периода 2021-2022г.	ДПБПЗ
- Работна група за подготовка на документи по процедура на програмна акредитация по докторска програма „Хигиена“, материалите по „Хигиена на детската и юношеската възраст“	ДПБПЗ

- Участие в онлайн форум „Ранното детство в ромските общности в България“-представяне на доклада Roma Early Childhood Inclusion in Bulgaria (RECI+), Институт Отворено общество-София с фондация Отворено общество-Лондон, Ромски образователен фонд и УНИЦЕФ, 25.11.2020	ДПБПЗ
- Участие в онлайн среща за консултиране на проекта на Глобална стратегия за закрила на детето на УНИЦЕФ за периода 2021-2030, 26.11.2020	ДПБПЗ
- Участие в онлайн среща за представяне и обсъждане адаптирането и тестването на Програма за обучение на родители на деца със затруднения в развитието в ранна възраст/аутизъм на СЗО и Autism Speaks, 17.11.2020	ДПБПЗ
- Участие в онлайн среща на предварителния екип за обсъждане адаптирането и прилагането на Програма за обучение на родители на деца със затруднения в развитието в ранна възраст/ аутизъм на СЗО и Autism Speaks, 27.11.2020	ДПБПЗ
Участие в дискусия по изследване на Фондация „За нашите деца“ за работната сила в услугите за ранна детска възраст в сферата на здравеопазването, 08.12.2020	ДПБПЗ
- Участие в работна група за изготвянето на документ-анализ на тема «Еко-иновации и зелен растеж на Столична община», за кандидатстването на София за Зелена столица на Европа през 2021 г., по програма «Pioneers into Practice» на Европейската инициатива за борба с климатичните промени Climate-KIC и Клийнтех България	ДПБПЗ
- Участие в първо редовно заседание на Националния съвет по наркотичните вещества, 21.01.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие със становище във второ редовно он лайн заседание на Националния съвет по наркотичните вещества, 12.05.2020г.	ДПЗПЗ
- Участие със становище в трето редовно он лайн заседание на Националния съвет по наркотичните вещества, 30.06.2020г.	ДПЗПЗ
- Участие със становище в четвърто редовно он лайн заседание на Националния съвет по наркотичните вещества, 22.10.2020г.	ДПЗПЗ
- Участие със становище в пето редовно он лайн заседание на Националния съвет по наркотичните вещества, 08.12.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие със становище в заседание на Експертния съвет по чл. 14 от Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите към НСНВ, 12.11.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в работна среща за промяна на Наредба № 24/2004г. на МЗ	ДПЗПЗ
- Организиране и участие в експертна/работна среща на психиатри и работещи в рехабилитационни програми, по проблемите на коморбидните състояния. Представяне на тема Лечебни подходи при коморбидни състояния.	ДПЗПЗ
- Участие в работни срещи на работната група по Заповед на Министъра на здравеопазването, със задача – изготвяне проект на правила за организиране на дейността на пилотна нископрагова програма за лечение с агонисти и агонисти-антагонисти на лица.	ДПЗПЗ
- Проведени срещи с доц. Атанасов и проф. Свиначков, относно изследване на плазмена концентрация на метадон	ДПЗПЗ
- Проведени срещи с Петър Цинцарски, експерт Първа помощ и промоция на здраве към Български младежки червен кръст за обсъждане на възможностите за общи дейности в областта на превенцията на употребата на наркотични вещества.	ДПЗПЗ

- Проведена работна среща с Ана Любенова /представител на Фондация „Инициатива за здраве“, гр. София/, Юлия Георгиева /управител на Фондация „Център за хуманни политики“, гр. София/, д-р Михаил Околийски /представител на българския офис на СЗО/, по време на която бяха обсъдени основните проблеми и трудности в областта на намаляването на вредите от употребата на наркотични вещества.	ДПЗПЗ
- Работна среща, проведена в ПИЦ по ПН, гр. София, с директора д-р Цветелина Петкова и част от екипа на превантивно-информационния център, относно съвместни бъдещи дейности в областта на превенцията на употребата на наркотични вещества и по-конкретно по отношение на тясното сътрудничество във връзка с реализиране на дейности/обучения по „Национална програма за превенция на употребата на психоактивни вещества в училищна среда в гимназиален курс /8-11 клас/».	ДПЗПЗ
Работна среща с Павел Одинок и Николай Диков, в която са обсъдени следните теми: - „Образователни програми на НЦОЗА“ - „Контрол върху работата на програми за психо-социална рехабилитация“ - „Разширяване на видовете програми в затвори. Работа в затвори. Детоксификация“ - „Създаване на асоциация на терапевтичните общности в България и ролята на НЦОЗА в този процес“	ДПЗПЗ
- Работна среща с отдел „Закрила на детето“ при отдел „Социално подпомагане“ към Красно село – методически указания за ЦНСТ	ДПЗПЗ
- Участие в междуведомствена група за изготвянето на становище на Република България по проекта на Регламент за прилагане на Регламент (ЕО) 1338	ДНЗДЕЗ
- Участие в междуведомствена група за изготвянето на Отчет на Плана за 2019-2020 и даване на предложения за План 2021-2022г. на националната стратегия за активен живот на възрастните хора в България (2019-2030г.)	ДНЗДЕЗ
- Участие в НС по обсъждане и оценка на Отчета за дейността на НСИ и органите на статистиката по изпълнение на Националната статистическа програма 2019 и изготвяне на проект на НСП 2021 г.	ДНЗДЕЗ
- Участие в редакционната колегия и редакционния съвет в „Българско писание за обществено здраве“	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДНЗДЕЗ ДКССИ ОИОВО
- Участие в редакционната колегия и редакционния съвет „Здраве и безопасност при работа“	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПЗ
Актуализация на отчетната медико-статистическа документация в здравната система - Анализ на съществуващата документална система. Проучване на потребностите. Съгласуване с МЗ и НСИ. Изработване на формулярите. Осигуряване на отпечатване и разпространение чрез РЗИ на необходимата медико – статистическа документация	ДНЗДЕЗ

Подготовка и провеждане на Национално съвещание по информационно осигуряване на здравеопазването. Подготовка на темите на съвещанието. Организация по провеждането.	ДНЗДЕЗ
Подготовка за предстоящата отчетна кампания на: - Указания за попълване на документацията, съобразно промените в тяхното съдържание и форма - Контрол на данните в отделните формуляри и връзките между тях	ДНЗДЕЗ
- Обсъждане с експерти на НЗОК изискани нови кодове	ДКССИ
- Генериране на нови кодове за нови процедури, изисквани от НЗОК за ПИМП, СИМП, дентална помощ и БП	ДКССИ
- Генериране на кодове към проект на пакет „Здравни грижи“ за сключване на договори от НЗОК с амбулатории за здравни грижи (лекарски асистент, медицинска сестра, акушерка или рехабилитатор)	ДКССИ
- Подготовка на документацията за годишната текуща поддръжка и подновяването на лиценза на GROUPER AR-DRG v.6.0 с Австралийския съюз представяван от Департамента по здравеопазване и застаряване	ДКССИ
- Виртуална среща с представители на Гама консулт чрез Zoom програма във връзка с уговаряне за безплатна актуализация на модулите Кодирание и Калкулация;	ДКССИ
- Участие в актуализацията на софтуер GROUPER AR-DRG v.6.0 в ССБ	ДКССИ
- Сътрудничество с НЗОК в областта на здравеопазването в процеса на изготвяне и въвеждане на класификационни системи на медицинските процедури съгласно договор № ДД-2/17.08.2020 година	ДКССИ
- Обсъждане с експерти на НЗОК изискани нови кодове – чрез отдалечен достъп	ДКССИ
- Участие в уебинар на тема: „Система за е-здравеопазване върху платформа на InterSystems“ – работещо решение за българската национална система за електронно здравеопазване	ДКССИ
- Участие в уебинар на тема: „Иновации и добри практики в здравния сектор“ – първа част	ДКССИ
- Участие в срещата на лицата за контакт на СЗО за обсъждане на двугодишното споразумение между СЗО и република България	ДКССИ
- Оказване на съдействие на РЗИ, болници и регионални фармацевтични и лекарски колегии при попълване на необходимата информация, касаеща анализа на специалистите в здравеопазването, консултации по възникнали въпроси	ДКССИ
- Определяне вида и формата на постъпващата информация от РЗИ и изготвяне на образци за попълване на данни, събиране на данни от 28 РЗИ, касаещи анализа на специалистите в здравеопазването, събиране и анализиране на информация от РЗИ за броя на специалистите, базите за обучение и други, по Наредба № 1/2015 година на МЗ, съпоставяне на бази данни с болници в страната с цел създаване на актуален регистър към 2020 за нуждите на дирекцията.	ДКССИ
- Комисия за преглед на регистрите с необходимост за извънгаранционна поддръжка на регистрите и ИТ системите	ОИОВО
- Постоянно действащата комисия по провеждането на ИТ системите и регистрите в НЦОЗА в съответствие с европейския регламент за защита на личните данни GDPR	ОИОВО

- Комисия по анализ на цялостната нормативна уредба на НЦОЗА	ОИОВО
- Комисия за провеждане на обществена поръчка „Закупуване на сървъри и софтуерни продукти за осигуряване на информационна сигурност и защита на системи и регистри в НЦОЗА“	ОИОВО
- Комисия за преглед на всички амортизируеми активи и определяне срока им на годност	ОИОВО
Изготвяне на вътрешноведомствени нормативни документ: - вътрешни правила за обработване на лични данни и защита им от незаконни форми на обработване на обработване в регистрите, поддържани от НЦОЗА - политика за защита на личните данни в НЦОЗА - правила за работа на комисията за интернет сайта на НЦОЗА	ОИОВО
- Отговорник по информационната сигурност на обособена точка за дистанционен достъп в НЦОЗА до информационната система“БИОЦИДИ“ на Европейската агенция по химикали (ЕЧА)	ОИОВО
2.3.2. Участие в чужбина, включително към Институциите на Европейския съюз	
2.3.2.1. Работни и експертни групи	
- Точка за контакт на СЗО във връзка със съвместна методология на СЗО/МОТ за оценка на свързаната с труда тежест на заболяванията и трудовите злополуки (номинация от МЗ) - набиране и подготвяне на данни за страната във връзка с оценка на тежестта на заболяванията и трудовите злополуки с използването на съвместна методология на СЗО/МОТ по 39 показатели.	ДОЗЗР
- Участие в две заседания на Управителния борд към Европейски мониторинг център по проблемите на наркотиците и наркоманиите.	ДПЗПЗ
- Участие в две годишни срещи на Постоянните кореспонденти на Група Помпиду.	ДПЗПЗ
- Провеждане на редовна кореспонденция във връзка с дейността на Управителния борд и Постоянните кореспонденти.	ДПЗПЗ
Участие в работни групи към Съвета на Европейския съюз и към Европейската комисия:	
- Комитет за техническо адаптиране на законодателството за въвеждане на мерки за насърчаване подобряването на безопасността и здравето на работниците при работа - изготвена информация за отговор на писмо от генералния директор на ГД „Заетост, социални въпроси и приобщаване“ относно предприетите мерки за транспониране на Директива (ЕС) 2020/739 и приложения V и VI към Директива 2000/54/ЕО, актуализирана с Директива (ЕС) 2019/18333, доколкото се отнасят за биологичния агент SARS-CoV-2 и националната практика за използването на Насоките на ЕС „COVID-19: Завръщане на работното място - Адаптиране на работните места и защита на работещите“.	ДОЗЗР
- Работна група „Нови храни“ - участие в 3 заседания на работната група (Брюксел, 21-22.01.2020; дистанционно 01-02.07.2020 г. и 08.12.2020 г.)	ДОЗЗР
- Работна група „Храни“ към Съвета на ЕС	ДОЗЗР

- Експертна група по етикетиране	ДОЗЗР
- Експертна група по хранителни и здравни претенции	ДОЗЗР
- Работна група „Диетични храни“	ДОЗЗР
- Група на високо ниво по храненето и физическата активност към ЕК	ДОЗЗР
- Експертна група по въпросите за насърчаване на здравето, превенцията и управлението на незаразни болести към ЕК	ДОЗЗР
- Експертна група към ЕК по Директива 98/83/ЕО на Съвета относно качеството на водите, предназначена за консумация от човека	ДОЗЗР
- Технически срещи по въпросите на биоцидните продукти на пазара	ДОЗЗР
- Постоянен комитет за хранителната верига и здравето на животните – сектор „Общо законодателство за храни“ към ЕК	ДОЗЗР
- Секция „Токсикология на бозайниците“ към Европейска агенция по безопасност на храните	ДОЗЗР
- Секция Събиране на данни и експозиция. Работна група по данни за хранителна консумация към Европейската Агенция по безопасност на храните	ДОЗЗР
- Работна група „Материали за контакт с храни“ към ЕК - участие в 1 заседание на работната група, 24-25.02. 2020 г. в Брюксел, Белгия; Участие в 4 он лайн заседания на работната група на 11.05.2020; 14-15.09.2020; 09-10.11.2020 и 03.12.2020 г. Попълнени 2 бр. въпросници за on-line обществени проучвания: Проверка на годността на законодателството на ЕС по отношение на ендокринните разрушители - проучване на заинтересованите страни ('Fitness Check of the EU legislation with regard to Endocrine Disruptors - Stakeholders Survey') и Проверка на годността на законодателството на ЕС по отношение на Ендокринни разрушители - обществена консултация (Fitness Check of EU legislation with regard to Endocrine Disruptors - Public Consultation). Редакция на българската версия на 15-то изменение на Регламент (ЕС) 10/2011 и на Анекс към Регламент 10/2011.	ДАЛД
- Работна група „Екологични и индустриални замърсители в храни“ към ЕК - Участие в заседание на работната група на 02.03.2020 г. в Брюксел, Белгия. Участие в 4 он лайн заседания на работната група на 19.06.2020 г.,24.09.2020; 10.11.2020 и 11.12.2020 г.	ДАЛД
- Работна група „Земеделски замърсители в храни“ към ЕК - участие в 2 он лайн заседания на работна група на 15.05.2020 г. и на 01.10.2020 г.	ДАЛД
- Работна група „Устойчиви органични замърсители в храни“ към ЕК - участие в заседание на работната група на -20 -21.01.2020 г. в Брюксел, Белгия. Участие в 2 он лайн заседания на работната група на 05.06.2020 г. и 23.11.2020 г.	ДАЛД
- Работна група по натурална минерална вода към ЕК	ДАЛД
- Работна група „Ароматизанти“ към ЕК. Участие в 2 он лайн заседания на работната група на 17.06.2020 г. и 08.10.2020 г.	ДАЛД

- Работна група по козметични продукти към ЕК	ДАЛД
- Работна група „Платформа на европейските органи за надзор на пазара на козметичните продукти“ към ЕК	ДАЛД
- Работна група по добавки в храни към ЕК Участие в 3 он лайн заседания на работната група на 25-26.06.2020 г., 13.10.2020 и 18-20.11.2020 г.	ДАЛД
- Работна група „Ензими в храни“ към ЕК	ДАЛД
- Работна Група ГМО и риск за околната среда към ЕК	ДАЛД
- Работна група „ДНК екстракция“ към Европейската мрежа на ГМО лабораториите. Участие в едно Web заседание	ДАЛД
- Работна група „Мултиплексни PCR методи“ към Европейската мрежа на ГМО лабораториите Участие в три Web заседания	ДАЛД
- Комитет за адаптиране към техническия напредък на директивата на качеството на водите за къпане към ЕК	ДАЛД
- Комитет за материалите и предметите, които имат контакт с храни (CD-P-MCA)	ДАЛД
- Комитет за козметичните продукти и здравето на потребителите (CD-P-COS) - участие в он лайн заседание на комитета на 22-23.06.2020 г. Участие в пленарно заседание на CD-P-COS и шесто съвместно заседание на CD-P-COS/ OCCL, 20-21.10 2020 г.	ДАЛД
- Работна група по Revision of EFOMP PS14 – Safety of MRI” - участие в дискусиите и подготовка на становище	ДАЛД
- Представител на България в Постоянния комитет на Регионалния комитет на Световната здравна организация за Европа	ДПЗПБ
- Заместник национален представител и национална контактна точка по хронични незаразни болести към Здравна мрежа за Югоизточна Европа	ДПЗПБ
- Член на Изпълнителния съвет на EuroHealthNet	ДПЗПБ
- Участие в работна група по безопасност на пациентите и качество на грижите	ДПЗПБ
- Национална контактна точка по сексуално и репродуктивно здраве към Здравна мрежа за Югоизточна Европа	ДПЗПБ
- Работна група „Обществено здраве“ към Съвета на Европейския съюз	ДПЗПБ
- Работни групи по алкохола към ЕК	ДПЗПБ
- Експертна група по социални детерминанти и здравни неравенства към ЕК	ДПЗПБ
- Работна група Здравни индикатори	ДПЗПБ
2.3.2.2. Работни срещи	

- Интервю във връзка с кампанията на Европейската агенция по безопасност и здраве при работа 2018-2019 г. във връзка с организирано събитие през 2018 г., финансирано от Агенцията.	ДОЗЗР
- Международен съветнически комитет (IAC) на СЗО по проект „Електромагнитни полета“ и програма „Ултравioletови лъчения“	ДАЛД
- Участие във виртуално съвещание от 29.06 – 01.07.2020 г. Участие в уебинар на тема «Нови Ръководства за радиочестотни полета», 14.09.2020 г.	ДАЛД
- Уъркшоп на тема „Здравно и екологично въздействие на 5G“, организирано от Панел за бъдещето на науката и технологиите към Европейския парламент (STOA), 07.12.2020 г.	ДАЛД
- Участие в on-line съвещание с експерти от МЗ относно качеството на въздуха и оценка на въздействието върху здравето на факторите на жизнената среда, 02.12.2020 г.(писмо на МЗ, вх. № РД - 3404/19.11.2020 г.)	ДАЛД
- Участие в серия от консултации с националните консултанти и Работна среща за разработването на Ръководство за укрепване на мира в Западните Балкани за обучители на обучители по метода „Връстници обучават връстници“, част от Работния план на PECTRI – София за 2019 г., гр. Тирана, Албания	ДПЗПБ
- Участие в международна среща „Укрепване на междусекторното сътрудничество със заинтересованите страни за превенция на насилието над деца в приоритетни страни», Талин, Естония, 14-15 януари 2020	ДПЗПБ
- Участие в международни онлайн срещи на представителите на страните-партньори в Европейско съвместно действие за здравна равнопоставеност, Работен пакет 9 «Здраве във всички политики», 27 януари, 27 април, 08 юни 2020 г.	ДПЗПБ
- Участие в международна онлайн среща на националните координатори на европейската мрежа „Училища за здраве в Европа“, 11 юни 2020г.	ДПЗПБ
- Онлайн интервю с международен експерт по въпроси за изготвяне на анализ на ситуацията на децата в България от УНИЦЕФ (СИТАН), 30 юни 2020	ДПЗПБ
- Участие в международна работна среща по проекта „Съвместни действия за контрол на тютюна“ Съвместно действие (Joint action) на страните членки на ЕС, Брюксел, Белгия, 04-05 февруари 2020	ДПЗПБ
- Подготовка и участие в онлайн Годишна международна среща на Глобалния борд на съветниците на Международната мрежа Y-PEER, 13-15 октомври 2020 г.	ДПЗПБ
- Подготовка и провеждане на международно онлайн събитие - среща на високо ниво за участниците в хакатона и церемония по награждаване на победителите, 22 декември 2020 г.	ДПЗПБ
- Участие в работна среща „Инвестиране и семействата за постигане на ефективност при превенцията и лечението на проблеми, свързани с употребата на наркотици“ – Работна група на Парижкия пакт на експертите към UNODC	ДПЗПЗ
- Участие в 62-ра работна среща на ръководителите на национални фокусни центрове от мрежата REITOX, онлайн на 05-07.05.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в Годишна среща по ключовия индикатор „Изследвания сред общото население“ (GPS), онлайн, 19-20.05.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в онлайн обучение за работа с онлайн платформата LimeSurvey, която ще бъде използвана за осъществяване на Европейско онлайн проучване на наркотиците (EWSD) през 2021 г., 25.06.2020 г..	ДПЗПЗ

- Участие в онлайн обучение за прилагане на когнитивно интервюиране при осъществяване на Европейско онлайн проучване на наркотиците (EWSO) през 2021 г., 26.06.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в REITOX Академия (обучителен семинар) свързан с индикаторите по намаляване на предлагането на наркотици, онлайн на 08-09.10.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в Годишна експертна среща по индикатора „Смъртни случаи във връзка с употреба на наркотици и смъртност сред употребяващите наркотици“ (DRD), онлайн на 13-14.10.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в Годишна експертна среща по индикатора „Инфекциозни заболявания във връзка с употреба на наркотици“ (DRID), проведена онлайн на 22-23.10.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в Годишна експертна среща по индикатора „Търсене на лечение във връзка с употреба на наркотици“ (TDI), онлайн на 05.11.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в 20-та Годишна експертна среща по линия на Системата за ранно предупреждение за нови психоактивни вещества (EWS), онлайн на 10.11.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в 9-та разширена среща на REITOX за въздействие на COVID-19 върху проблемите с наркотиците и наркоманиите, онлайн на 24.11.2020 г.	ДПЗПЗ
- Участие в 63-та работна среща на ръководителите на национални фокусни центрове от мрежата REITOX, онлайн на 25-27.11.2020г.	ДПЗПЗ
- Уеб семинар за ИТ и технологии за внедряване на МКБ-11, организиран от СЗО.	ДКССИ
2.3.3. Консултации, методична помощ	
- Консултации на специалисти в областта на ТМ и БЗР.	ДОЗЗР
- РЗИ от страната - методична помощ, свързана с измерване на замърсители във въздуха на работната среда..	ДАЛД
- РЗИ – Кърджали - методична помощ, свързана с изменения в Наредба № 13/2003 г. за ГС и Наредба № 10/2003 за работа с канцерогени и мутагени	ДАЛД
- РЗИ-София град, консултации относно използването на СРЦ при верификацията на микробиологични методи за изпитване и изчисляване на неопределеност, във връзка новите моменти в БДС EN ISO/IEC 17025:2018.	ДАЛД
- Всички 28 РЗИ в страната във връзка с: консултации относно измерване и оценка на ЕМП; планов мониторинг на ЕМП; узаконяване на обектите; поддържане на електронен регистър на източниците на ЕМП; жалби на граждани – органите на ДЗК.	ДАЛД
- РЗИ-Кюстендил - консултации относно обективност и интерпретиране на резултати, получени при изпитването на козметични продукти, съдържащи натурални съставки.	ДАЛД
- Консултиране на координатора на ЗКЦ МДЗ към ДУБ по детски болести „Проф. Ив. Митев” за изготвяне на отчет за дейностите и организация на работата	ДПЗПБ
- Консултация на материалите за дискусия по доклада RECI и препоръките, изготвени по проект „Ранно детско развитие на децата от ромски произход в България“, Институт Отворено общество – София, ЦМЕДТ „Амалипе“ и Сдружение „Свят без	ДПЗПБ

граница“	
- Консултации на специалисти от Центрове за социална рехабилитация и интеграция на деца с аутизъм и други увреждания, които работят онлайн с родителите и децата с РАС, по възникнали проблеми в условията на COVID 19	ДПЗПБ
- Консултиране на психолози от ЦСРИДУ "Живот под дъгата"-гр. Варна, работещи на тел. линия за родители на деца с аутизъм по споделени от тях проблеми и запитвания, в условията на въведените мерки, свързани с извънредното положение на COVID 19	ДПЗПБ
- Консултиране на техническото задание по проект на АСП, по който МЗ е партньор „Продължаваща подкрепа за деинституционализация на децата и младежите”-програма и тематични направления за обучение за повишаване на компетенциите на медицински специалисти от ИБМП относно ранно идентифициране на проблеми в развитието на децата и за предоставяне на здравни и интегрирани здравно-социални услуги	ДПЗПБ
- Онлайн консултиране за изготвянето на проектно предложение за супервизия на персонала от ДМСГД по проект на АСП за деинституционализацията на децата	ДПЗПБ
- Консултация на дейностите по мерките в частта за майчино и детско здраве в проекта на работен план към националната здравна стратегия 2030	ДПЗПБ
- Методична помощ на медицински и немедицински специалисти от 5 детски ясли, гр. София и гр. Пловдив	ДПЗПБ
- Консултиране на проектни предложения за изпълнение на застъпнически кампании на местно ниво по проекта „С грижа от 0-3” за подобряване на майчиното и детското здраве в ромската общност” в областта на ранното детско развитие	ДПЗПБ
- Консултиране на организацията на работа на ЗКЦ МДЗ, гр.София	ДПЗПБ
- Консултации за ограничаване на здравния риск при провеждане на теренна работа по проект за оценка на условията на живот в маргинализирани и уязвими общности, с фокус ромите, в условията на извънредна епидемична обстановка	ДПЗПБ
- Онлайн консултиране на бременни и кърмещи майки по въпросите на кърменето и в контекста на COVID 19	ДПЗПБ
- Преглед и обратна връзка по Наръчника "Разговор за дрога", дадена на Петър Цинцарски, експерт Първа помощ и промоция на здраве към Български младежки червен кръст	ДПЗПЗ
- Оказване на методична помощ на програми за лечение с опиев агонисти и агонисти – антагонисти относно служебна база данни на лицата, включени в програмите.	ДПЗПЗ
- Консултиране на изработката на материали за сайта на ПИЦ гр. Ловеч и информационни материали на ПИЦ гр. Габрово	ДПЗПЗ
- Консултиране и оказване на методична помощ на програмите за психо-социална рехабилитация – „Център Жива“ ООД, МПА Свобода, ТО „Промяната е живот“, Сдружение „Отвори очи“, Център за лечение на зависимости „Ренесанс Интер“, ЦПЗ-Добрич, ЦПЗ Велико Търново, ЦПЗ-Русе, Сдружение Спортен клуб „Ка-спорт“, ДПБЛНА на съгласия по Наредба 8/2011г.	ДПЗПЗ
- Консултиране и оказване на методична помощ на служители на ПИЦ по ПН гр. София, и ПИЦ – гр. Габрово, във връзка изготвянето на проекти за издаване на съгласия по реда на Наредба № 6 от 11.04.2014г. за условията и реда за осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотични вещества на МЗ и МОН и отчитане по вече приключили превантивни програми.	ДПЗПЗ

- Консултиране и оказване на методична помощ на екипите на Сдружение „Доза Обич“ и Фондация „Център за хуманни политики“, гр. София, и Фондация за регионално развитие „Рома“ – гр. Пловдив, във връзка изготвянето на проекти за издаване на съгласие по реда на Наредба № 7 от 07.09.2011 г. за условията и реда за осъществяване на програми за намаляване на вредите от употреба на наркотични вещества.	ДПЗПЗ
- Консултиране писмено и устно на програми за лечение с агонисти и агонист-антагонисти във връзка с казуси, свързани с Ковид-19	ДПЗПЗ
- Консултиране и оказване на методична помощ - даване на препоръки, коментари и уточнения по проект на програма за превенция на употребата на наркотични вещества „Консултативен кабинет“, внесен в НЦОЗА от г-н Павел Одинок, за издаване на съгласие по реда на Наредба № 6 от 11.04.2014 г. за условията и реда за осъществяване на програми за превенция на употребата на наркотични вещества на МЗ и МОН.	ДПЗПЗ
- Консултиране на представител на фондация "Аплауз" относно сътрудничество и подкрепа в бъдещи превантивни дейности/проекти относно употребата на наркотични вещества, които фондацията предвижда да реализира в ромска общност.	ДПЗПЗ
- Преглеждане на информационни материали, свързани с превенция на употребата на наркотични вещества, разработени от ПИЦ-ове в страната и даване на обратна връзка относно тяхното съдържание.	ДПЗПЗ
- Консултиране на сътрудници на отдел „НФЦ“ от ПИЦ в страната във връзка с методология на проучвания в областта на наркотиците и наркоманиите на местно ниво	ДПЗПЗ
- Консултиране на сътрудници на отдел „НФЦ“ от ПИЦ в страната във връзка с предоставяне на информация за Годишен доклад по проблемите, свързани с наркотиците и наркоманиите 2020 г.	ДПЗПЗ
- Методична помощ на ЛЗ при изпращане към НЦОЗА на ежемесечните отчети с медико-статистическа и икономическа информация, генерирани от Специализирания софтуер за болници /ССБ/ във връзка с дейностите по въвеждане на ДСГ като метод за заплащане на болничната помощ	ДКССИ
- Предоставяне на активационни ключове при преинсталирането на ССБ, при подмяна на работна станция	ДКССИ
- Методична помощ на РЗИ и ЛЗ при изготвяне на годишните отчети и приложенията към тях за извършените дейности	ДНЗДЕЗ
- Дежурства по график с предоставяне на експертна медикоадминистративна информация на граждани във връзка с пандемията от COVID-19 в условията на извънредно пандемично положение. Дежурствата са реализирани на единен европейски телефонен номер за спешни повиквания „112“ в сградата на Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПЗ ДКССИ
- Участие в дейности по отделните етапи на епидемиологичното проучване на заразени лица с COVID-19, съгл. разпореждане на министъра на здравеопазването - проф. д-р Костадин Ангелов, дм за подпомагане дейността на Районна здравна инспекция /РЗИ/ - София, свързана с епидемичното разпространение на COVID-19. Заповед № 412/03.11.2020 г., РД-451/25.11.2020 г., РД-422/04.11.2020 г. и РД-460/30.11.2020 г.	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПЗ ДКССИ

3. ЛАБОРАТОРНА ДЕЙНОСТ И АКРЕДИТИРАНИ ЦЕНТРОВЕ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
3.1.Лабораторна дейност		
3.1.1. Определяне на химични елементи във води, храни, почви, утайки, химични вещества и смеси, козметика, въздух и др.	Брой анализирани проби –15 Брой анализи –79	ДАЛД
3.1.2. Изпитване на проби питейна и минерална вода.	Брой проби –5 Брой анализи – 92	ДАЛД
3.1.3. Изпитване на води, използвани за рекреация, воден спорт и риболов	Брой проби – 11 Брой анализи – 45	ДАЛД
3.1.4.Определяне на влакнести и невлакнести прахове във въздух и материали	Брой проби – 24 Брой анализи – 92	ДАЛД
3.1.5. Измерване съдържанието на замърсители във въздуха на работната среда и химични вещества и препарати	Брой проби -5 Брой анализи -11 Брой вземане на проби -4	ДАЛД
3.1.6. Оценка на слънцезащитните свойства на козметични продукти	Брой анализирани проби – 22 Брой анализи (измервания) – 320	ДАЛД
3.1.7. Анализ на козметични продукти	Брой анализирани проби – 9 Брой анализи (показатели) – 24 (45 измервания)	ДАЛД
3.1.8. Определяне на химичен състав на храни	Брой анализирани проби – 9 Брой анализи – 39	ДАЛД
3.1.9. Определяне на миграция от материали за контакт с храни	Брой проби за обща миграция -2 бр. Брой анализи (измервания) – 6 бр.	ДАЛД
3.1.10. Проучване на идикаторни, патогенни и условно-патогенни микроорганизми в храни, смивове и отривки от работна среда, различни видове проби води, козметични средства и утайки.	Брой проби – 209 Брой анализи – 574	ДАЛД
3.1.11. Анализ за съдържание на генно модифицирани организми в храни	Брой проби – 26 Брой анализи - 950	ДАЛД
3.1.12.Измерване и оценка на физически фактори в работната и околната среда (нейонизиращи лъчения, шум, вибрации, микроклимат, осветление)	<ul style="list-style-type: none"> • Измерване на ЕМП от базови станции за мобилна комуникация и радио и телевизионни станции – 147 бр.; • Безжично зарядно с УВ стерилизираща лампа; • Измерване и/или оценка на ЕМП или шум по жалби на граждани и по искане на МЗ, омбудсман и др. –11 бр. 	ДАЛД

	<ul style="list-style-type: none"> • Бактерицидна лампа от закрит тип; • класификация на лазерна система по степен на риск; 	
3.2. Акредитирани центрове		
3.2.1. Акредитиран изпитвателен център „Здраве“	<ul style="list-style-type: none"> - Дейности по поддържане на СУ на ИЦ „ЗДРАВЕ“ - Проведени 4 междулабораторни сравнителни изпитвания, - За отчетния период януари-декември 2019 г. са издадени 269 броя акредитирани протоколи от изпитване. - Нормативно и информационно осигуряване на ИЦ „Здраве“ - Планов надзор от ИА „БСА“ по БДС EN ISO/IEC 17025:2018 - 24.06.÷ 25.06.2020 г. - Подготовка за разширяване на обхвата на акредитация 	ДАЛД ОИОВО
3.2.2. Орган за контрол от вида С „ЕКЗАКТ“		ДАЛД
Дейности по поддържане на СУК	<ul style="list-style-type: none"> • Проверка и актуализация на документи от СУК • Актуализация на процедури за контрол • Калибриране на техническите средства – изготвяне на план програма, подготовка на техническите средства, кореспонденция с калибриращите центрове; • Подготовка и провеждане на вътрешен одит на СУК съгласно изискванията на ИА БСА • Подготовка и провеждане на преглед от ръководството съгласно изискванията на ИА БСА • Проведена оценка на място от страна на ИА БСА за акредитация на ОКС ЕКЗАКТ; • провеждане на мониторинг на персонала; • изготвяне на карти за оценка на риска; • Атестация на персонала; • Провеждане на вътрешно обучение – по физически фактори 	ДАЛД
Дейности по измерване и оценка на съответствието на физически фактори	<ul style="list-style-type: none"> • Измервания и оценка на експозицията на ЕМП в болници при ЯМР апарати – 2 бр.(ОКС ЕКЗАКТ); • Измерване и оценка на шум, осветление и микроклимат в работна среда (ОКС ЕКЗАКТ); • класификация на лазерна система по степен на риск. 	ДАЛД

3.3. Национални референтни лаборатории		
3.3.1. Заповед на министъра на земеделието и храните от № РД 09-941/23.11.2016 г., съгласувана с МЗ	<p>Национални референтни лаборатории от НЦОЗА:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. НРЛ за ГМО в храни към отдел ГМО, дирекция АЛД, НЦОЗА. 2. НРЛ за материали, предназначени да влизат в контакт с хранителни продукти към отдел Химични вещества и смеси и материали за контакт с храни и отдел Химични фактори, дирекция АЛД, НЦОЗА. 3. НРЛ за мляко и млечни продукти, относно някои микробиологични причинители (<i>Bacillus cereus</i>, <i>Chronobacter spp.</i>), опасни за храни за кърмачета и малки деца към отдел „Микробиологични фактори“, дирекция ДАЛД, НЦОЗА. 	ДАЛД
Оперативна дейност с EURLs	<p>НРЛ - МКХ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изготвяне на материал за дейността на НРЛ-МКХ за периода от 10.2019-10.2020 г., представен на пленарно заседание на EURL-NRL-FCM, 13-14.10.2020 г. • Описание на съществуващ, разработен метод за определяне на миграцията на мономер стирен от пластмасови материали за контакт с храни по искане на EURL-FCM във връзка с предстояща законодателна промяна на границата на специфична миграция (SML). • Извършване на литературна справка и подготовка на материал за отговор относно включване в инициатива на EURL-FCM за подобряване на аналитичните параметри на методите на NRLs за определяне специфична миграция на стирен с цел достигане на предложената нова SML. • Запознаване с презентация „Polystyrene in Food Contact application, Industry position“ по повод предстоящата законодателна промяна на границата на специфична миграция (SML) на мономер стирен по искане на EURL-FCM. • Отговор на запитване относно процедурите за вземане на проби за анализ и отчитане несигурността на измерването на материалите и предметите за контакт с храни. 	ДАЛД

1. УЧЕБНА И НАУЧНА ДЕЙНОСТ		
ТЕМА	ИЗВЪРШЕНИ ДЕЙНОСТИ	ДИРЕКЦИЯ
4.1. Курсове от „Програмата на курсовете за следдипломно и продължаващо обучение на висши медицински и немедицински кадри за 2020г.“ на НЦОЗА		
	Общ брой обучени за 2020 г. - 170 специалисти.	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПБ ДКССИ ДНЗДЕЗ ОИОВО
4.1.1. Курсове за обучение на специалисти		
4.1.1.1.	- СДО за придобиване на специалност “Комунална хигиена” - Модул 6. „Хигиена на населените места, жилищните и обществените сгради“	ДОЗЗР ДАЛД
4.1.1.2.	- СДО за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии). Модул 3. „Основни закономерности на токсикокинетиката. Принципи на токсикодинамиката. Молекулярни механизми на токсично действие. Органотропно действие.“	ДАЛД ДОЗЗР
4.1.1.3.	- СДО за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии). Модул 4. „Епидемиологични изследвания. Оценка на ранните ефекти при експозиция на химични агенти. Биологичен мониторинг. Биомаркери. Оценка и управление на здравния риск.“	ДАЛД ДОЗЗР
4.1.1.4.	- СДО за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии). - Модул 1. „Токсикология. Раздели. Промислена токсикология. Фактори, влияещи върху токсичните ефекти.“	ДАЛД ДОЗЗР
4.1.1.5.	- СДО за придобиване на специалност „Медицинска санитарна химия“ - Модул 2 - специална част - Раздели: „Химични фактори на работната среда, прахов фактор на работната среда, токсикология“	ДОЗЗР ДАЛД
4.1.1.6.	- СДО за придобиване на специалност „Санитарно инженерство“ - Основен курс - „Санитарно инженерство“ Раздел „Хигиена на детската и юношеска възраст“	ДПЗПБ ДАЛД
4.1.1.7.	- СДО за придобиване на специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ Модул 2 „Основи на медицинската статистика“	ДНЗДЕЗ

4.1.1.8.	- СДО за придобиване на специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ Модул 3 „Медицинска информатика“	ДНЗДЕЗ
4.1.1.9.	- Държавна изпитна комисия за специалност по „Хранене и диететика“	ДОЗЗР
4.1.1.10.	- Държавна изпитна комисия за специалност по „Трудова медицина“	ДОЗЗР
4.1.1.11.	- Държавна изпитна комисия за специалност по „Медицинска санитарна химия“	ДАЛД
4.1.1.12.	- Държавна изпитна комисия за специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“	ДПЗПБ ДКССИ
4.1.2. Курсове за продължаваща специализация на медицински и немедицински специалисти		
4.1.2.1.	- „Актуални европейски стандарти, прилагани при микробиологично изпитване на води за пиене. верифициране на микробиологичните методи“	ДАЛД
4.1.2.2.	- „Мотивационно интервю“	ДПЗПЗ
4.1.2.3.	- „Фамилна терапия при психосоциална рехабилитация и лечение на зависимостите“	ДПЗПЗ
4.1.2.4.	- „Работа с евро ASI“	ДПЗПЗ
4.1.2.5.	- „Работа с евро ASI при непълнолетни лица“	ДПЗПЗ
4.1.2.6.	- „Обучение на професионалисти за работа с рискови групи“	ДПЗПЗ
4.1.2.7.	- „Системи на здравеопазване“	ДКССИ
4.1.3. Индивидуално обучение и практически семинари		
4.1.3.1.	- Практическо следдипломно обучение за придобиване на специалност „Комунална хигиена“ - Модул 6. „Хигиена на населените места, жилищните и обществените сгради“	ДОЗЗР
4.1.3.2.	- Практическо следдипломно обучение за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии) - Модул 3. „Моделиране на различни видове интоксикации; изчисляване на граничните стойности и определяне на гранични стойности за въздуха на работното място“	ДОЗЗР
4.1.3.3.	- Практическо следдипломно обучение за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии) - Модул 4. Разпределяне на изследвания контингент по групи в зависимост от степента на експозиция. проследяване на зависимост „експозиция-ефект“; проследяване на зависимост „експозиция-отговор“; разработване на проект за оценка и управление на риска в предприятие с химични вредности“	ДОЗЗР
4.1.3.4.	- Практическо следдипломно обучение за придобиване на специалност „Санитарно инженерство“ „Измерване и оценка на микроклимат в детски заведения“	ДАЛД

4.1.3.5.	- Индивидуално обучение на служител на Europack Ltd на тема: „Микробиологични изследвания на маслосъдържащи семена. Стандартизирани микробиологични методи за изброяване мезофилни микроорганизми БДС EN ISO 4833-1:2013 , дрожди и плесени БДС ISO 21527-1,2:2013 и за откриване на бактерии от р. Salmonella БДС EN ISO 6579-1:2017“ (27.01.2020 - 29.01.2020)”	ДАЛД
4.1.3.6.	- Индивидуално теоретично обучение по Модул 1 и 2 от учебната програма по специалност „Токсикология“	ДАЛД ДОЗЗР
4.1.4. Извънредни обучения		
4.1.4.1.	- СДО за придобиване на специалност за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии) - Модул 1 „Токсикология. Раздели. Промислена токсикология. Фактори, влияещи върху токсичните ефекти“	ДОЗЗР
4.1.4.2.	- Практическо следдипломно обучение за придобиване на специалност „Токсикология“ (за лица с квалификация в областта на биологическите и химическите науки, биотехнологиите, екологията, инженерната химия, химичните, металургичните и хранителните технологии). Модул 1. „Определяне на степента на опасност на химичните агенти; Класифициране на химичните агенти по опасност.“	ДОЗЗР
4.1.4.3.	- СДО за придобиване на специалност „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ Модул 4 „Здравен мениджмънт“	ДНЗДЕЗ
4.2. Извънпланови обучения		
4.2.1.	- Участие с лекция “Хранене на кърмачето – съвременни предизвикателства“ (Медицински център - поликлиника България)	ДОЗЗР
4.2.2.	- Онлайн обучение на бъдещи и настоящи родители по въпросите на кърменето. Проведени два онлайн практически семинара за бременни и кърмещи майки на теми „Кърменето в процеса на хранване“, „Митове за кърменето“	ДПЗПБ
4.2.3.	- Планиране, подготовка и провеждане на първи модул на международно онлайн обучение за обучители на обучители на връстници за укрепване на мира в Западните Балкани	ДПЗПБ
4.2.4.	- Планиране, подготовка и провеждане на втори модул на международно онлайн обучение за обучители на обучители на връстници за укрепване на мира в Западните Балкани	ДПЗПБ
4.2.5.	- Подготовка и провеждане на международно онлайн събитие „Ден за генериране на идеи за развитието на Y-PEER“	ДПЗПБ
4.2.6.	- Подготовка и провеждане на международен онлайн Регионален хакатон за младежки организации и активисти от Региона на Източна Европа и Централна Азия	ДПЗПБ
4.2.7.	- Проведено едно обучение за работа с диалог за оценка на юношата ADAD 2 с 10 участници, работещи в областта на лечението и психосоциалната рехабилитация на лица, зависими от	ДПЗПЗ

	наркотични вещества.	
4.3. Участие в обучителни курсове по искане на други организации		
4.3.1.	- Участие с лекция в курса от учебната програма на НЦЗПБ „Придобиване на квалификация за ръководител на дезинфекции, дезинсекции и дератизации“	ДОЗЗР
4.3.2.	- Участие с две лекции в рамките на Европейската седмица по обществено здраве (чрез дистанционна платформа; май 2020): „Хранене на бременни и кърмещи жени“ ; „Хранене и безопасност на храните по време на коронавирус“	ДОЗЗР
4.3.3.	- Участие в 8 курса, ФОЗ, МУ Плевен	ДАЛД
4.3.4.	- Участие в 2 курса за студенти в специалност „Медицинска физика“, СУ „Св. Климент Охридски“	ДАЛД
4.3.5.	- Обучителен семинар за ученици от горните класове на тема „Новите тютюневи изделия (Наргилета, електронни цигари и електронно-нагреваеми тютюневи изделия)	ДПЗПБ
4.3.6.	- Обучителен семинар за ученици от горните класове, свързан с рисковото поведение на младите хора. Отбелязване месеца на трезвеността. Съвместно с РЗИ-София област.	ДПЗПБ
4.3.7.	- Участие в обучение в рамките на лидерска обучителна програма „Съвременни теории, политики и практики на детското развитие от 0-3 г. по проект за подобряване на майчиното и детското здраве сред ромска общност „С грижа от 0 до 3“, Обучителна програма „Възможности за ранно учене“ и „Стимулираща грижа“, Институт по социални дейности и практики”	ДПЗПБ
4.3.8.	- Участие в обучение по интернет - Безопасност за представители на организациите от Партньорство за учене и действие	ДПЗПБ
4.3.9.	- Участие в обучителния екип и водене на модул за комуникативни умения на две обучения по въпросите на кърменето за медицински и немедицински специалисти	ДПЗПБ
4.3.10.	- Изнасяне на онлайн лекция на тема: „Фитотерапия в стоматологии“ на студенти - стоматолози от Московския Държавен Медико-Стоматологичен Университет, в рамките на ШМАБ, организирана от ИЭА-РАН, Москва	ДПЗПБ
4.3.11.	- Провеждане на лекции и изпит по психиатрия на студенти по логопедия от СУ „Св. Климент Охридски“.	ДПЗПЗ
4.3.12.	- Провеждане на лекции и изпит по психиатрия на задочни студенти по социални дейности от ЮЗУ-Благовград	ДПЗПЗ
4.3.13.	- Изнесена лекция на тема „Тютюнева зависимост и методи на нейното преодоляване“ в рамките на двудневен семинар за консултантите от кабинетите за отказване от тютюнопушенето при РЗИ, организиран от Министерството на здравеопазването и НЦОЗА.	ДПЗПЗ
4.3.14.	- Интернет и литературна информация относно възможности на MS Excel за автоматично и улеснено извличане на информацията, подадена от РЗИ, формули и други необходими действия за улесняване обобщаването на данните, подадени от РЗИ и изготвяне на анализ за състоянието на	ДКССИ

	специалистите в здравеопазването.	
4.4. Участия в семинари, курсове за повишаване квалификацията на служителите		
4.4.1.	- Участие в 4 обучителни курса, организирани от МРРБ по оперативна програма „Околна среда 2014-2020 г.“ свързани с единната информационна система за ВиК услугите и регистър на Асоциациите по ВиК и на Вик операторите, и информационната система за водностопанските системи и съоръжения (теоретични и практически модули)	ДОЗЗР
4.4.2.	- Участие в обучение за работа с уеб портал за онлайн обучения.	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПЗ
4.4.3.	- Национален тридневен научно-практически курс „Въвеждане и вътрешни одитори на HACCP система /Codex Alimentarius- ISO 22000 и нова версия, FSSC 22000/ISO 22002/ ISO 19011/2018 и ISO 22005. Етикетирание, определяне енергийната стойност на храните“, гр.София	ДАЛД
4.4.4.	- Участие в обучение в рамките на лидерска обучителна програма „Съвременни теории, политики и практики на детското развитие от 0-3 г. по проект за подобряване на майчиното и детското здраве сред ромска общност „С грижа от 0 до 3“, Обучителна програма „Възможности за ранно учене“ и „Стимулираща грижа“, Институт по социални дейности и практики”	ДПЗПБ
4.4.5.	- Участие в специализирано обучение по проект BG05M9OP0001-3-013-0001 „Развитие на инструментите за формиране и прилагане на политиките за интеграция на хората с увреждания“, изпълняван по ОПРЧР 2014-2020, съфинансиран от Европейския социален фонд на ЕС, хотел „Интерконтинентал, гр.София	ДПЗПБ
4.4.6.	- Онлайн курс на Climate Tracker „Климатични промени и здраве“	ДПЗПБ
4.4.7.	- Обучение по програма на Еразъм + "Бъдещи природозащитници", съвместен проект между България, Гърция и Чехия	ДПЗПБ
4.4.8.	- Обучение за информационна сигурност	ДПЗПЗ
4.4.9.	- Европейски индекс за оценка степента на зависимост	ДПЗПЗ
4.5. Подготовка на докторанти и специализанти		
4.5.1. Докторанти		
	<p>През 2020 г. са зачислени 2 докторанти на самостоятелна подготовка по научната специалност „Социална медицина и здравен мениджмънт“</p> <p>Общият брой на докторантите в НЦОЗА през 2020 г. е 16, които са разпределени както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Социална медицина и здравен мениджмънт“ – 10 докторанти - „Хигиена“ – 2 докторанти - „Хранене и диететика“ – 3 докторанти 	ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДКССИ ДНЗДЕЗ

	- „Токсикология“ – 1 докторант	
4.5.2. Специализанти		
	<p>През 2020 г. са зачислени 10 специализанти по следните специалности:</p> <ul style="list-style-type: none"> - „Социална медицина и здравен мениджмънт“ - 4 специализанти - „Хранене и диететика“ - 2 специализанти - „Токсикология“ - 3 специализанти - „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ - 1 специализант <p>Общият брой на специализантите в НЦОЗА през 2020 г. е 37, които са разпределени както следва:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Социална медицина и здравен мениджмънт“ – 11 специализанти - „Хранене и диететика“ - 6 специализанти - „Медицинска информатика и здравен мениджмънт“ – 6 специализанти - „Комунална хигиена“ - 2 специализанти - „Санитарно инженерство“ - 3 специализанти - „Токсикология“ (немедици) - 8 специализанти - „Медицинска санитарна химия“ - 1 специализант 	<p>ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДКССИ ДНЗДЕЗ</p>
4.6. Научен съвет		
	<p>През 2020г. Научният съвет при НЦОЗА проведе 8 заседания и взе 42 решения. Дейността му бе насочена главно в следните направления:</p> <p>I. Обсъждане и приемане на решения по научната дейност на НЦОЗА:</p> <p>1. Програма за курсовете за следдипломно и продължаващо обучение на висши медицински и немедицински кадри за 2021г.</p> <p>II. Обсъждане и приемане на решения по развитието на академичния състав на НЦОЗА:</p> <p>1. Изготвяне на доклади за самооценка по докторските програми «Хигиена», «Хранене и диететика».</p> <p>2. Конкурс за ак. длъжност „гл. асистент“ - 1 брой.</p> <p>3. Промени в „Правилника за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в НЦОЗА“.</p> <p>III. Докторантури</p> <p>1. Защитили – 2 докторанти: 1 - редовна и 1 - самостоятелна подготовка.</p>	<p>ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДКССИ ДНЗДЕЗ</p>

	<p>2. Отчислени с право на защита – 4 докторанти: 1 редовна и 3 - самостоятелна подготовка.</p> <p>IV. Обсъждане и приемане на решения по учебната дейност на НЦОЗА</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Приети атестационните оценки на 7 докторанти. 2. Утвърдени са индивидуалните учебни планове на 2 докторанти. 3. Приета е план-сметка на 1 редовен докторант. 4. Удължен е срокът на обучение на 1 докторант. 5. Обявени четири редовни докторантури и две задочни за учебната 2020/2021г. 	
5. НАУЧНИ ПУБЛИКАЦИИ, УЧАСТИЕ В НАУЧНИ КОНФЕРЕНЦИИ, КРЪГЛИ МАСИ, СЕМИНАРИ, МЕДИЙНИ ИЗЯВИ		
5.1. Научни публикации		
<p>20 ДОЗЗР 24 ДАЛД 25 ДПЗПБ 12 ДПЗПЗ 17 ДКССИ 98 публикации в национални и чужди издания – Приложение № 2</p>	<p>ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПЗ ДКССИ ДНЗДЕЗ</p>	
5.2. Участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари		
<p>211 участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари – Приложение № 3</p>	<p>ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПЗ ДКССИ ОИОВО</p>	
5.3. Участие в медийни изяви		
<p>над 60 участия в медийни изяви</p>	<p>ДОЗЗР ДАЛД ДПЗПБ ДПЗПЗ ДКССИ</p>	

Приложение № 2

Научни публикации

1. Антова, Т., В. Камбурова, А. Котева. Потенциален риск за човешкото здраве, асоцииран с атмосферни емисии с неприятен мирис“, сп. „Българско списание за обществено здраве“, том 11, брой 4, 2019, стр. 18-28.
2. Антова, Т., Т. Панев, М. Цонева, М. Сиджимов, Р. Луканова. Хигиенна оценка на пясък от регламентирани плажове на българското черноморие, Здравна политика и мениджмънт, ISSN 1313-4981, 20/1, 2020.
3. Вангелова, К., Предизвикателства при опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19. // Здраве и безопасност при работа. 2020, т. 6, с. 5-13.
4. Вангелова, К., Цекова, Ир., Димитрова-Тонева, Ир. Работоспособност на лекари в болничната помощ. // Българско списание за обществено здраве. 2020, том 12, кн. 3, с. 3-14.
5. Владимирова, М. Безопасност на пациентите – предимства и предизвикателства. –В: Управление и образование, том 16, 2020, Академично списание „Здравни грижи“, „Проф.д-р Асен Златаров“, Бургас“ - под печат.
6. Владимирова, М. Предизвикателствата пред човешките ресурси в здравеопазването по време на пандемията COVID - 19, Сборник от национална дискусия “Социално – икономическите проблеми на България в условията на пандемичната криза с COVID“, 19.12.2020, СИБ и Социология, БАН, **под печат**.
7. Владимирова, М. Увеличаване на недостигана работна сила в здравеопазването, Сборник с доклади от кръгла маса: Статистически измерения на регионалните различия и неравенства между Северна и Южна България, катедра „Логистика и приложна математика“, Стопанска академия „Д.А.Ценов“ - Свищов“, 10.2020г., 316-322.
8. Владимирова, М., М. Странджева, П. Димитров. Оптимизация на управлението на крехко здраве, Сборник с доклади от кръгла маса “Възрастната генерация на България-социално-демографски профил, позиции, ценности“. Организатори Център за демографски изследвания и обучения и Централен Съвет на пенсионерите 2004, 09.2020, под печат.
9. Владимирова, М., П. Димитров, Н. Данова, Г. Цолова. Укрепване на капацитета на работещите в системата на здравеопазване, Сборник с доклади от Юбилейна Научна конференция „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, ФОЗ, МУ - Плевен, 11.2020г., с. 210-214.
10. Георгиева, В., М. Сиджимов. Хигиенна оценка на пясък от регламентирани плажове по Българското Черноморие, базирана на проведени микробиологични анализи. Българско списание за обществено здраве, 12(3), 2020, 51 - 63. ISSN 1313-86 OX
11. Григоров, Е., Т. Каранешева. Фалшивите новини за covid-19 – как да се предпазим?, Здравна политика и мениджмънт (ISSN 1313-4981), 2020 (20), No.2, с. 17-18. (Индексирано в CABI Direct/Global health)
12. Гюрова Д. Хранителни влакнини и пълнозърнести храни. Терминология, значение и хранителен прием. Българско списание по обществено здраве, 12(2), 2020, 3-11, ISSN 1313-860X.
13. Дамянов, В., В. Петкова, Е. Насева, Е. Григоров. Изследване на качеството на живот при пациенти с болест на Паркинсон, Българско списание за обществено

- здраве (ISSN 1313-860X), 2020 (12), No.1, с. 21-28. (Индексирано в EBSCO и ICI)
14. Деянов Хр., Превенция на свързаните с труда сърдечносъдови болести // Здраве и безопасност при работа. 2020, т. 6, с. 14-18.
 15. Деянов, Хр., Физическа дееспособност и функционални промени в кардиопулмоналната система по време на работа. // Здраве и безопасност при работа. 2020, т. 6, с. 51-50.
 16. Димитрова, С. Препоръки за опазване здравето на населението при инцидентна експозиция на азбест, Здраве и безопасност при работа, НЦОЗА и CIS център на МОТ, 6, 2020, 59-62.
 17. Димитрова, С. Препоръки за опазване здравето на работещите при експозиция на азбест, Здраве и безопасност при работа, НЦОЗА и CIS център на МОТ, том 6, 2020, 55-58.
 18. Димитрова-Тонева, Ир. Преоценка на риска на работни места извън здравеопазването в условията на пандемия с SARS-CoV-2. // Здраве и безопасност при работа. 2020, т. 6, с. 30-42.
 19. Димитрова-Тонева, Ир. Характеристика на имунизационната защита и постекспозиционната профилактика към кръвнопреносими патогени при болнични здравни работници. // Българско списание за обществено здраве. 2020, том 12, кн. 1, с. 3-20.
 20. Зарябова, В., Цв. Шаламанова, М. Израел Технология 5G. Социално напрежение и очаквани здравни неблагоприятия, Сборник доклади от Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, Ноември 2020 г., 79-84
 21. Златанов, А., Е. Григоров, В. Белчева, А. Янакиева. Ранни исторически сведения за болестта малария. Български Медицински Журнал (ISSN 1313-1516), 2020 (14), No.3, с. (Индексирано в Българска медицинска наука, CABI, Web of Science) <https://randii.nacid.bg/register/search>
 22. Иванова, А., Рангелова, Л. Порфирия при кърмачета и деца. // Практическа педиатрия, 2020; 3: 16-20.
 23. Каранешева, Т. Източници за информация за хронични заболявания сред население над 20 години, Сборник доклади от Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, Плевен, 26-28.11.2020 г., Издателски център МУ, Плевен.
 24. Каранешева. Т., Е. Григоров. Дезинформацията онлайн и предизвикателствата за общественото здраве, Българско списание за обществено здраве, т.12, кн.1, 2020. – 2 бр.
 25. Костадинова Кр., И. Стойкова, И. Пулева. Роля на патронажната грижа в политиките за подобряване на майчиното и детското здраве. Сборник доклади от Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравна политика“, Плевен, 26-28 ноември 2020г., Посветен на 15-тата годишнина на ФОЗ, Издателски център на МУ-Плевен, 2020г., 240-243.
 26. Костадинова, К.,М. Русинова. Здравословно хранене на кърмачета и деца от 1 до 3 години. Брошура. 2020, Фондация ТСА и HESED.
 27. Костадинова, Кр. Добра практика в подкрепа на майчиното и детското здраве: Програмата за патронажни грижи “Nurse Family Partnership – Bulgaria” („Заедно-здрavo бебе, здравo бъдещe“) в помощ на своите целеви групи - бременни жени, деца до 2-годишна възраст и техните семейства от ромска общност, в

- ситуацията на COVID-19, онлайн публикация, Европейска седмицата на общественото здраве 11-14 май 2020.
28. Лебанова, Х., Е. Григоров, Ст. Георгиев, Хр. Бургазчиев, А. Луизов, И. Гетов. Методология за проучване и измерване на удовлетвореността от предоставянето на аптечни услуги. Българско списание за обществено здраве (ISSN 1313-860X), 2020 (12), No.4, с. 9-21. (Индексирано в EBSCO, ICI, CABI, Web of Science) <https://randii.nacid.bg/register/search>
 29. Маринов, Д., В. Белчева, Е. Григоров, В. Стойкова. Фармакологични аспекти на медикаментозното прекъсване на бременност. Медицински преглед (ISSN 1312-2193), 2020 (56), No.4, с.12-23. (Индексирано в EBSCO, CABI, Web of Science) <https://randii.nacid.bg/register/search>
 30. Маринов, Д., В. Белчева, Е. Григоров. История на медикаментозния аборт. Български Медицински Журнал (ISSN 1313-1516), 2020 (14), No.1, с. 28-35. (Индексирано в Българска медицинска наука)
 31. Маринов, Д., В. Белчева, Е. Григоров. Пилотно проучване за отношението на лекарите към медикаментозния аборт в България. Българско списание за обществено здраве (ISSN 1313-860X), 2020 (12), No.3, с. 27-39. (Индексирано в EBSCO, ICI, CABI, Web of Science) <https://randii.nacid.bg/register/search>
 32. Марчева, А., М. Владимирова. Човешките ресурси в здравеопазването (2009-2018), сборник с доклади «Икономиката на България – 30 години след началото на промените», СА „Д.А.Ценов“, гр. Свищов и СУБ, клон Свищов, 2020, 35-43.
 33. Митрева, М., В. Павлова. Вторични продукти на дезинфекция – част от новите показатели в ревизираната европейска директива за питейни води. Сборник доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността 2020“, 75-83, НВУ гр. В. Търново, 22-23.10.2020, ISSN/ISBN 2367-7465 (печат) / 2367-7473 (диск)
 34. Наков, В. История на събирането на информация за самоубийствата в България, "Българско списание за обществено здраве" София, Том XII, кн. 2 2020г.: 12-20
 35. Наков, Вл., И. Димитрова. Самоубийството в късна възраст между патологията и автономността: локални исторически следи и актуални статистически данни. Критика и хуманизъм, кн. 53, бр. 2/2020, 173-191
 36. Николова А., Е. Григоров, «Проучване на сроковете за извършване на процедури по ОЗТ на лекарствен продукт в България за периода 04.2016 – 12.2018г», сп. Социална медицина, бр. 3 2019 г.
 37. Ночева, Х., Е. Григоров, В. Белчева. Ренин-ангиотензин-алдостероновата система в терапията на сърдечната недостатъчност – от „началото“ до предизвикателството COVID-19. Сърдечно-съдови заболявания (ISSN 0204-6865), 2020 (51), No.3, с.3-9.
 38. Павлова, В. Микроцистин –LR, бисфенол А, PFAS – съвременни замърсители на питейни води. Сборник доклади от научна конференция „Актуални проблеми на сигурността 2020“, 63-74, НВУ гр. В. Търново, 22-23.10.2020, ISSN/ISBN 2367-7465 (печат) / 2367-7473 (диск).
 39. Петрова С., В. Христова-Багдасарян, Анализ на напитки за съдържание на синтетични подсладители, сп. Хранително-вкусова промишленост, 6, 2020, 31-35. ISSN 1311-0179
 40. Петрова С., В. Христова-Багдасарян, Оценка на качеството на безалкохолни напитки в метални опаковки по отношение миграция на бисфенол А, Българско списание за обществено здраве, 12(4), 2020, 29-42 ISSN 1313-860X.

41. Петрова С., В. Христова-Багдасарян, Проблеми с безопасността на детски меламинови изделия за хранене, Българско списание за обществено здраве, 12(3), 2020, 40-50. ISSN 1313-860X.
42. Петрова, Ст., Рангелова, Л., Дулева, В., Байкова, Д., Куртишева, М. Сборник рецепти и ръководство за здравословно хранене на деца от 3-до 7-годишна възраст. София, 2020, 407 с.
43. Райчева, Цв., Г. Джупанов, К. Стойчев, И. Добринов, Кр. Йонева „Терапевтични подходи и алгоритъм за лечение на пациенти с коморбидност“, 2020 Издание на НЦОЗА, ISBN: 978-954-8404-55-6
44. Рангелова, Л., Дулева, В., Петрова, С. Основи на настоящите препоръки за хранене на кърмачетата. // Българско списание за обществено здраве. 2020, том 12, кн. 1, с. 29-34.
45. Рангелова, Л., Парцова, А. Хранителен профил на промишлено произведени храни за кърмачета и малки деца, предлагани в България. // Българско списание за обществено здраве. 2020, том 12, кн. 4, с. 22-29.
46. Сиджимов М., В. Георгиева, В. Методиев, Г. Паунова, Д. Станкова, М. Цонева. Хигиенна оценка на пясък от регламентирани плажове на Българското черноморие. Здравна политика и мениджмънт. 2020, 20(1), 35 - 42. ISSN 1313-4981
47. Сиджимов, М., Георгиева, В., Методиев, В., Паунова, Г., Станкова, Д., Цонева, М. Хигиенна оценка на пясък от регламентирани плажове на българското Черноморие. // Здравна политика и мениджмънт. 2020, том 20, кн. 1, с. 35-42.
48. Станчев, В., Вангелова, К., Мускулно-скелетни увреждания при медицински сестри в спешни и интензивни отделения в болници. // Българско списание за обществено здраве. 2020; том 12, кн. 4, с. 52-61.
49. Станчев, В., Организация на труда при дистанционна работа - проблеми и решения. // Здраве и безопасност при работа. 2020, т. 6, с. 43-50
50. Тачев А., В. Багдасарян, С. Петрова Хигиенни проблеми при употребата на дезинфекционни продукти за ръце Информационен бюлетин „Българска асоциация Парфюмерия, козметика и етерични масла“, 84, 2020, 47-52. ISSN 2367-7996.
51. Теолова, Е. Малък наръчник за планиране на комуникационни кампании – Как да използваме комуникацията, за да работят програмите за промоция на здравето и превенция на болестите. С., 2020.
52. Теолова, Е. Ръководство за добра практика при работа с информация за промоция на здравето и превенция на болестите. С., 2020.
53. Тонева, Алб., Панчева, Р., Николова, С., Рангелова, Л., Морфова, А. Хранителен статус на деца с нарушения в психическото развитие. // Доклади от Четвърта мултифасетна конференция за детско развитие на тема: "Хранене и детско развитие“, Пловдив, 5-06.04.2019 (ред.) Иван Иванов и Владимир Пилософ Издателство „Медицински университет“, Пловдив; 2020: 91-103.
54. Хинков, Хр., З. Зарков, Вл. Наков, Р. Диногова, М. Околийски, Ст. Николова, М. Люцканова, Ал. Кьосев Психично-здравни аспекти на епидемията от COVID-19 в България Критика и хуманизъм, кн. 53, бр. 2/2020, 87-111
55. Христова-Багдасарян В., С. Петрова, Боите за великденските яйца – за и против! Хранително–вкусова промишленост, 2, 2020, 18-22. ISSN 1311-0179.
56. Христова-Багдасарян В., С. Петрова, Устойчивост върху повърхности и потенциал за пренос на SARP CoV-2 чрез опаковки. Сборник „Опаковки – тенденция в развитието и приложението“, 39-39, ISSN 2003-4743

57. Христова-Багдасарян, В., Ж. Тишкова Препоръки относно безопасността на храни и опаковки по отношение на COVID-19 Хранително –вкусова промишленост, 3/4, 2020, 28-33. ISSN 1311-0179.
58. Цекова, Ир. Влияние на дългите работни часове върху здравето на работещите. Литературен обзор. // Здраве и безопасност при работа, 2020, т. 6, с. 21-29.
59. Янева, И., Т. Каранешева. Законодателството и лечителите в България, Социална медицина, 1, 2019, 39-42., ISSN 1310-1757
60. Владимирова, М., А. Марчева. Последствия епидемии COVID - 19 и нова социално-економическа система. 2 международна научно - практическа конференция „Современная архитектура мировой экономика, Ростовски Государственный Экономически Университет, Министерства наук Российской федерации, декември 2020 г. под печат
61. Янева-Балабанска Ил. Covid-19 в Болгарии: мифы и реальность о жизни в условиях пандемии, медицинская антропология и биоэтика, 13 стр. http://www.medanthro.ru/?page_id=4612
62. Anina Chileva and YPEER PETRI-Sofia team, Dr. Sara Habibi, Dr. George Kut, Youth Peer Education For Peacebuilding and Conflict Transformation, A Manual For Trainers In The Western Balkans, 2020 UNFPA Albania and RYCO.
63. Antonova O., Bl. Rukova, B. Mladenov, S. Rangelov, Z. Hammoudeh, D. Nesheva, Rada Staneva, V. Spasova, E. Grigorov, Ch. Slavov, S. Hadjidekova, D. Toncheva. Expression profiling of muscle-invasive and non-invasive bladder tumors for biomarkers identification related to drug resistance, sensitivity and tumor progression, Biotechnology & Biotechnological Equipment (ISSN 1310-2818), 2020, Vol. 34, No. 1, p. 506-514. DOI: 10.1080/13102818.2020.1778528
64. Antonova O., H. Kathom, E. Grigorov, R. Staneva, S.a Hadjidekova, Dr. Toncheva, D. Avdjieva-Tzavella. Benefits and challenges in conducting long-term growth hormone therapy in patients with Pradder-Willy syndrome. GENETIKA (ISSN 0534-0012), 2020, Vol. 52, No. 1, p. 149-160. DOI: 10.2298/GENSR2001149A
65. Baloch R. M. et al, on behalf of the SINPHONIE Study group, incl. Sidjimov, M. Indoor air pollution, physical and comfort parameters related to schoolchildren's health: Data from the European SINPHONIE study. // Science of the Total Environment. 2020, V 739, 139870, pp. 1-12,
66. Beezhold J., Dr. Stoyanov, Vl. Nakov, H. Killaspy, W. Gaebel, Z. Zarkov, Hr. Hinkov, S. Galderisi. Transitions in Mental Health Care: The European Psychiatric Association Contribution to Reform in Bulgaria European Psychiatry 2020 May 5; 1-13
67. Bogdanova L., E. Grigorov. Study on the association between certain demographic indexes and the number of clinical trials in European economic area. Journal of IMAB – Annual Proceeding (Scientific Papers) (ISSN 1312-773X), ще бъде включен под №145 за обработка и публикуване във втора книжка /април-юни/ за 2021 г.
68. de Vries, YA, Al-Hamzawi A, Alonso J, Andrade LH, Benjet C, Bruffaerts R, Bunting B, de Girolamo G, Florescu S, Gureje O, Haro JM, Karam A, Karam EG, Kawakami N, Kovess-Masfety V, Lee S, Mneimneh Z, Navarro-Mateu F, Ojagbemi A, Posada-Villa J, Scott K, Stagnaro JC, Torres Y, Xavier M, Zarkov ZN, Kessler RC, de Jonge P. Transdiagnostic development of internalizing psychopathology throughout the life course up to age 45: a World Mental Health Surveys report. WHO World Mental Health Survey collaborators. Psychol Med. 2020 Nov 10:1-10
69. Farrington J., A. Koylyu, L. Marti, F. Romana Pezzella, R. Camacho, J. Tello, P. Dimitrov, N. Danova, M. Strandzheva, G. Tsoleva. Better noncommunicable disease

outcomes: challenges and opportunities for health systems. Bulgaria country assessment. 65 pp. World Health Organization 2020 https://www.euro.who.int/en/countries/bulgaria/news2/news/2020/7/new-assessment-shows-bulgarias-commitment-towards-tackling-noncommunicable-diseases/_recache.

70. Gaebel, W, A. Kerst, J. Stricker, F. Onus, D. Chisholm, Hr. Hinkov, C. Höschl, G. Kapocs, T. Kurimay, D. Lecic Tosevski, M. Milosavljevic, V. Nakov, P. Winkler, J. Zielasek, I. Lehmann. Proceedings of the International Workshop ‘Integration of International Expertise in the Development of a Mental Health Surveillance System in Germany (Berlin, Germany. 28-29 November 2019). S5 Mental Healthcare Surveillance in the Danube Region BMC Proceedings 2020; 14 (Suppl 4): 4.
71. Gaebel, W., I. Lehmann, D. Chisholm, H. Hinkov, C. Höschl, G. Kapocs, T. Kurimay, D. Tosevski, M. Milosavljevic, V. Nakov, P. Winkler & J. Zielasek. Quality indicators for mental healthcare in the Danube region: results from a pilot feasibility study, European Archives of Psychiatry and Clinical Neuroscience (2020).
72. Grigorov Ml., Ag. Belur, D. Mostacero, E. Grigorov, S. Chaudhary, Sh. Ghafghazi. The BRASH syndrome, a synergistic arrhythmia phenomenon. Baylor University Medical Center Proceedings (ISSN 0899-8280), 2020, (33), No.4, c.668-670
73. Grigorov Vl., Ml. Grigorov, E. Grigorov, Hr. Nocheva, Butane induced acute global myocardial ischemia without coronary artery pathology. Oxford Medical Case Reports (ISSN 2053-8855), 2020, Vol. 2020, No. 12, p. 460-464.
74. Hristina, N., Z. Sabit, E. Grigorov. The endogenous cannabinoid and the nitricoxidergic systems differently influence heat and cold stress-induced analgesia. Acta Medica Bulgarica (ISSN 0324-1750), 2021 (48), No. 1. <https://randii.nacid.bg/register/search>
75. Ilieva, V., M. Kondeva-Burdina, Tz. Georgieva. In vitro analysis of the activity of human monoamine oxidase type B (hMAOB), treated with the cyanotoxin anatoxin-a: supposed factor of neurodegenerative diseases, Pharmacia, 67(2), 2020, 111-114.
76. Israel M., P.Ivanova, Ts. Shalamanova, M. Ivanova, V. Zaryabova. Exposure and risk assessment connected to the health and safety of workers in the production of electricity, Proceedings of International Conference on radiation applications RAP2020/Virtual Online Conference, July 6-10 2020, DOI: 10.37392/RapProc.2020.12, 51-54.
77. Ivanova M., M. Israel, M. Stoinovska. Measurement, exposure and risk assessment of sources of optical radiation in working environment, Proceedings of International Conference on radiation applications RAP2020/Virtual Online Conference, July 6-10 2020, DOI: 10.37392/RapProc.2020.13, 55-58
78. Ivanova M., M. Israel, V. Zaryabova. Human health protection on using optical radiation sources for therapeutic and cosmetic purposes, XIII National Medical Physics and Engineering conference NMPEC-2020 with international participation, Folia Medica, Vol. 62, Suppl. 2/2020, p.26, ISSN 1314-2143 (online)
79. Kostadinova Kr., D. Velikova, Hr. Petrov. Challenges to shool health care in COVID-19 situation. Journal of Biomedical and Clinical Research, V.13, Number1,Supplement 1, 2020 MU Pleven, p.41.
80. Kostadinova Kr., E. Bacheva. Digital Technologies in support of parental care for children in early childhood by specialists from outpatient medical care, Challenges to shool health care in COVID-19 situation. Journal of Biomedical and Clinical Research, V.13, Number1,Supplement 1, 2020 MU Pleven, p.48.
81. Lebanova, H., S. Balkanski, E. Grigorov, I. Getov. Archives of Pharmacy Practice Приета за публикуване

82. Meredith, G., A. Kazdin, W. Chiu, N. Sampson, S. Aguilar-Gaxiola, A. Al-Hamzawi, J. Alonso, Y. Altwaijri, L. Andrade, Gr. Cardoso, A. Cía, S. Florescu, O. Gureje, C.i Hu, E. Karam, G. Karam, Z. Mneimneh, F. Navarro-Mateu, B. Oladeji, S O'Neill, K Scott, T. Slade, Yo. Torres, D. Vigo, B. Wojtyniak, Z. Zarkov, Y.l Ziv, R. Kessler. Findings From World Mental Health Surveys of the Perceived Helpfulness of Treatment for Patients With Major Depressive Disorder JAMA Psychiatry. Published online May 20, 2020
83. Petrova S., V. Christova-Bagdassarian Analytical difficulties for determination of acesulfame K in chocolate products, PHARMACIA, 67 (2), 2020, 105-110. DOI 10.3897/pharmacia.67.e55257.
84. Rangelova, L., Duleva, V., Petrova, S. Legislative measures to improve the nutrition of children from kindergartens in Bulgaria. // Journal of Hygienic Engineering and Design, 2020. (под печат)
85. Roller-Wirnsberger R., Dimitrov P, et al. European Collaborative and Interprofessional Capability Framework for Prevention and Management of Frailty-a consensus process supported by the Joint Action for Frailty Prevention (ADVANTAGE) and the European Geriatric Medicine Society (EuGMS).Aging Clinical and Experimental Research 2020 Apr;32(4):561-570. doi: 10.1007/s40520-019-01455-5. Epub 2020 Jan 22.
86. Scott, KM, de Vries YA, Aguilar-Gaxiola S, Al-Hamzawi A, Alonso J, Bromet EJ, Bunting B, Caldas-de-Almeida JM, Cía A, Florescu S, Gureje O, Hu CY, Karam EG, Karam A, Kawakami N, Kessler RC, Lee S, McGrath J, Oladeji B, Posada-Villa J, Stein DJ, Zarkov Z, de Jonge P. Intermittent explosive disorder subtypes in the general population: association with comorbidity, impairment and suicidality. World Mental Health Surveys collaborators. Epidemiol Psychiatr Sci. 2020 Jun 23;29:e138
87. Shields-Zeeman, L., I. Petrea, F. Smit, B. Walters, J. Dedovic, M. Kuzman, Vl. Nakov, R. Nica, A. Novotni, C. Roth, Al. Tomcuk, Ben F. M. Wijnen and M. Wensing. Towards community-based and recovery-oriented care for severe mental disorders in Southern and Eastern Europe: aims and design of a multi-country implementation and evaluation study (RECOVER-E) International Journal of Mental Health Systems 2020 April 22 e-Collection 2020
88. Strandzheva, M. & P. Dimitrov (2020). Using mHealth to empower patients to take control of their diabetes. Ageing, Behaviour & Addiction (15). Eurohealthnet Magazine.
89. Tsenov Sv., E. Grigorov, Tsv. Stefanova. Unmet medical needs in high-risk cardiovascular patients with familial hypercholesterolemia. Journal of IMAB – Annual Proceeding (Scientific Papers) (ISSN 1312-773X), ще бъде включен под №145 за обработка и публикуване във втора книжка /април-юни/ за 2021 г. (EMBASE, Google Scholar, Clarivate, Hinari, SCOPUS) <https://randii.nacid.bg/register/search>
90. Unnikrishnan V. et al. M. Strandzheva (2020) Predicting the Health Condition of mHealth App Users with Large Differences in the Number of Recorded Observations – Where to Learn from?. In: Appice A., Tsoumakas G., Manolopoulos Y., Matwin S. (eds) Discovery Science. DS 2020. Lecture Notes in Computer Science, vol 12323. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-61527-7_43.
91. Vangelova, K., Dimitrova, I., Cekova, I., Stoyanova, R. The effect of work-related risk factors on health symptoms of hospital nurses. // Acta Medica Bulgarica, 2020; 58 (3): (под печат)
92. Varleva, T., Hr. Taskov, Tsv. Raycheva, E. Naseva, P. Tsintsarski, N. Yancheva, V. Georgieva, L. Grobicki, J. Skordis-Worrall, F. Zhao and N. Cheikh. Transitioning to

- Domestic Financing of HIV Programs amid High Costs, 9. Tackling the World's Fastest-Growing HIV Epidemic, 2020 International Bank for Reconstruction and Development / The World Bank DOI: 10.1596/978-1-4648-1523-2
93. Vladimirova, M. Challenges if health resources in the next decade in Bulgaria, poster презентация, 16 World Congress in Public Health, Roma, 12-16.10.2020
 94. Whiting, S, Buoncristiano, etc., Duleva, V. etc. Physical activity, screen time, and sleep duration of children aged 6-9 years in 25 countries: An analysis within the WHO European childhood obesity surveillance initiative (COSI) 2015-2017 // Obesity Facts, 2020 DOI: 10.1159/000511263
 95. Williams, J., Buoncristiano, M., etc., Duleva, V. etc. A Snapshot of European Children's Eating Habits: Results from the Fourth Round of the WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI). // Nutrients, 2020, vol. 12 (8), p. 2481. <https://doi.org/10.3390/nu12082481>
 96. Zaryabova V., Ts. Shalamanova, Hr. Petkova, M. Israel - Control Policy of RF electromagnetic field in Bulgaria. Practical approach, European Journal of Public Health, Volume 30, Issue Supplement 5, September 2020, <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckaa166.1306>
 97. Zaryabova V., Ts. Shalamanova, Hr. Petkova, M. Israel. Public concern of electromagnetic exposure in Bulgaria - a case study, Proceedings of International Conference on radiation applications RAP2020/Virtual Online Conference, July 6-10 2020, DOI: 10.37392/RapProc.2020.14, 59-63
 98. Zaryabova V., Ts. Shalamanova, M. Israel. 5G technology. Public concern and probable health consequences, XIII National Medical Physics and Engineering conference NMPEC-2020 with international participation, Folia Medica, Vol. 62, Suppl. 2/2020, p.27, ISSN 1314-2143 (online)

Приложение № 3

Участия в научни форуми, научни конференции, кръгли маси, семинари

1. 15-а конференция по е-Здравеопазване "Дигитализацията в здравния сектор - характеристики и перспективи за развитие" 25 март 2020 г., София Хотел Балкан (гл.ас. д-р М. Сиджимов)
2. Best-ReMaP JA - WP7 technical meeting. (чрез дистанционна платформа, 17 декември 2020, проф. д-р В. Дулева)
3. Best-ReMaP JA Kick-off meeting. (чрез дистанционна платформа, 29 и 30 октомври 2020, проф. д-р В. Дулева, д-р Е. Чикова-Ишченер)
4. Best-ReMaP JA WP5 meeting – Nutritional information. (чрез дистанционна платформа, 20 ноември 2020, проф. д-р В. Дулева)
5. COSI Seminar: The WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI) - Second Seminar Meeting. (чрез дистанционна платформа, 7 юли 2020, проф. д-р В. Дулева, д-р Е. Чикова-Ишченер);
6. COSI Seminar: The WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI) COVID-19 Working Group - Sharing of country experiences related to COVID-19 disruptions and the effects on child health. (чрез дистанционна платформа, 3 декември 2020, проф. д-р В. Дулева, д-р Е. Чикова-Ишченер);
7. COSI Seminar: The WHO European Childhood Obesity Surveillance Initiative (COSI) General meeting. End-of-year updates. (чрез дистанционна платформа, 10 декември 2020, проф. д-р В. Дулева, д-р Е. Чикова-Ишченер).
8. Duleva, V., Chikova-Iscener, E., Rangelova, L., Dimitrov, P. Improvement of the school environment for Bulgarian first graders within the period of 2008-2016. 16 th World Congress on Public Health, Rome, Italy, 12– 16 October 2020
9. ECOG & WHO Webinar: Reducing childhood obesity in Europe - COSI contribution for policies and practices. (чрез дистанционна платформа, 20 октомври 2020, проф. д-р В. Дулева, д-р Е. Чикова-Ишченер);
10. EHMA webinar, "European Hospitals & COVID-19: reacting and adapting" 21 May 2020 (гл.ас. д-р М. Сиджимов)
11. EVENTBRITE Webinair Conference „COVID-19: From viral to containment“ 13 May 2020 (гл.ас. д-р М. Сиджимов)
12. JUNIPER Conference “Exchanges on China's COVID-19 Experiences with Leading Experts” 19 March 2019, Webinair. (гл.ас. д-р М. Сиджимов)
13. Pancheva, R., Toneva, A., S., Rangelova, L., Morfova, A. Assessment of nutritional status of children with neurological impairment. International Conference on Nutrition and growth, Virtual conference, 27-29.08.2020
14. Partzova, A., Rangelova, L. Nutrition and health claims of commercially produced infants and young children foods in Bulgaria. 16 th World Congress on Public Health, Rome, Italy, 12– 16 October 2020
15. Rangelova, L., Duleva, V., Petrova, S. Legislative measures to improve the nutrition of children from kindergartens in Bulgaria. NUTRICON Congress 2020, Ohrid, Macedonia, 2-4 September, Book of abstract: 171
16. Vangelova, K. Challenges and opportunities for workers’ health in the context of COVID19 16th Meeting of the SEE Network on Workers’ Health “The value of occupational health networking in SEE region during COVID-19 pandemic”, 14.12.2020, zoom

17. Vangelova, K. Occupational health indicators from public health perspective: Example from Bulgaria. OSH Policy Indicators Expert Workshop, InGRID, online from CIOB-PIB, Warsaw, Poland, 16.10.2020.
18. Webinair - „Телемедицина – от овладяване на кризата към ефективно здравеопазване“, 12 май 2020г., (гл.ас. д-р М.Сиджимов, гл.експ. инж. Р.Стойнева)
19. Webinair - 2020 Virtual ASPHER Deans' & Directors' Retreat, 2 June 2020 (гл. ас. д-р М. Сиджимов)
20. Webinar: „13-та Научна конференция "Наука в условията на Covid-19", 22.10.2020г., (гл.експ. инж. Р. Стойнева)
21. Webinar: „The importance of research infrastructures“, 06.10.2020г. (гл.експ. инж. Р.Стойнева)
22. Webinar: „Обратно на училище с етерични масла“, 09.09.2020г. (гл.експ. инж. Р.Стойнева)
23. Webinar: Civil Society Organisations & Emergency Food Aid: Lessons for an ongoing crisis? (23 юни 2020, доц. д-р Т.Врабчева);
24. Webinar: How does Covid-19 affect Food Supply Chains – now and in future? (25 юни 2020, доц. д-р Т.Врабчева);
25. Webinar: The European Nutrition for Health Alliance. The state of Nutrition (al care) policy. (1 октомври 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
26. Webinar: WHO European Office for Prevention and Control of Noncommunicable Diseases (NCD Office). Gender and noncommunicable diseases in Europe: analysis of STEPS data. What are the linkages between Gender and Noncommunicable diseases in Europe? (9 декември 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
27. Webinar: WHO/Europe NCD Office Seminar Series for Early Career Researchers: Health literacy. (23 юли 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
28. Webinar: WHO/Europe NCD Office Seminar Series for Early Career Researchers: Behavioural Insights. (1 октомври 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
29. Webinar: WHO/Europe NCD Office Seminar Series for Early Career Researchers: Vegetarian, vegan diets and their impact on health. (29 октомври 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
30. Webinar: WHO/Europe NCD Office Seminar Series for Early Career Researchers: Nutritional quality of plant-based diets including vegetarianism. (18 ноември 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
31. Webinar: WHO/Europe NCD Office Seminar Series for Early Career Researchers: The economic burden of physical inactivity and its impact on NCDs. (10 декември 2020, д-р Е. Чикова-Ишченер);
32. WHO Webinar "Environmental health inequalities: evidence for action", Monday, October 19, 2020. (гл. ас. д-р М. Сиджимов, гл. експ. В. Леонкева, гл.експ. инж. Р.Стойнева)
33. WHO Webinar "Surveillance of COVID-19 virus in wastewater: Where we stand.", Thursday, October 15,2020. (гл. ас. д-р М. Сиджимов, гл. експ. В. Леонкева, гл.експ. инж. Р.Стойнева)
34. XI. Зелен форум „Европа, България и преходът към отговорен растеж“, 24 септември, София (гл. ас. д-р М. Сиджимов)
35. Вангелова, К. Проект на ЕАБЗР: Биологичните агенти и превенцията на свързаните с работата заболявания 2016-2018. Предизвикателства при опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19. Дистанционен семинар „Здравословни работни места: Опазване здравето на работещите в условията на пандемия от COVID-19“ 05.11.2020 г., София

36. Вrabчeвa Т., Климaтичнитe прoмeни и рaзпрoстрaнeниeтo нa микoтoксинитe - прeзeнтaция в кoнфeрeнция нa Сoфийскиa фoрyм зa сигyрнoст „Климaтичнитe прoмeни и сигyрнoстa“ (19-20 oктoмври 2020)
37. Гeoргийeвa, Цв., Пaнeв, Т. Дoклaд зa прeдстaвянe нa Нaциoнaлнa нaучнa прoгрaмa зa Oкoлнa срeдa нa Сeминaр „Гoдишнo прeдстaвянe нa дoклaд нa сп. Лaнсeт oтнoснo климaтичнитe измeнeния“, 16.12.2020, НЦOЗA ,CЗO, Чeрвeн кръст – oнлaйн (дoклaд)
38. Димитрoвa-Тoнeвa Ир. Прeoцeнкa и кoнтрoл нa рискa във връзкa с пaндeмиятa oт COVID-19. Дистaнциoнeн сeминaр „Здpaвoслoвни рaбoтни мeстa: Oпaзвaнe здpaвeтo нa рaбoтeщитe в улoвиeтa нa пaндeмия oт COVID-19“ 05.11.2020 г., Сoфия
39. Дистaнциoнeн сeминaр „Здpaвoслoвни рaбoтни мeстa: oпaзвaнe здpaвeтo нa рaбoтeщитe в улoвиeтa нa пaндeмия oт COVID-19“, oргaнизирaн oт НЦOЗA, Кoлaбoрирaщ цeнтърнa CЗO пo здpaвe при рaбoтa, съвмeстнo с МТCП, 05.11.2020г. (гл.eксп. инж. P.Стoйнeвa)
40. Дулeвa В. Хрaнитeлнaтa пoлитикa в Бългaрия – вaжeн eлeмeнт нa oбщeствeнoтo здpaвe. Юбилeйнa нaучнa кoнфeрeнция с мeждyнaрoднo yчaстияe „Нoви пoдxoди в oбщeствeнoтo здpaвe и здpaвнaтa пoлитикa“ Плeвeн, 26-28 нoeмври 2020 г.
41. Кузoвa, E., Димбaрeвa, Д., Дулeвa, В., Гeрoгийeвa, Цв. SNP frequency rs174547 localized in the FADS1 gene, in the Bulgarian population (Пoстeр), 16-ти свeтoвeн кoнгрeс пo oбщeствeнo здpaвe, Рим , Итaлия – oнлaйн.
42. Нaучнa дискyсия "Съглaсyвaнoст мeждy пoлитикитe зa чистoтa нa въздyхa и дpyги свързaни oблaсти". Oргaнизaтoр: Стoличнa oбщинa, 12.11.2020г. (гл. aс. д-р М. Сиджимoв)
43. Нaучнa кoнфeрeнция „Прoгрaми зa прeминaвaнe към eнeргийнo eфeктивнo oтoплeниe кaтo мяркa зa чист въздyх“, 10.03.2020 г., гр. Сoфия, Дoм нa Eврoпa. (гл. aс. д-р М. Сиджимoв)
44. Никoлoвa, М., Йoрдaнoвa, С., Aлeкcoв, E., Цoлoвa, С. Дeзинфeкция нa кyвъзoи и кoнтрoл- aнкeтнo прoучвaнe, 2019 г. XVIII Нaциoнaлeн кoнгрeс пo клиничнa микрoбиoлoгия и инфeкции нa Бългaрскaтa aсoциaция нa микрoбиoлoзитe, Сoфия, 30.09-02.10.2020 г.
45. Oнлaйн кoнфeрeнция - 1st International conference on ENVIRONMENTAL protection and disaster RISKS (ON-LINE PARTICIPATION) 29 - 30 September 2020 (дoц. Т. Пaнeв)
46. Рaнгeлoвa Л., A. Пaрцoвa. Прoмишлeнo прoизвeдeни хрaни зa кърмaчeтa и мaлки дeцa в Бългaрия. Юбилeйнa нaучнa кoнфeрeнция с мeждyнaрoднo yчaстияe „Нoви пoдxoди в oбщeствeнoтo здpaвe и здpaвнaтa пoлитикa“ Плeвeн, 26-28 нoeмври 2020 г.
47. Сeдми нaциoнaлeн фaрмa фoрyм - Бъдeщeтo нa здpaвнaтa систeмa – Хoризoнт 2030, 20 фeвpyaри 2020, Сoфия Хoтeл Бaлкaн. (гл. aс. д-р М. Сиджимoв)
48. Стaнчeв В. Oргaнизaция нa тpyдa при дистaнциoннa рaбoтa – прoблeми и рeшeния. Дистaнциoнeн сeминaр „Здpaвoслoвни рaбoтни мeстa: Oпaзвaнe здpaвeтo нa рaбoтeщитe в улoвиeтa нa пaндeмия oт COVID-19“ 05.11.2020 г., Сoфия
49. Уeбинaр: Oсигyрявaнe нa бeзoпaснoст и здpaвe при прoизвoдствo, тpaнспoрт и прoдaжбa нa хрaнитeлни прoдyкти в улoвиeтa нa пaндeмия Covid-19, Инститyт пo бeзoпaснoст и здpaвe при рaбoтa, Вeликoбритaния 30.04.2020 г. (дoц. К. Вaнгeлoвa, гл. aс. д-р В. Стaнчeв, aс. д-р Ир. Тoнeвa).
50. Уeбинaр: Рискoви фaктoри, пpeдизвикaтeлствa и пpaктичeски мeрки зa зaщитa нa здpaвнитe рaбoтници oт зapaзявaнe с Covid-19”, Инститyт пo бeзoпaснoст и

- здраве при работа, Великобритания 16.04.2020 г. (доц.К.Вангелова, гл.ас.д-р В.Станчев, ас. д-р Ир. Тонева).
51. Уебинар: Роля на специалистите по безопасност и здраве при работа при завръщане на работа по време на пандемия Covid-19, Институт по безопасност и здраве при работа, Великобритания 23.04.2020 г. (доц.К.Вангелова, гл.ас.д-р В.Станчев, ас. д-р Ир. Тонева).
 52. Участие в 18 бр. уебинари, организирани от СЗО (доц.К.Вангелова, гл.ас.д-р В.Станчев, ас. д-р Ир. Тонева).
 53. Форум „Дигитална трансформация на здравеопазването“, организатор: Български клъстер за дигитални решения и иновации в здравеопазването, 11.12.2020г., София. (гл. ас. д-р М. Сиджимов)
 54. Israel M., P.Ivanova, Ts. Shalamanova, M. Ivanova, V. Zaryabova: Exposure and risk assessment connected to the health and safety of workers in the production of electricity. International Conference on radiation applications, Greece, June 2020, virtual meeting. (постер RAP20-244)
 55. Israel M. Non ionizing radiation in medical practice. XIII-та Конференция по медицинска физика и биомедицинско инженерство с международно участие в Пловдив, ноември 2020(пленарен доклад)
 56. Ivanova M., M. Israel, M. Stoinovska: Measurement, exposure and risk assessment of sources of optical radiation in working environment . International Conference on radiation applications, Greece, June 2020, virtual meeting. (постер RAP20-245)
 57. Ivanova M., M. Israel, V. Zaryabova. Human health protection on using optical radiation sources for therapeutic and cosmetic purposes . XIII-та Конференция по медицинска физика и биомедицинско инженерство с международно участие в Пловдив, ноември 2020 (постер)
 58. Zaryabova V., Ts. Shalamanova, M. Israel. 5G technology. Public concern and probable health consequences. XIII-та Конференция по медицинска физика и биомедицинско инженерство с международно участие в Пловдив, ноември 2020 (постер).
 59. Zaryabova V., Ts. Shalamanova, Hr.Petkova, M.Israel. Public concern of electromagnetic exposure in Bulgaria - a case study. International Conference on radiation applications, Greece, June 2020, virtual meeting. (постер RAP20-246)
 60. Zaryabova V., Ts. Shalamanova, H. Petkova, M. Israel: Policy for control of radiofrequency electromagnetic fields exposure to general population in Bulgaria. Practical approach. 16th World congress on public health, online congress on theme Public Health for the Future of Humanity: Analysis, Advocacy, and Action, 12 – 16 October 2020 (постер)
 61. Арсова Ст., Е. Кузова, Цв. Георгиева. Алергени - нови молекулярно генетични методи за откриване, Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, 26-28 ноември 2020 г., МУ – Плевен, Факултет „Обществено Здраве“ – онлайн (доклад).
 62. Георгиева Цв., Т. Панев. Представяне на Национална научна Програма за Околна среда, Семинар „Годишно представяне на доклада относно климатичните изменения на сп. Лансет“ , 16.12.2020 , НЦОЗА ,СЗО, Червен кръст – онлайн (доклад).
 63. Георгиева Цв. Changes in the legislation on genetically modified organisms in order to speed up the registration of new vaccines against COVID-19 (REGULATION (EC) 2020/1043) , 13-та научна конференция „Наука в условията на COVID-19“ на Българския контактен център на EFSA към Центъра за оценка на риска по хранителната верига, 22-ри октомври 2020

64. Георгиева Цв., Scientific Liaison Coalition - Virtual Roundtable: Recent Experiences Planning Virtual Scientific Meetings, USA, 2 декември 2020
65. Георгиева Цв., Е. Кузова, Ст. Арсова, Р. Василева - Training workshop for NRLs on the new Guidance Document on Measurement Uncertainty for GMO Testing Laboratories, Съвместен изследователски център Гил , Белгия 12 и 19 ноември 2020
66. Зарябова, В., Шаламанова, Цв. Израел, М., Хр. Петкова, "5G - истини и митове". "Седмица на общественото здраве", Европейската асоциация по общественото здраве (EURHA), (11-15.05.2020 г) - участие.
67. Зарябова В., Цв. Шаламанова, М. Израел: Технология 5G. Социално напрежение и очаквани здравни неблагоприятия. Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, посветена на 15-годишнината от създаването на Факултет ”Обществено здраве” при МУ-Плевен, Ноември 2020г. гр. Плевен, виртуална конференция (постер).
68. Иванова М., М. Израел, В. Зарябова: Опазване на здравето на населението при използване на източници на оптично лъчение за терапевтични и козметични цели. Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, посветена на 15-годишнината от създаването на Факултет ”Обществено здраве” при МУ-Плевен, Ноември 2020г. гр. Плевен, виртуална конференция (постер).
69. Кузова Е., Д. Димбарева, В. Дулева, Цв. Герогиева, SNP Frequency RS174547 localized in the FADS1 gene, in the bulgarian population, 16 световен конгрес по общественото здраве, Рим, Италия – онлайн (постер).
70. Кузова Е. Dietary Biomarkers - where to next?, School of Agriculture & Food Science , Дъблин, Ирландия, 27 и 28 октомври 2020г. (онлайн)- участие.
71. Лаврова, С., В. Павлова, М. Митрева, Д. Петкова, В. Петкова. Адсорбция на противовъзпалителното лекарство Диклофенак от водна среда при облъчване с UV-светлина, XVII Научна постерна сесия за млади учени, докторанти и студенти, ХТМУ, 26.06.2020 (постер).
72. Митрева М., Он-лайн семинар на тема: Analysis of Pesticides and Mycotoxins in Edibles, LCGC Webcasts, (03.06.2020) – участие.
73. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: Streamline Routine Volatiles Analysis - Filling the Awkward Gap Between GC and LC, LCGC Webcasts , 08.06.2020) – участие.
74. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: Five Essentials for Surviving Your Next Laboratory Inspection: A Quality Control Example, LCGC Webcasts, 09.06.2020 – участие.
75. Митрева М. Live Virtual Symposium на тема: HPLC in practice: A Virtual Symposium, LCGC Webcasts, 23-24.06.2020 – участие.
76. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: 20 Steps to a Reliable Mobile Phase, LCGC Webcasts, 25.06.2020 – участие.
77. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: Analysis of Challenging Volatile Compounds – A Better Way, LCGC, 13.07.2020 – участие.
78. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: Advances in GC for Environmental & Food industry, Phenomenex, 01.10.2020 - участие.
79. Митрева М. В.Павлова. Он-лайн семинар на тема PFAS: Origins, Analytical Challenges & Overcoming Them, LCGC, 16.10.2020 – участие.
80. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: Gas Chromatography Theory and Applications: A Virtual Symposium, Agilent, 22.10.2020 – участие.

81. Митрева М. Он-лайн семинар на тема: Liquid Chromatography Theory and Applications: A Virtual Symposium, Agilent, 23.10.2020 - участие.
82. Павлова В. Second Annual Forum on Endocrine Disruptors), 17 - 18 декември 2020, Брюксел (virtual) – участие.
83. Петрова С., В. Христова- Багдасарян. Оценка на качеството на безалкохолни напитки в метални опаковки по отношение на миграция на бисфенол А. XII Конференция „Тенденции в опаковането на храни и напитки – технологии, материали, екологична нормативна уредба“, гр. София, 21.10.2020 г, (доклад)
84. Петрова С. ,В. Христова- Багдасарян. Оценка на качеството на различни видове материали за контакт с храни по отношение на специфичната миграция на Бисфенол А. Национална научно-практическа конференция с международно участие: “Актуални проблеми на хранително-вкусовата индустрия според най-съвременните изисквания на българската и европейската нормативна уредба“, гр. Пловдив, 21.02.2020 г. (доклад)
85. Христова-Багдасарян В., С. Петрова. Единадесета национална конференция с международно участие „Европейски и световни предизвикателства за българските производители на храни и напитки и актуални проблеми на законодателството в областта на храните“, 09.07.2020, Дом на Науката и техниката, гр. София, участие в дискуссионен форум.
86. Христова-Багдасарян В, . С. Петрова. Устойчивост върху повърхности и потенциал за пренос на SARS CoV-2 чрез опаковки. III Научно-техническа конференция „Опаковки – тенденция в развитието и приложението“, Дом на Науката и техниката, гр. Пловдив, 09.10. 2020 г., (доклад)
87. Христова-Багдасарян В., С. Петрова. Конференция „2nd Annual Forum on Endocrine Disruptors“, 17-18 dec. 2020, участие он-лайн.
88. Участие в регионален семинар на Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа на тема "European mHealth Hub Support – share experience with Western Balkan Economies on digital solutions developed by the Hub"- представяне на пилотното проучване към CHRODIS+, М. Странджева
89. Участие в регионален семинар на Здравната мрежа на страните от Югоизточна Европа на тема "European mHealth Hub Support – share experience with Western Balkan Economies on digital solutions developed by the Hub"- представяне на пилотното проучване към CHRODIS+, М. Странджева
90. Участие в тематичен уъркишоп по линия на сътрудничеството към 2-рата вълна на стандартното европейско проучване за алкохола - SEAS 2 - тема: „Регулации при традиционните медии – телевизия, печатни издания, спонсорство“, М. Странджева.
91. Участие в тематичен уъркишоп по линия на сътрудничеството към 2-рата вълна на стандартното европейско проучване за алкохола - тема: „Предупредителни съобщения и информация за потребителите с цел справяне с вредите“, М. Странджева.
92. Участие в двудневен семинар „Новите рискове от тютюнопушенето с оглед пандемията от SARS-CoV-2 и изискванията към консултантите за отказване, които те поставят“, проведен в периода 24-25 септември 2020 г. в аулата на НЦОЗА, Г. Цолова, Р. Чапарова, И. Камел, К. Евстатиева, Е. Теолова, А. Котева, Д. Божилова.
93. Участие в Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“ - „Укрепване капацитета на работещите в системата на здравеопазването“, Плевен, 26-28 ноември 2020 г. М. Владимирова, Н. Данова, Г. Цолова, П. Димитров (доклад).

94. Участие в Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“ - „Разпространение на тютюнопушенето сред ученици на възраст 10-19 години в Р България“, Плевен, 26-28 ноември 2020 г., Г. Цолова, Р. Чапарова, Н. Данова, К. Евстатиева (постер).
95. Участие в Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“ - постер „Здравно състояние на ученици на възраст 10-19 г. в Р България“, Плевен, 26-28 ноември 2020 г., Г. Цолова, И. Камел, М. Владимирова, К. Евстатиева (постер).
96. Участие в Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“, Плевен, 26-28.11.2020 г., Т. Каранешева, (презентация).
97. Участие в Европейската седмица на спорта, организирана от Министерството на младежта и спорта, Г. Цолова, М. Владимирова, И. Камел.
98. Участие в IV Национална конференция на БНДОЗ „Иновации в общественото здраве“, тема „Политики и подходи за адаптиране на работната среда за осигуряване на по-дълъг трудов живот и способност за работа на хора с хронични заболявания, София, 17-18 септември 2020г., Г. Цолова.
99. Участие в уебинар - тема „Препоръки и добри практики за междусекторно сътрудничество“, М. Странджева.
100. Участие в уебинар - тема „Изправени пред рака на панкреаса: политически мерки и стратегии на здравната система“, М. Странджева.
101. Участие в уебинар - презентация на тема „COVID-19 и неравенствата в Европа - 1“, М. Странджева.
102. Участие в уебинар - презентация в уебинар на тема „COVID-19 и неравенствата в Европа - 2“, М. Странджева.
103. Участие в експертна среща-дискусия „Виртуалният свят и влиянието му върху детското здраве: говорят специалистите“, организирана от НЦБИ и БПА с медийното партньорство на сп. ”Практическа педиатрия”, 13.02.2020, Кр. Костадинова.
104. Участие в работна среща-семинар по проект „Практиката и нормативната уредба за ранно детско развитие в РБългария в контекста на Препоръка на Съвета на ЕС за висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст“, организиран от Фондация „Институт за устойчиво развитие на правото” в партньорство с Фондация „За нашите деца”, 26.02.2020, Кр. Костадинова.
105. Участие в Европейска седмица на общественото здраве с изготвен и публикуван онлайн материал на ел. сайтове на НЦОЗА и ЕУРНА, изготвяне на текст за Фейсбук страницата на НЦОЗА и онлайн комуникация по публикувания материал на сайта на НЦОЗА, 11-14 май 2020г., Кр. Костадинова, Д. Великова.
106. Участие в онлайн дискусия „Ранно детско развитие на децата от ромски произход в България“, организирана от Институт Отворено общество, гр. София, ЦМЕДТ „Амалипе“ и Сдружение „Свят без граници“, 26 май 2020, Кр. Костадинова.
107. Участие в онлайн представяне и обсъждане на „Бележник 2020: Какъв е средният успех на държавата в грижата за децата?“, 17 юни 2020 г., Кр. Костадинова.
108. Участие в кръгла маса „Практика и нормативна уредба за ранно детско развитие в Република България в контекста на Препоръка на Съвета на ЕС за

- висококачествени системи за образование и грижи в ранна детска възраст“, организирана от фондация „Институт за устойчиво развитие на правото“ в партньорство с фондация „За нашите деца“, 24 юни 2020 Кр. Костадинова, М. Чавдарова.
109. Участие в работна среща-семинар за стратегическо планиране на представители на организациите от Партньорство за учене и действие, Долна баня, 23-25 юли 2020 г., С. Кандиларова.
 110. Участие в международен онлайн семинар, фокусиран върху резултатите от рандомизирани клинични проучвания на програмата NFP в резултат на реализирането ѝ в различни страни по света “Developing and Testing NFP: Challenges and Opportunity Improving Maternal and Child HealthL D.Ods, University of Colorado, 07.10.2020г., Кр. Костадинова.
 111. Участие в международен онлайн семинар - The Dutch NFP VoorZorg and Beyond Jamina Mejdoubi, Atria, Silvia van den Heijkant, Amsterdam UMC, Amsterdam Public Health Institute, Section “Youth and Health”, 27.10.2020г., Кр. Костадинова.
 112. Участие в Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравна политика“ – „Роля на патронажната грижа в политиките за подобряване на майчиното и детското здраве“, МУ Плевен, 26-28 ноември 2020г., Кр. Костадинова, И. Стойкова, И. Пулева.
 113. Участие в Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравна политика“ – „Предизвикателства пред училищното здравеопазване в ситуация на COVID 19“, МУ Плевен, 26-28 ноември 2020г., Кр. Костадинова, Д. Великова, Хр. Петров.
 114. Участие онлайн в международен уебинар, организиран от Руската академия на науките, Москва, тема „Десакрализация и трансформация традиционних культурных ценностей в современной Монголии“, 13.02.2020г., И. Янева.
 115. Участие онлайн в международен уебинар, организиран от Руската академия на науките, Москва, тема „Традиционная тибетско-монгольская медицина“, 23.02.2020г., И. Янева.
 116. Участие онлайн в международен уебинар, организиран от Руската академия на науките, Москва, тема „Медицинска антропология“, 05.03.2020г.И. Янева.
 117. Участие онлайн в международен уебинар, организиран от Руската академия на науките, Москва, въпроси, касаещи системите на здравеопазване по време на COVID-19, отношение лекари-пациенти, 04.06.2020г., И. Янева.
 118. Участие онлайн в международен уебинар, организиран от Руската академия на науките, Москва, тема: „Представления о реинкарнации в традиционной культуре обских угров“, 19.05.2020г., И. Янева.
 119. Участие он лайн в уебинар, организиран от Руската Академия на науките по медицинска антропология, 21 05.2020г., И. Янева
 120. Участие он лайн в международен уебинар на тема «COVID-19 в Республике Габон: специфика пандемии в стране и особенности борьбы с инфекцией», организиран от РАН, 22.05.2020г., И. Янева
 121. Участие он лайн в международен уебинар - въпроси, касаещи определени медицински услуги, оказвани по време на пандемия, 11.06.2020г., И. Янева
 122. Участие он лайн в международен уебинар - въпроси относно държавното регулиране на различни страни за ограничаване на разпространението на КОВИД 19, 25.06.2020г., И. Янева
 123. Участие он лайн на в международен уебинар, организиран от Руската академия на науките по отношение на въпроси, свързани с приемането на санитарно-

- эпидемиологични решения за предотвратяването на разпространение на инфекцията от коронавирус от органите по надзор, статут на лекарите, налагането на глоби и пр. 14.07.2020, И. Янева
124. Участие он лайн в международен уебинар - тема: «Шведский опыт преоделения коронавируса» 06.08.2020г., И. Янева
125. Участие он лайн в международен уебинар - тема: «Оккультная ботаника и медицина в рецептах долголетия конца XVIII - начала XX в. в России», 25.08.2020г., И. Янева
126. Участие он лайн в VIII международен интердисциплинарен научно-практически симпозиум «Медицинская антропология на пороге третьего десятилетия XXI века: Основные итоги, новые идеи и перспективы», г. Москва (ИЭА РАН) с доклад на тема „Пандемия COVID-19: Стратегия болгарских государственных власти (законодательные акты и практика применения)“, 15-17 октябрия 2020, И. Янева
127. Участие в IX международна конференция «Трансформация третьего сектора в цифровую эпоху». 21–22.10, организиран от Център исследований гражданского общества и некоммерческого сектора НИУ ВШЭ, Русия, 11.2020 г., И. Янева
128. Участие в международен уебинар, организиран от център по медицинска антропология, Руска академия на науките, на 31.10.2020 г, касаещ създаването на професионален стандарт за специалисти по медицинска антропология., И. Янева
129. Участие в Школа по медицинска антропология и биоетика, Москва, 16 и 17.11.2020, И. Янева
130. Участие в международен уебинар, организиран от център по медицинска антропология, Руска академия на науките, на тема: «Хосписнае движение в XX-XXI векове: Уход за умирающими как идеология », 11.2020, И. Янева
131. Участие в международен уебинар, организиран от Център по медицинска антропология, Руска академия на науките, на тема: «Символические и психосоциальные аспекты взаимодействия врач-пациент в фармакологическом лечении» 11.2020г, И. Янева
132. Участие онлайн в международен уебинар, организиран от исследовательска група по антропология на инвалидността и Центъра по медицинска антропология ИЭА РАН на тема «Вера и доверие: родители детей с инвалидностью в терапевтическом ландшафте Улан-Удэ», 06.12.2020г., И. Янева
133. 25-та годишна конференция на Европейска асоциация за икономика на околната среда и ресурсите 23 юни - 3 юли 2020, онлайн, З. Спасова
134. Работна среща по проект на Столична община „Изготвяне на План за устойчива енергия и климат“, 1 юли 2020 г., З. Спасова
135. Уебинар на RFF-CMCC-EIEE - Влиянието на ограничителните мерки относно епидемията от COVID-19 върху качеството на въздуха в Ломбардия, 30 юни 2020 г., З. Спасова
136. Уебинар THE C3S DEMO CASE SOIL EROSION: PROJECTING RAINFALL EROSION AND SOIL LOSS UNDER CLIMATE CHANGE THROUGH COPERNICUS DATA, 23 юни 2020, З. Спасова
137. Уъркшоп онлайн на Европейска асоциация за околна среда и ресурсна икономика „Икономически и здравни последици от замърсяването на въздуха и възможности за вземане на политически мерки“, 24 юни 2020, З. Спасова
138. Голям финал на европейското състезание за иновации в областта на климатичните промени „Power up grand final“, организиран от Европейски

- институт за иновации към Европейската комисия - 25 юни 2020, онлайн З. Спасова
139. Koopman Operators and Climate VARIABILITY, 16 юни 2020 З. Спасова
 140. RFF-СМСС-ЕІЕЕ Webinar - Technology Transfer and Innovation for Low-Carbon Development – 18 юни 2020 г., З. Спасова
 141. Европейски климатичен фестивал, Рига, Латвия, 16-18 юни 2020 г., З. Спасова
 142. Уебинар: MEETING WELL-BELOW 20C TARGET WOULD INCREASE ENERGY SECTOR JOBS Tuesday 9 June 2020, З. Спасова
 143. Уебинар: „RFF-СМСС-ЕІЕЕ Webinar - Technology Transfer and Innovation for Low-Carbon Development”, З. Спасова.
 144. Уебинар: Дим да го има! Защо се отлага правото ни на чист въздух, 26 май 2020 г., Грийнпий, З. Спасова
 145. Уебинар на СМСС - Participatory policy development processes and environmental sustainability - СМСС Series on Urban Adaptation Wednesday 3 June 2020, З. Спасова
 146. Уебинар: представяне на образователна онлайн платформа „Климатека”, 05 юни 2020 г., З. Спасова
 147. Уебинар: What the Climate Crisis Looks Like in a Covid-Altered World, Earth Journalism Network, 03 юни 2020 г., З. Спасова
 148. Уебинар Earth Day: Learn how to take climate action in your workplace! 05 юни 2020 г., З. Спасова.
 149. Уебинар Apr 28 – Jun 2, 2020 Webinar Series: The Health Emergency of Climate Change, The Medcial Society Consortium on Health and Climate Change, З. Спасова
 150. Уебинар на „За Земята“: „Чист въздух и здраве“, 12 май 2020 г., З. Спасова
 151. Уебинар на Грийнпийс: Завръщане в бъдещето – зелено възстановяване от кризата, 18 май 2020 г., З. Спасова
 152. Уебинар на фондация СМСС: „Exploring potential adaptation options for policy and decision-makers: The Climate-ADAPT Catalogue“, 18.05.2020, З. Спасова
 153. Уебинар на „За земята“: „Отопление и охлаждане – практически решения“, 19.05.2020 г., З. Спасова
 154. Уебинар “София – за въздуха и хората“, организатор НБУ, участници Столична община, р-н Овча купел, Сдружение „Въздух за здраве“ и WWF Bulgaria, З. Спасова
 155. Уебинар на тема „Повишаване информираността за климатичните промени“, 20.02.2020 г., З. Спасова
 156. Участие онлайн в Sisc eighth annual conference “Climrisk 2020: Time for Action! Raising The Ambition of Climate Action in the AGE of Global Emergencies”, “Impact of Heat Waves on Stroke and Hearth Attacks in Sofia, Bulgaria”, 21-23 октомври 2020 г., З. Спасова
 157. Участие онлайн в Трета работна среща по проект на Столична община „Изготвяне на План за устойчива енергия и климат”, 19.11.2020 г.
 158. Участие онлайн в Първа работна среща по международен проект “DePass – Детерминанти на физическата активност”, по програма COST, 26-27 октомври 2020 г., З. Спасова
 159. Участие в работна среща на СЗО, Европейски център по околна среда и здраве в Бон, Германия - Environment and Health Research Agenda, Online Stakeholder Consultation, 03.11.2020г., З. Спасова
 160. Участие в “Състезание по отворена иновация” за търсене на решения в рамките на проект “Геомоделиране за интегрирани решения в сферата на градската мобилност в София (GEMSS)”, финансиран по програмата за бързи

- COVID-19 мерки на EIT Urban Mobility, организирано от Зелена София, Софийски университет, Център за градска мобилност и Клинтех България – спечелено второ място
161. Участие в конференция „Климатичните промени и сигурността – гласът на младите за преодоляване на предизвикателствата“, София, 19-20 октомври 2020г., З. Спасова
 162. Голям финал на европейското състезание за иновации в областта на климатичните промени „Power up grand, З. Спасова
 163. Уебинар EMS DigitalMETDialogue: COVID-19 and Meteorology, 08.09.2020, З. Спасова
 164. High-level Expert Workshop on Climate Adaptation Modelling, Online Event, 8-10.09.2020г., З. Спасова
 165. Уебинар онлайн на СЗО „WHO Guidelines on physical activity and sedentary behaviour“, 26.11.2020 г., З. Спасова
 166. Уебинар TED countdown “We can change climate change”, 10.10.2020, З. Спасова
 167. Climate Ambition Summit 2020, Co-convened by the UN, the UK COP Presidency and France, in partnership with Chile and Italy, онлайн, 12.12.2020, З. Спасова
 168. Webinar Day of the Climate Professional, онлайн, 24.11.2020, З. Спасова
 169. Climate of Change webinar on the intersections of Climate Change and Public Health, 12.11.2020г., З. Спасова
 170. Кръгла маса „Визия за географско образование в България“ в рамките на Международната географска конференция „Гео Декада 2020 – 2030“, 24-26 ноември 2020 г., З. Спасова
 171. Climateurope 4th Webstival, 19.11.2020, З. Спасова
 172. Climate neutral food and wood: Showcasing best climate practices in agriculture, forestry, food systems and the bioeconomy, 06.10.2020, З. Спасова.
 173. Онлайн конференция Ден на иновациите – Зелена, дигитална и устойчива икономика, Клинтех България, 03.12.2020г., З. Спасова
 174. 2nd European Workshop of LIFE ASTI titled “Urban Heat Island and Heat Resilience: Networking for Future Strategy”, 25.11.2020, З. Спасова
 175. CMCC Webinar - Cities at risk: a snapshot of urban adaptation actions worldwide, 13.10.2020, З. Спасова
 176. Climateurope 3rd Webstival – 15.10.2020, З. Спасова
 177. EMP-E 2020: Modelling Climate Neutrality for the European Green Deal, З. Спасова
 178. 1st International conference on ENVIRONmental protection and disaster RISks, З. Спасова
 179. II-ри Национален семинар по програма Коперник, З. Спасова
 180. Ускоряване на зеленото възстановяване за устойчиво климатично бъдеще след Ковид 19, 08.07.2020 г., З. Спасова
 181. „Градски климат и топли острови“, CMCC Series on Urban Adaptation, 16.07.2020 г., З. Спасова
 182. „В моя регион: адаптация към градския топлин остров и Южна, Централна и Северна Европа“, CMCC 13.7.2020, З. Спасова
 183. „Базиран на природата решения за брегова защита: експериментални и цифрови модели“, CMCC Webinars, 13.07.2020г, З. Спасова
 184. Конференция "Зелени градове за устойчива Европа", 22.10.2020г., З. Спасова
 185. The Climate-ADAPT Adaptation Support Tool: practical experience and usage for policy, planning and decision making, 18.11.2020г., З. Спасова

186. Организация на провеждането на първата и втората в България експертна работна среща, посветена на климатичните промени и човешкото здраве, която представя последния доклад на списание „Лансет“ по темата, представен на годишната среща на ООН за климатичните промени – COP и презентации на български специалисти (Lancet Countdown on Health and Climate Change). Срещата е организирана от медицинското списание „the Lancet“, НЦОЗА, съвместно с българския офис на СЗО и Българския червен кръст – 28 февруари 2020 г., 16 декември 2020 г., 3. Спасова
187. Уеб семинар Global ministerial summit on Patient Safety (глобална среща на министрите по въпросите на безопасността на пациентите – политиките 2030) Montreux, Switzerland, 27-26.02.2020г., М. Владимирова, Н. Данова.
188. Уеб семинар по проект “Превенция на рака“, здраве във всички политики, организирано от РП 5 - Хелзинки, Норвегия, 13.03.2020, ipaas wp5.3., М. Владимирова, Н. Данова.
189. Попълване на анкета по ОП “Развитие на ЧР, свързана с проект Транснационални и дунавски партньорства за заетост и растеж 2017-2018“, м. април 2020, Сова Харис и БС Ейч АП консулт“, М. Владимирова
190. Уебинар Откриване на Европейската седмица на Обществено здраве - European Public Health Week kick-off webinar., 11.05.2020г., М. Владимирова, Н. Данова
191. Участие в Европейска седмица по Обществено здраве -организирана от Европейска асоциация по обществено здраве“. Подготовка, консултиране и провеждане на он-лайн семинари на експерти от НЦОЗА, медийно отразяване и публикуване на материалите в интернет страници на Българска Асоциация по Обществено здраве и Европейска Асоциация по Обществено здраве и НЦОЗА; комуникация с председателя на БАОЗ и организатори от Европейската асоциация. Дискусия за лого, формат на отразяване, участници и др., 11-15.05.2020г., М. Владимирова
192. Уеб семинар по проект „SEPEN“ „Какви са предварителните уроци от пандемията COVID 19 за планиране на работната сила, организирано от: KU Leuven, CPME, National agency for Regional Health Services, Italian Ministry of Health, 17.06.2020, М. Владимирова, Н. Данова
193. Участие в поредица он-лайн дискусии, он-лайн мрежа на СЗО за безопасност на пациентите - отбелязване на 17.09.2020 – Ден на безопасност на пациентите - изработването на документи и отзвук за инициативи и промени в работни документи за периода 2020 – 2023 г. и 2020-2030, Summary Report:” Global Celebrations of World Patient Safety”; отворена дискусия август-септември „Towards Zero patient harm in Health Care: Global patient safety Action Plan 2021-2030“, GPSN@ezcollab.org в условията на Covid 19, М. Владимирова
194. Участие в Уеб семинар по проект iPAAC –Partnership for Action Against Cancer- Facing the harsh reality of pancreatic cancer,09.09.2020 г., М. Владимирова
195. Участие в 16 Световен конгрес по Обществено здраве - дискусии и уебинари в отделните панели (виртуални платформи), Рим, 12-16.10.2020г., М. Владимирова
196. Заключителен уебинар за отчитане на резултатите от финалния отчет на проект “SEPEN” – Support for health workforce planning and forecasting expert network,(как ЕК комисия подкрепя ДЧ), 28.10.2020 г., М. Владимирова
197. Уебинар „EHMA, „Covid 19 from viral to inpacking the fragmentation that makes older people at higher risk of infection”, 10.12.2020 г., М. Владимирова

198. Участие в уебинар, организиран от Elsevier, Scopus „Building Scholarly Journal Success on the Global Stage“, Kevin Griffin, Technological University in Dublin, 24.09.2020 г., Т. Каранешева
199. Участие в уебинар, организиран от Elsevier, Scopus, „Профил на автора в Scopus“, 24.07.2020 г., Т. Каранешева
200. Участие в уебинар, организиран от Elsevier, Scopus, „Institutional Profile in Scopus, Elsevier, 24.09.2020г., Т. Каранешева
201. Участие в уебинар, „Inspiration Journey on Fake News“, организиран от Media City Bergen Journalism Lab, 07.10.2020г., Т. Каранешева
202. Участие в уебинар, организиран от Studium Generale TU Delft Нидерландия „Spotting Bullshit: Fake News & Fact Checking, Shannon Bakke, 17.11.2020 г., Т. Каранешева
203. Effective communication and presentation-Paul Dillon-Robinson, Non-Executive Director, Queen Victoria Hospital NHS FT, 18.12.2020 г., Т. Каранешева.
204. 63-та годишна среща на Комисията по наркотични вещества /КНВ/ при икономическия и социален съвет на ООН, Австрия, Виена 02.03-06.03.2020, гл. ас. д-р Вл. Наков
205. Участие в научна конференция на тема „Болката“, организирана от Колегиум частна психиатрия септември 2020г., гр. София. Участие с презентации, гл. ас. д-р Вл. Наков, дм, гл. ас. Р. Диолова, дм, гл. ас. д-р З. Зарков, дм.
206. Участие в Национална конференция „Измерения на грижата между личното преживяване, социалните регулации и здравния активизъм“, гр. Баня, 28-29.09.2020, презентации, гл. ас. д-р Вл. Наков, дм
207. Участие 28 годишна конференция на БПА 18-20 октомври. доц. д-р Христо Хинков, дм
208. Участие в Четвърта конференция по психично здраве на Асоциацията за психично здраве в Югоизточна Европа. 19.11.2020-22.11.2020 Сибиу, Румъния /виртуална/, презентации, гл. ас. д-р Вл. Наков, дм
209. XIV-та Национална конференция по болнична фармация, Правец, Е. Григоров
210. Осма национална конференция по онкологична фармация, София, Е. Григоров
211. Юбилейна научна конференция с международно участие „Нови подходи в общественото здраве и здравната политика“ – МУ Плевен, Е. Григоров